

ISTORIA ROMANILORU

de

A. TREP. LAURIANU.

ІНСПЕКТОРІС ЦЕНЕРАЛ АДІСКОЛЕОРД ДІХ ПРИЧІПАТСЛА МОЛДАВІЕІ

ПАРТЕА II.

De la къде реа імперіалі Романъ de la аппесъ пънъ ла
лзареа Константінополії пріп Търчі.

Lauri

1853

ИСТОРИА РОМЪНІЛОРѢ.

Партеа II.

Партина.

**Де ла къдереа имперіалѣ Романѣ де ла аппесѣ пъпъ ла
лвареа Константинополї прін търчи**

Секціонеа А.

Де ла къдереа имперіалѣ Романѣ де ла аппесѣ пъпъ ла Крѣтѣ Домнѣлѣ дерілорѣ де ла Дунѣре шї ла Карлѣ челѣ Маре имперъториѣ аппеселї	1.
Kaptea I. Де ла къдереа имперіалѣ Романѣ де ла аппесѣ пъпъ ла венреа Българилорѣ шї ашезареа лорѣ ла Дунѣре (а. Р. 1229—1433)	1.
Kaptea II. Де ла ашезареа Българилорѣ дп деріле де ла Дунѣре пъпъ ла Крѣтѣ Домнѣлѣ ачесторѣ церї, прѣ тимпвлѣ лѣ Карлѣ челѣ Маре (а. Р. 1433— 1553)	18.

Секціонеа В.

Де ла Крѣтѣ Домнѣлѣ дерілорѣ де ла Дунѣре пъпъ прѣ тимпвлѣ еспедиціопилорѣ кръчеферілорѣ	34.
Kaptea I. Де ла Крѣтѣ пъпъ ла Петрѣ рефеле Бъл- гарилорѣ шї алѣ Ромънїлорѣ, прѣ тимпвлѣ лѣ Кон- стантинѣ VII Порфириопенїлѣ имперъториѣлѣ Констан- тинополї (а. Р. 1553—1700)	34.
Kaptea II. Де ла Петрѣ рефеле Българилорѣ шї алѣ Ро- мънїлорѣ пъпъ прѣ тимпвлѣ еспедиціопилорѣ кръче- ферілорѣ (а. Р. 1700—1850)	50.

Секундна С.

Папина.

Де пре тимпнăлă Кръчеверилорă пънъ ла Стефанă I Domnulă Moldavieī	71.
Карта I. Де пре тимпнăлă Кръчеверилорă пънъ ла дн- черкареа лорă де а се ставалі дн Dacia (а. Р. 1850- 2000)	71.
Карта II. Де ла днчкеркареа Кръчеверилорă де а се ставалі дн Dacia пънъ ла Стефанă I Domnulă Mold- авиеī (а. Р. 2000—2100)	102.

Секундна D

Де ла Стефанă I Domnulă Moldavieī пънъ ла лхареа Konotantinopolii при турчі	119.
Карта I. Де ла Стефанă I Domnulă Moldavieī пънъ ла Александръ челъ Бънъ (а. Р. 2100—2154) . .	119.
Карта II. Де ла Александръ челъ Бънъ пънъ ла лх- ареа Konstantinopolii при турчі (а. Р. 2154— 2206).	140.

ИСТОРИА РОМЪНІЛОРѢ.

ПАРТЕА II.

De la къде реа імперівлѣ Романѣ de la аппесѣ
пънъ ла лвареа Константіополій иріи Тврчї.

СЕКЦІОНЕА А.

De la къде реа імперівлѣ Романѣ de la аппесѣ пънъ ла Кръмѣ
Домнівлѣ дверілорѣ de la Двпъре ші ла Карлѣ челѣ Маре Імперъто-
рівлѣ аппесвлѣ.

КАРТЕА 1

De la къде реа імперівлѣ Романѣ de la аппесѣ пънъ ла веніреа Бъл-
гарілорѣ ші ашезареа лорѣ ла Двпъре.

I. Пре тімпвлѣ къндѣ къзбссе Рома дн тъпіле вар-
варілорѣ, domnia ла ръсърітѣ Zenone Імперъторівлѣ
каре се свіссе пре трон.иѣ Константіополітанѣ дн
аппвлѣ Ромеї 1227 (Хр 474), адекъ къ дої аппї
дпайнте de лвареа Ромеї. Дн Mecia ші Іллбрікѣ
се ашезассеръ Острогоцїї свитѣ таї твлцї реї, ла
Партісѣ ші дн Dacia очіденталь Ценізїї, дн Dacia
оріенталь ші пре лъпгъ тареа пегръ тестекътвръ de
Хъппї, de Българї ші de Словапї, рътъшице але ре-
гатвлѣ Хипнескѣ челѣ спартѣ. Ромъпї dнн атъп-
дозе Daciiле, атътѣ а лвї Траіанѣ кътѣ ші а лвї Адре-
ліанѣ свспіша свитѣ цівгблѣ варварілорѣ, дпсъ ресоф-
фла de къндѣ дн къндѣ иріи черціле ші дебілітвріле
речіпроче але ачестора. Дн аппвлѣ R. 1232 (Хр. 479)
свчессе дтіперъторівлѣ Zenone а аціца пре Teodorікѣ

Амалѣ рецеле Острогоцілорѣ дп контра фіїлорѣ лвї Тріаріѣ, domnitorѣ аї ачелейаші пацієпї, ші кѣ модвлѣ ачеста фъкѣ ка Годї съ се фрече дптрє сіне ші съ се пітіческѣ тпвлѣ пре алтѣлѣ. Еарѣ престе зече annї дпндвлікѣ пре Teodорікѣ съ трекѣ дп Italіa, съ ватѣ пре Odoакрѣ, съ іee Roma de сspitѣ domnia лвї, ші съ квпріндѣ елѣ дпсвши Italіa. Teodорікѣ дп mizlocvlѣ іерней annвлї R. 1243 (Хр. 490) ecce din Mecia, врматѣ de totѣ попорвлѣ готікѣ, кѣ тпієріле ші кѣ конії, ші кѣ тóте аверіле лорѣ; Odoакрѣ azzindѣ despre веніреа Годїлорѣ дпвітѣ пре Цепізї ші пре Българѣ дп контра лорѣ, ка съ-і дпнедече de ла тречереа дп Italіa, дарѣ Teodорікѣ бътѣ ші тѣй пре рецї ачесторѣ пацієпї, ші 'шї deckice дрѣтвлѣ кътрѣ Italіa, ла ржвлѣ Conciѣ (пре каре фбссе фбп-датъ векеа Aquileia), бътѣ корпвлѣ челѣ dinainte алѣ Ервлілорѣ ші оквиѣ кастреле дп 28 Марці; а доза бътае се фъкѣ ла Verona, unde передѣ еаръшї Odoакрѣ, ші Teodорікѣ лвї птмелѣ de Veronecѣ; а треіа се фъкѣ ла ржвлѣ Абдва acemine кѣ перфереа лвї Odoакрѣ. Ачеста desperatѣ фбцї ла Roma, дпсь Romanї дї дпкісърѣ поршлѣ; de аколо фбцї ла Ravenna, unde афлѣ acemine поршлѣ дпкісе, чї Odoакрѣ дп 10 Іюлі, дшї deckice дрѣтвлѣ кѣ сабіа, ші дп фіне кѣ-prince четатеа. Кътрѣ фіштблѣ annвлї Teodорікѣ дп-прессрѣ Ravenna, ші о ѹіпѣ трей annї дппрессрать; пъть кѣndѣ дпшелѣ пре Odoакрѣ съ фактъ паче, кѣ kondіdіtnea de a domni дпнрепъ престе Italіa, еарѣ апої ллѣ дпвітѣ ла оснѣдѣ шїлѣ вчіссе, дѣпъ че dominicce 17 annї престе Italіa; de атвпчї ачеастъ ѿеарѣ вені сspitѣ domnia Острогоцілорѣ.— Імпер-торівлѣ Zenone дпкѣ тбрї дп 9 Апріле а. R. 1244

(Хр. 491); Імперътесса Ариадна търтъндзе се дупъ Анастасів Ділоръ, дупълъ пре ачеста пре троплъ Константіпілоръ.

II. Ирін стрѣттареа Годілоръ дп Италиа, Месіа ші къ дънса дін преъдъ Дачіа лві Аѣріліанъ, вені еаръші сълтъ імперівлъ Романъ de ла ръсърітъ, дпъ Дупъреа нв се пътъ аппъра дп контра дукърселоръ фінгілоръ барбаре de ла марса негръ, ирін вртаре нв пътмай Дачіа лві Траіанъ, чі кіаръ ші а лві Авереліанъ, къзъ еаръші прадъ барбарілоръ. Дп аппвлъ R. 1252 (Хр. 499), Аристъ префектълъ оштілоръ дін Іллбрікъ атакъ пре барбарі карі пръда Тракіа, къ 15,000 de тілітарі, авъндъ къ сіне ші 500 de карръ дукъркате къ арте ші алте лвкврі печессаре пентръ ресбеллъ. Бътаіа се фъкъ ла ржвлъ Зврта, вnde къзъръ ла 4000 de Романъ, душревъ къ коміцій Никостратъ, Іппочепдів ші Ачіліонъ. Аппій вртъторі фуръ асеміне дутрістъторі пентръ пръдъчівіле барбарілоръ. Імперъторівлъ Анастасів, каре de ла дупълдареа са пре тропъ фѣ тѣрбратъ ші флъчітъ ирін рескбле дін партеа рівалілоръ съї, пепетъндъ дифръна пре барбарі ле оффері дарврі ші і дідемпъ съ се дутбркъ спре апвсъ, карі асквлтъндъ треквръ дп Панноніа ші къпрінсеръ Сіртівлъ, душінгъндъ пре Годі дп стрѣтторіле Напоніеі de съсъ. (a. R. 1255; Хр. 502). Теодорікъ реџеле Годілоръ ші domпіторівлъ Италіей песвферіндъ ляреа Сіртівлъ, каре се лінеа de префектура Италіей, ші ла каре елъ кредеа а маі авеа ші алтъ дрентъ спедіалъ de къндъ вътъссе пре Ценізі, трімісе пре комітеле Педа дп контра барбарілоръ, каре вътъ ші вчіссе пре реџій Блгарілоръ ші ай Ценізілоръ, ші окквиці Сіртівлъ. Дп аппвлъ R. 1258

(Хр. 505) Mondon, дъчеле Годлоръ каре тай рътъсессеръ до Дачия веке, се сквър асвира лъй Анастасиев ші пръфъ Мачедонія ші Тессалія; din партеа имперъторівлъї се тріпніce Савініанъ до контра Годлоръ, дъпъ пері до вътаіе къ бостеа din презпъ. Дечи Анастасиев не тай пътъндъ дюфръна къ артели ире ачешті пръфъторі ай імперівлъї, ші-і рекончілъ пріп вапі, ші къ модвлъ ачеста проквръ паче ші лінітате церілоръ сале.

Ш. Даръ фїндъ къ Анастасиев аместекъндъ-се до дисиците релігіосе, до аппблъ R. 1264 (Хр. 511), скосессе din скавпъ пре патріархъ. Мачедонів ші пре алді Епіскопі. Ромъній ортодоці din Месія ші Дачія лъй Абреліанъ, скотъ контъндвлъ лъй Віталіанъ се сквларъ къ артели асвира Імперъторівлъї, вътвръ пре Іпаців пі тъяръ ла 65,000 de тілітарі din бостеа імперіалъ, прінсеръ карръле челе дикървате къ арте, провісіоні, ші къ о петъсвратъ скотъ де вапі, че ера дестінатъ пептръ стіпендівлъ тілітарілоръ, оккв-паръ четъділіе Апхіалвлъ ші Одесевлъ, ші пръдаръ туте пъпъ ла Константинополі, аної прінсеръ ші пре Кврілъ тацістрвлъ тілітарілоръ din Тракія, ші къ модвлъ ачеста констрінсеръ пре Імперътэрівлъ съ конвоче сінодъ до Ераклеа, пептръ десватереа артіклілоръ de контролеръ, ші съ реставілескъ пре патріархъ Мачедонів, ші пре епіскопі чеї скопі din скавнеле лоръ. Імперъторівлъ дюреевпъ къ сепатвлъ юівръ къ ва стріпце сінодъ ші ва дуплін челе черкте de Ромъній ші de Віталіанъ дъчеле лоръ; дъпъ стріпгъндъсе сінодъ до а. R. 1267 (Хр. 514) елъ штіг съ парілісеze totъ лъкрвлъ. Din вазса ачеста до аппблъ бртъторів Віталіанъ къ Ромъній

аппвкъ еаръші артеде. Анастасів крепіндѣ въ ва-
пнѣ ти пъка черділе пріп о консултъ въ епіскопії,
кіамъ ла сіне дні аппвлѣ R. 1269 (Хр. 516) пре-
маі твлці Архіереі, ші дптрѣ ачештіа пре Ромънії:
Dominion de ла Capdika, Гаіанѣ de ла Naicс, Алчісе
de ла Нікополі, ші пре Еванцелѣ de ла Павталіа; чі пре
Dominion ші пре Еванцелѣ дndatъ і-аѣ лъсатѣ съ
се дпторкъ еаръші а касъ, фіндѣ къ се темеа de
тілідіа чea ортодоссъ din Імлрікъ. Даръ фіндѣ къ
Анастасів нѣ се лъса de фаптеле сале челе перфіде,
Віталіанѣ контіпвъ ші дні аппвлѣ вртъторіѣ ресіс-
тепда дні контра лві, прѣдѣ Макідоніа ші Тессаліа
ші ацівсе пъпъ ла Термопіле ші ла Епірѣ, ші пріп-
се атъдіа тілітарі din бостеа імперіалъ, къдї нѣ пнѣ
ръсквтпъра імперъторіялѣ въ 1000 de лібре de збрѣ.
Пептрѣ Ферічіреа імперівлѣ, Анастасів тврі дні 9 Іу-
ліз a. R 1271 (Хр. 518), ловітѣ de фблцерѣ, дні
етате de 88 de аппі, дніпъ че аѣ domnітѣ 27 de
аппі, ші 3 лвпі. Дні локвлѣ лві бостеа ші сенатѣлѣ але-
серъ пре Іустінѣ I, отѣ de ръндѣ пъскватѣ дні Імлрікъ,
даръ дествлѣ de канавілѣ ші de дпцелентѣ. Ві-
таліанѣ денксе артеле ші ръскобла чea лвпгъ ші фаталъ
се астътпърѣ, днісъ дні аппвлѣ вртъторіѣ Віталіанѣ
Фі зчісѣ de Константінополітанї, карі ера тъпіоші
пре дъпевлѣ пептрѣ зчідеріле челе твлте фъкъте дні
тімпвлѣ ръскоблѣ.

IV. Дні Italia Теодорікъ каре гъверпассе цеара де-
ствлѣ de дпцълендеште, вълтівассе артіле ші штіп-
деле, зчіде дні аппвлѣ R. 1277 (Хр. 524) пре Боеціѣ,
еаръ дні аппвлѣ вртъторіѣ пре Сбттахѣ сокрвлѣ лві
Боеціѣ, бтепій чеі таі дпсемпашї din Roma; днісъ
дні аппвлѣ R. 1279 (Хр. 526) твстратѣ de въцетѣ

пептръ ачесте Фъръ de леци, джай перде тинтеа, ши
мбре дн 30 Августъ, дн етате de 70 de anni, лъс-
съндъ съческориј пре непотвлъ съд Аталарикъ, свитъ
тутела фије сале Аталаасънда. Имперъторијлъ Івстинъ I
днкъ токъ дн апоплъ R. 1280 (Хр. 527) дн етате
de 77 de anni, донъ че пътице de коллегъ пре непо-
твлъ съд din соръ, Івстинијанъ I, каре и ши вртъ
апој дн империј. — Пре тинбрите ачестеа твлците
de барбари: Хуни, Булгари, Агуи ши Словани, се ак-
кутврасеръ ла тареа негръ, de ла Дунъ, прін динотвлъ
Донарвлъ ши алъ Донастрвлъ, пънъ ла Дунъре, ши
днченессеръ а фаче таръ ши dece днкврсивъ дн пър-
диле империјлъ din дрентя Дунъреи. De аиче днаине па-
шівпіле Булгарилоръ ши Слованилоръ се факъ тотъ тай
квпоските Константинополитанілоръ; еле се аратъ
тотъ къ тай твлте поте карактеристиче але паџиона-
літъдъ лоръ; Исторікълъ Прокопиј спѣве, къ de къндъ
Івстинијанъ с'ањ съйтъ пре тронъ, ачешті барбарі ањ тре-
кътъ педиитетатъ Дунъреа, ши ањ фъкътъ стрікъчіві пе-
нитерате, днес Церташъ, непотвлъ имперъторијлъ ши
таџістрвлъ тілтарілоръ din Трачіа, і ањ вътвтъ ши
і ањ тъчелърітъ, днкътъ тай къ і ањ стінсъ *).

V. Имперъторијлъ Івстинијанъ, каре авассе о едъ-
къчівне дествлъ de днгрішть, ши квлтівассе штійщеле
къ таре траџере de ішімъ, тай алессъ Цівріспрѣденда,
днданъ че се възъ сингръ domіitorиј, проектъ
grandiosвлъ планъ de а квлеце лециле Романе ши de
але пъбліка съптъ о формъ систематікъ, днтр' впъ
квпрінсъ вшоръ de къштігатъ. Елъ компъсе о ко-
міссівне de зече днвъдъ (донъ есемплвлъ дечеві-
рілоръ) съптъ прешевлъ лъї Тріонијанъ, кареа пре-

*) Procopius de bello Gothicо lib, 3. cap. 40.

лжеръ Ко дічеле Ієстиніане, ші 'лв' позблікъ дп а. R. 1282 (Хр. 529), дисъ днпъ шессе ани лв' сопссе ла о погъ ревісіоне; ла ачеста се adatccerъ аної елемептеле фрептвлв' соптв' пытеле de Ієстініані, ші о колекціоне de децисіоні ші есплі-къчіоні але фрептвлв' din врео 40 de Щівріскопсвльш', соптв' пытеле de Пандекте саѣ Dіcесте; дп фіне о серіе de леї погъ фъквте de Ієстініанв' соптв' пытеле de Новелле. Тотъ ачеастъ лжкрапе къ-пътъ пытеле үнепералв' de Corpus juris civilis. — Соптв' Ієстініанв' се тбрькъ пачеа din лъбнтръ пріп факціоніле спектаторілорв' din іпподромв', верзій ші вінеції, карі факціоні дп үршъ се үпіръ дп контра гъверпвлв', даръ се аппъсаръ пріп врацвлв' челв' таре алв' лв' Белісарв' үчігъндасе ла 30,000 de константі-пополітані. a. R. 1285 (Хр. 532.) Дп ачеастъ ре-сокъ се стрікассе палацівлв' імперіалв', ші вісеріка Сънтеї Софіе, чеа edіfікатъ de Константінв' челв' таре, се арсесе; Ієстініанв' ле ръдікъ din поў ші ле фъкв' къ штлтв' таї помпосе. Ля ръсърітв' Белісарів' вътв' пре Перші; Napce үнепарівлв' ачестора трекъ дп партеа Romanілорв'. Косroe рецеле Першілорв' дпкейв' паче къ Ієстініанв', a. R. 1286 (Хр. 533). Белісарів' тре-къндв' дп Афріка вътв' пре Bandalі релв' Картаџінеа, ші десфіндъ domnia Bandalілорв'. Ієстініанв' префъкъ Афрі-ка дп префектъръ Romanъ (a. R. 1287; Хр. 534). Днпъ ачеаа Белісарів' трекъндв' дп Italiа коприне Neapolіа ші Roma (a. R. 1289, Хр. 536). Годій дпфбріаді пре рецеле лорв' Teodatv' (бърватвлв' Атталасандеї, каре днпъ къпшіе фъ оморжть de дъпсвльв',) пентръ тікълошиа лв', лв' тъіаръ, ші пысеръ дп локвлв' лв' пре Вітіце, каре днів' таї твлтв' бътв' крұпте къ

Белісарів, даръ Ѳп фіне Ф8 диквопцватъ de кътръ ачеста Ѳп Равенна, ші констрінсъ а се да прінсъ (а. R. 1293; Хр. 540). — **Ла Двпъре** Ѳп рестіонпвлъ ачеста Булгарій дикврсеръ тай адеце орі Ѳп ціпсторіле імперівлі ші Фъкбръ тарі стрікччіпі, Ѳп фіне Фъръ вътвді de дачеле romanъ Мандъ (Ценідъ de оріфіне) ші рејтпіші престе **Двпъре**. Ієстіпіанъ лвъ діп тъпіле варварілоръ таре парте а **Дачіей** челеj векі, ші оқкынъ четъділе **Ледера-** та ші Речідва Ѳп Тенішана, Січібіда ші Дафне Ѳп Да-чія **Австраль**, едіфікъ о сюміп de каствелле, ші репъръ таре пътъръ de четъді пре амъндозе ржнеле **Двпъре**, диченпндъ de ла гхра **Савей** къ **Сінгідовулъ**, пъпъ ла върсареа **Двпъре** Ѳп тареа нéгръ. Ассеміне едіфікъ тай твліте четъді Ѳп лъвптрвлъ імперівлі, ші деде ла твліте пътеле de Ієстініана, Ѳптро алтеле Ѳп die-чесеа **Дачіей**, Ѳп локвлъ паштерій сале, едіфікъ Пріма Ієстініанъ, ші пре епіскопвлъ de аколо Ѳлъ Ѳпъл-дъ ла рапгвлъ de Архіепіскопъ сюпвіндъ лві пре тої мітрополії ші епіскопій din амъндозе **Дачіеле**, Пап-нонія Секунда, **Мачедонія** Пріма, ші din **Дарданія**. —

VI. Цъпъ къндъ діпз Ѳпкъ ресбеллвлъ Ѳп **Італія**, Косroe рецеle **Першілоръ** азідатъ фіндъ de **Вітіце**, ре-цеle **Годілоръ**, рвісе пачеа къ **Романії**, ші арсे четъділе **Свра**, **Берсеа**, ші **Antiochia**. **Белісарів** Ф8 тріпісъ Ѳп контра **Першілоръ**, пре карі і ші алвогъ din конфі-пілле імперівлі; діксъ **Тотіла** повлъ реце алъ **Годі-лоръ** вътв пре **Романії** Ѳп **Італія**. **Белісарів** лъсъ пре **Мартінъ** ла ръсърітъ ші елъ алергъ ла аппсъ, ші ре-лъсъ **Рома** din тъпіле лві **Тотіла** (а. R. 1300; Хр. 547); даръ верзіндъ кълърімеа, трекъ Ѳп **Січілія**. — **Двпъ** ешіреа лві **Белісарів** din **Італія**, **Тотіла** кврін-се еаръші **Рома**, діксъ Ѳп аппвлъ R. 1305 (Хр. 552)

Фв бътвтв ші 3чісд de Нарсе Персблв, двчеле оштілорд Pомane, челв трімісд дп локвлв лві Белісарів, дбпъ каре катастрофъ Нарсе гвверпъ Italіа дп кврсд de 15 anni.

Ла Dвпъре Івстіанв дпквєiacce паче кв Апдї (a. R. 1300; Хр. 547) ші ле dedecce Тврпвлв, четатеа чеа веке фндатъ de Траіанв дтпъръторівлв de а стъпта Dвпъреї (се паке а фі фоств апróне de Галадї), каре de маї твлцї anni ера dешартъ, фїндв пръдатъ de барварій речіпі.— Ценізій, конфедерадї Pоманилорд, пръдарь Сіртівлв ші ассервіръ фбрте твлцї Pомані. Лопговарзїй окквпаръ Pannonia кв воіа дтпъръторівлвї Івстініанв.

Еаръ ла appвлв R. 1310 (Хр. 557) веніръ ла Константінополі девітадї Аварі, бамені кв тотвлв неквпосквді пъпъ аїі, рғгъндв ире Івстініанв ка съї прітескъ дп діпвтвлв ітперівлвї. Ачешті барварі дпсоції кв алдї се апрошие ла Dвпъре ші кв-пріндв Дачіа. De аїчі дпайнте алте каламітъді престе Ромънї din զеріле постре. Белісарів дї бътв ла appвлв R. 1312 (Хр. 559), кв тóте ачестеа Івстініанв спре а се ассеквра de квтръ дѣпшій, квтпъръ пачеа кв бапій.— Ла концібръчівпеа фъквтъ дп контра лві Івстініанв, Белісарів къзѣ съптв препвсд ка զвлв че ар фі лватъ парте ла дѣпса, ші фв ліпсітв de демпітъдіе сале. Даръ престе дої annі се квпоскѣ in-почепца тарелвї ероў, елв фв реставлітв дп тóте драгъторіїле сале дп appвлв R. 1318 (Хр. 565), дпсъ пв твлтв dгп'ачеа тврі de бътръпсде, ші дп 13 Ноемвріе але ачелвіашї annв, длв вртъ Івстініанв, дп етате de 83 de annі, дбпъ че аў дтпъръщтв 38 de anї, 3 лзпї ші 13 zile.

VII. Лві Ієстініанъ хртъ дп імперії Ієстінъ II, фіблъ срореі сале. Ієстініанъ авбссе пеферічреа de a авé. de соіе пре Теодора, твіере амбідібсе, каре пріп аместекареа са дп лвкбріле пвліче кавсассе твлте ші тарі лпкбркътврі; непотвлъ съв Ієстінъ II, авѣ о accenіne соіе, пре Софія, кареа пептъндъ сфері пре Napce, дпдвлекъ пре дмперъторівлъ сълъ ре-кіеме дів Італія ші сълъ пппъ ла Фбсъ съ тбркъ къ фетеіле. Napce дпделегъндъ інтрічіле че се факъ ла Константінополі аснира са, детерпінъ а тбрче фа-талвлъ гіемъ пре каре пічі Ієстінъ пічі алші дмпе-ръторі пвлъ пвтвръ ръсвчі: елъ кіемъ пре Албоінъ къ Лонгобарзій дп Італіа. Атвпчі Аварій дппъ тракта-тьлъ Фѣкватъ къ Лонгобарзій квпріпсеръ Папонія; Бол-гарій лпкбрсеръ ші пръдаръ Трачія, дпсь Фбръ въ-твді de Тіверій ші респіші престе Двпъре, (a. R. 1322. Xp. 569). Дппъ чіпчі appi de zile, Аварій пръдаръ церіле de лъпгъ Двпъре, Тіверій фіндъ трі-міссъ дп контра лорв дпнъ о бътаіе, дп каре пердъ фбрте твлці тілітарі. Імперъторівлъ Ієстінъ пре лъпгъ челелалте каламітвді авѣ пеферічреа de аші перде mintea. Елъ тврі дп 5 Октомврі a. R. 1331 (Xp. 578), лъссъндъ de соїескорій пре Тіверій II. каре нв авѣ таі ввпъ сбртіа дп domnіe. Свптъ дъп-свлъ Аварій квпріпсеръ Сіртівлъ de ла Цешізі. Ті-верій нв domnі патрв annі depaliv пі тврі дп 14 Ав-густъ a. R. 1335 (Xp. 582).

VIII. Маєрішій вршъторівлъ лві Тіверій II, авѣ лпкъ ші таі тарі лпкбркътврі къ Аварій. Ачешті варварі трекъ еаръші Двпъреа дп appvлъ R. 1340 (Xp. 587), стрікъ четъціле Mecieі пппъ ла тареа негръ. Двчій romanі Komendіолъ, Мартінъ ші Каствъ ле ессъ дп-

аинте, се батъ къ фъпшай дп тай твлте локвръ, дз-
п'ачеа се ретрагъ дп твлтеле Емвлв; Кастъ каде
дп тъпиле інітічілоръ; Коменціолъ ші Мартінъ въ-
зиндъ пре Аварі ресініді пріи Трачіа, ессъ дін пъ-
дгаръ decdedimіпéдъ ші пврчедъ дп контра лоръ. Ачи
ера съ стіпгъ пре барбаръ, дакъ о дптъшларе ко-
мікъ п'ар фі дпквркатъ лвквріле, къчі, мергъндъ
впъ отъ къ катжрвлъ de Фржъ, къзъ сарчіна de пре а-
ніталъ, Фъръ ка отъ.жъ съ баңе de сеашъ; впъ тлі-
тарів каре възъ ачеаста, стрігъ дп літба Рошъпескъ:
Реторпъ, реторпъ, фратре! Даръ челъ че дзчеа ка-
тжрвлъ п'аѣ азітъ, дпсъ тлітарій л'азіръ, ші кре-
зиндъ къ інітічій і дппрессбръ, дпчепвръ а фырі стрі-
гъндъ: Реторпъ, реторпъ! Барбаръ дпкъ се спы-
тъптаръ ші лварь фыга, ші аша фыріръ ші Романії
ші Барбаръ, Фъръ съ фіе персеквтаці de чіпева *).
Дп аппій үртъторі Аварі еаръшій пръдаръ Даціа лві
Адреліанъ, ші треквръ пъпъ ла Періптъ дп Трачіа,
оккъпъндъ ші стрікъндъ тай твлте четъді.— Пре-
торівлъ Трачіеї Пріскъ трекъ Дзпъреа дп дозе ръп-
дгаръ дп Даціа Австралъ, ші вътъ пре Слованії, дзп'а-
чеа іерпъ дп Даціа, дін opdinea дпперъторівлъ.
Ассеміне трекъ дп Даціа ші Петръ үртъторівлъ лві
Пріскъ дп фрегъторіе, ші вътъ аспрѣ пре Слованії,

IX. Дп аппвлъ R. 1351 (Xp. 598) Пріскъ адвпъндъ ош-
тіле сале пврчессе ла Дзпъре ла четатеа Нове (de съсъ)
дп контра Аварілоръ. Кағапвлъ (domвлъ) Аварілоръ
дпделегъндъ ачеаста тріпісе ла Пріскъ ка съ'лъ дптребе
къ че скопъ аѣ вепітъ? Пріскъ дї рееспбссе к'аѣ вепітъ
ла въпатъ. Кағапвлъ дї реplікъ къ пв се каде а въпа

*) Theophilactus, cap 10 et seq.

пре пътъпълъ алтіа, Пріскъ din контра съсципъ къ локвлъ ачеста е алъ Романілоръ. Кағапвлъ сепъратъ ордінъ ла ай съи съ трéкъ Двнъреа; ачештіа ші стрікаръ тврвлъ Сінцідевнвлъ. Пріскъ дпделегъндъ ачестъ ръятате а барбарілоръ, тракъ ла інсъла Двпъреі, ші лвъндъ къ сіне къдіва коларі терсе ла Констанціола (Дп Темешана), ыnde ера Кағапвлъ, ка съ ворбескъ къ дъисвлъ. Веніндъ Кағапвлъ ла ржна Двпъреі, Пріскъ се пълпсе къ дптрістаре пептръ стрікъчівна фъектъ; еаръ Кағапвлъ зіссе: Асквлъ Прісче! че ай тъ къ цеара таа, аѣ доръ вей съо іеї din тъпіле тел? Цівдече Dzeў дптре mine ші дптре дптеръторілъ Мазріці, ші чёръ съпцеле оштії Романе ші алъ оштії теле din тъпіле лві. Пріскъ реплікъ: Дъ дпапої Романілоръ четатеа Сінцідевнвлъ! Кағапвлъ респвпсе ла ачестеа: Тъ веї съ іеї de ла mine о четате, дпсквртъ тіпплъ веї bedé чінзечі de четъді Романе съпвсе Аварілоръ! Пріскъ се дптбрсе престе Двпъре, релвъ Сінцідевнвлъ, ші вътъ пре барбарі dіntу'жпсвлъ*) Din къвітеле ачестеа се фъквръ дп Даціа Темішанъ, каре dіmпревпъ къ чеа Австралъ, ера пътъптъ de dіcпотъ дптре Романі ші дптре Аварі.—Дп аппвлъ ыртъторії Пріскъ еаръші аттькъ пре барбарі ла Сінцідевнъ. Ачі се петрекъ о счепъ къ то-твлъ квріосъ дптре Романі ші барбарі, каре трече престе ысанделе тімпврілоръ de атвпчі. Кағапвлъ каре се афла ла Сірніці (двпъ че-і вътвссе Пріскъ бстіа de адреанта Двпъреі,) дпделегъндъ къ крештії аѣ сърбъторіле Наштілор, дпсъ ле ліпсескъ п-

*) Historia Miscellanea, libro 17.

трімітеле къ каре арѣ пътѣ съ ле петрѣкъ дѣпъ datina лорѣ, скріссе лвї Пріскѣ съ-і трімітѣ карръ ка съ ле dea въкате. Пріскѣ тріміссе 40 de карръ, ші Кагапвлѣ ле дѣпкърѣкъ къ въкате, нептрѣ каре Пріскѣ і тріміссе din партеа са діверсе аромате de але ръ-сърітелвї. Ші аша петрекрѣ пащіле дѣпреевпъ къ варварї, фѣръ de а сипъра виї пре алдїй. Дѣпъ пащі дѣпчепрѣ еаръші праделе ші вътылє.

X. Дѣп appвлѣ R. 1354 (Xp. 601) се дѣпторсє Коменциолѣ din Acia, пvrчессе ла Дѣпъре, ші впі оштіле сале къ але лвї Пріскѣ ла Сінцідевпѣ, de аколо терсеръ ші се ашезаръ ла Вітіпаудї. Кагапвлѣ трі-міссе пре патрѣ фії аї съ трѣкъ Дѣпъреа дѣп кон-тра Романіор; даръ Романій фѣкврѣ лвптрі ші въ-тврѣ пре фії Кагапвлѣ; ачі къзврѣ ла 4000 de вар-варї. Престе дѣвѣ зілє се дѣпекаръ дѣп апа Дѣпъреї тбл-дїме de Аварї, дѣпtre карі перірѣ ші фії Кагапвлѣ. Дѣп о а треіа вътаіе дѣпвісеръ кіарѣ ші пре Кага-пѣ Пріскѣ трекѣ дѣп шінвтвріле Аваріорѣ, дѣпайтѣ пре Ticca дѣп съсѣ, дѣпъ ачеea трекъндѣ ачестѣ ржѣ, аттькѣ пре пеаштептате пре варварї, ші вчісе ла 30,000 de Цепізї ші de алдї варварї. Кагапвлѣ дѣ-делегъндѣ ачеаста, дїші стріпсе тóте пътеріле ші пvr-чессе ла Дѣпъре, вnde'лѣ аштента Романій, каре пар-те вчіссеръ, парте дѣпекаръ, парте пріпсеръ вї пре варварї. Dіпtre чеї пріпшї се афлэръ 3000 Аварї, 800 Слованї, 3000 Цепізї ші 2000 Бѣлгарї ші алдї варварї, Кагапвлѣ decператѣ тріміссе ла Мафрідї ка съ факъ паче ші съ чёрѣ дѣпапої пре Аварї чеї пріпшї *). Дѣпъ вікторїле лвї Пріскѣ, Коменциолѣ а-

*) Historia Miscellanea librae 17.

лергъ ла Нове, unde adesпъ пре четъдіаній чеј тай
дисемпаї, ші чергъ de ла дъпнай kondвкторій карій
сълв докъ престе Двпъре, пре дрѹтвлв челв фъквтв
de Траіанв пріп Dачія, зікъндв къ вреа съ аккопере
къ чепышъ тотъ деара Аваріорв. Четъдіаній зікъндв
къ п'аѣ kondвкторій съ-ї dea, тврбвраръ пре Комен-
діолв аша de таре, дикътв ачеста тъів каиблв
ла дої dintre дъпшій. Сперіацv de ачеастъ фбріе, еї
се appvпкаръ ла пічіорелві, ші-ї zicerъ къ nіmіne din
Нове нв квпоште ачелв дрѹтв, даръ къ дп dістандъ
de 11 milіare шеде впв бътръпв de 112 апв, ка-
ре штіе форте віне аптічтціле дереї, ші каре піте
съ i dea дпфорицівпv deспре ачелв дрѹтв. Комен-
діолв пліпв де імпадіенцv се дассе дпсвши ла въ-
тръпв дп персопъ, шілв дпвітъ съ тёргъ съ-ї сер-
вे�скъ de kondвкторів. Бътръпвлв се аппъръ зікъндв
къ дрѹтвлв ачеста нв е преа-вівлатв, къ страта е
стрікатъ дп тії de локврі, ші трече престе твпш
дпалш, пріп вѣї профвnde, ші пріп локврі літбсе;
къ de поезеї de апв е пъръсітв къ тотвлв ші
къ акютв аппроніндвсе іарна, тотъ деара е аккопе-
рітв къ nіncóре ші къ гіацъ. Комендіолв п'аскблтв
de квтв п'тмай de apdórea са чеа темераръ, ші се
дптърі дп пропусвлв съв; даръ фрігвлв челв таре
ші въптвріле челе аспре, апої греятъціле челе пе-
деспърдіте de впв accemine терсв, фъквръ de пері-
ръ твлдіне de тілітарі ші тай тóте вітеле къ сар-
чіне. Дечі елв се възv констріпсв а се дптобре дпфъ-
рътв, ші а kondьче армата ла Філіппополі vnde о лъссъ
ла іерпатікв, ші елв се дассе ла Константінополі.—
—Ціздеекъндв дпв пвсъчівне локвріорв, ачеастъ
ескврсіне аѣ треевітв съ се факъ пре дрѹтвлв de ла

Тие пна кътръ **Маскліон**, апои кътръ **Сармізегетуса**, по-ле къ **Диоторчера** ф пре Олтъ **Дицюсъ**, прін **Дачіа Акстралъ**.

XI. **Ди** апвлъ **Вртъторі** **Маєріді** **еаръ** **ординъ** преторівлъ **Петръ** съ трекъ **ди** **Дачіа Акстралъ**, ші съ іернеze аколо. Ачеаста **dede** тотівъ **de** **пемвлдъ-тіре** **тілітарілоръ**, карі се револтаръ ші прокіетаръ **Ди** **перъторі** пре **Чентвріонеле** **Фока**. **Петръ** **Дип-лелегъндъ** ачеастъ **тішкare** **періквлбсъ**, пъръсі **кътвлъ** ші **Фзі** **ла** **Константіополі** спре а **Дипштіпда** пре **Ди** **перъторі** **блъ**. **Маєріді** сперіатъ **Фзі** **ди** **Кападочіа**. **Тірапвлъ** **Фока** **лъ** прінсе **Дипреевпъ** **кв** **Фій** **съ**, ші **вчіс** **та** **Диптъ** пре **Фій** апои пре **пъріпте**, **ди** **27** **Ноемврі** **a. R. 1355**, (**Хр. 602**), **еаръ** **престе** **трей** **анпі** **вчіс** **ші** пре **Диперътесса** **Константіна**, **Дип-реевпъ** **кв** **трей** **фете** **але** **еї**; **ассеміне** **вчіс** **ші** пре **дчеле** **Nарсе**, **ші** пре **та** **твлдъ** **бмені** **Дипсемпа**. Прін **тіръппіїле** ачестеа, **Фока** **трассе** **зра** **цен-ралъ** **асвпра** **са**; **Дисчші** **ципереле** **съ**, **Пріскъ**, **реп-тітблъ** преторі, се въздъ **редбсс** **ла** **печессітатеа** **de** **а** **пнпе** **Фіпіт** **domnіе** **лві**, **ші** **кіемъ** пре **Ераклів** **din** **Афріка**, **каре** **веніндъ** **Дипвінсе** **ші** **тъі** пре **Фока**, **ди** **5** **Октомврі** **a. R. 1363** (**Хр. 610**), **ші** **се** **декіеръ** **Дип-свпъ** **de** **Імперъторі**.

XII. **Ди** **свптъ** **domnia** **тірапвлъ** **Фока**, **се** **св-лассеръ** **Першій** **кв** **реце** **лоръ** **Косро** **ди** **контра** **Romanілоръ** **світъ** **претестъ** **de** **а** **ръсевна** **тбртеса** **лві** **Маєріді**; **Дисчші** **ди** **Фантъ** **спре** **а** **оккапа** **провіпделе** **Romane** **din** **Acia**. **Дідатъ** **ди** **челъ** **діптъ** **annъ** **алъ** **domnіе** **лві** **Ераклє**, **еї** **квпрінсеръ** **Edecca** **ші** **Апатеа**, **еаръ** **ди** **a. R. 1367**, (**Хр. 614**), **квпрінсеръ** **Іервса-літвлъ**, **ші** **лваръ** **Кречеа** (**Палладівлъ** **крештіпілоръ**)

ші о дессеръ дп Персія.— Прे тітпвріле ачестеа Слованій квирінсеръ Далмація, ші dedеръ шотівѣ Аваріорѣ de a се оккна кв дѣпши, ші de a лъсса дп паче пре Романі. Лпсъ перфізї de барбарі къндѣ нѣ пвтеа съ дптревіндеze пвтере пре фадъ, дші лва скъпареа ла дппълъчігне; Каганвлѣ префѣкъндѣссе къ ва съ дпкеіе паче формалъ кв Ераклів, чсрѣ de ла дѣпсвлѣ съ детермінє впѣ локѣ үnde съ се adnre спре ачестѣ скопѣ. Ераклів дефінсе четатеа Ераклеа пептрѣ локѣ de adnpare. Каганвлѣ плекъ кб ѡсте пвтербсъ ла ачеастѣ adnpare de паче, ші дп локѣ de a вені ка съ трактеze decспре челе че фсссе ворва, дппрессбрѣ четатеа, ші дпперъторівлѣ авіа ші скънѣ віеада кв Фога. Барбарій прѣдарь церіле de пріп прѣціврѣ ші лваръ кв сінє пвпъ ла 270,000 de пріпші (а. R. 1372; Хр. 619).— Кѣ тóте ачестеа Ераклів плекъндѣ дп контра Першіорѣ (а. R. 1373. Хр. 620) дпкеіь паче кв Каганвлѣ, шілѣ пвпъ твторів філорѣ съї, пвпъ че се ва дпторче de ла ресбелвлѣ кв Першій. Каганвлѣ үіпѣ ачеаста пвпъ къндѣ i вені бінє, ші вѣгіндѣ пре Ераклів дпкѣпівратѣ de Першій, плекъ кв о арматѣ таре ші таре пре аиъ ші пре вскатѣ кътрѣ Константінополі, ші дппрессбрѣ четатеа, (а. R. 1379; Хр. 626); de ла рѣсърітѣ вені Сарварѣ кв Першій. Лпсъ Ераклів фы аша de Ферічітѣ, дпкѣтѣ вѣтѣ ші пре Першій ші пре Аварѣ; ші барбарій фбрѣ констріпші а се дпторче а касъ кв рѣшине. Двпъ doї anni de zile, Сіroe, Фівлѣ лві Коcroe, рецеle Першіорѣ дпкеіь паче кв Романій, ші dede Крвчea дпапої, кареа Ераклів o дессе кв тріумфѣ ла Іервсалімѣ (Лпълџареа Крвчей.). — De атвпчі дпколо Аварїй дпчетарѣ de a таї прѣда ші

девъста провінде ю романе де а фрѣта Дѣпъреї. Де ла рѣсъртѣ юндесаръ Бѣлгарії; ла Сава дѣ овкѣпаръ Слованій (Корвації ші Сервії.)

XIII. Святѣ дїпперъторівъ Еракліѣ се арътѣ впѣ поѣ фепоменѣ дїп Арабіа: Maxomede լиченѣ съ предіче о побѣ релігіоне кареа апої е.ж о прошѣгъ вѣ артеле. Дїп 16 Іюніѣ a. R. 1375 (Хр. 622) Maxomede фудї de ла Мека ла Medina, ші пріп ачеаста dede լичепѣтѣ ереї Maxomedane (Хешіреї); саръ дїп a. R. 1385 (Хр. 632) тварі лъссъндѣ дїп локвлѣ съ ѿ Каліфѣ пре Акбъвекра, каре пвѣ тръї таї твлтѣ de doi anni дѣп' ачеаста, ші фъкѣ локѣ лвї Омарѣ каре лвѣ de ла Ромації Damascuслѣ, Фенічія ші Езіпту.ж, бѣтѣ пре Перші, ші скітвѣ фаца Orientelѣ пріп лъщіреа позеї релігіонї ші լիтешенареа впѣ поѣ імпері. — Еракліѣ дѣпъ че domicce 30 de anni, тварі дїп 11 Феврваріѣ a. R. 1394, (Хр. 641.) дїп etate de 66 de anni, лъссъндѣ дїп զրտа ca doi фїї: пре Константінѣ III пъскѣтѣ din Ездокіа, ші пре Ераклеона пъскѣтѣ din Martina, а дѣна тиєре. Константінѣ се լիвенінѣ de вітріга са Martina, саръ Ераклеона се eccisiж de кътръ сенатѣ, ші Константе II, фїблѣ лвї Константінѣ III, се пъті լիпперъторі.ж.

Ачестѣ пеноотѣ неферічітѣ а.ж тарелѣ Еракліѣ переде ла апн.ж R. 1400 (Хр. 647) Афріка, каре се овкѣвѣ de кътръ Арабі, вчісе пре фрате съ ѿ Teodociѣ (B. 1412; Xp. 659), апої апнвкатѣ de фбрї, дїші стрѣтвѣ pecidenса ла Сіракуса, дїп Січіліа, սnde пері дїп вѣй, фїндѣ токатѣ дїп канѣ de впѣ апнвме Andreї, (a. R. 1421 Xp. 668) лъссъндѣ de сачессоріж пре фїблѣ съ ѿ Константінѣ IV Погонатѣ.

КАРТЕА II.

De la ашезареа Българіоръ ꙗп церіе de la Двпъре пънъ
ла Кропък доинп.иѣ ачесторъ цері, пре тімпвлъ лы
Карлъ челъ Маре.

I. Жикъ de пре тімпвлъ лы Еракліѣ, Българій
святъ дъчеле лоръ Къбратъ Формассеръ о domnie ꙗп-
сепнатъ ла Двпъ. Ачестъ доинпіторіѣ алъ Българі-
лоръ тврі ла апнв.иѣ R. 1419 (Хр. 666), ші лъсъ
чині фі: пре Бътаіа, Контрагъ, Аспархъ, Ренанъ ші
Алзекъ, съфътъндъ-ї иъріонеште съ пв се деснартъ,
чі съ шафъ ші съ доинпескъ ꙗпнревпъ. Авіа ꙗнкі-
сессе вътрънв.иѣ окій, ші фій ꙗнченвръ а се десвіна.
Нынай Бътаіа рътасе ꙗп локалъ ыnde аѣ ръпосатъ
татълъ лоръ, Контрагъ трекъ Денвлъ ꙗп Acia, чеіа-
лалдъ треі плекаръ кътръ апнвсъ, Аспархъ се ставілі
Фитре Дънастра ші Фитре Двпъре (ꙗп Dacia оріен-
таль), Ренанъ трекъ ꙗп Панонія ші се свипъссе Аварі-
лоръ, Алзекъ ꙗпайтъ пънъ ꙗп Italіа ыnde се съп-
нвсе Лопговарзілоръ. ꙗп апнв.иѣ R. 1433 (Хр. 680).
Българій din Хонглон (дішвтвлъ фитре Прѣтъ, Двпъ-
ре ші тареа нѣгръ) треъкъ Двпъреа сънтъ кондъче-
реа лы Аспархъ, ші къпріндъ апнвдъбе Месіеле. Де
ачі ꙗпайтъ се ръвие totъ комерціялъ Ромъніоръ
din апнвдъбе Dачиеле къ ітнеріялъ Бізантінъ; ачеста
ші ꙗнчетеъ de а тай фі ітнерів Романъ. Тодъ Ро-
тъній къдъ тай ворбескъ літва иъріондълоръ нынай
сънтъ святъ счентрълъ Константіонополітанъ, чі святъ
ногестатаа барварілоръ, чеі din d. єпта Двпъреі ші
din Dачиа інферібре святъ а Българілоръ, чеі din Da-
чиа свипрібре святъ а Аварілоръ, пънъ ла апнв.иѣ Ро-
тъ 1550 (Хр. 797), къндъ ачештиа се ватъ de къ-

търъ Карлъ че ла Маре, ші се ретрагъ ла тъпtele Каракасъ пептръ тотъ dé-яна.-- Българий се дъвindъ престе църile din drépta Дунъръ, апои трекъ тъпtele Етълъ ші прадъ Трачіа, імперъторівъ Константиновъ се веде констриксъ а кътъра de ла фъншъ пачеа къ баш. Даръ до апнвъ R. 1436 (Хр. 683) търо Аспаръхъ дъчеле зоръ, Българий алегъ до локвълъ лъгъ пре Тервеллів; Константиновъ IV Погошатъ дикъ търе до апнвъ R. 1438 (Хр. 685), лъссъндъ de свческорів пре Фівлъ съд Івстініанъ II, до етате de 16 anni.

II. Дунъ че се сві пре тронъ Івстініанъ II, дъдъ дъчепъ съ факъ препаратіве асцира Българілоръ, ші до алъ треиле anno алъ дъпъръшіе сале (а. R. 1440; Хр. 687) стрінсе тóте оштіле до Трачіа ші трінісе кълърітса кътръ Тессалопіка, віде се ашеззасеръ Словапій чеі веніді къ Българий; до скъртъ тінишъ ші Фъръ тълътъ върсаре de сънре събінгъ пре ачешті варварі ші формъ dіntр'жності 30,000 дешилітарі, пре каре і трінісе апои до контра Арабілоръ че інфеста церіле de ла ресърітъ; елъ дъсьші пърчесе до контра Българілоръ ші і дънінсе престе тъпtele Етълъ, даръ къндъ сра съ се дътбръкъ ла Константинополі. Жі ешіръ Българий до дръшъ до стрънторіле Етълъ, ші 'лъ вътвръ форте ръгъ, аша дъкътъ чеі тай тълці тілітарі садъ къзбръ вчіші садъ скъпаръ пълъдішъ, імперъторівъ дънсъші авіа се тъптуі къ фага Ачеастъ дътъніларе ню десінітъ пре ціпсле Івстініанъ, елъ контінъ плаизълъ съд de а фаче ресърелъ ші къ Арабій, даръ пічі ачеста н'адъ авятъ ресълтатъ фаворабілъ петръ дънсъшъ; остеа імперіалъ фе дъвінсь, Арабій къпрінсеръ Картагінъ ші

демоліръ Фортіфікъчівпіле еї; апнвлѣ Ромеї 1444 (Хр. 691).— Іустиніанъ нѣ фѣ тай Ферічітѣ а вакъ десктѣ **Ли ресбеллѣ, елѣ пнміссе честорів пре Теодотѣ ші** **Еділе пре Стефанѣ, фаворіїї съї, карі се пыртаръ** **кв атъта врдміліате. Ли фрегъторійле сале, Ликутѣ** **дештептаръ петальщіре цепералъ. Ли попорѣ ші** **ли** **сенатѣ.** **Дечї** **сенатѣ. Ли** **ацієтатѣ** **де** **попорѣ** **дескрітъ** **скбтереа** **лвї** **Іустиніанѣ,** **ші** **пнмі** **имперъторій** **пре** **из-** **трічівлѣ** **Леонціѣ,** **каре** **Ли** **датъ** **вчиссе** **пре** **Теодотѣ** **ші** **пре** **Стефанѣ,** **еэръ** **лвї** **Іустиніанѣ** **ли** **твї** **насвлѣ** **(de** **nde** **і** **рѣтасе** **пнпеле** **de** **Ріотінетѣ),** **ші. Ли** **ессі-** **ліѣ** **Ли** **Херсоне** **(саѣ** **Крімерія).** **апнвлѣ R. 1448 (Хр.** 695).— **Леонціѣ** **вѣтѣ** **пре** **Аравѣ** **ші** **рельѣ** **Карташінеа** **дин** **пнпіле** **лорѣ,** **Ли** **о** **пнгѣ** **шіпѣ** **унѣ** **апнѣ** **de** **зіле,** **ші** **о** **пердѣ** **еаръші.** **Пріп** **ачеаста** **ші** **пердѣ** **ші** **кредітѣ. Ли** **ла** **босте,** **каре** **св** **рѣволтѣ** **ші** **рѣдікъ** **імпе-** **ръторій** **пре** **Тіберія III. a. R. 1451. (Хр. 698).** А-**честа** **твї** **насвлѣ** **лвї** **Леонціѣ** **ші. Ли** **кікісє** **Ли** **то-** **насторівѣлѣ** **съптѣ. Ли** **Деліпадїѣ,** **Ли** **контра** **Аравілорѣ** **фѣ** **тай** **Феріч тѣ** **de** **кѣтѣ** **предечессорї** **съї,** **пріп** **Фра-** **те** **съѣ,** **Еракліѣ,** **квръдї** **Сірія** **пнпъ** **ла** **Самосата** **ші** **твї** **ла** **200,000 de** **Аравї.**

III. Іустиніанѣ II **петрекѣ** **Ли** **ессі. Ли** **зече** **апнї** **de** **зіле,** **пнрбрea** **оккапатѣ** **кв** **ідіа** **de** **a** **ші** **рекъштіга** **скавпвлѣ** **Ли** **імперъциe.** **Херсоніїї** **Ли** **делегъндѣ** **ачеаста** **св** **копсклтаръ** **Ли** **птрe** **сіне** **саѣ** **сълѣ** **нчідѣ** **саѣ** **сълѣ** **тріпітѣ** **віѣ** **ла** **Константінополі.** **Даръ** **Іустиніанѣ** **дес-** **кспері** **інтенціонеа** **лорѣ,** **ші** **Феці** **Ли** **Дара,** **четатеа** **Казарілорѣ,** **nde** **Фѣ** **пріпітѣ** **кв** **маре** **оноре** **de** **Ка-** **ганьлѣ** **каре** **квноштеа** **стареа** **ші** **сбртеа** **лвї.** **Іусті-** **ніанѣ** **св** **късъторї** **кв** **Teodora** **Фіа** **Каганьлѣ,** **ші** **кв** **дънса** **Ли** **предеипъ** **св** **дессе** **de** **локї** **Ли** **Фанагоріа**

Тіверів III аззіндѣ ачеаста ші төмъндѣссе-се ка ны
кытва Іустініанъ съ вінъ къ ацівторіѣ стръїпъ съ і
рънѣскъ .жипъръдіа, трімісе ла кагапълъ ші-ї про-
місе твлте ші тарі дарврі, дакъ і ва да ире Іусті-
ніанъ .жп тъпіле сале, садъ .жі ва тріпіте кагапълъ
лай. Барварзъ се плекъ ма ачеастъ черере тіръп-
нѣскъ, ші трімісе ôтені ма Іустініанъ, съптѣ претестѣ
де а лѣ аниъра ка съ ны і се жптыпле вре-внъ пе-
ріклъ, еаръ гъвернаторіялъ дінътвлай ачествіа ко-
тъндѣ ка съ фіе къ лваде анилте, ші къндѣ-і ва да
ордіне, съ үчідѣ пре Іустініанъ. Teodora дескоперіндѣ
плапвлъ ачеаста де ла үнъ сервѣ алъ кагапълъ, л'аð
сінсъ върбатвлай съд. Атвпчі Іустініанъ .жпвітѣ ла
сіне пре гъвернаторіѣ, съптѣ претестѣ де а ворбі къ
дънсълъ деспре піште лвкврі сектете, ші нысе de'лѣ
съграгтаръ, еаръ пре Теодора о трімісе .жп Kazaria,
ші елѣ се сі пре наве ші вені ла Сімволъ. De ако-
ло трімісе де кіемаръ пре Стеф'нъ, Теофілъ ші алді
капоскыдї аї съ діп Херсона, ші къ дъпший .жипреевъ
плекъ кътъ гира Двнъре! Ире таре се ръдікъ о фор-
твпъ греа, .жикътѣ тоці павігъторі .жиченвръ а десне-
ра деспре тънгвіреа са; үнлъ дінтре дъпший се adressъ
кътъ Іустініанъ шілъ .жиденвръ съ се роце лвай Двн-
пезев ші съ промітѣ въ дакъ се ворѣ тъпти de фор-
твпъ ші е.лѣ ва къштіга еаръші .жипъръдіа, нѣші ръ-
свьна асбура інімічлоръ съд. Атвпчі Іустініанъ .жп Фу-
ріатѣ zice: De воів юрта пре үпвлъ дінтре дъпший, .жп
локвлъ ачеаста съ тъ .жипече Двнпезев! Фортъпа се
аліпѣ ші еї венірѣ ла гира Двнъре. De аколо Іусті
ніанъ трімісе пре Стефанъ ла Тервеллій domпito-
ріялъ Блгарілоръ ка съ-ї dea ацівторіѣ, пептв ка съ'ші
побъ реквиера .жипъръдіа чеа въріптёскъ, промі-

тъндъ дарбрѣ фпсемпнте ші алте фачерѣ de бїне. Тербеллів пріті кв бѣкдріе фпвітареа лві Івстініанѣ, ші стріпгъндѣ бѣтс фп апшлѣ Ромеї 1458 (Хр. 705) аѣ пѣрчесъ фпреицъ кв Івстініанѣ асвира Константіополій ші аѣ ашезатѣ кастреле ла порта Карсівлѣ, ші аѣ тріміссъ фп четате черъндѣ ка съ се съпшпъ імперъторіялъ челъ лефітімѣ. Константіополітапій ръспнисеръ вътъпдхі ціокѣ de фпсвлѣ; фпсъ Івстініанѣ фптрѣ пріп апедѣктѣ ші лвъ четатеа, апої пріпсе пре Леоплів ші пре Тіберів рівалії съї, ші і вчісе фп тізложвлѣ черквлѣ, еаръ Патріархлѣ Калінікѣ фп скбсе окіи шілѣ тріміссъ фп ессілѣ. Лві Тербеллів фп dede твлте ші тарі дарбрї, флѣ пшн Ч. саре, шілѣ dimicē фп деара са. а. R. 1458 (Хр. 705).

IV. Двнъ че Івстініанѣ II (Рінотметѣ) с'аѣ ашезатѣ а дбва бра пре троплѣ фптеріал, квръндѣ ш'аѣ вітатѣ de фачереса de бїне а лві Тербеллів, ші фп а. R. 1461 (Хр. 708) адъпъндѣ оштіле фп Тракія, пѣрчесе пре таре ші пре скатѣ, ші велі dimaіntea Odeессълѣ, вnde пвсе кастреле, еаръ пре къларі фп dimicē съ факъ ескврсівій пріп преціорѣ, съ adspе пвтредѣ ші провісівій. Бвлгарій се репезірѣ асвира лорѣ ші фп пвъчілърірѣ фп тодвлѣ челѣ тай квтпітѣ, ле лварь прада ші армелє. Івстініанѣ авіа скъпѣ фп Апхіалѣ кв пвціші тілітарі. Бвлгарій фпрес-свръ Апхіалвлѣ ресо.изші de а лв лва пріп фбте. Івстініанѣ възжнѣ ачеаста, тъіѣ віпеле кал.изві съѣ ші комъндѣ ла тоші съ факъ аша, апої ашезъ тачіпеле велліче пре тврїи четъшї, ка ші квтѣ ар воі съ о ап-пере пънъ ла чеа din үртѣ пікътврѣ de съпце; фпсъ пшнте се сві фптр'о пвічea ші фвці пре таре ла Константіополі.— Двпъ ачеастъ катастрофъ пефе-

річітъ Івстініанъ фу констрінсъ съ пльтескъ трівятъ лві Тербеллів, къчі ачеста фші фитіндеа скбтвлв ші флацеалвлв пре пътъпітъ, ші череа ка съ ле конере атьндізє кв вапі, кънді-ші фитінда лапчев фу пътъпітъ, требыа съ о фінвълескъ пъпъ сасъ кв вештмінте де тътасть, тілітарілорв требыа съ ле виполе інъна френтъ кв аврв ші чеа стъпгъ кв арфінтъ *).

a. R. 1462 (Хр. 709).— Нестъптьратвлв Івстініанъ воінді съші ресвкне асвира Херсоніцілорв пептрв кврса че і тінсеръ ачештіа кънді елв се афла фу ессілів, плекъ фу аппвлв R. 1463 (Хр. 710), фу контра лорв, квпрінсе чататеа, фрінсе de вії пре побілі, ші фппекъ ла 87,000 де коні. Херсоніці фитържтаді пріп ачеастъ крзделітате алергарь ла Казарі ші кв арідторілв ачестора прокіетаръ імперъторів пре Філіппікъ din Пергамъ. Ачеста пврчессе кв о арматъ де варварі асвира Константінополій, дестропъ ші тъів пре Івстініанъ II, ші трімісе капвілв лві пріп тóте четъділе ка сълв вадѣ, ші съ се фу кредіндеze деенре періреалв. a. R. 1464 (Хр. 711). Аша се фіні пеферічтвлв Івстініанъ II, фу етате де 42 де аппв, ші кв дънсвілв дімпревпъ се стінсе фаміна лві Ераклів, каре domicce ла Константінополі зпв чентепілв фитрегъ.

V. Філіппікъ пв авв domnie петврбратъ, din афаръ се скларъ Арабій ші лваръ Місія чеа din Асія, Булгарій фікврсеръ пъпъ ла Константінополі ші Фъкбръ фуфрікошате стрікъчілпі, din лъвптрв се фу квркъ елв фпсвілв фу ересвріле топотелішлорв, din каре кағсъ ші перфв тропвілв фу аппвлв алв доіле,

*) Sudas, Eclog. hist. de rebus byzant p. 37

ръдикъндсесе імперъторів Анастасію II, кареълв лінсі de відереа окілорв. Даръ пічі Анастасію нз о дсссе тай шілтв de треі апш, елв фз дестронатв прін Теодосію III. пре кареълв ирокіемъ імперъторів армата de ла Podv, дъпъ че вчісе пре дъчеле Ioanne. Съптв ачесте скітвърі de тронв інімічї din афаръ, Арабій din Asia ші Болгарій din Европа, къштігаръ totv тай твлтв терренв. Ап фіне Teodociu III ұякей впв ле-гътънтв вв Болгарій съптв кондішіпіле: ка Мелеопвлв Трачіе съ Формезе тарціпіна ұптрс амъндóве стателе, фагарій съ се ұптобркъ ұланой de фіе каре шарте, пегъдъторіа съ фіе ліверъ, даръ імперъторівлв съ dea domівлві Болгарілорв пре totv апшлв вешт-мінте ші пеі роаші ұп предв de 50 de ліvre de аврв. Арабій вътвръ ші лазарь Пергамвлв, ші съптв конді-череа лві Мардасан веніръ ші ұтиresssвrаръ Константі-пополіа. Ап ачесте ұтиреціірърі фатале, флакълв ім-перъторів деснеръ de а тай пытэ пврта счептрьлв ші апшъра ұтирецііа, елв се лъссъ de ввпъ воіе ші се кълагърі ұтирецііа ві фійлв съб, аноі трекъ ұп Е-фесв, ші ако ю'ші фіні віеада. Ап локвлв лві се пвсе імперъторів Leon III din Ісауриа, ші деде ұтичевтвлв знеі пвсє dinастіе, а. R. 1470 (Хр. 717).

VI. Leon III ұпдатъ че се ұтилдъ ла демпітатеа імперіалъ ұтиченъ съ ватъ пре Арабій, пре апъ ші пре вскатв, ле арсе твлціне de паві, саб ле қофенде ұп таре, ші і констріпсе съ лассе ұтиresssвrареа Константіпополій. Арабій дєпъ о ұтичекаре дешартъ de доі апш de зіле. се трассеръ de ла Константіпополі, шіші ұтибрсеръ арте іе асупра Болгарілорв ші а Ромъпілорв челорв впіші вв дъпши; ұисъ пічі din партеа ачеста п'ядъ фоств тай ферічіді, еі пердбръ

22,000 de бтепій, дп фіне деснерацій де а се тай пвтє
шінє дп Европа, се свіръ пре паві ші плекаръ къ-
тръ Acia; о фортуни че се рѣдікъ пре таре дп пекъ
фортре твлї дінтре дъпшій, аша дпкътв пв пьтai
бтепій, чі ші патара се пъреа а се фі копріоратв
дп коптра лорв. a. R. 1471 (Хр. 718). Імперъто-
рівлв Леон, дпвіпгъторів алв Аравілорв, трьі дп въ-
пъ дпделеніере кв Блгарій, даръ дп діснітеле пентра
венерареа ікбопелорв се декіеръ дп котра ачестора,
дін каре касъ въпътъ ші пвтеле de Ікономахв, пер-
секутъ пре шартіта adверсаръ, ші тврбвръ елв дпсві
пачеа імперів. — La appvlв Ромеї 1480 (Хр.
727), тврі Тербеллів домпвлв Блгарілорв, дынъ че
кondсессе ачеастъ паціюне 44 de апій, лъссеіпдв дп
локвлв съв пре Корінесій, каре domni de ачі днаін-
те 33 de апій, ші пв фъкв тай пъдіпъ стрікъчіюне
імперів. візантіи в de кътв предеческорівлв съв.—

• Леон III дпкъ тврі ла appv. R 1491 (Хр. 741),
ші лъссеі de сяческорів пре фіїв. съв Константіи
V, кв ештетвлв Копрошів, (Фіїндв къ спркассе бап-
тістерівлв къпдв се бъптів.)

VII. Дпченблв дпшъръціеі лв Константіи V, се
тврбвръ пріп Артабаств кашвлв венераторілорв де
ікбопе, каре дп фіне се десарть ші нердв ведерепа
окіморв, елв дпшревпъ кв фії съї. Спре а дпшърі
імперівлв Константіи edіфікъ четъщі пріп Трачіа ші
ле дшиопръ кв Сірі ші кв Арпіені adвші дін Acia.
Къпдв Блгарій възбръ ачестеа, трішісеръ ла дъпсвілв
ка съ чеаръ пої тріевтв, апой възъпдв къ черереа лорв
се деспредвеште ші денітадій се батціокорескв, плек-
аръ кв о пштере віне арматъ асбира Константіон-
лій ші аціпсеръ пъпъ ла шврвлв челв лвпгв dinain-

тєа четъдїй, ші дєпъ че пръдаръ ші үчісеръ твлїте
de óтепї, се ұлгбрсеръ а касъ, докъндѣ ұп сервітв-
те үпш пøтерв фбрте таре. а. R. 1508 (Хр. 755).
Лисъ ұп аинвл үрнїторів імперъторівл ұптр'ар-
тъ о флотъ de 500 de паві, ші пре үскатѣ пøсе ұп
тішкare о ассемін€ օсте, ші плекъ ұп контра Был-
гарілорв. Флота пре тареа пёгръ аціпсе пъпъ ла
Денъре ші de акою ұпченв а пръда үінётаріле Был-
гарілорв ші а прінде пре локвіторі. **Ла Марчелле** ұм-
перъторівл ұпсевші аттькъ օстеа барбарілорв ші въ-
тъндбсе къ твлїтъ валенцъ, үчісе үпш таре пøтерв дінтрे
дьишші, ші пре чеі.лалді ұл фогърі ұп тóте пърціле.
Былгарій възъндѣ ачеастъ пердере а лорв трітісеръ
ла імперъторівл спре а чере паче дындѣ пре фії
лорв остатичі. Даръ пачеа ачеаста авіа үінік треі аин
de зіле, ші імперъторівл Константінв декіеръ еа-
ръші ресбел.ів Былгарілорв. Ачештіа ұптътіпаръ
օстеа імперіаль ла квртътвра Енвлві, ші фъквръ
үпш таре тъчелл ұптр'жпса; ұптре алдї къзаръ
патрічівл Леон дьчеле оштілорв дін Трачіа, ші Леон
префект.ів Тавелларілорв. Былгарій ле лзаръ армеле,
еаръ օстеа імперіаль се ұлтбрсе րышіпать ла Кон-
стантінополі, а. R. 1512 (Хр 759).

VIII. Денъ ачеастъ вікторіе Кортесів авіа таї
тръї үпш аин de зіле; Былгарій се револтаръ ші ү-
чісеръ пре domnї съї, ші ръдікаръ дьче пре Телле-
сін. Слованій трекъръ ла імперъторівл, пре каре
елв і ашезъ ұп Артана, ші пврчессе къ օсте спре
Трачіа, трітіндѣ пре тареа пёгръ о флотъ de 2000
de паві. Теллесін աзшндѣ къ імперъторівл с'аڈ пре-
паратѣ спре а вені ұп контра лзї пре таре ші пре
үскатѣ, киетъ ұптр'аціторів пре пацівпіле вечіне ші

армъ 20,000 де бтепй ші і дтнърді пріп локкріле
дтнъріте, елд дпсвши се дпкісе дптр'о фортърдъ,
жп 30 Івніш еші кв тóте оштіле че авеа дптр'аціз-
торіш ші пврчессе асвира Ахіалвлі unde се ашезас-
се іпперъторівлі; аколо се дпчінсе о вътаіе крвнть de
ашъндбзе нърділе пъпъ къндд се плекъ бстса лві
Теллесіш ші елд дпсвши лвъ Фага. Ціпнг'аці вътаіа de
ла чінчі бре пъпъ сёра, ші преа твлді Бвлгарі ац пі-
катд дптр'жпса, твлді с'ац пріпсв, еаръ алдї de
въпъ воіа лорд ац траквтд ла іпперъторівлі. Констан-
тінш дптр' кв тріумфд дп Константінополі, двкъндд
дпайнтеа са пре Бвлгарі легаці, еаръ двпъ ачееа дп
скбссе дпайнтеа пордї de аврд ші аколо dede opdine
четыціапі.лорд съ ле таіе капетеле. а. R. 1516 (Хр.
763). Двпъ ачсастъ дптьтп.ларе трістъ пептрг дъпшій
Бвлгарі се револтарь дп контра лві Теллесіш, шілд
вчісеръ дппребп кв тош тіністрій лві, ші ръдікаръ
сіе'ші двче пре Савінш цінереле лві Кортесіш, (Ромъні
прекватд се веде dіn пытеле лві). Ачеста дпфатъ трі-
місе ныпші de паче ла іпперъторівлі, дпсъ Бвлгарій
сімшіндд лвкрблі се рескв.ларъ асвира лві. Савінш Фагі
дп Месембріа ші de аколо се двсе ла іпперъторівлі,
еаръ Бвлгарій ръдікаръ domп пре Паганш (ассеміне пытме
Ромъні) Ачеста дпкъ воі съ факъ паче кв іпперъто-
рівлі, ші спре шай de аироне дпцеленере черв съ idea
секврітате пептрг ка съ погъ вені съ ворбескъ дп пер-
сонъ къ ды: с.8.18. Иріміндасе ачеста ші дъндбісе секв-
рітате, Паганш плекъ кв тіністрій сті ші се двсе ла
іпперъторівлі. Константінш дп пріпі шezindд пре
тронш кв Савінш лъпгъ дъпсв.18, ші ле дптиктъ ръд-
татса кв каре трактарь пре Савінш, дпсъ апоі фъкъ
паче дојасъ кв дъпшій; еаръ пре асқпсв трімісө

de прінсеръ пре Северъ дъчеле Словапілоръ каре фъксе твлте реле дн Трачіа, ассеміне прінсеръ ші пре Константінъ (тотъ паме Ромъне), къріа паме de і тъяръ тъпіле ші пічібреле, апои дні dede пре пъніле медічілоръ ка съ черчетеге органістълв отепескѣ, ші днпъ ачеса'лв арсе. Престе ачестеа, іппеперъторівъ еші пре памішите din Констатінополі, днаіптъ ігте прін Трачіа, трекв прін кърітътвріле Етвілай, афлъндъ пре Булгарі непрепараді ла вътае din какса пачеі чеіеі долоісе, ші пътърпсе пъпъ ла Zite, арсе къріділе, апои се днтоірсе еаръші а касъ фъръ de алтъ Фолосъ *). а R. 1518 (Хр. 765). Да-ръ дн апнвілв вртъторівъ п.л.екъ кв о тай таре патере пре апъ ші пре юскатъ, ші вені ла Апхіалв. Булгарі сперіїндесе de ачеаста днчепъръ а се ръга de паче, днсъ пъпъ а фаче пачеа, се ръдікъ о Фортвпъ десире тезъ-ноанте ші днпекъ тогъ флота імперіалъ. Константінъ констернатъ de ачеастъ фаталітате се днтоірсе ла ресіденцъ фъръ de памілв алтъ ресідлатъ.

IX. Дн апнвілв Ромеі 1523 (Хр. 770). тврі Паганъ domпълв Булгарілоръ ші алв Ромъпілоръ, днтрв алв къріа локъ се алессе Теллерікъ. Константінъ иж перфв кърацівлв прін каламітъділе апнілоръ треквді, елв фъкв ші тай таре препаратіве асвира Булгарілоръ, ші дн апнвілв R. 1527. (Хр. 774 п.лекъ) кв о флотъ de 2000 de васс пре тареа пегръ, кв сконв de а таре пъпъ дн Днпъре, ші de а аттька пре Булгарі de ла спате, еаръ мілідіа къларе о трімісе ла кърітътвріле Етвілай, ка de аколо съ днтрв дн Булгаріа, ші кв modвлв ачеста съ і стръмтореге ші съ і батъ de дозе пъпъ. Днсъ днпъ че арівпсе кв фло-

та пънъ ла Одессъ, Лиценз а квета тай серюсъ а-
съпра ресултатълъ че по-те аве ачеастъ Лицрепрін-
дере, ші вреасъ се Лицоркъ еаръшъ Лицфърънтъ. Бъл-
гарій din партеа лоръ темъндъсе de армее имперіа-
ле, тріпісеръ пъпдъ де паче ла фънсълъ, Констан-
типъ се бъкбръ де оккасіоне, ші фъкъ трактатъ де па-
че Ли скрісъ, ціврънфъ де амъндоге пърділе къ нв
воръ търбира 8пї пре алцї, ші нв се воръ тай скъла
8пї асъпра алтора, фънъ каре се Лицорсе ла Кон-
стантіонолі, еаръ пре къларі і ашезъ Ли четъділе
din Трація челе фъкъте де фънсълъ. Ли лвна лѣ Ок-
томівріе вені штіре имперъторіалъ въ Теллерікъ се
препаръ ка се трімітъ 12,000 de омені, сънтъ ко-
мъндълъ 8пї боіарій, съ праде Берзідіа ші пре ло-
квіторі съ і прінцъ ші съ і адъкъ Ли Българія; кіаръ
агнічі веніссеръ ші пъпдъ Българій ла Константіо-
полі. Лицръторіалъ ли пріні фъръ съ арrete вре
8пї семпъ de пемвідънріе, Ли съ дісніссе тóте че-
ле печессаре пентръ ресбелъ, префъкъндъсе къва съ
тёргъ асъпра Аварілоръ, апои діміссе пре пъпдъ ші
девъ че се деңъртаръ ачештіа, стріпсе ла 80,000 de
артацї, илекъ Ли контра Българілоръ, ші ацівігъндъ
вънъ ла моквлъ че се кіамъ Літеоріа, аттькъ пре
непревъзите пре ачена карі ера тріпішъ асъпра Берзідіеї,
Лі Фрекъ, пре тълдъ прінсе, еаръ пре чеілалдъ Лі Фо-
гърі, ші се Лицорсе а касъ къ маре прадъ ші къ
тълдіме de каптіві. Ли апнвлъ R. 1528 (Хр. 775),
Лицеркъ Константіпъ алть еспедіціоне пре маре Ли
контра Българілоръ Лицвъркъндъ ла 12,000 de къ-
ларі, даръ ші de ачеастъ датъ аве фортуна Ли кон-
тра са, павіле се стрікаръ, тълдіме de мілітарі се
Лицекаръ, ші имперъторіалъ се възв констріпсъ а се

Житіорче а касъ. Теллерікѣ обсевъндѣ къ імперъто-
рівълѣ аре твояді спіопі житре Българі, ші къ пріп
тр'жншії і се дескомерс тоге папыріле лѣ, се пре-
фъкѣ къ ар воі съ лассе domnіа ші съ фогъла Кон-
стантіонополі, скрісе імперъторівълї черьндѣ ка съ-
dea секрітате ші съ'лѣ жиціїпшезе пре чіпе аре а-
тічі житре Българі, ка жицрежншідзе ачестора съ
трекъ къ фъншії ла імперъторівъ. Константіонѣ къзъ
жн кърсъ ші жи тріпісе пътеле твтврорѣ партіані-
лор съї, Теллерікѣ жицагъ че і къпоскѣ, жи вчісе пре
тоції, Константіонѣ de съпърапе жи съв.ісе първлѣ, ші
тврі жи 13 Сентемвріе а. Р. 1528 (Хр. 775), жи
етате de 56 anni, дѣпъ че аж domnіонѣ 34 de anni, лъ-
съндѣ de съчессорівъ пре філѣ съї Леон IV.

X. Теллерікѣ domnіонѣ Българілорѣ дѣпъ че жи-
черкассе жицешергѣ съ'ші къштице фавбреа попоръ-
лѣ пріп үчідерека челорѣ че ціпса къ Бізантії, фж
констріпсѣ жи фіпе а пъръсси domnіа ші а фогрі ла
Константіонополі. Леон жи пріпі къ ваквріе, жи
въптеzъ, жи фъкѣ патрічівъ, ші-і dede жи късъторіе
пре вара жицрътессей Iрепеї (а. Р. 1530; Хр. 777).
Жи локвлѣ лѣ, Българі алессеръ domnі пре Карда-
мѣ, каре domnі престе деріле ші попоръле де ла
Девіре трейзечі де anni. Жицръторівълѣ Леон din
кооптъ авіа domnі чіпчі anni, ші тврі жи 8 Септем-
вріе а. Р. 1533 (Хр. 780), лъсъндѣ впѣ філѣ къ пъ-
теле Константіонѣ VI, жи етате de 10 anni, сънтѣ
енітропіа соції сале жицрътессей Iрепеї. Фрадї лѣ
Леон карі претіндеа імперівълѣ се десармарѣ де къ-
тръ Iрепа, даръ Арабії карі accemine ръдікассеръ ар-
теле, жи въпдѣръ пачеа пре абрѣ. Сире жицръкареа
чедрілорѣ ре.іцібсе жицрътесса стріпсе алѣ доілѣ

сінодѣ ла Нічея, каре е Іптире сіноделе челе еквітепіче алѣ шеателе, ші ескомпактъ пре іконопласти (стрікъторій de іконы). Да ачестѣ сінодѣ фѣ де фадъ ші Єресъ епіскопъ лвѣ Абрітвлѣ дін Месіа де ціосѣ, саѣ алѣ Ромънілорѣ дін церіле де ла Іанѣре, Ромънѣ де відъ елѣ Іисусі, ирекъмѣ се веје дін пътеле лвї. Пріп чејчіле релігіосе асвира венсрѣрій іконоілорѣ, карі Іиченкссеръ ла Константіонополі де пре тішнвріле лвї Ераклій, ші продвссеръ атъта върсаре де сънде Іптире крештії, се стрікаръ фортѣ тълте піктѣрій, ші артеа пътіїи перфере Іисусінать, ea къзъ квѣ тотвѣлѣ де атвпчї Іп кобе Іп пърціле ръсърітвлѣ. Пъпъ къндѣ Константіонѣ VI фѣ Іпкъ тінопренне, ші дінъ фрънеле ішнерітвлѣ тъмъ са Ірена, пѣ се тѣрвѣрѣ пачса Іптире Болгарій ші Бізантій, даръ ла апнвлѣ R. 1543 (Хр. 790), Константіонѣ Іп етате de 20 de annї, лвѣ Іисусі гевернвлѣ Іп тъпї ші de-шъртѣ пре тъмъ са де ла тревіле статвлѣ, ші Іп-датъ декіерѣ ръсбеллѣ Болгарілорѣ.

XI. Кардамѣ доинвлѣ Болгарілорѣ аззиндѣ деспре вініреа імперіалілорѣ, стріосе ошітіле сале ші еші ла Іроватѣ Іпайтса ачелора, кътъ сеаръ се Іпченкѣ вътаіа Іпгре атъндѣо армателе, Болгарій Іпвінсеръ, сааръ імперіалії перфврѣ ішіма ші се ретрассеръ нѣптеа. Ачестѣ ресвлатѣ ръдѣ квѣ тѣ ачестеа пѣ ствасе сперандя лвї Константіонѣ, алѣ доіле апнѣ елѣ Фѣкѣ тай шаре препаратіве, пврчессе квѣ аршата ла Марчеллѣ ші репврѣ Іптирітвріле ачестеї четъшї де зінде сиера съ дірентезе оперъчівпіле; аколо Ілї еші Іпайтса Кардамѣ квѣ тѣтъ иштереа са ші се пвсе Іп кастре. Імперъторітвлѣ челѣ свперстідіосѣ лбассе квѣ сине пре үпѣ презікъторій, апътє Папграций; ачеста

Ѣ зісе съ аттаче пре інітічі къ іва Ѣквіпце de се-
кврѣ. Константінъ комъндѣ ла бътаіе; се Ѣкчінс о
лупть Фѣръ папа ші Фѣръ ordine, Бізантії веरдѣръ
пре тацістрвлѣ Міхаліз Лахаподракон, пре патрічівлѣ
Барда, пре протоспѣтарівлѣ Стефаноѣ, пре преторії Ni-
чіта ші Теогностѣ, ші Форте таре твадіме de ՚мілі-
тарі. Аколо аѣ перітѣ ші презікъторівлѣ Павърадіѣ.
Еаръ Болгарій ръшіръ тóте сарчіпіле арматеї імпе-
ріале, кіарѣ ші скъллеле de кврте къ твадіме de
бапї, ші виѣ таре пътърѣ de каї, а. R. 1544 (Хр.
791). Дѹшъ чіпчі аппі de ла ачсасть катастрофъ,
Кардамѣ трімісе ла імперъторівлѣ съ чеаръ de ла
дъисвлѣ челе че і проміссесе Ѣп аппї тредѣ, аменін-
дїндѣ къ алтіннераа ва Ѣнтра къ бѣте Ѣп Трачіа
ті ва стріка тóтѣ пънъ ла порта de аврѣ. Константінъ
Ѣ трімісе стеръѣ de калѣ Ѣнтр'юѣ съкъледѣ зікъндѣ:
че проміссівї ам ყїдекатѣ а се квіпі ѹє, ՚ам трі-
місѣ, Ѣнсъ фїндѣ къ ешті бътъръпѣ, пѣ воїѣ катѣ съ
остепештї пънъ ла порта de аврѣ, чі воїѣ таре Ѣп-
свїи пънъ ла Марчелле, ші аколо пвтемѣ съ пе Ѣп-
тълпїтѣ. Апої стрінгъндѣ бѣстя чса de престе таре
аѣ ештѣ din Константінополі ші аѣ венітѣ пънъ ла
Берзїдїа. Кардамѣ Ѣнсъ аѣ тарсѣ пънъ ла пѣдѣреа
Арборева; ші темъндїссе de а таре таї de шарте аѣ
стадіонатѣ аколо. Імперъторівлѣ din контръ авзїндѣ
къ ачела пѣ се тішкъ din пѣдѣре, пѣрчесе Ѣпсвїи Ѣп-
тр'аколо, ші веніндѣ Ѣп апрошіаре, Ѣлѣ провокѣ ла
лупть. Кардамѣ пѣ квтезѣ а еші, чі се Ѣптбрсе фѣ-
нїндѣ, за але сале *). Дѹшъ ачсасть Ѣптѣпиларе
Константінъ кіарѣ къпдѣ се вредеа дествлѣ de Ѣп-

тешеіатъ пре тропвлвлѣ съѣ, пѣрдѣ дѣпъръціа пріп
інтрічіле тѣмѣ сале, дѣпърътессеї Іренеї, каре спре
а пѣтѣ домні сівгбръ, скбссе окї фівлѣ съѣ. а. R.
1550 (Хр. 797).

XII. Пре тішнріле ачестеа дѣ пѣрдїле аппѣсблѣ
дѣченассе а кѣдѣ пѣтереа Моровінцілорѣ, рецилорѣ
Фрапчештѣ, пріп ирепондеранда шайордомілорѣ, карі
штівръ пріп дѣфлгінца лорѣ чеа таре съ трагъ тѣтъ
adminістръчіяпса ла сіне, ші дѣ фіне съ се свіе еї пре
тропѣ. Карлѣ Мартеллѣ dede дѣченятулѣ dinастії
Каролінцілорѣ алѣ кърьїа філѣ Піаіпѣ окакпѣ тропвлѣ
Фрапції. Карлѣ філѣ ачествіа вътѣ пре Decideріѣ
челѣ дін врпѣ реце алѣ Лонгобарзілорѣ, ші лвѣ тітлвлѣ de
реце алѣ Італії, вътѣ пре Віттекінд дѣчеле Сассонілорѣ,
свіппсе Церташіа ші дѣтродбссе крештіствлѣ дѣ
тр'жна, вътѣ пре Арабії карі къпрінссессеръ Сианіа,
вътѣ пре Тассілон дѣчеле Баварії ші адаясе ла ре
гатвлѣ съѣ ачеастъ цеаръ, вътѣ пре Аварії de ла
Денъреа de мізлокѣ, ші дѣтетеіъ шарка Аѣстрії
пріп колопісаре къ Церташі дѣ апівлѣ Ромеї 1553
(Хр. 800), фіндѣ кіематѣ de понтевічеле Леон III
дѣ контра впсї партіте репъблікане, терсе ла Рома
ші дѣпъ че реставр. пацеа къпѣтѣ de ла ачеста дѣ
зіза de Кръчівѣ корона ші тітлвлѣ de Імперъторії
алѣ Романілорѣ. Дѣ апівлѣ Ромеї 1555 (Хр.
802) воіндѣ ка съ впескѣ дѣпъръціа аппѣсблѣ
къ а рѣсъртѣлѣ, черкѣ съ се късъторескѣ къ дѣ
пърътесса Ірена; чі лвкрулѣ се дѣпедекѣ пріп Ае
шілѣ каре авеа de скопѣ съ факъ імперъторії ла
Константінополі пре фрате съѣ Леон. Дарь пічї Ае
шілѣ нѣ ш'аѣ ацівпсѣ dopінда, фіндѣ къ партеа чеа
таї таре аѣ алесѣ імперъторії пре Нічеворѣ I, каре

пептръ ка съ путь домні таї секхрдъ, аѣ ессіліатѣ пре Ірене дн інсвла Лесбіяй, ѿнде ші тарі неферічіта днппърътесъ дн сквртъ тіши. Карадамъ домпвлъ Българіюоръ днкъ тарі дн апнв.в. Ромеї 1560 (Хр. 807), ші дн локв.в. лвї 8ртъ Крѣтъ.

СЕКЦІОНЕА В.

De ла Крѣтъ донпвлъ церіюоръ de ла Днппъре пънъ пре тим-
пвлъ еспедиціюоръ Крѣчефєріюоръ.

КАРТЕА I

De ла Крѣтъ пънъ ла Петръ рецеле Българіюоръ ші аѣ Ромъниоръ,
пре тимпвлъ лвї Konstantinъ VII Порфириополій имперъторів і
Konstantinono иї

I. Нічеворъ імперъторів.в. днпъ че аѣ днвінсъ пре
рівалій съї, дн а.в. чінчі іе апнв а.в. днппъръдіеї сале
декіеръ ресбеллъ Българіюоръ a. R. 1560 (Хр. 807),
ші пврчессе кв оштіле пънъ ла Andriапополі, днсъ
ачі дї вені штіре къ акась с'ад ескатѣ тішкърі дн
контра лвї, ші аша се дниторсе спре а ле ашеза. Тре-
къндъ дої апнв де зіле Българій веніръ престе попо-
рвлъ челъ adspnatъ ла ржв.в. Стрітоп, кіарв дн ті-
пнптблъ къпдъ се ретмпера попорв.в., вчіссеръ пре
Преторів кв таре пнптьръ де бтені, ші рѣпіръ ла
1100 de лібрे de аѣръ.— Крѣтъ къпнисе Сардіка
кв дншъ.в.чінпе, ші афаръ де тв.в.цітма четъџіан-
юоръ тъї ла **6000 de тілітаръ.** Нічеворъ днчеркъ съ
ръсъбне ачеастъ перфере, даръ дн апнвлъ ачела пв і
еєчессе. Днль препаратіве таї тарі adspnndъ тіліша
din Acia ші din Европа плекъ дн a. R. 1564 (Хр. 811)

асвира Българілоръ. Да Марчелле ѝ вені Крътъ дупнайтие, ші се ругъ де паче. Нічефоръ респінсе тóте конфідішніле, ші дутръ дп дінѣтъріле Българілоръ неаскв.лтъндъ консі.нч.лв алтора афаръ пътai de алв фіїблъи съд Стадрачів. Din Марчелле фгці Бізаців серв.лв челъ таі фаворітъ алв імперъторівлъй, лънидъ кв сіне вештшнителе імперіале ші 100 de лвре de авръ, ші трекъ ла Крътъ. Нічефоръ аппрінсе квртеа ші лъ тóте тесаъреле лъї Крътъ. Ачеста се плекъ а дўга бра ші лъ ругъ съ фактъ паче; фаръ сбртеа чеа трістъ а імперъторівлъй длъв конфірмъ дп червічіа са. Крътъ бесператъ, ші дпфбріатъ асвира лъї Нічефоръ, пвсе de дпкісеръ тóте квіле кв арборі тыаці, ші престе пбите аттькаръ кастреле de тóте пърціле. Аколо пері Нічефоръ, патрічівлъ Аедів, Петръ, Cicinів, Teodociв, Салівора, преторівлъв ръсъртъ.лв, таі твлдъ протосиътаръ, сиътаръ, дъкторъ, domeстікъ.лв вегіелоръ, дрънг.лрівлъ вегіеї імперіале, двчеле Трачіеї ші таі твл.лц прочері ті гвбернаторі de провінци, кв пептератъ твл.лците de міл.таръ. Крътъ спънзаръ ка-пвлъ челъ тъяатъ алв лъї Нічефоръ пре впъ летицъ ші лъ дінѣв аша таі твлте зіле, снре а лъ аръта дівер-селоръ ціпдъ, каре вініа ла дънесвлъ; днинъ ачееа лъ лъ юсъ шп лъ вкръщі, апої лъ дпивълі дп арцінтъ, ші адъпа кв дънесвлъ пре домашній Словапілоръ.

II. Двпъ періреа лъї Нічефоръ, Константіополі-тапій ръдікаръ імперъторів пре Міхайл I, кв свирапвтме-ле Рапкаве цінереле ръпосатвлъй, дп контра воіцдеі сале. Ачеста дпдрептъ твлте лъкрврі дпквркате de сокрв съд. Трімісе ші депвтаці ла Карлъ челъ таре рефуле Фрапчілоръ ка съ дпкеіе паче кв дънесвлъ. Ассеміне скріссе ші Патріархълъ Нічефоръ епістоле

сінодічне ла Леон III Цара де ла Рома, ші въ то-
двлѣ ачеаста се adoneparъ Імперъторівлѣ ші Патріар-
хвлѣ а се пыне дп легътвръ къ апікесвлѣ. Дпсъ дп
аппвлѣ алѣ доіле, дпдемнатѣ de соїа са Прокопіа,
Міхайл декіеръ ресбеллѣ Булгарілорѣ, ші лзъндѣ въ
сіне пре Прокопіа пзрчессе пынъ ла Ізрвлѣ. Дптрѣ
ачестеа Крѣтѣ дпипрессвръ Девелтвлѣ ші лзъндѣ пре
четъшанѣ дптиревпъ къ ешіскопвлѣ лорѣ, дп дассе ші
і трекѣ престе Двпъре (дп Даціа лві Траіанѣ). Мілі-
ція лві Міхайл дптирржать пріп оффіціарій чеі рѣ,
дпчевѣ а се тѣрвбра ші а се револта, ші пытай пріп
дарбріле імперъторівлѣ се астътишъ. Булгарій дпде-
легъндѣ ачеаста, ші крэзъндѣ въ тіліціа імперіалъ се
тѣрвбръ пытай de фріка de а дінѣ вътаіе, прѣдаръ
Трачіа ші Македонія. Двпъ твлте прѣфъчівій Крѣтѣ
тріпісе ла Константінополі пре Драгоітерѣ черъндѣ
ка съ се дінъ kondіцівіле фъквте дптрѣ Кормесіѣ
ші Теодосіѣ III, чі пы с'ад прітітѣ пропінереа лві.
Дечі Крѣтѣ дпквопівръ Месемвріа ла тізложвлѣ лв-
пній лві Октоіпвріе, ші не афлъндѣ вре о ресістенцѣ,
о ші лвѣ кътрѣ фіпітвлѣ лвпній. Дп вара аппвлѣ вр-
тъторіѣ, Крѣтѣ дпсвнервітѣ de съчессле че аввссе
пъп'ачі, еаръші се сквлѣ асвпра імперівлѣ оріетам.
Міхайл дпштіпцатѣ десире планвріле лві, илекъ въ
босте біне дпарматъ; ші вені пынъ ла Андрішополі,
ачі тіліціа deсерть пре імперъторівлѣ. Крѣтѣ дінѣ фуга
імперіаллорѣ тай дптыї de стратацетъ, дпсъ дппъ
че квпоскѣ адевървлѣ дпчевѣ а се лза днішь фъпшій,
ші фъкѣ таре прафъ ші стрікъчівие. Міхайл деспе-
ратѣ ші амържгѣ, dede порфіра лві Леон V Артеновлѣ,
двчеле Оріентелвій, ші с'ад дптрѣ дптр'впѣ monasteriѣ.

III. Крѣтѣ дппъ вікторіа рѣпортація асвпра тілі-

дієй челеї ревелле а лві Міхайл, лъссь пре фрате съд
 съ дімпресіре Андріанополіа, еаръ елв пврчессе дп
 коптра Константінополії, ші днкенпіврѣ четатеа de
 тóте пврціле. Леоп втъпндѣ енергіа кв каре лвкрé-
 зъ Крвтѣ, ші пекрежъндѣ къ лв ва пвтѣ деярьта de ла
 тврїй четъдїй кв нутереа, дші лвъ скінареа ла дп-
 шелъчівне, ші трімісе ла фъпсвлѣ съ лв кіеме ла
 церіврїй тврїй, ыnde за вені ші фъпсвлѣ кв лвп-
 треа пеарніатѣ, пептрѣ ка съ трактезе de паче. А
 дова зі венірѣ ла таре de о парте Крвтѣ кв трей
 алдїй, еаръ de алтъ парте четъдїапї че воіа съ трак-
 тезе кв фъпсвлѣ Двнъ кътева тіпвте ыпвлѣ din че-
 тате dede симѣ ка съ пріндѣ ші съ вчідѣ пре
 Крвтѣ; дпсъ ачеста пріченѣ ші дпквльекъ пре калѣ,
 ші фъп de ла конферіпцъ. Дпфогріатѣ пептрѣ ачеа-
 стъ продішнівне Крвтѣ коміпндѣ de әрсеръ тóте сув-
 бріеле, каселे ші монастеріе. de пріп префіврѣ, а-
 пої аппріпсе партеа чеа фрѣптѣ а четъдїй de кътъ
 ръсърітѣ, ші арсे тóте de ла порта чеа de аврѣ пъ-
 пъ ла квртеа імперіа. De ачі ыргъндѣ ла Атора
 аѣ стрікатѣ кастеллвлѣ, ассеміне аѣ фъкватѣ ші ла Се-
 лібріа ші ла Daon, апої дквндасе ла Ераклea аѣ
 арсѣ сувбріеле, ла Pedestѣ аѣ стрікатѣ кастеллвлѣ,
 ші аѣ вчісѣ тóтѣ попорвлѣ. De аколо пврчезіндѣ аѣ
 стрікатѣ, аѣ арсѣ, ші аѣ прѣдатѣ тóте пъпъ ла Adri-
 anopolї, ші дімпресіврѣндѣ четатеа, дп фіпе о аѣ
 лбатѣ пріп фбіне, пре четъдїапї i аѣ пріпсѣ ші i аѣ
 дкссѣ de i аѣ трекватѣ престе Dvпъре дп Dacia лві
 Траianѣ, дп пвтѣрѣ de 12,000 de бървадї, афаръ de
 фемеї. *). — Дп аппвлѣ Ромеї 1567 (Хр. 814),
 Крвтѣ дптрѣ дп Траціа кв 30,000 de тілітарі дп-

*) Contin. S Theophanus ad annum primum Leonis Armeni.

бръкард ІІІ Фердинандъ ръководъ Речіана терсе пъти ла Аркадіонолі, ші прѣдъндъ четатеа прїнсес ла 50,000 de ѿдені къ фестеи ші къ копій къ тотъ, ші i доссе къ сине дъ Българія, дъпредъвъ къ търте de ої ші de вої.— Двпъ атътеа стрікъчівій фъквте імперіялівій візантію, Кръмъ търі дъ апнвлъ R. 1573 (Хр. 820), ші дъ локвълъ лві вртъ Крітагон, каре фъ ші таї квашнійтъ Тотъ дъптр'ачестъ апнъ дъ 25 Дечемвріе, фъ вчісъ дъ віссрікъ Леон V Артеноула, дъ а.дъ кървія локв се писе Михаїл II, Балеввлъ

IV. Новлъ імперъторію Михаїл воіндъ съ ші факъ амічі ші пре ортодоши ші пре ікономахі dede мотівъ ла виѣ а пъти Тома, съ се пъпъ дъ фронтеа шалконтенделордъ, ші съ дъпредъсвре Константіоноліа. Крітагон домувлъ Българілордъ аззіндъ десире ачеаста, вені de виѣ воїа са къ босте ка съ десчінгъ четатеа, ші съ скапе пре імперъторію. Тома фъ вътътъ; елъ фъці ла Африаполі, вnde четвъдіаній лві прінсеръ ші лві dedеръ пре шъвіле лві Михаїл, саръ Българій се дъптрессръ акасъ къ тарі прѣдъчівій.— Крітагон воіндъ съ ші дъптизъ дъптиръшіа ші de кътръ апнвсъ, трініце дъ апнвлъ Ромеї 1577 (Хр. 824), дептаді ла Льдовікъ імперъторіялъ апнвсълъ каре петречеа ла Франкофортъ, свитъ претестъ de а форта легътътъ de амічісіе къ дъптизъ, дъпсъ дъ adeвърдъ спре а спіона пърділе апнвсане. Тотъ пре ачеастъ тіппъ аѣ терсъ ла Льдовікъ дептаді de ла Абогрідъ, карі локвія дъ Дація лъпгъ Двпъре, спре а се пъпцие дъ коптра Българілордъ, ші а чере ацівторію аспира лордъ *).— Престе треї апнъ Българій

*) Annales Fuldaenses ad an 824 — Цюргіш Шинкан e de пърере къ Абогрідъ лѣ фоетъ Ромънъ

се сквтаръ асупра Словапілорð din Наппопія, ші де-
ваастаръ цеара кв Фокð ші вв савіе, ші ашезаръ ако-
ло фрегъторї Бвлгарї, ка кв шодылъ ачеста съ де-
скідъ ресвеляв кв Левдовікъ; ассенше фъквръ ші дн
Далматаціа.— Да ръсъртв тврі Міхайл II, дн апвлв R.
1582 (Хр. 829), лъссындѣ дн локълъ съб пре Тео-
філъ фійлъ съб.— Крітатон възъндѣ къ Бвлгарї пріп
комтерцълъ кв Ромъвї, пре днчетв се факъ креш-
тій, кіенъ ла сіне пре Емануїл епіскопълъ Адріа-
пополі (челѣ треквтв престе Двиъре свитв domnia лві
Кръві), ші лві консілів съ се лассе de кредитіца
крештінёскъ, днп'ачеа сімдїндѣ къ пв се плéнь пічі
ла прописівпі шчі ла атпенінцирї, длъ пвсе ла тортбръ
ші лві оморж фтиревицъ кв соуді лві.

V. Престе къдї-ва аниі пері ші тірапвлв Крітагон,
еаръ дн локълъ лві врітъ Богорð пепотв.лві Кръвї.
Съптв domnia ачестія, пре ла апвлв Ромеї 1588
(Хр. 835), Кордоле мацістрялъ тілітарів алв Ромъ-
пілорð челорð треквдї де а стыга Двиъре, лъссь пре
Фійлъ съб Барда съ гъвернезъ пре попорð, еаръ елв
се дъссе ла Константінополі пре аскъпсѣ, ші ръгъ
пре імперъторівлъ Теофілъ съ тріштъ на ві пре та-
реа нéгръ ла Двиъре, ка Ромъвї стръпльптафї съ се
пóтъ днторче а касъ, чеа че се ші фъкъ. Богорð
domвлв Бвлгарілорð терсессе атвпчі сире Тессало-
ніка, днсъ комітеле діпътврілорð де ла Двиъре об-
сервъндѣ днчеркъріле Ромъшлорð, трекв ржв.лві ші
днчепв а се бате кв дънши Ромъвї свитв кондъ-
череа лві Кордоле ші Цанда вътвръ асирв пре Бвл-
гарї; ачестія пептвъндѣ фыпі днтр'алтъ парте, тре-
квръ ла Булгарї, карі де квръндѣ се аппропіассеръ
ла тареа нéгръ, ші і кіетаръ днтр'ацісторів; дн-

тр'ачеастеа сосіръ ші павіле імперіале, дпсъ веніръ ші Опгбрї, се дпчінсे о лвпть съпцербсъ дптре Ромъпї че се препара ла дрбіпð, ші Опгбрї че воіа съ-ї decnoie; дп фіне Ромъпї фръпсеръ ші алвпгаръ пре Опгбрї, ші свіндбсе пре паві се дптбрсерь ла Константінополі, ші де ачі трекбръ дп патріа лорð.— Фост'аў дп ачеастъ стржплъптаре а Ромъпілорð ші копімвлѣ Васілій Мачедоній каре тай дп зриш с'аѣ фъкбтѣ ітиеръторій, дптире впъ къ алдї бтепі дпсем-пацї.— Локвлѣ unde се апеззасе ачеастъ колоніе, се паре а фі фостѣ apróne de гвра Сіретвлї ші а Прѣ-твлї.— Опгбрї се аррагъ пептрѣ дптъїашї дать пре сченъ; двчеле суперіпð алѣ лорð (боеводы) се птміа Levedia, ші ста свлтѣ съзераціатеа Казарілорð. Де ачі дпніте дї вомѣ ведé фігврърдѣ дп історіе.

VI. Да апввлѣ Ромеї 1595 (Хр. 842), тварі ім-
перъторівлѣ Теофілѣ квпрінсѣ de дптристаре пептрѣ
недепреа чеа паре съферітъ de ла Арабї, лъссєндѣ
de съческорій пре тъпървлѣ съ ѹїї Mixaїl III, съпѣ
твтела тѣмей дптърътессе Teodora. Ачеаста дп
дать дпкеіѣ паче къ Богорð, дошпвлѣ Бвлгарілорð,
каре възпідѣ къ дптре коннаціопалї сті се лъщите
кредиця крештіпескъ, се ініції, ші е.лѣ дпсвши дптръжиса
пріп кантівлѣ Ромъпї Teodociй Квфара, ші се дптърі
апої пріп сорвса каре фъссе кантівъ ла Константінополі.
О пестіледѣ каре се лъщіссе дп Бвлгаріа, дпкъ кон-
трівї ла конвертіреа лвї Богорð, дпчстѣндѣ де а
а тай гръсса дп попорð двнъ че се кіемасе дп-
тръаціеторій Dvmpenezelї крештілорð. Алтъ какъ фъ
піктбра кълвгървлї ромъпї Metodiй, каре двпъ ком-
тъпдвлѣ лвї Богорð де а і звгръфі васа къ тотѣ че
ва шті тай дпфорікошатѣ, фъвѣ цівдеката чеа de пре

зрътъ, каре лъкъ аша de таре асъпра фантасіе лъвъ, дн-
кътъ дндацъ се вънтеzъ, ші лъвъ пътеле крештінескъ de
Mixail (днпъ пътеле іпперъторівлві). а. R. 1600
(Хр, 847). Францій Методів ші Кврілл пропагаръ
къ таре съчессъ крештінісмлвъ днпtre Българі, днпъ
ачеа пъскъндъ-се dicasнte днпtre бісеріка de ла Рома
ші чеа de ла Константінополі, din кавса съпре-
таціе, ей треквръ днп Паппонія ші вънтеzаръ пре
Словані; ей се зікъ а фі ші днпвенторій алфабетвлвъ
кърілмікъ, челъ комиисъ din літереле грече ші латіне,
пептръ літвіле Словане.— О ръсколь ацидътъ а-
съпра крештінатвлвъ реце Mixail, din партеа пъгъні-
доръ, ф8' апиъсать квръндъ; 52 de ревелл прітарі
перфдръ капетеле. Днпъ ачеаста Mixail трімісі де-
пітаді ла Лъдовікъ іпперъторівлвъ Церманіе ші ла
Ніколаѣ Патріархвлвъ Ромеї ка съ чеаръ епіскопії ші
преоді крештіні. Апостолій de ла Рома веніръ пътая
de кътъ, ші днп сквртъ тітий вънтеzаръ пре тоді Бъл-
гарій; къндъ се аррътаръ епіскопії ші преодії тріміші
de Лъдовікъ, афларъ пре Романі лъкъндъ днп віеа
Domівлві, ші се днпбрсеръ еаръші а касъ.

VII. Mixail III. днпъ че днпвръдіссе 15 anni
съптъ тътела твмеї сале Теодора, ші алді 10 син-
гъръ, ф8' үчісъ днп appзлвъ Ромеї **1620** (Хр. 867), de
чесареле Васілів Македоній, каре океанъ троивлвъ ім-
періал ші dede днпченетвлвъ үпей поге dinastie. Съптъ
ачеаста се adнпъ алъ оитвле с'нодъ еквітенікъ ла Кон-
стантінополі, ла appзлвъ R. 1622 (Хр. 869), днп ка-
ре се ескомпнікъ Фотій, пептръ къ ръпіссе скавнвлвъ
патріархал пътъ къндъ лефітвлвъ Патріархъ, Ігнацій,
ера днп віеацъ. Тотъ днп ачестъ с'нодъ се defini ка
Българія (саѣ Mecia) съ стеа съптъ Патріархатвлвъ

Константінополітапъ, дн 8рта къреіа, Ігнацій консекръ епіскопъ пентръ църіле de ла Двиіре, пре лъпгъ тотъ овнореа лві Adrіанъ II, Поптевічелі Ромей; дечі Сівестръ кв чеіламді епіскопій ші преоді Італіані ешіръ din Болгарія лъссънді пре Греці. дн локвлѣ лорд.— Дн апв.лѣ R. 1630 (Хр. 877) тарі Патріархъ Ігнацій, ші імперъторівъ кв сіподвлѣ пвсе пре Фотій, дн контра воіцей апівсанілорд.— № донъ твлтъ тіши, Мілам рефеле Болгарілорд ші алъ Ромънілорд се фъкъ вълагърд, ші лъссъ domnіa фінвлѣ съвъ челвѣ таі таре; днесъ аної възънді къ фінвлѣ съвъ воіа съ се дніторкъ ла пъгъністъ, еші din монастерівъ ші днічине еаръші сабіа, прінсе пре фінъ, дн скбссе окій, ші лві аррънкъ ла днікісбре, днпъ ачеха фъкъ реце пре Сімеон фінвлѣ съвъ челвѣ таі тъпърд, ші днібръкъ еаръші рабса вълагърѣскъ, кареа о пвртъ аної ишпъ ла фінітв.лѣ віедей.

VIII. Імперъторівъ Васілій Мачедоній, каре дніченоссе съ редегъ корнвлѣ лефілорд, тарі дн апв.лѣ R. 1639 (Хр. 876), лъссънді de съческорів пре фінвлѣ съвъ Леон VI, кв супраньшеле Ліценентъ, каре контліні опера дніченіть de татъ съвъ ші о пвблікъ дн LX de кърді съптѣ пъмеле de Васіліче. Леон скбссе пре Фотій din Патріархатъ ші пвсе дн локвлѣ лві пре фрате съвъ Стефанъ.— Пре тішнвлѣ ачеста Болгарій Форъ алвпгаді de кътръ Пачіпаї din дніпетвлѣ де ла Двиій кътръ апвсѣ, еі се ставліръ лъпгъ апеле Двапард, Двнастръ, Ирбтъ ші Серетъ.— Пачеа дніtre Болгарі ші Бізантій се тврбвръ din касса пегоцвлѣ челвѣ апвсатѣ de кътръ драгъторій імперіалѣ пріп дн търкареа кв трібетѣ греѣ Сімеон рефеле Болгарілорд ші алъ Ромънілорд се склъ кв

арще асвора імперівлбї, ші вътѣ үржтѣ армата імпераціяль, Казарілорѣ қарі веніссеръ ділтр'ағіторіѣ візантілорѣ, ле тьіъ паєдріле ші аша ді трішсе ла Константіополі. Леон въгъндѣ ачеастъ ватціоквръ, трішсе пре дъчеле Склерѣ въ лвптрі ла Дынѣре, съ дъкъ дарврѣ Ҳигврілорѣ, ші съ і аџіде әп контраплвї Сімеон. Склерѣ фъкѣ легътъптѣ de ағіеторіѣ въ Арпадѣ ші въ Късанѣ дъчїй Ҳигврілорѣ; ді үрмареа ачестгіа Ҳигврї кондшї de Левптіка Фечіорвлѣ лвї Арпадѣ, трекврѣ Двпъреа ші аттькаръ пре Сімеон de ла спате, пре къндѣ дрвнгарівлѣ Евстащі опери въ флота пре шаре, ші преторівлѣ Нічефорѣ Фока дпайнта въ тілідїа візантіпъ пре ծаслатѣ. Сімеон фо стръмиторітѣ ді Двросторѣ, ші вріп дрвнгарівлѣ Евстащі фъкѣ наче въ імперігорівлѣ; саръ Ҳигврї дъпъ че въндэрѣ Бізантілорѣ пре Българї чей пріопшї ді вътѣае, се дітбрсеръ престе Двпъре дандъртѣ. Сімеон шъпіатѣ пре Ҳигврї, трішсе депватї ла Начінацї, ші фъкѣ легътъптѣ въ дънишї, съ се скёле асвора ачесторѣ вечіпї періквлошї ші съ-і стёргъ de пре Фаца шътъптвлѣ. Къндѣ Ҳигврї ера джай ла ресвеллѣ ді алте џерї, Пачінацї de о шаре ші Сімеон въ Българї de алта, дікърсеръ ді цінгутвлѣ лорѣ, ші үчісеръ тбте фаміліе, фыгъріндѣ de аколо пре чей че ръпъсессеръ спре квстодіреа локв.івї, престе шынї ла орішіеа ржбрілорѣ Олтв.івї ші Мрешвлвї, үnde се ашезаръ ачештіа снитѣ пытале de Секві. Чейланї Ҳигврї дітбркъпф-се de ла ресвеллѣ ші афъндѣ џеара дешартъ ші девъстать, трекврѣ пре Прѣтѣ. әп съсѣ, ші се дъссеръ ді Галлідїа. Дъчеле Рѣтенілорѣ ді пріопшї отепешите дисъ ді әндемпъ съ трѣкъ престе Карнацї ді дівствлѣ Ticceї, Мрешвлвї,

Крішвлай, Темішвлай ші алѣ **Девпъреї**, ыnde локвескѣ ақыпіш **Вламі** (Ромъші), **Бвлгарі**, Словаші ші иъсторії **Ромапілорѣ**, лъвдъндѣ үеара ачсеа къ есте преа вѣнъ, ші алѣ фостѣ о датѣ үеара лѣ **Аттіла**. **Ծпгврій** трекъръ тиңдїй ла **Монгачій**, ып апнблѣ **Ромеї 1642** (Хр. 889), еаръ ып локвлѣ лорѣ, ып **Дачія** опіенталь се ашезаръ **Пачіпаудїй**.

IX. Пре тімпвлѣ къндѣ трекъръ **Ծпгврій** ла **Ticca** ші **Девпъреа de мізлокѣ**, ып **Дачія** чептра.иъ, каре де пре атвпчій ыпченассе а се пыті **Трансільваніа**, domnія **Целлій** дәчеле **Ромъпілорѣ**; еаръ ып үіпвтвлѣ **Крішвлай** ыпtre ржвріле **Самешвлай de үосѣ**, ыпtre **Ticca de мізлокѣ** ші **Мрешвлѣ de үосѣ** domnія алѣ дәче алѣ **Ромъпілорѣ**, а пыті **Маріотѣ**, каре ередітассе ачса үеаръ din тімпвліле челе тай векі, пре алѣ кървія стръввнѣ ып оморжассе **Аттіла**, дәпъ спвпереа **Ծпгврілорѣ**; ып үіпвтвлѣ **Темішвлай** ыпtre ржвріле **Мрешвлѣ** ші **Ticca de үосѣ** ші ыпtre **Девпъре** пъпъ ла **Тіерна** (каре де пре атвпчій се пытіа **Рьшава**) domnія алѣ треіле дәче **Ромъпѣ**, **Клаудій**. **Ціпвтвлѣ** dintre **Ticca** ші **Девпъре** се гврверна **de Саланѣ** стрънепотвлѣ лѣ **Реанѣ**, domnvlѣ **Бвлгарілорѣ**. **Паннонія** ера сюптѣ потестатеа лѣ **Свіатополкѣ** каре формассе регатвлѣ **Моравіеї** тирі. Ачесте попбръ локзіндѣ ып паче de la ръсіпіреа **Аварілорѣ**, ны се афларъ препаратае сире а ыптъшпіна үпѣ аттакѣ de о пытере тілітаръ органісать ші пытеросъ. **Ծпгврій** ып кврсѣ de зече anni de зіле квпрінсеръ үіпвтвлѣ de ла **Ticca** de сюсѣ пъпъ ла **Шіеѣ** ші ла порта **Месешвлай**.

X. **Ла** апнблѣ **Ромеї 1657** (Х. 904), ыпвлѣ dintre дәчиї **Ծпгврілорѣ**, апвіне **Твхутѣ**, татълѣ лѣ **Хорка**, ошѣ астутѣ, аззіндѣ de ла локвіторі къ пытъи-

төлд din коло de пъфдре, unde domпемте Ромъпвлъ Целлів, есте вгпв, аă җиченятв a dopi ка дакъ с'ар пттэ прпн воіа лві Арпадв двчелві супретв, съ ок-
капе үеара ачеа пептрв сіне ші пептрв вртъторїй съї, лвкв че се ші җитътплъ тай җи вратъ.— Тв-
хутв трекв dinkolo de пъфдре спре ръсъртв җи кон-
тра лві Целлів двчелві Ромъпилор; еаръ Целлів аз-
зиндв de веніреа лві, аднп ѡстea са, ші пярчесе җи-
интеа лві къларе ка съ лві онрескв de a җитра прпн
порділе Месешвлв. Ҕисъ Твхутв трекв пъфдреа җи-
тр'о zі ші ағіпсе ла ржвлв Алташв. Атвпчі се җи-
тътпшаръ атъндбье оштіле лъпгъ ржвлв че ле деспър-
діа, ші Целлів се пвсе кв същетъторїй съї съ онрескв
пре Ҕигврі de a трече ана, җисъ dimineда җнайнт
de върсатвлв зіорілорв Твхутв деспърді ѡстea са җи
дбое пырші, ші тріпісе о парте чева тай съсв, ка
треквндв ржвлв пре пеcімдіте съ җичепъ вътаіа кв
Ромъпій. Кв модвлв ачеста треквръ ші чеілалші, ші
атъндбье оштіле веніръ ла лвнть, ші се вътвръ
крвптв җитре сіне; җисъ тілішіа лві Целлів се җи-
віпсе, парте се үчісе, еаръ парте се прпнсе. Къндв
Целлів възж ачеаста, лв' Фога кв пвціпі dіптре аї
съї, җисъ Фәfiндв кътръ кастеллвлв съв челв de
лъпгъ Сапешв, җи ағ'чисеръ тілітарій лві Твхутв
ші лві үчісеръ лъпгъ ржвлв Каңышв. Атвпчі локві-
торїй үереі възиндв тортса domпвлъ лорв, dedеръ
дрепта de въпъ воіа лорв, ші ші алессеръ domпв
пре Твхутв, татвлв лві Хорка, ші җи локвлв ачела
каре се zіче Ескв.иев җикеіаръ кредінца кв цібръ-
тптв, ші din zіва ачеа локвлв ачела с'аб пттітв
Ескв.иев (цібрътптв), фіндв къ аă үівратв аколо.
Еаръ Твхутв din ачеа zі аă къштігатв ачеа үеаръ,

ші аă доиштвъ **Литр'жиса** вă паче ші кă Феречіре, ші ăршъторий лăй о аă ăпăтвăлăп ăпăп пре тîмпăрăле лăй Стефанă. *) Кă modвлă ачеста **Ӯнгвр** кăпріпсеръ ăпăтвăлăп **Самешвăл**; жисъ ăпăтвăлăп **Марешвăл** ші алă **Олтвăл** рътасе лăпгă тîмиă **Жиць** дă тăппile Ромъпăлорă, ănde ачештіа ші авеа **дăвăл** съї (иăптиç ăпăп ăсапда тîмпăлві де атăпчî воевозі саă **кнéзі**.)

XI Тотвъ жи ачествă тîмиă **Ӯнгвр** кăпріпсеръ ăпăтвăлăп лăй **Саланă** дăпtre **Двипъре** ші **Ticca**, апої де-
кіераръ ресвельв лăй **Маріот** каре се апăпръ кă
твăлгъ валенцъ жи контра лорă, жисъ таї пре ăршъ
вăпъпăндă къ ачештіа аă кăпріпсë тóге ăпăтвăрile de
пăп пре **Фиць** са **Жи** късъторіе лăй **Zолтанă** фîїл лăй **Ариадă**,
тврі **Фъръ** фîїл (de съшьпăп върбътескъ ші лъссъ
дăкатвăл съё **Жи** паче ăпăпрелві съё **Zолтанă**. **). Кă
тóге ачеста ші жи ăпăтвăлăп **Крішъл** се афлъ твăл-
твă тîмиă **Жи** дăчи **Ромъпă**, сăптвă съзерапітатеа
Ӯнгвр лорă.— **Двипъ** окквиареа ăпăтвăлăп дăпtre **Двипъ-**
ре ші **Ticca**, треї дăчи **Ӯнгвр**: **Zвардă**, **Кадвша** ші
Боита, треквръ **Ticca** жи контра лăй **Клаэді**; ла
ржвăл **Тешіш** житъпінаръ бстea дăчелві **Клаэді**,
чea комиcъ дин **Ромъпă**, **Бвлгарă** ші **Начінацă**. **Zвар-**
дăп жи контыпăндă фрате съё **Кадвша**, ка къ цицăптате
бстea съ трéкъ ржвăл чева таї **Жи** ціосă, **Фъкън** дăссе
acheаста **Ӯнгвр** де апăплóве шăпдile ржвăл **Жиче-**
пиръ а съпа тăвеле ши а се бате кă асирите: чиcч
дăчи дин арматă лăй **Клаэді** къзвръ, с.в. **Жисвай** скъ-
пъ кă **Фбга** жи четатеа **Кіаве** (**Кевее**, **Констанцюла**
чea веке, акъшвăл **Кебін**). А треia zi **Ӯнгвр** атъ-

*) *Anonymous Belae Regis Notarius, historia hungarica cap. 24, 26 27.***) *Anonymous Belae R. Notarius cap. 50. 51.*

каръ четатеа, еаръ Клаудій пе сімпіндссе дествліј de таре тріміссе денвгайд ла фъншай, ші ле пропусе пачеа офферіндьле четатеа de вонъ воіа са. Де ачі Ծигърій терсеръ ші лваръ кастел. 18. 18 Рұшава, ші рътасеръ аколо о лвпъ de зіле, пре Бойта ұлв трі-тісеръ ла Апардѣ кв а треіа парте дні босте ші кв фій локвіторілорд остатіч, черъндѣ de ла дъпсевлѣ воіе de а трече Двпъреа ұп контра Болгарілорд ші а Бізантілорд. Кв тоғылѣ ачеста Темішана дебені тріввтаръ Ծигърілорд қа ші Крішана, ұпсъ рътасе саптѣ гөверп. 18 лві Клаудій ші алв үртъторілорд лві, шъпъ пре тіппылѣ лві Стефанд.— Ծигърій тре-къндѣ Двпъреа десфійларъ Моравіа шаре ші пре-фъкбръ Паппопіа кв үшітвліј дні стынга Двпъреі, ұп деаръ Ծигърэскъ.

XII. Лә апнвлѣ Ромеі 1660 (Хр. 907) тәрі Ар-надѣ Ծигърілорд, ші ұп локв. 18 съѣ се пысө Золтанѣ ұннереле лві Мариотд. Пре тіппылѣ ачеста се веде а фі фостѣ паче ші ліпітате ұп үшітвріле Да-чіей. Ұп апн. 18 R. 1664 (Хр. 911) тәрі Леон ұп-делентв. 18, ұннеръторів. 18 ръсърітв. 18, ші Левдовікѣ III, ұннеръторів. 18 апнъсв. 18 ұп каре се стінсе фашілія Каролінгъ. Ұп локв. 18 Леон се пысө фрате съѣ Александрѣ II, каре авіа ұмпъръді ынѣ апнѣ, ші тв-рі лъссеңдѣ de сұчессорів пре ынотв-съѣ Констан-тіпѣ VII Порфіроцептв. 18, фійлѣ лві Леон ұпделеп-тв. 18, съитѣ твтела лві Романѣ Լаканепвлѣ, сокрвлѣ тъпървлї імперъторів, каре тай пре үртъ се пыті Чесаре ші аної Аєгастѣ (соуд ұп імперів ұннерез. 18 съѣ). Ачеста лъссеңдѣ тотъ патерека ұп тъна са, фъ-кѣ ші пре фій съї Христофорд, Стефанд ші Констан-тіпѣ Аєгастѣ, аша ұпкътѣ ақытѣ імперівлѣ үзантінѣ

авеа чіпчі імперъторѣ, житре карі Романѣ ера челѣ че domnia .и адвѣръ, саръ Константінѣ Порфіроценітв. в се пвсе кв totaлв пре літератвръ, скріс-се історіа, політика ші черестошіле кврдєй візантінѣ каре аж аціюсѣ пънъ ла пої.— Ап пврділе Дачіей оріентале, дапъ алвпгареа Ծпгврілоръ, се ставілръ Пачіпадій. Симеон реуеле Бвлгарілоръ дикврсе тай adece орї асвпра імперівлвї візантінѣ, ші фъкѣ твлте стрікъчівпї. Ачеаста dedc motivb імперторілоръ съ житре жп легътъптв кв Пачіпадій спре а оккапа пріптр'жпшій пре Бвлгарі. Din партеа Двпъреї de miz-ловкъ жпкврсеръ тай adece орї Ծпгврій прип Месіа ші Трачія пънъ ла Константінополі. Пріп політика лоръ de a се үпі кв поибръле de ла тézъ-пóнте жп контра вечінілоръ, імперъторії Візантії фъквръ еррорѣ престе еррорѣ, ші акквашларъ пре варварі жп-предіврв. в Константінополій.

XIII. Симеон реуеле Бвлгарілор ші алѣ Ромъні-лоръ челоръ de a дрёнта Двпъреї, дапъ пепътерате реле че фъкъссе Бізантінілоръ, тврі жп апнв. в R. 1680 (Хр. 927), лъссညндѣ de сческорів пре фіїв. в съб Петръ; ачеаста фъкъндѣ паче кв імперівлв се дессе ла Константінополі, ші се жпсъръ кв Маріа фіїа Августовлвї Христофоръ ші пепота імпъторівлвї Романѣ Лакапенѣ, дапъ че се жптбрсе акасъ жинекъ о револъцівпе че се ескассе асвира лвї прип Фрадій съї Ioanne ші Міхайл, ші квлтівѣ пачеа кв сокрї ші квтпацї съї візантінї. Dinитре ачештіа Христофоръ тврі ла a. R. 1684 (Хр. 941), саръ Романѣ вътръ-пвлв се трімісе жп ессілів de фіїв-съї Стефанѣ. Константінѣ Порфіроценітв. в се фолосі de ачеастъ оккасівне, лвѣ жпсъші жп тънъ фржпеле гвверпвлбї,

бъгъ дп монастериј пре квтиції съл, ші пефенсі аспир пре чей че квтезаръ а се сквла аспира са din партіта Лакапенізоръ. (а. R. 1698; Хр. 945).— Ачестъ імперъторій се пвсе дп вонъ дпделеџере ші вв Бугбрї; ла аппвлъ R. 1700 (Хр. 947), вені ла Константінополі зиѣ Бугбрд де Фропте, а пвже Болеславъ, ші се вънтеъ: дпевшій імперъторійлъ ді фб пашъ, дниъ ачеса дпвъ фъкъ патрічій, дмъ дпвъркъ де дарбрі, ші аша лвъ трімісе а касъ. № двпъ твлтъ тімпъ терсе ла Константінополі, Цівла (фіївлъ лві Хорка двчеле Трасілваніе), каре ассесіне се вънтеъ, апої дпторкъндасе а касъ, лвъ кт сине пре тпд моналъ апбие Іеротеїй, фатосъ пептръ евлавіе, пре каре лвъ хіротоні Патріархълъ Теофілатъ, de епископъ Бугбрілоръ. Ачеста тергъндъ вв Цівла пре форте твлці Бугбрї і аѣ дпторсъ ла кредінда крештінъ.— Din тімпбл ачеста аѣ дпчепвтъ а се лъші крештініствъ дптрре Бугбрі, ші тай азесъ дптрре Бугбрі din Трасілваніа, пріп преодъ de рітвлъ оріентал. Кт модвлъ ачеста легътвра політікъ дптрре Ромъніи Бугбрі се фъкъ ші тай стріасъ аріп зпіреа кредінде.

КАРТЕА II

Да ла Петър речелс Българилоръ ши алъ Ромънійоръ иъпъ пре 1500 г. еспедиція торъ Кръчѣферилоръ.

I. Кътъръ апв. 1702 (Хр. 949), тврі **Золтанъ** дъчелс **Онгърійоръ**, дъ локъмъ кървіа братъ фійзълъ съд **Токсѣ**; сънѣтъ донині ачествіа **Онгърій** дъкърсеръ de дозе орі иъпъ ла Константіополі ші **кацаръ** твлте ші тарі стрікъчівні, дъстъ Фръ вътвдъ de дъгій **Шітв** ші **Маріанъ Арфіръ** дъ апв. R. 1712 (Хр. 959). Тотъ дъ ачествъ апв. тврі Константіопъ **Порфіроценітв.18**, лъссъндъ de съческорів пре фій-съд **Романъ II**, пре каре дъкъ тай дънайите дълъ **Фъкъссе Августъ**. Даръ ачествъ имперъторів **Фракъ** дъкъропъ пре фій-съд **Василій**, дъкъредінду фрънеле гъвернълві лві **Іосіфъ Брінга**, ші елъ се dede де-съръпърійоръ ші въетвреі.— Петър речелс **Българилоръ** ші алъ Ромънійоръ тврі ла апв. R. 1716 (Хр. 963); **Давидъ**, **Моисе**, **Ларон** ші **Самвіл**, фій 1500 Коміте (Комітопулі) Ромъній въ фортъ таре авторітате, се фъкъръ донині престе дърріле дъ дрентъ **Девъреі**. Тотъ дъ ачелв апв. тврі ші **Романъ II**, дъ 15 Марцій, дъ стате de 24 de апв. Аршата прокіенів імперъторів пре **Нічефоръ** Фока каре се дъкъръ въ **Таофаніпа** въдъва лві **Романъ** ші тъма коні.18.19 **Василій**, ші се вътвъ въ съчесъ въпъ дъ контра **Арабійоръ**.— **Бизантій** азіндъ de търтеа речелві **Петър** ші de склареа Комітопулійоръ, квръпдъ тріпісеръ de ла Константіополі пре **Борисе** ші пре **Романъ**, фій ръносатвдъ **Петъръ**, (карі ера аколо остатічі, de ла търтеа тъмей лоръ **Марія**), ка съ квріпъ трапвдъ. Ла апв. R. 1720 (Хр. 967),

Нічесфорд скрісє лві Борисе ка съ ашерє **Девпъреа**, ші съ пх лассе пре **Днгврі** съ трéкъ престе дънса, ка съ **Фиквргъ** дн **шінвтвріл** імперівлв. Борисе пх асквлтъ; атвичі **Нічесфорд** трімісє ла **Свіатославв** дъчеле **Рашілорд** de ла **Дзлаир**, ші і днвітъ асупра **Бвлгарілорд**, карі веніндѣ пръдаръ дъріле de ла **Девпъре**, ші пріпесеръ пре Борисе ші пре **Роман**.

II. Дн челе фи зріле zile (11 Дек.) але апв-
лій R. 1722 (Хр. 969), се опорж **Нічесфорд** de въ-
рв-съд **Іоанне Жеміска** каре овкапъ тронвлв дн ло-
влв лві. Ачеста провокъ пре Рашій съ єссъ din Ме-
сія ші съ трéкъ престе **Девпъре**, ші възіндѣ къ пх
ворѣ съ асквлте, кіемъ оштіле de ла ръсърітв ші
ръдікъ артсле асупра лорд. Рашій се впіръ къ **Бвл-**
гарі ші кістаръ пре **Іачінаці** ші пре **Днгврі** днтр'аці-
торів ші фертаръ о пвтере de 308,000 de артаді,
къ ачеаста треквръ **Ешвлв**, пръдаръ **Трачія** ші се
ашезаръ лвінгъ **Адріаноподі**. Імперъторівлв трімісє
асупра лорд пре **Барда Склерд**, каре съ вътѣ къ
бюнѣ съчесев дн контра лорд, днесь о ръскобъ ка-
сагъ пріп **Барда**, фіївлв лві **Фока**, констрісє пре
Склерд а лъсса пре Рашій ші аші **Днтбрч**е артсле а-
супра інсърфенцілорд **Трея** а ппі de зіле пръдаръ **вар-**
варі днеріле de ла **Девпъре**, дн фіїс імперъторівлв
Іоанне възіндѣнії тронвлв ассеквратв, пісъв дн пер-
сонъ къ 8000 de педестрі ші къ 4000 de къларі,
ші треквндѣ **Ешвлв** къ шерсърі ренеде, пъссе дн кон-
фесівнє пре іштічі, ші вені ла **Марчіанополі**, каре четате
о лъс Фъръ таре гревтате, пріпсе твліже de б-
тені, ші къ ачеаста dimіревнъ ші пре рецеле **Бо-**
рисе De ачі пврчессе спре **Доросторд** unde се афла
Свіатославв къ Рашій, ші днпрессыръ четате дн

кврсѣ де 65 де зіле. Ап Фіне, Свіатославъ першъндѣ сперанца де а єв шаи пютѣ аппъра, се сипусс кв кондіціонеа де а і са копчеде тречере ліверъ ѿ Рѹшії съ ѿ патріа са, пріо ѹпівтвлѣ Пачінацілорѣ. Чере-реа ачеаста се прімі din партуа імперъторівів. љп-съ Пачінації по першісеръ ка Рѹшії карі ѿ фькотѣ паче фъръ де ѡтіреа щі воіа ѡорѣ, съ трекъ пріп дінєтвріле ѡорѣ. Дечі Рѹшії се љибъркаръ ші фле-каръ пре таре кътръ гвра Денапрвлї, Пачінації ле пісеръ кврсѣ къпѣ се љпторчea акасъ, щі тжіартѣ пре Рѹшії љппреєпъ кв дъчеде лорѣ Свіатославъ. Къндѣ імперъторівлѣ љппрессара Двросторвлѣ, веніръ ла фьнесвлѣ дерътаді де за Констанція (са ѕ Дафне, ла гвра Арциешвлї), щі de ла алте четъції де престе Двпъре, чеरъндѣші іертьчиє пептре ръдікареа ар-тедорѣ, щі феppовїндїсе пре сине љппревнѣ кв че-тьцілѣ сада, імперъторівлѣ і прімі кв ішанітате щі трімісіе делегації карі съ іеве четъцілѣ, щі прешёзе тілітаре карі сѣ ле дінѣ *). Кв подвлѣ ачеаста, Ро-тъції кв четъціла лорѣ din Dacia Австралъ, веніръ ёаръші љп лагътвръ кв імперів. а. R. 1725 (Хр. 972). Тотѣ љп ачеастѣ апнѣ тврі ші Токсѣ, дъчеле Щі-гврілорѣ, љп алѣ кървіа локѣ се ѹзсе Цеіза, татълѣ лвї Воікѣ са ѕ Стефанѣ.

Ш. Ап 10 Іанварів а. R. 1729 (Хр. 976) тврі Ioanne Zemieka, ші Васілів II, фіївлѣ лвї Romanѣ II, каре се љп коронасе љпкъ de татъ-съѣ, се сі прѣ тронѣ ші лвѣ љп тъпъ фржпелс гвверн. а. Ромъ-нї љппревнѣ кв Белгарії љндатѣ ръдікаръ артелс сътѣ кондічереа фржпілорѣ (Комітопвлї). David,

*) Georgius Cedrenus ad an. 2 Imp. Ioannis Zemiscaq.

Moise, Aarop ші Samvіl. Bizantinii aksindb deespre achesata, earfьsh димісесь пре Борice ші пре Romanъ фії лві Peter, дисъ челb dintyib peri trekъndb priп o пъдъре, earfъ челb din brtъ скъпъ кв віеада ші се джіторсе ла Константінополі. Darъ ші dintre Komіtovb, David таrі prestre nădine zile, Moise пікъловітb de o пéтръ къндb вътea четатеа Сепра; Aarop фіндb свспектb къ діне кв Bizantini, се в-чіссе de Samvіl; пътai Ioanne фіїла лві Aarop с'аb тъптытb прип афіторівлb лві Romanъ фіївлb лві Samvіl. Кв подв. ачеса регатылb Булгаро-Ромънb велі earfьши джі тъпіле ыпай сінгбрb domnitorі. Samvіl нв ыбтai къ кврінse тóte деріле de ла Деніре, чі джікорсе prestre Етb ші пръдъ Тracia, Ma-chedonіa, Tessalіa, Гречіa ші Целопонесклb, оккв-пъндb тв.лте четъді. dintre карі чеа таi de фронтe era Larissa, пре аї къреіa локвіторі кв тóte фамі-ліле лорb і аb trekvtb джі Mecia, ші аb форматb dint-р'жншй ыпb корпb de тмінje кв каре се серві аноj джі контра іпперівлb. Vasiliib нв і се пвтb оппнpe кв артеле, фіндb окквнатb кв Bapda Склерb, каре се револгассе джі контра лві, нвпъ къндb ачеса дніпъ трей annі de zile фі джівінсb ші констрінсb а фуні ла Хосрос. Атвпчі Vasiliib adbппndb тóte оштіле сале джі ann. R. 1734 (Хр. 981), пврчессе пре алвіa рж.лві Ебрb прип діпнтувлb твптеллb Podone, лъссъ пре Маfістр.лві Leon Melisseneb ka съ квстодескъ стражвіторіле, earfъ с.лві trekb нвпъ ла Capdika. Афльп-десе аколю. Стефанb domestik.лві сколелорb аккв-съндb пре Leon Melisseneb джі шълъ de се джі-торсе кв тóтъ артата ла Константінополі. Атвпчі Samvіl се лвъ днаj д'пс.лві ші лві фрекъ форте в-

ржатъ, прінсе тóте сарчініле пъвъ ші стемеле імперіале; Васілій de авіа скъпъ ла Філіппополі. Да ап-
взлъ Ромеі 1740 (Хр. 987) се скылъ Барда Фока
асупра імперъторівлъї Васілій, шїлъ диквркъ дої ани
de зіле; юн фіне төріндѣ ачеста, Васілій плекъ еа-
ръші юн контра лўї Самбіл, ші мергъіндѣ пъвъ ла
Тессалоніка мъсъ аколо пре шафістрвлъї Грегорій
Таропітвлъ ка съ дикврсіоніле лўї Самбіл, еа-
ръ елъ се дикторсе ші се дъесе юн Іверіа каре о
ші къпрінсе ла апвзлъ R. 1743 (Хр. 990).

IV. Самбіл дъиъ виð ръпавасѣ de чінъ ани de зіле
дeterminъ се ісе Тессалоніка, ші диквршіндѣ оши-
тіле, комінъодѣ ла о тікъ парте фінтр'жиссле съ дик-
вркъ пъвъ ла пътіта четате, шафістрвлъї Грегорій
Таропітвлъ азіндѣ de веніреа лўї Самбіл, трімісе
пре фінвлъ съвъ Асотѣ ка съ черче твлщішеа ініті-
лордъ. Ачеста диквршіндѣ коривлѣ чедѣ тікъ каре
терцяа дикврсіе, дикспѣ алѣ Флагърі, ші къизѣ дикврсъ.
Грегорій дикделегъіндѣ de ачестъ диквршиларе, про-
перъ съ віпъ дикт'афіеторій фінвлъ съвъ, диксъ ші елъ
Флагърі вратѣ de армата лўї Самбіл, ші дъиъ о
запвъраге кърацібъсъ къизѣ съптѣ волнітъріле інітілордъ.
До локалъ ачествіа, імперъторівлъї Васілій трімісе пре
Нічеворѣ Бранѣ, каре тракъіндѣ прін Тессалія вені
ла ржвлъ Сперхій unde диквршипъ пре Самбіл чедѣ
че девъстассе тóть Греція, ші аквтѣ се диктор-
чеса диканой, ші сквиріпзіндѣ ноптеа пре ініті, твіѣ
шаре твлщіме дінтре дъпшиї Самбіл авіа скъпъ в
фінвлъ съвъ Романѣ прін твітеле Піндѣ. Дикторкъи-
десе а касъ Самбіл дінміце дін прінсбре пре Асотѣ
Таропітвлъ, юн dede пре фінъ-са de соїе шїлъ Флагъ
префектъ Двррашівій; диксъ ачеста Флагъ de аколо ла

Константіополі джипреснъ въ консóртеа са. — Двигъ патръ апні de зіле. С'амбі і перда Маршанополіа, Берреа ші Сервіа (четатеа). — Апн апнвлѣ R. 1754 (Хр. 1001) імперъторівъ Ва.лівъ джипрессвръ Bidinвлѣ (векеа Бопоніа) ші дынъ о ватере де онтъ лвні de зіле лвъ лвъ въ пятереа, дись пънъ къндѣ елѣ петречеа dinaintea ачестей четърдї, С'амбіл джипарсе дп Трачіа ші пръдѣ Адріанополіа дп зіва de Съпть-Мъріе. Імперъторівъ Ва.лівъ дыпъ че джитърі Bidinвлѣ, плекъ съ се джитбркъ ла Константіополі, ші вре дрвтѣ вътѣ ші свицвсе тóте четърдї, аної венн. ла Скъпі авзі къ С'амбіл есте dіnколо de ржвлѣ Accія, каре се върасасе ші ера а невоіс de трекатѣ, ші трекъ престе аштентате пріп ынѣ vadњна цішвъ квюсквтѣ. С'амбіл ші бстез лві спъишъптифвсе, лвъ Фага ші лъссъ тóте сарчіпеле дп тъпіле Бізантіпілорѣ. Романѣ фіїв.лві Петрѣ рецелвѣ, ші фрагелѣ лві Борісе, аквтѣ префектвлѣ четърдї Скъпі, dede ші четатеа, ші се свицвсе лві Ва.лівъ, каре лвъ пнмі патрічівъ, ші лвъ пвсе префектѣ Аводвлѣ.

V. La Двигъреа de тізлокѣ Цеіза двчеле Ծигврілорѣ, үшереле лві Ҿізла, джідеіппатѣ фіїндѣ de Саролта тізіереа са, пріпі реліципса крештінъ (двпъ рітблѣ орієнтал), еаръ ла апнвлѣ R. 1750 (Хр. 997) тврі ші лъссъ de свчесорів пре фіїв съд Войкѣ Ачеста вътѣ пре Квна двчеле Сімечіе, каре воіа съ се късторёскъ къ въфбвалѣ Цеіза, din a доза квпчіе; еаръ ла апнвлѣ R. 1753 (Хр. 1000) din ordinea поптен-фічелі Романѣ Сі.вестрѣ II. се джикоропъ реце свицвсе пнмеле de Стефенѣ I, ші къ тітвлѣ пріпі ші рітблѣ очідентал. Двпъ ачеаста се пвсе къ тóть пятереа съ въптеze пре Ծигврі ші съ-ї свицвсе бісерічей Ромей. Ҿізла челѣ тъпърѣ, фіїв.лві лві Чеворѣ пепотвла

лій Цієла челвікъ вътвъпъ, пъ се днідвлекъ а прімі рітвлъ очідентал, din каре кавсъ Стефанъ (пепотвлъ съѣ) рѣдікъ арте асвпра лій, ші вътвъндѣ-лъ джъ прінсе ші'лъ архікъ ла днікісбре вnde рътасе ачеста въ-пъ ла торте; апої вътвъ ші вчісв пре Кеанъ, алтв двче алъ пърцілорв твптосе, ші дп локвлъ лій ашезъ пре ыпъ консъпенъ алъ съѣ, апвте Золтанъ; ассеміне стінсе ші пре Оптвмъ, стръпепотвлъ лій Клаудій. Ачестъ даче пютінте domnia престе үіпвтвлъ днітрє Крішъ, Тісса ші Двпъре, авеа твлдіме de авері, кврді, віте, каї, виѣ таре вътвърв de побілі ші de мілітарі, къ каре деспекта ші альторітатаа реце.лъ Стефанъ, елъ пвсе трівтвъ пре сареа че се адвчea пре Мърепъ din Трасі.іванія пептрв реце.ле Ծигврілорв. Оптвмъ се бънте.зассе дп Bidmъ двпъ рітвлъ оріентал ші шедеа дп четатеа Мърешана, къ бінезічераа епіскопі-лорв гречі констрыїссе дп четатеа Мърешана виѣ то-настерів днікінавтъ съптулв Іоанне Баптезъторікъ, ші пвсе дптр'жисв.лъ виѣ ег.тешв ші кълагърв de рітвлъ грекъ. Оптвмъ авеа виѣ офіціарів фбрte стінматв de дъпсевлъ, апвте Чінадъ. Ачеста фв аакквсатв ла дъп-севлъ къ о квль фбрte греа пептрв каре воіа съ лъ пірзъ. Даръ Чінадъ дніделессе квцетвлъ фомпблі съѣ, ші фвді ла Стефанъ. Реце.ле дескоперіндъ de ла дъп-севлъ тóте секретеле лій Оптвмъ, д.лъ бънте.зъ (дніпъ рітвлъ очідента), ші лъ пвсе кънітанв престе впъ корпв de побілі ші de мілітарі, ші лъ трімісе асвпра лій Оптвмъ. Трекъндъ Чінадъ къ Ծигврій престе ржвлъ Тісса дніченв вътаіа каре үіпв пъпъ ла тéзъ zi, дп фіпе бостеа Ծигврэскъ лъ фвга ші се ретрасе дп Капіша; поптеа двпъ впъ вісв естраордінарів се сквль Чінадъ ші аттъкъ пре пеаштептате кастреле

лві Оптьв, тіліціа ачествіа вені дп конфесівне, дп тъче.мвлв че се фъкв, къзв ші фычеле Оптьв. Ревчеле Стефанв дрентв рекоменець деде лві Чінадж тóте аверіле лві Оптьв, ші пре фънсв.лв длв пъті коміте престе цеара рівалвлв съв, саръ четъдї Мъръшане длі пъсе пътеле de Chindina. *)

VI. Імперъторівлв Васілів дші ироицсе съ ватъ пре Самвіл ші съ десфіндезе реіатблв Българо-Ромъв din дрена та Денъреї; дп аппвлв Ромеї 1766 (Xd. 1013), стрінгъндв-ші тóте оштіле пърчессе къ дънеселе сире тъпці Етвлвлв къ сконв де а трече дп Mecia, дпсъ Самвіл аззіндв de вснреа лві пъсе de дпкісеръ стржиторіле de ла Чінва, Лопгвлв ші Клендів, пре ынде штіеа къ днтръ де копъне оштіле візантіне, ші къндв се анироніаръ ачества деде а-снора лорв din локвріле челе таї джалте ші ле вътв фортв ыржтв. Даръ Нічесфорв Сіфіа префектвлв Філіопополій деснѣрці корпълв съв de алв імперъторівлв, ші дпквпівръ швтеле челв джалтв каре се пътештв Балатіста, ші дп 29 Іюлів атъкъ de ла снате пре Българі пре пеаштептате. Ачешт а сперіндв-се дпченвръ а фыці; даръ імперъторівлв стрікъндв варікателе се лвъ днпв дъпші, ычсе ыпд пътерв дпсемнатв, дпєъ прінсе ші таї тълді. Самвіл скъпъ пътai къ аповоіе пріп аміаторівлв фінблв евд, каре се арръпкъ дп-аінтеа імперіал.лорв, оипрі пре персекъторі, ші пъ-пъндв пре калв пре татълв съв, длв дъсс дпкастел-лвлв Пріланв. Імперъторівлв челв дпвершннатв скбссе окій Българілорв челорв че къзассеръ дп пріп-сопе (карі се зікв а фі фоств ла 15,000), лъссьндв

*) Acta S. Gerhardi Eppi Chanadiensis Bezi Mar ist Tom. V p 220 seqq.

din фіе каре чеңтөріс күте ұнвалж қа үпк окіш ка съ кондакъ пре чей орыш, ші ача і трімісі ла Самвіл. Възънд8-ї Самвіл жи ачаетъ старе депілорабілъ, аммеџі де сипиърапе ші къзж үюс8. дынъ че се үдъ қа ашъ де кътру комідій съй, жи вені еаръші жи фіре, ші үер8 ашъ рече де въят8, din каре въят8 къпътъ кардіагшъ ші тәрі дынъ дбове зіле. Фінінд8-се қа әодвлж ачеста Самвіл, се пъсе жи локвлж ляй філ8-ші Роман8, жи 13 Сентемврі. Ачела ера жиңкъ ші тай таре де кът8 Семвіл, жиң қа тай пы-дитъ жиңелепчіл8.

VII. Қа жиңевтвлж прінцвереі анивлвлві Ромеі 1764 (Хр. 1014), імперъторіж8 Васіліш саръш інрчессс асвира Бултарілор8, ші венінд8 ишиш ла Ві-дин8 аж ляжть чытатеа, ші пре локвіторі і аж стръпльп-тат8 жи Волері8. Де аколо с'ај житорес8 ла Тесса-ловіка, үндe вені Роман8 Хіротмет8 тріміс8 din пар-тел реңелій Роман8, қа пропнпері de паче ші de сип-пнпере, Васіліш ла жиңе ачеста де страташешъ, ші трі-місі босте жи үпнталж Магленілор8, тай пре үртъ илекъ ші елж жиңеші, ла жиңе четатеа Ноңіа, прінсе пре Domішлан8 Каңкап8 Консіліарілж лаі Роман8 ші пре Еліде domвлж Могленілор8 қа тай пызді побілші мілітари, стръпметъ пре чей ввий de а пірта аріне жи Аспроканіа, еаръ пре чеіла ғалші і пръфъ de авері, ші арсе четатеа Ноңіа. А чінчеса зі дынъ ачеста, вені Роман8 Хіротмет8 қа сервій лаі Іоанне філ8-лж Аарон ла імперъторіж8, аф8кънд8 о сүрісօре din партеа лаі Іоанне, ирии каре жиңтінда пре Васіліш, къ елж аж стінесь віеада лаі Роман8 ші аж ляжъ жи-свій демпіа Бултаріеї, промітънд8 кредіпшъ ші сип-пнпере імперъторіж8. Дынъ че Васіліш четі сүрісօ-

реа. ръспвисе прінтр'о діпломъ сіцілічъ къ вълъ
de аѣрѣ. Престе пъдіе зіле се рѣжитбрс Хіротметѣ
къ документе de съпшнєре din партеа лвї Ioanne
ші a domni юрѣ Българії. Даръ съспідюевлѣ імпе-
ръторіѣ пе.Жи.р.ез.інд.с-се ачеастора, пврчесе de
пой жи Българіа, ші прѣдъндѣ външнї Пелагоніе,
прінес твлщите де Българі кърора ле скбссе огїй,
аної шергъндѣ ильъ ла Axrida unde ера скавнвлѣ
рецілорѣ Българо-Ромыї, лвъ четатеа; de аколо шї
иронъсе съ шергъ ла Двррашіѣ каре четате ера
Жи.р.ес.свратѣ de Ioanne Аарон, жи съ азіндѣ къ двчнї
съї Щеорнї Гопішатѣ ші Оресте Протоси.ттарівлѣ
с'аѣ твіатѣ de Иваца дъчелс челѣ фатосѣ а.л.в. Бълга-
ріорѣ жи шесдриле Пелагоніе, лъссъ ачеастъ Жи.
треврінде.ре ші се житбрс жи Пелагоніа, ші фогъ-
ріндѣ ире Иваца вені ла Тессалоніка ші аної ла Мо-
сіонополі, de аколо тріпнсе оштѣ де лваръ тай твлите
четъї але Месіеї.

VIII. Жи апълѣ врітъторіѣ Vasiliѣ ewindѣ din
Константіонополі шерсе ла Сардика, ші жи.р.ес.свръндѣ
Фортърѣца Нерніон, о бътѣ жи кърсѣ de 88 de зіле,
ші пенятъндѣ-о лъа се двссе ла Мосіонополі. Прітъ-
вара сэръші аѣ жи.р.атѣ жи Българіа, ші дѣпъ тай
твлте прѣфъчнї фъквте иріи Пелагоніа, шерсе иль-
ъ ла Касторіа unde жи.р.ч.р. къдешертѣ съ іee че-
татеа, ші се житбрс жи.р.ч.р.штѣ, пріміндѣ тотѣ de o
датѣ штіре de ла Zizicї префекту.в.в. доросторвлї,
къ Крака аѣ стріпсѣ фортѣ шаре бсте ші с'аѣ 8пітѣ
къ Ioanne Аарон, ші аѣ кіематѣ жи.р.ч.р.штѣ ші пре
Начінаї, къ скопѣ de a жи.р.ч.р. ціпътвріле імпе-
рівлї. Vasiliѣ съпшнєратѣ de ачеасте штіре арсе Босо-
рпада, житърі Берреа, ші рапе кастел.ме.с дімпре.чів-

ръзъ **Молісквалдъ**. Ачі **Лі** венія ялътъ штіре къ **Крака** н'адъ **къшътатъ** аївіторіш de ла **Начінаці**, ші къ къ **юн-дълъ** ачеаста **Дукърсізлеа** с'адъ **Дипедекатъ**. — **Девъ** ачеаста ш'адъ **Дукърсъ** армеле аєвпра лвъ **Іоанне Аарон**, ші трімісе **Дюзіпте** пре **Константінъ** **Дюцене** къ корпвлъ **оштілоръ** де ла апивсъ, каре ера пре ачі съ **каль** **Ди кър-селе** лвъ **Іоанне**. **Імперъторівлъ** аъзіндъ ачеаста **терсе de** **се** иксе **жисві** **Дуайнтеа** **оштілоръ**, стрігъндъ: чіне е **пілітаріш**, віпъ **девъ тініе** ! **Ариата лвъ** **Іоанне** **възъндъ** **аудачія** **імперъторівлъ** **се** **тврбъръ**, ші стрігъндъ: **Ве-де-ші** пре **Чесар** ! лътъ **Фугъ** **Диширеши** къ **Іоанне**. **Ди-цене** **кънітъ** **квраціш** ші **Диченъ** а **персеквта** пре **іні-тічі**, ші прінсе ла **200** **къларі** **лорікаці** къ **феръ**, та-зініше **de** **каі** ші **тоте** **сарчіле** лвъ **Іоанне** **дімпре-нъ** къ **върьлъ** ачеастія. **Імперъторівлъ** **девъ** ачеастъ **вікторіе** **се** **Дукърсъ** ла **Водена** ші **de** **аколо** ла **Кон-стантінополі**, **ди** **9** **Іанваріш**, а. Р. 1770 (Хр. 1017).

IX. **Іоанне Аарон** скъпъндъ **de** ачеастъ **періклъ**, **се** дессе апоі съ **ватъ** **Деррацілъ**, **даръ** **абіа** **Диченъ** **ресъедлълъ** ші **се** **оморж** **de** **віпъ** **некъпосквтъ**, **девъ** че **адъ** **домітъ** **2** **апій** ші **5** **луні**. **Ірішиндъ** **імперъ-торівлъ** ачеастъ **штіре** **de** **ла** **префектвлъ** **Деррацілъ**, **Нічефоръ** **Ногонітъ**, **плекъ** **Діндаръ** **de** **ла** **Константі-нополі**, ші **аївішгъндъ** **ла** **Адріанополі** **Фъ** **Дітъші-натъ** **de** **Фрателі** ші **Фіблъ** лвъ **Крака**, **карі** **веніръ** съ **се** **Дукіне** лвъ **къ** **36** **de** **четъці**, **Васінід** **прімі** **къ** **опоре** **пре** **ишилій**, ші **апій** **третъ** **ла** **Мосінополі**. **зінде** **веніръ** **денътаді** **дін** **Пелагоміа**, **Моліскъ**, ші **дін** **Ліменіз** **сире** **а** **съппуне** **імперъторівлъ** **четъділе** **лоръ**. **Де** **аколо** **се** дессе **ла** **Серра** **зінде** **прімі** **пре** **Крака** ші **пре** **Драгомісъ**, ші **і** **Фъкъ** **пре** **амъндоі** **па-річій**. **Мергъндъ** **апій** **ла** **Стрѣтида** **прімі** **пре** **Давід** **архіепіско-віз.**

ші пре Борданъ дошпълъ четьцілорѣ челорѣ діплъвп-
трѣ, кърыа ассеніе і dede тітлълъ de патрічів. А-
пої трекъндъ прі Скопіа пэрчессе ла Ахрида капі-
тала регатылъ Българо-Ромънъ ші решедица рецілорѣ,
зіде афлъ тесаврејс регале, съпіе de вапі, короне
къ петрі предіосе, вештилте житразріте, ші 100 de
чентенаріе de авръ. Лъссындъ жп четате неректѣ
пре патрічілъ Евстаців Дафношелъ къ впѣ прешевъ
тілітарів, еші жп кастре ші прімі пре Маріа въдъва
лъ Йоанне Дарон къ треі фії ші шессе фете, жп-
превръ къ впѣ фії ватврал алъ лъ Сантіл, ші къ
чічи фії ші дозе фете але лъ Романъ.— Мај авеа
Маріа жикъ треі фії, карі фъціссеръ жп пѣший Че-
разиці, карі дзиъ о жп прессвраре жпделнгатъ, петай
пятъндъсе дінѣ, червръ секунрате de ла імперъто-
рівълъ пропітъндъ къ се ворѣ съпіе ші еї, ші ве-
ніндъ жп Діаволу се жикіаръ лъ. Челъ тай шаре
фрате, Прасіанъ, се опоръ въ тітлълъ de мацістрѣ,
еаръ чеілацій дої се фъквръ патрічій. Маріа твата
лорѣ къпътъ тітлълъ de Жостъ.— Къ модвлъ ачеста
Васілів II, десфінъ регатълъ Българо-Ромънъ, ші
житіесе шарцініе імперіялъ візантінъ пънъ ла Дв-
нъре ші шареа Адріатікъ, къмъ фессе жнаіите de
венреа Българілорѣ. Езъ ші шерітъ пѣтеле de Бъл-
гароктонъ (естернітърів алъ Българілорѣ), ші лъссеъ
къ тестаментѣ, ка de с'ар скъла къпдъ-ва Ромъній, съ
лъкреме къ фъній, къмъ аѣ лъкратъ елъ къ Българій.
a. R. 1772 (Хр. 1019).

X. Васілів Българоктонълъ тврі ла апнвлъ Ромеї
1779 (Хр. 1026), ші лъссеъ тронълъ візантіпъ лъ
Константінъ VIII. Начінадїй din стъпга Двнъреі петай
възъндъ-се жпредікації de артеле Българілорѣ ші а-

ле Ромъпійордъ, треквръ Двиъреа ші кавсаръ тарій девастації; сире лифръпареа ачестора Константінъ VIII, півті дяче престе Mecia ші церіле вечіре пре Константінъ Dioцене префектвлъ Сіртівлъ, каре вътъндъ-се таї de тънте орі къ Начінації, днп ф'не і констрінсе а се ретраце престе Двиъре жаної. Даръ ачештіа пв се стътиъраръ, чі фъкъръ dece ликарсіїпі атътъ престе тънди днп Dacіа свперібре, кътъ ші престе Двиъре днп дінітвріле імперівлъ, ші кавсаръ твлте каматітъді Ромъпійордъ. Жи апвлъ Romei 1789 (Хр. 1036), треквръ де треї орі Двиъреа, девастаръ дінітвлъ, вчісеръ швлдіме де ёшепі фъръ дістіпкүїпіе de етате, ші прінсеръ чіпчі дъчі імперіалі: пре Іоанне Дертокайтъ, Барда Педъ, Леон Калкотзба, Константінъ II Петротъ ші пре Міхайл Стработрікарий.— Жи Болгаріа таїрі Стефанъ I ла апвлъ R. 1791 (Хр. 1038), ші днп локвлъ лві се фъкъ рене Петръ Алеманвлъ иріп інтрічіле реніпіе ведвве Щіселей, челеї din фаміліа Боргундійордъ.— Ля Константінополі тетврії де фаміліе ренагъ карі се свпизсесес імперътврівлъ. Жи апвлъ треквці, фбръ талтрактаці din діверсе иреневсърі. Првсіанъ акктбсатъ къ ар авеа де скопѣ съ въсврнезе тропв. фв арвпкятъ днптр'євв монастерів, апої орбітъ ті таї днп вртъ къ.ягърітъ; татъ-са Marіа фв ессіліатъ din Константінополі. Ля Двиъре періле свпизсес се ассвпріръ де гъвернаторій імперіалі ші се пръдаръ dc стръній. Тоте ачесте кавсе контрівсъръ ла рескълареа локвіторійордъ.

XI. Жи апвлъ Romei 1792 (Хр. 1039), фундъ din Константінополі Ромъпійордъ Петръ Делеанъ, трекв днп Mecia ші се дассе пвпъ ла Marгъ ші ла Сінци-дебъ (Белградъ), ші револтъ пре Ромъпійордъ днп контра

імперіалъ візантінъ; де аколо се житорс ла Наїсъ, ші апої терс ла Сконія, десіаръндъсе пре тутінде-не де фіш алдъ лбі Романъ ші пепотъ алдъ лві Сапіл; локвіторій жлъ рекносівръ де реце ші диченъръ а вчіде пре тоді Гречій. Префектвлъ Діррацівлъ Ва-лів Сінафетъ стрінсе оштіле сале ші плекъ асьпра лбі Делеанъ, жисть чертъндъсе къ трібвивлъ Міхайл Дермокайтъ. Фг акквасатъ ла імперъторівлъ къ вішль съ рѣнескъ тронъ, жи ہрта кърея фг скоеў din demnitate ші пвсъ ла жикібрэ. Дермокайтъ каре рѣшасе жи локвлъ лві, дештептъ петъмдътіре цепе-раль кіардъ житре аі съї, din каре кавсъ ачестіа лві първссіръ, ші впіндъсе къ локвіторій локвілъ, рѣдікаръ реце пре впвілъ d'нтре фъпшій de реце. Атьпчі тоді стрігаръ къ еї воіескъ пре Делеанъ, аі вчісеръ къ петрі пре Тіхомеръ. Рѣтъпъндъ аквтъ Делеанъ сін-гвръ домів плекъ къ армата са сире Тессалопіка контра імперъторівлі. Ачеста пъ қутезъ аста ла въ-таіе, чі се ретрасе кътъ Константіополі жи чеа тай таре дікордіне, лъссъндъ пре domeстікълъ Ма-нніл Івацъ къ сарченіле ші къ скелеле імперіале ка съ віпъ жи ہрта лві. Івацъ лвіндъ тóте ачеста къ сіне, трекъ ла Делеанъ.— Делеанъ трішісе пре Кав-канъ де лві Діррацівлъ, ші пре Антімъ де вътъ пре Тевані. Нікополітанії сътвраці де стóрчереа фрегъ-торілоръ імперіалъ, треквръ де ввпъ воіа са ла Делеанъ.

XII. Ап appвлъ R. 1793 (Хр. 1040), фгі din Константіополі патрічівлъ А.люсіанъ префектвлъ Тео-

досіополій, алѣ доїле фінѣ алѣ лыї Аарон (фрателі лыї Сантіа), ші трактъ ла Делеанѣ. Ачеста діндаръ лѣ пріомі коллегъ дп доиніе, ші дѣндз-і 40,000 де мілітарі: длаѣ тріміс съ ватъ Тессалоніка, unde ком-
пънда атъпчі Константіп вървлѣ імперъторів. 181 Мі-
хайл. Ацівогъндѣ аколо Алъсіанѣ діппрессрѣ чета-
теа къ фоскате, ші адекъндѣ тачіне белліче діченѣ а-
о вате. Двпъ о лупть de шессе зіле четъдіапії фъ-
кврѣ о ірвнівнѣ дінтр'о побіте ші алвгарѣ пре дін-
пресръторї; Алъсіана Фуци ла Делеанѣ. Бгна дінде-
ледере двпъ ачеста пѣ дінѣ твлтѣ дінтрѣ ачешті
дої domini; еї діченѣрѣ а свспекта ьпвлѣ пре алвлѣ.
Алъсіанѣ тенгъндѣ-се ка съ пѣ лѣ превінь Делеанѣ,
фъкѣ впѣ оспъндѣ ші дінвітѣ пре ачеста ла дѣнсвлѣ.
Двпъ че се сквіарѣ de ла масъ, пвсе шъна пре Де-
леанѣ (каре се дінбътассе), ші і скоссе окї, апої
Фуци дп Йосіополі ла імперъторів. Ачеста фъкѣ
тацістрѣ пре Алъсіанѣ ші лѣ тріміс ла Константі-
ополі, саръ елѣ трактъ дп Бвлгаріа ші прінсе пре
Делеанѣ, ші лѣ еспеді ла Тессалоніка; de аколо
тегъндѣ тай ділъвнтрѣ стрікѣ баррікателе фъквте
de Івацъ, ші ресіні адвареа Бвлгаріорѣ ші а Ромъ-
німорѣ. дп фінѣ прінсе ші пре Івацъ, ші се дінбрсє
къ дѣнсвлѣ ла Константіополі: къ тодвлѣ ачеста
шеріле din френта Двпъреї венірѣ а треіа бръ суптѣ
бізантії, a. R 1794 (Хр. 1041).

XIII. *Ла Двпъреа de тіллокѣ ҃нгбрї петвлду-
міндѣ-се къ Петрѣ Алѣманѣ, каре deспредвіндѣ
пре ачештіа dedессе тоте драгъторійле челе тай тарї
Цертаопіорѣ ші Італіапіорѣ, се револтаръ асвпра лыї
ші лѣ дестронаръ, ші рѣдікаръ реце пре Палатіоплѣ
Аба. Петрѣ Фуци дп Баваріа ла імператорів. Енрікѣ III,*

каре лів прімі ла сіне вѣ тóтъ ѣманітатеа, дноєь мріп ачеаста .Литърржтъ пре ҃нгбрі асвира са, кари пръдаръ Аѣстріа ші Баваріа. Даръ піч Аба *as domni* маї твлтъ де треї апнї, ші фѣ 旣сіс de ҃нгбрі. Нетръ се реставлі пріп аціторівлъ Церманілорѣ. Ля апнїлъ R. 1800 (Хр. 1047) се револтаръ de поѣ ҃нгбрі асвира лвї, тъіаръ пре тої драгъторії стѣпнї, ші кіомаръ ла тронѣ пре Andreiš I, каре фѣцисе дно Польша днкъ пре тімплъ лвї Стефанъ. Петръ се 旣сіс къндѣ ера съ фогъ дно Аѣстріа.— Ля Константіонополї днпъ тіортеа лвї Константінъ VIII. (а. R. 1781 (Хр. 1028), пріп інтрічіе фіелорѣ сале Zoe ші Теодора, кари діпвръ трону. 30 de annї, се скітваръ 5 імперъторй: Romanъ III Арцирѣ, Mixail IV Пафлагоніш, Mixail V Калафатъ, Константінъ IX Мономахъ, Mixail VI Стратіотікъ.— Пре тімплъ лвї Константінъ Мономахъ пре ла апнїлъ Ромеї 1803 (Хр. 1050), къндѣ престе Пачінаї доиніа Тірахъ, трекъ престе Денпъре днчеле Кегенъ къ днѣ трівбрі de Пачінаї (дно пнтьрѣ dc 12,000), се свицсе імперівлъ, ші се въптеzъ. Де ачі се ренеzi a dece орі асвира челорѣ ла.дї Пачінаї дні стънга Денпъреї кари ера свитъ Тірахъ. Ачеста дншнѣтъ маї de твлтѣ орі імперъторівлъ нептръ че перміте ка свицшай лвї съ праде цінствріе алтора, даръ пекъштѣндѣ сатісфак- юшне трекъ къ 800,000 de Пачінаї престе Денпъре, ші прѣдѣ церіле імперіа. Кегенъ днпредѣнь къ Константінъ Аріапітъ, префектвлъ Adrіапонолї, къ Bacіліш днчеле Бблгаріеї ші къ Mixail префектвлъ Днросторвлъ, азіндѣ къ Пачінаї заѣ тої ведї de medѣ, дндеръ престе днпшай ші i decартаръ, днпъ ачеса і колонісаръ дно дінствріе Capdічей, але Naic-
Ict. Rom. Part. II.

сэлбі ші але Едрапелвлій. Тірахд кв 140 de інші се дассе ла Константінополі, ші се вънтеозъ. Ап апбл. вріпторів авъндѣ візантії ресбеллѣ кв түрчій de ла ръсбрітѣ, імперъторівъ діпармъ 15,000 de пачінації ші і трініце фп Acia. Пачінації тегръндѣ пынъ ла Damartіnъ, се фпторсеръ ла стръмтіреа търеі, ші пре ла монастерівлѣ сънтулві Taracії тракторъ тареа діппотъндѣ кв кайі, ші се дассеръ фп юпютвлѣ пачінацілоръ. Аколо впіндѣ-се кв чеілалці, джі фпторсеръ кортвріле лъпгъ Денъре, ші тракквдѣ престе ачестѣ ржѣ прѣдаръ Mecia, Трачія ші Macedonia. Маі пре вріпъ Фъквръ паче пре 30 de anni кв імперъторівлѣ, ші аша се фіні ресбеллѣ кв Пачінації, ла апбл. R. 1804 (Xp. 1051).

XIV. Ап апбл. R. 1810 (Xp. 1057), се сю пре тропвлѣ візантію Ісаачі Ѵоинен. Пре тім-плѣ ачестїа Ծпгврї стрікаръ пачеа кв імперівлѣ, тотѣ de одатъ се складарь ші пачінації. Імперъторівлѣ пурчессе кв оштіле сале ла Capdіka, зnde веніндѣ депітації de ла Ծпгврї, фпкоеі паче de поѣ кв дѣн-шій, дѣпъ ачоеа плекъ фп контра Пачінацілоръ, ай кърора деачі се плекаръ кв тоцї імперъторівлї, а-фаръ de впвлѣ Селте, каре се фпторъ локвріле de лъпгъ Денъре, ші се апільръ кътѣ-ва тіпіпѣ, фпсъ маі пре вріпъ фѣ констріпсъ а лва фѣга.— Ісаачі Ѵоинен дѣпъ doi anni de zile се лъссъ de фпти-рѣшіе, жі пыті фп локвлѣ съѣ пре Константію X Ծпка, a. R. 1812 (Xp. 1059).— Тотѣ фп ачестѣ anni се дестронъ Andrei I рецеле Ծпгаріе de фрате съѣ Бела I. Ачеста авіа domпі патръ anni de zile, ші къзъндѣ de пре тропвлѣ челѣ фпалтѣ каре ші лѣ фѣквссе ла Demешѣ, пері. Ծпгврї фпълдаръ фп локвлѣ лѣ пре Salomon фівлѣ лѣ Andrei, a. R.

1816 (Хр. 1063). Асвира лві се скіларъ аної Цеїза ші Ладиславъ, фій лві Бела I, яксь таі пре үртъ се ڄтипъкаръ ші къпътаръ а треіа парте din регатъ.— Пре тіншлъ ачеста веніръ Команії ші се ашезаръ ла Двнастру дн локвріле челе оккунате пъпъ ачі de Пачіпаш, кв карі фіндъ de ڦиڻ سُپنے ші de о лішбъ, се аместекаръ форте лесне; дн анилъ Ромеї 1818 (Хр. 1065), трекръ Двпъреа ші вътвръ прешегеле імперіале. Константінъ Двкъ трімісе таі ڄاتیلъ нондій de паче ла ڏیپش, даръ възъндъ къ барбарі ڄپسنهербіші de ڦالدیمهа лоръ, пв воръ съ ڄپدلهگъ, се ڄپтрашъ асвира лоръ; яксь къндъ ера съ плече вені штіре къ ڏاچیй ڦاچ ڄپتரهه престе دوپъре ڄپدھرътъ, еаръ чей ръшашی ڦاچ ڦیسڻ de локвіторі, de фоше ші de нестілендъ. Еste de ڄپسنهнатъ пентръ історія постръ, къ de аічі ڦناجите адесе орі се аместекъ пытале Пачіпашлоръ ші Команілоръ кв пытале Ромышлоръ.

XV. Константінъ Двка търі ла анилъ Ромеї 1820 (Хр. 1067,) лъсညндъ треі фій, пре Міхайл, Андропікъ ші Константінъ святъ енітропіа ڄтипърътессеі Ездокіа, каре се търітъ ڏاپъ Романъ IV Діوڈене, ші лв фькъ імперъторів. Романъ се дестронеэъ ڏاپъ З ани de Міхайл VII Парасінакъ.— Команії святъ кондъ-череа лві Осмлъ трекъ Месешвлъ дн ڦугаріа, ші ръ-тъпъ вътвді de Саломон, Цеїза ші Ладіславъ. Ачеш-тия батъ ші пре Казаръ ڏاچеле Пачіпашлоръ, ші ко-пріндъ Сінфідаивлъ. Даръ дн анилъ R. 1827 (Хр. 1074) се чеартъ еї ڄپatre сіне; Саломон фще ڄپ Стіріа, еаръ Цеїза се коронеэъ реце; Сербії се сколь асвира імперіале, яксь пв се потъ ڦینه, ші сънто констрівші а се ретраце ڄپ Корваја.— Вестархълъ Нев-

сторѣ дѣчеле де ла рѣна Двнъреі ѣщелегъльвсе къ Татѣ, дѣчеле начіашілорѣ, рѣдікъ артеле ші віне ді-піштеа Константіополій; фіндѣ провокатѣ de імп-ръторівлѣ съ депнъ артеле, червѣ касъ-і се dea ѣп-тъпі Нічефорѣ Логотетълѣ, пестіленца імперівлѣ, а-пої възъндѣ къ пѣ і се ѣтиліеште черереа, прѣдѣ Тракія ші Мачедонія, ші трекѣ ла начіашій.— Ѣп ап-пвлѣ R. 1830 (Хр. 1077), шврі Цеіза, ѣп алѣ кървіа локѣ ѣпгврї алессерѣ реце пре Фрате съѣ Ладіславѣ; ѣп апвлѣ ѣртъторії Міхайл VII авдікѣ, дѣпъ че Ni-чефорѣ II Ботопіатѣ се ѣрокіемассе імперъторії. Світѣ ачеста, Команії саръші трекѣ Двнъреа; Леон Диаватенѣ, префектвлѣ Месембріей, фаче наче къ дѣн-шиї. Нічефорѣ тѣрітѣ пре Синодена, фіїа сорорі сале, дѣпъ Ладіславѣ реце.ле ѣпгврїлорѣ, ѣпсъ ѣп апвлѣ R. 1834 (Хр. 1081), перде ѣпгврїліа пріп Алексіѣ I Компенѣ.— Саломон, фоствлѣ реце алѣ ѣпгврїлорѣ, дѣпъ діверсе ѣпчеркърї de а шї рекъштіга тропілѣ, се дѣчеле Квтенѣ дѣчеле Команілорѣ ші че-ре de ла фъпсвлѣ ацівторії, промітѣндѣ Трасілавіа дрептѣ рекомпенсь. Квтенѣ ѣптрѣ къ таре пвтере de Комані ла апвлѣ R. 1849 (Хр. 1087) ѣп ѣн-гарія, ѣпсъ фърѣ de свчессѣ; елѣ рѣтъпе бътѣтѣ ші есте констрицѣ а се ретраце ѣппредвпъ къ Саломон. Ачеста фачеapoї алѣ ѣпчеркаре аспира імперівлѣ къ Команії, ѣпсъ ші къ тай пвдішѣ фолосѣ; Команії кадѣ суптѣ сабіе, Саломон авіа скапъ de тарте, ші apoї се фаче еретікѣ.

XVI. Імперъторівлѣ Алексіѣ Компенѣ, суптѣратѣ педтрѣ твлітеле стрікъчіїи фъквте де начіаші, дегер-тінѣ съ-і ѣпфрънезе, ші плеќѣ елѣ ѣпсвши ѣп кон-тра лорѣ a. R. 1841 (Хр. 1088) къ босте пре всватѣ,

еар пре Щіорціб Езфорбенб флѣ трімісє къ флота пре таре ка съ лупре пре гвра Днпърї. Днпъ че аївпсеръ ла Двосторѣ, се луписе вътаіе лупре пачінаї ші оштіле імперіале. Пачінаї фпвінсеръ, ші фпкъркаші de нръзі тракбръ престе Днпъре. Аколо сосci ші Татѣ къ аївторів de ла Кomanї, каре възъндѣ прада чеа таре adesss de пачінаї, червръ de ла ачештіа съ о фпартъ къ фъпшій, din каре какъ се пъскѣ діспетъ лупре ашъндое ціпціле. Пачінаї се стріпторіръ ла лаквлѣ Озолітна (лупре гвра Прѣзвлї ші а Двнастровлї), de ыnde ня пютръ Кomanї съ-і скотъ, ші аша се фпторсеръ ла каселе лорѣ.— Тотѣ фп ачестѣ аниж се сквларъ Кomanї ші асвпра Ҳпгбрілорѣ, ші тергъндѣ пънъ ла Ticca твлтѣ аж прѣдатѣ ші ассервітѣ, таї вѣртосѣ фете ші твіерї. Ладіславѣ і аївпсе ла ржблѣ Темешѣ, ші вътъндѣ-і комплітѣ ле лвъ тотѣ прада ші ліберѣ пре тодї прїпшій, аколо къзѣ ші Котвлѣ, дччеле Кomanілорѣ.— Пачінаї възъндѣсе тъптиці de Кomanї ла Озолітна тракбръ еаръші Днпъреа ші пврчессеръ пъпъ ла Марчелле, ыnde фбръ луптъпінаї de Синесів, каре фъкѣ паче къ фъпшій фп пвтеле імперѣторівлї. Кomanї се офферіръ съ тѣргъ асвпра лорѣ съ і батъ, фисъ імперѣторівлѣ ня ачептѣ сервіцівлѣ лорѣ. Пачінаї фпкѣ възъндѣсе секврї, прѣдарѣ церіле de пріп прѣшіорѣ фп котра легътвреі de паче.— **Ла аппвлѣ R. 1843 (Хр. 1090) aзіндѣ імперѣторівлѣ Алессів къ Щака Тѣрквлѣ ва съ фнквргъ фп церіле de ла аппвсѣ, ординѣ чесарівлї Nічефорѣ съ тѣргъ ла Епѣ къ левіпіле de вѣръндѣ компвсе, фїндѣ къ і opdinacce таї фпайпте съ стріпгъ кътѣ таї твлї тілітарї, ня din чеї вѣтрѣпї, че пої ші nedепріпші къ вътаіа, спв-**

пъндъ къ де амъртитълъ ші цепвлъ дін каре ар вои съ се стрігъ ачештіа. адекъ дін Болгарі ті үкій чеі даці спре пъсторіс, каре н'аѣ локвідце ставілс, ші де коттупе се памескъ Влахі *).— Аїчі пептрв житъяші датъ се аратъ Ромъпії свитъ ачестъ паме (Влахі) ла авторії візантії.— Не ұнчестъндъ пръ-зіле ші стрікъчігпілс пачіпацілорð, Алессі єаръші пврчессе къ арте асбира лорð ші афівогъндъ пъпъ ла Косренð, обсервъ къ вінð ші Команії .жп пвтърв ка ла 40,000; імперъторівлъ жицітъ пре двчій лорð ла сіне, ші двпъ че і тръктъ фортѣ отенешите, апої ле пропусе съ се ватъ къ Пачіпації, Команії прітіръ, ші бътвръ де стінсеръ пре Пачіпації. Dintre чеі ғріпші жп ачеса лгитъ съпдербсъ, үпій се тъіаръ de Сінесі є фъръ штіреа імперъторівлъ, алдій се колонікаръ жп Моглена. Команії възъндъ фапта лбі Сінесі є, ші тетъндесе ка пв квтва імперіалі съ лвкрезе ассеміне ші къ дъпши, се житорссеръ полье кътръ каселе лорð, 30 Апріле app. R. 1844 (Хр. 1091). Даръ пв дъпъ твэтъ тіниð се револтаръ Ромъпії свитъ кондочереа үпія, каре се зічеа а фі фіївлъ імперъторівлъ Dioцепе, ші кіетаръ пре Команії житр аміторіш, ші къ ачештіа димпрезпъ девастаръ ші пръдаръ Трачіа. Dioцепе (Фіївлъ) се прокіемъ імперъторіш, ші перкврсе деара жп ачеса калітате: жпсъ житръндъ жит'о четате каре дінеа къ візантії, се пріпсе ші і се скоссеръ окий. Команії карі скъпаръ вій се житорссеръ ла локвріле лорð.— Да аппвлъ Ромеї 1849 (1096) тврі Ладіславъ рецеле Ծогхрілорð кървіа үртъ Коломанъ фіївлъ лбі Цеїза.

*) Anna Comnena in Alexiade p 226

СЕКЦІОНЕА С.

Де пре Կուպвлѣ Кръччеверілорѣ пънъ ла Стефанѣ I
Domnulѣ Moldavieй.

КАРТЕА I.

Де пре Կուպвлѣ Кръччеверілорѣ пънъ ла Жицеркареа лорѣ de a ce
clăbuli țin Dacia

I. Дънъ че къзбессе імперілѣ Romanѣ de ла ап-
пѣсѣ, се рѣдікѣ къ жицетвлѣ алтъ авторитате ла Ром-
ана, адекъ чеа еклесіастікъ, ші Понтефічій Romanії а-
щівпсеръ днѣ шессе чептенніе а фі днѣ адевърѣ domnii
житеї крештіе. Грегорій VII ескотвпікъ пре Ен-
рікѣ IV імперъторілѣ Церманіеї, ші лѣ decurjekъ de
demnitatea імперіалъ. Енрікѣ фі констрінсѣ а се дѣ-
че днѣ mezzblѣ іернѣ a. R. 1830 (Xp. 1077) ла Ка-
посса, unde петречеа Грегорій, спре а се рѣга de іер-
таре, ші авіа фі пріімѣтѣ дѣпъ че фъкѣ треї зіле пе-
нітендѣ dinaintea ышеї, днѣ сакѣ ші decrѣллѣ. Ачестѣ
Понтефіче проектѣ склареа appesclѣ крештілѣ ас-
пра рѣстърітвлѣ въгъпѣ, спре ліверареа Іерасалітвлѣ
ші а челоралалте локбрѣ сънте, din сервітутеа Тврчілорѣ;
дпсъ елѣ тврі ла appblѣ R. 1839 (Xp. 1086), дѣ-
пъ дъпсблѣ Вікторій III авіа шezѣ doї anni пре скл-
пвлѣ апостолікѣ. Свptѣ Ծrbanѣ II се житорсе din Пал-
естіна ерестітвлѣ Петрѣ de ла Amianѣ, ші пріп въ-
вінте.е ші decrіeride сале, decpre сѣферіпделе креш-
тілорѣ din oriente, ащідѣ тóте inimеле асپра пъ-
гъпілорѣ. Ծrbanѣ adunѣ cinodѣ ла appblѣ R. 1848
(Xp. 1095) ла Клермонт днѣ Франдія, unde се стрін-

серъ твлужиме de ómení de тóте класеле бін тóте церіле апизсблѣ жп карі се ворбіа літба Романъ, ші провокъ пре крештіп ла арте промітъндвле іертаре де пъкаке ші ретзперъчізне е жп черів. Мій de ómení се декіераръ воюші, карі квсъндвши о врвче рошіе пре үнгърблѣ чедѣ фрептѣ, се жпскрісеръ жп бостса чеса сакръ, суптѣ памеле de Крвчефері. Жп прітъвара аппблгі R. 1849 (Хр. 1096) плекарь ла 300,000 de ómenі кътръ ръсърітѣ, суптѣ кондакчереа еремітблѣ Пётрѣ de Amianѣ ші а къларівлѣ Валтерѣ Фѣр'де-авере, трекбръ пріп Цертата ші Паппонія, аціонгъндѣ пъпъ ла Сінгідунѣ, жппресскраръ четатеа ші жпчепръ а прѣда Месіа. Нічета префектблѣ Сінгідунблѣ і бътѣ ші і жпторъштіѣ пріп пъфбрї, локвіторїй дереї і үчісеръ къ тілле; чеілалдї аціонсеръ къ кондакторїй лорѣ пъпъ ла Константіополі, de аколо трекбръ жп Асіа, жпесь ла Нічеа періръ де артеле тврчілорѣ, авіа ръмасеръ ла 3000. Нічі чеі че плекарь къ попа Годескалкѣ ші къ комітеле Еніко de Лейпінген (днпъ че ошоржръ пре цікданії din Цертата) пъ авэръ алть сбрте тай бъпъ. Жп 8ртѣ плекъ Годоффедѣ de Балліон къ фраїї съї Балдунѣ ші Еустадіїші къ таре пътърѣ de къларї віне артадї, пріп Паппонія ші Месіа кътръ Константіополі, еаръ комітеле Ӯгон, фрагеле рецељи Франції, пврчессе пре таре, прекватѣ ші Боеівндѣ Фіївлѣ ізї Робертѣ Гвіскардѣ каре лбассе Двррацівлѣ, жппреспъ къ върѣ съї Танкредѣ. Аціонгъндѣ ла Константіополі, цібрапъ імперъторівлѣ Алексії Комненѣ, къ і ворѣ фі кредінчіюші, ші къ і ворѣ да жнапоі тóте четъцілє імперівлѣ оріентаі карі ле ворѣ лба de ла тврчї; днпъ ачсеа трекбръ жп Асіа, жп аппблѣ R. 1850 (Хр. 1097) въ-

твръ Нічеа, каре се днкінъ імперъторівлѣй; дн апнлѣ R. 1851 (Хр. 1098) лваръ Antiochia дъпъ о рѣ пресевраре de нове лвні de зіле, ші дн 15 Івлів a. R. 1852 (Хр. 1099) кнпрінсъ Ервасалівлѣй. Годо фредѣ de Белмон се прокиетъ реце, днсъ авіа гввернъ Ервасалівлѣй впѣ de зіле ші тврі; Фрате съв Балдгін вртъ дн локвлѣ лвї.

II. Днпера нв се трекѣ de Команії дн кнрсѣ de днвзевчї de annї, днсъ ла апнлѣ R. 1867 (Хр. 1114) се рѣспѣндї фама ла Константіополі къ варварій ачеіа факѣ препаратіве сире а днкбрса провінделе імперівлѣй. Алексів Комене стрінгѣндшї оштіле пленѣ асвпра лорѣ, чї Команії се ретрассеръ пъпъ кнндѣ імперъторівлѣ ацівпсе ла Днпъре. Ачі Алексів алегѣндѣ пре чеі тай валізї din остеа са, дн трімісе престе Днпъре съ персеквте пре інімічї. Ачештіа трекѣндѣ Днпъре алергаръ кътѣ аѣ пнгтѣтѣ тай таре треі зіле ші треі пощї днпѣ інімічї, ші тай не бртъ і възвръ ла впѣ ржѣ deactінга Днпъреї къ трекѣ апа къ васеле, ші аша афмаръ къ кале de а се днитбрче ла імперъторівлѣ.— Алексів тврі ла апнлѣ R. 1870 (Хр. 1117) лъссъндѣ de свческоріѣ пре фіїлѣ съв Ioanne Комене. Снитѣ днппръдіа ачествіа, кътръ апнлѣ R. 1875 (Хр. 1122), пачінацї, кагі тай рѣшъссесеръ dea стъпга Днпъреї фъкбръ о днкбрсъ дн Тракіа, днсъ се бътвръ къ totвлѣ de кътръ оштіле імперіале, чеі че нв се вчісеръ, се въндвръ, парте се лваръ ла тілідіе, парте се колопікаръ дн днгтѣріле de кътръ апнлѣ — Коломанѣ реце де Спгтрілорѣ decбінъндгсе къ фрате съв Алпів, днлѣ prince пі-ї скбссе окї, лвї ші лвї Бела фіївлѣй лбї; еаръ апои тврі (a. R. 1868; Хр. 1115), лъссъндѣ дн локвлѣ

съѣ пре Стефанъ II, фіѣ съѣ дп етате de 14 anni. Де фріка ачествіа (престе 10 anni) Феофіръ Алмѣ ші Бела ла Константинополі ла імперъторівлѣ Іоаннѣ Компенѣ, каре авеа твіере пре Иріска фіїа лѣй Ладиславъ I, пътіть Іренѣ de кътръ гречи. Стефанъ азвѣндѣ de ачеаста, скріе імперъторівлѣ ва съ деңъртезе пре Алмѣ din үіпътвріле імперівлѣ. Имперъторівлѣ деспредъ ачеастъ черерѣ, Стефанъ треквъ Девпъреа (a. R. 1879; Xp. 1126) вътв ви стрікъ Сініфіонлѣ ші къ петріле четъдїй edicікъ аної Тағрополѣ (саѣ Семишполѣ, къмѣ се пъті de ачі ჭпайти, dea стъпга Савеї). Къндѣ імперъторівлѣ ჭпелессе de ачеаста иврчессе къ тόть бѣстя са кътръ Девпъре, ші азіангъндѣ ла ачеастъ рѣж, ჭші ивсе армата ჭп ordine de вътгаіе, Стефанъ ера атвичій торбосѣ ші зъчea дп пърділе de съсѣ але үерей, къ тόте ачеаста dede ordine съ се стріпгъ бѣстя ші съ се опиблъ прогрес-свѣтѣ імперъторівлѣ, ჭпсъ съ пѣ трѣкъ Девпъреа. Ȣигврїй аскълтаръ; еаръ імперъторівлѣ деспѣрџи ош-тиле авесіліарс ші ле комъндѣ съ се ретрагъ de ла рѣж кътръ локълѣ че се пътешите Темпа, спре каре се ჭптиnde впѣ твіpte din үіпътвріле Ȣигврілорѣ иль-ла рѣж, ші аколо съ трѣкъ апа; елѣ ჭисвши къ чеалалтъ парте а оштїй се ашезѣ din контра касте-лвлѣ Xp. a m. *), ші се префѣкъ ка ші къмѣ ар вої съ трѣкъ ჭпдатъ престе рѣж; къ mod.19 ачеаста ві-зантій треквръ Фѣр'де врео imnedekare, ші аттѣка-ръ пре Ȣигврїй, карі пѣ пътбръ съ се үіпъ пічі кіарѣ ჭп контра імпету івї dinotvїd, чі лваръ Фуга кътръ Девпъре, ші ჭпевлзъндѣ-се пре подвлѣ че ера

*) Девпъ алці Нарам саѣ Ногомъ лѣпгъ Девпъре, ыnde фъссе Ledcrata ыа чеї вѣкѣ, Noua-Palanca, din зилеле пѣstre, ჭп Темишана

престе ржъ, фиіндъ димпінші dinanoї de кътре візантій, се рупсє подълъ, ші чеї тай твлій вугазрі се жекаръ дп апъ, тв.ші се прінсеръ de візантій, житре ачештіа фогъ тай диссемпанді Акъсе ші Челаде. (Допъ скріпторій вугазрішті, бътаіа ачеаста се фъкъ лънгъ ржълъ Краш дп Темішана: „ржълъ Краш се ұтпалъ де съпце отенескъ, жи кътъ се пъреа дп адевъръ къ нъ е әпъ ржъ de апъ, чі de съпце; зъчеса тілітарій лорікашъ жи ржъ ка трюпкій, престе карі тречеа фогарій ші персекъторій ка престе әпъ подъ; се үчіdea вугазрій ка бої ші нъ е-ра чине съ-ї тъптүе de тъпіле гречілорð“). Допъ а-чеаста імперъторіблъ лвъ кастеллъ Храмъ, ші ре-трекъ Допъреа жи ўіпватвлъ імперівлай, лъссъ әпъ пре-шезъ тілітарій дп четатеа Бранішова суптъ котъп-двлъ лыі Кбртічій, ші се житореа ла Константінопо-лі. Даръ нъ дниъ твлтъ тімиш Ҙогазрій лвъаръ Бра-нішова. Пептръ нердереа ачестій локъ, атътъ де таре се тъпіш імперъторіблъ, жикътъ кіемъ пре Кбртічій жаінтеа трівнапарівлай, ші лвъ кондеппъ съ лвъ бать-ла спате къ флацелъ ка пре әпъ иродіторій, къ тóте къ елъ нъ лъссасе тврій четъдій нънъ че нв жикор-се ініміквлъ къ босте житр'жпса, ші апирінсе каселе.

III. Допъ ачестъ ресбеллъ, се пъскв алтвлъ жи ап-влъ бртъторій din кавса Сербілорð, карі үчісеръ прешевлъ візантій ші копрісеръ кастеллълъ Раса. Імперъторіялъ челъ івте ла тъпіе, трассе ла даре de ръчівпі пре Крітонвлъ кърдіа жикредіндассе ачелъ кастеллъ, ші жибръкъндвлъ дп вешттіпте твірещті жлъ нвсе къларе пре әпъ асіпъ, ші аша лвъ піртъ прін стрателе четъдій батціокоріндвлъ, ка съ фіе de ессем-плъ пептръ ачейа кърора ле жикредіндезъ кастоді-реа фортьрецелорð, съ ле аипере къ тай твлтъ вър-

въдие. Апои плекъ ла Брапішова каре о стрікассеръ **Хнгврї** дп appvllѣ трактѣ, ші пвсе de фрессеръ локлѣ. Стефанѣ рецеле **Хнгврїлорѣ**, азvindѣ de ачеаста, детерпинѣ съ трѣкъ **Днпъреа** кътѣ тай іяте, ші съ аттаче пре візантій пре непревъзите. Ера атбочі ла **Хнгврї** о таіерс de паціоне латіпъ (**Ромъпъ**) каре дптречеа пре челе. малте къ аверіле ші къ побілітатеа; ачеаста пріп тиште трікіші ай съї, дескопері імперъторівлѣ пропвсѧвѣ **Хнгврїлорѣ**. Імперъторівлѣ пекътезъndѣ а се бате къ іпітічї, центрѣ къ боле.ле ші ліпса de провісіюи дпппдінассеръ ѡстеа, аша елѣ дптърі четатеа кътѣ пытѣ, ші се ретрасе, ка съ пвфіе констрінѣ а се бате къ оштіле **Хнгврештї** *)— Пъпъ къндѣ с'аѣ лвнататѣ імперъторівлѣ къ **Хнгврї**, аѣ тврітѣ **Аліпѣ**: пре фіїблѣ ачествіа, Бела II, л'аѣ лватѣ впѣ побіл **Хнгврескѣ**, ші л'аѣ діпітѣ ла сіпє асквицѣ, пъпъ че Стефанѣ възъндѣ къ п'аре копї, детерпинѣ съ лѣ adopteze ші съ лѣ лассе съческоріѣ дп регатѣ, чеса че се ші фъкѣ, къчї Стефанѣ II тврі дп appvllѣ R. 1884 (Хр. 1131). Бела II авіа domini 9 anni, ші inzrindѣ фъкѣ локѣ фіївлѣ съѣ **Цеиза II**, копілѣ дп етате de 10 anni. Ачеста adвесе пре **Сacci** дп Трасілваніа ші-і колонісъ дптре **Мврешѣ** ші **Олтѣ**, de ла Орештіе пъпъ ла Паролтѣ.

IV. Дп appvllѣ Ромеї 1896 (Хр. 1143) інзрі **Іоанне Компенс**, кървіа 8рвіѣ пре тропвлѣ візантій **Манзел I Компенс**, впвлѣ dintre чеї тай дпсемпацї імперъторъ.— Дп appvllѣ R. 1900 (Хр. 1147) дпчевъ а доза еспедиціоне а крвчесферілорѣ дпгъ дештептареа спірітелорѣ фъквтѣ пріп сънтѣ **Бернардѣ**, імперъто-

*) **Ioannes Cinnamus libro I Historiac.**

рівлѣ Конрадѣ, III ші рецеле Франціеї Левдовікѣ VII плекъндѣ къ оштле лорѣ, треквръ пріп Напоша вътръ ръсърітѣ: Цертали льї Конрадѣ се пѣтартъ ка прѣдѣторі дї течереа лорѣ, ші дедеръ кавсь ла не-
тмлдьтіре,— дї Асіа Форъ тъчелърідї де Тврчі, фор-
те пвдні ацівнсеръ ла Іерусалімѣ, дї стареа чеа тай
місерабіль. Робертѣ рецеле Січіліеї прѣдъ інсльеле
іоніче. Манвел плекъндѣ дї контра льї, терсе пть
ла Філіппополі, аколо пріпі штіре къ Скьдї (Коман-
пії) авѣ трекътѣ Двпъреа ші авѣ льатѣ опшідвлѣ Дем-
пізікѣ de льигъ Двпъре, ші факѣ таре стрікъчіне
дї пършиле ачелеа. Дечї імперъторівлѣ ш'аѣ дїдреп-
татѣ қврсълѣ дї контра ачестора, фъндѣ ordine
ка ші павіле съ плече кътръ Двпъре. Пынъ че ацівнсе
імперъторівлѣ, Скьдї се ретрассеръ. Манвел възъндѣ
о льнтрѣ сковітѣ de лєтпѣ, кіемъ пре льнтрарії съ ві-
нъ къ фънса ла ржнъ, льнтрарівлѣ zice: „Дакъ ім-
перъторівлѣ ар фі авѣтѣ гріде de лвквріле постре,
варварій п'ардѣ фі прѣдатѣ пічї Демпізікѣлѣ, пічї аве-
ріле постре, ші пв ле ардѣ фі дъссѣ, квтѣ ле авѣ пль-
кватѣ.“ Імперъторівлѣ апірнсѣ de тъніе, стрігъ: „Съ
пв філѣ едѣ ачела кърдїа de ла Двпнезеѣ с'аѣ датѣ ім-
перівлѣ Romanѣ, факъ пв се вордѣ pedencї Скьдї дї-
датъ.“ Дечї лъсъндѣ чеалалть арматъ дї кастре, се
пвсе пре пльте (къчї павіле дїкъ пв веніссеръ) къ
500 de преторіанї, ші трекѣ Двпъреа; пврчегъндѣ тай
дїнаінте ацівнсе ла діде ржврї павігабіле, ші контъп-
дѣ ка съ се adвкѣ льнтріле din Dvпъре сире з трече
престе фънсле. Фъкъпдѣ ачеаста, дїнаінть пре впѣ
шесѣ ларгѣ ші первені ла тънтеле Теніхортѣ, каре
е дї тарціеа Тафросквдїеї. Авolo афлъндѣ дешерте
кастреле Скьдїлорѣ, пептрѣ къ еї къ пвднѣ тай дї-

пайните се дъссеръ де аколо, пирчессе тай департе, калде de о цівіштате de зі, ші пеафльндѣ пре nіmine, трінісіе ұлайліе пре Шіфардѣ къ къді-ка сквді карі тіліта ұп бостеа імперіаль, ка съ тेरгъ ұп ғрата інітічілорð, ші съ ұлчеванъ а се бате къ дъншій, дақъ і ва афла. Шіфардѣ ны кълъторі тұлтѣ, ші dede престе інітічій, ұлстъ ны қатегъ а се бате къ дъншій, фіндѣ ей тұлші, чи трінісіе ла імперъторізлѣ съ і dea de шіре. Маньел ұндатъ үлекъ къ ай съі, ші атть-къ кастреле варварілорð, үчісіе тәлші dіntр'жншій, ші мрінсе ка 100 de ішій, житре карі фұ ші Лазардѣ, үнплѣ dіntре дъчій прішарі ай сіағілорð, пре чеілалдї і-аў тъптытѣ фұга қайлорð, ші decimiea тәншілорð өлорð de аколо; еаръ імперъторізлѣ дұпъ че аў пръ-датѣ тóте с'аў житорес ұланой.*)

V. Ән апівлѣ R. 1904 (Хр. 1151) се скылъ Бахіяй Құнапвлѣ Сервілорð, ші кіешъ пре Цеіза жітр-ацівторіз ұп контра візантійлорð. Бұтаіа се фұкъ ла ржылѣ Тара ұп Dacia mediterrane, unde фұръ вътвій ші Ծогърі ші Сервій. Бахіяй Құнапвлѣ черв іерть-чішне, ші імперъторізлѣ Маньел аррѣтъ дествлъ ө-тапітате ирішіндѣлѣ еаръші ұп града са.— Даръ а-чеастъ рұптаръ din партеа Ծогърілорð се фұкъ кла-са үнсі серіе de вътты. Ән апівлѣ үртъторіз Маньел оқкынъ Таврьивлѣ (Семінівлѣ), прінес totѣ преше-злѣ тілітаріз алѣ Ծогърілорð, ші стрікъ четатеа din фундаментъ. Benindѣ-й штіре къ Цеіза се апиропіе къ о босте пеңзіперать, Маньел қотынды ка арматас съ трекъ ұндъръптѣ престе Сава къ сарчінле de рес-беллѣ ші къ қантівий чеі пытерошибі, ші съ стеа аколо;

*) Ioannes Cinnamus libro III. Historiae

еаръ елѣ кѣ о тѣнь де тілітарі ажешї, алергъ іште
 диконтра іштічізорѣ, де ші чей таї твлії дѣчі се оп-
 піонеа ачестей дитрепріндері. Ҳюв кантівѣ грекъ каре
 скъиассе де ла Ҳигбрї, і адессе штіре къ Цеиза се
 ашроніе. Манвел пыссе дидатъ боста са ды opdine де
 вѣтаіе кѣ скопѣ де а жичене елѣ дитъівлѣ атакѣ,
 дисъ атвпчі діделессе къ пы віне рецеле, чі бапг.19
 Белосе каре с чеа дінтвій demпітате ла Ҳигбрї. Ім-
 перъторівлѣ илекъ асшира лорѣ, чі фіндѣ къ се ап-
 проніа сеара, дескълекъ де пре калѣ, ші арматѣ, квтѣ
 ера, се квлкъ пре скътѣ, ші комъндѣ тілітарі.лорѣ ка
 ші еї съ факъ аша. А добра zі Белосе, аззіндѣ къ
 імперъторівлѣ і віне ды контръ, се ретрассе кѣ боста,
 ші ка съ афле окласіоне де а фыці, zicce къ і с'аѣ
 комъндатѣ де кътръ реце ка съ се депъртезе ды а-
 честѣ локѣ, ші съ тёргъ ла Брапішова, ка де акою
 съ аттаче таї лесне пре візантій. Даръ імперато-
 рівлѣ персекътъндѣ пе діпчетатѣ пре фыгъторї, трекѣ
 ржблѣ ші вені елѣ дисъшї ла Брапішова. Пішінѣ дынъ
 ачееа трімісе кѣ відѣ корпѣ де тілітарї пре Боріш
 ды партеа ачееа unde е твптеа Теміш (адекъ ды
 Темішана), ка съ праде локвріле вечіне. Дыпъ че
 аціонсе ды ачеле локврї, дитрессоръ ші вѣтѣ сателѣ
 челе тарї, ші дыпінсе дып кавса твліїтей
 локвіторілорѣ, ші п.л.іп.е де аверї. Аної вѣтѣ
 треї реціменте де Ҳигбрї карі кредеа къ дисъшї ім-
 перъторівлѣ е ды фрвнтеа оштїй, ші се диторсе ды
 кастре дикъркатѣ кѣ прадѣ. Еаръ рецеле дишегъндѣ
 къ Боріш, дисъ пы імперъторівлѣ, фъкъсе ачесте
 стрікъчівпї, кънѣтѣ кврацій ші дичепѣ а лѣ персеквта;
 даръ пы п.втѣ съ аціонгъ пре Боріш, фіндѣ къ ачеста
 се ретрассе п.оптеа ла л.втїпа факлелорѣ, карі ле трі-

тісессе імперъторівлѣ діп кастре. Рѣшеньдѣ аколо кътвза тімѣ, Борівѣ дегермінъ съ трѣкъ еаръші а-на, ші съ се вать въ рецеле каре иї авеа кастреле пре чеалалть ржпъ. Рецеле възъндѣ ачеаста иї тешъндѣссе de ресчітатвлѣ фортуней, ка ив къшиа съ пѣр-зъ Ծигврї, трішіссе денътацї ла імперъторівлѣ съ чеа-ръ паче. Імперъторівлѣ Ѣнторкъндѣ-се ла Констан-тіонолі тріумфъ, дакъндѣ Ѣнайтса каррвлѣ де трі-умфѣ пре кантівї Ծигврї иї Сербї. *)

VI. Цеїза рецеле Ծигврілорѣ пептрѣ ка съ шї ръ-свуне de стрікъчівіле касате Ѣи ресбеллеле annілорѣ трекадї, адниъ босте ла авньлѣ R. 1906 (Хр. 1153) къ сконѣ de а трече Ѣи діпльтъріле імперівлї. Ма-пвел Ѣндатъ че азї de ачеаста плекъ елѣ Ѣнесвї кътрѣ Двпъре асъпра Ծигврілорѣ. Рецеле възъндѣ үиѣ аппаратѣ атьтѣ de маре, ив кутезъ а аштента бътаїа, чї червъ паче, къ kondіцівна ка дінтрѣ кантівї Ծигврї, імперъторівлѣ съ дінъ ивтai 10,000, чеілалдї съ i dea Ѣндѣрѣтѣ.— Абіа се денъртассе Манвел de ла Двпъре, шї Цеїза Ѣнченѣ а фаче препаратівے спре а Ѣнаврса үеріле імперівлї. Манвел сімщіндѣ перфідія Ծигврілорѣ, алергъ еаръші ла Двпъре. Цеї-за се ескъсъ, шї реппоі пачеа. Даръ Ѣи авньлѣ ѣршъ-торівѣ еаръші о рѣнсе, шї Ѣнапрессоръ Бранішова. Им-перъторівлѣ плекъ Ѣи контра лї, даръ ацівпгъндѣ пъпъ ла үпѣ локѣ че се кіавъ Стела трішіссе пре үпѣ тілітарівѣ ка съ арропче Ѣи четате о скрісбре лега-тъ де үиѣ шарѣ, пріп каре Ѣндемна пре Бранішованї съ се дінъ бървътеште къ бостеа ле віпе Ѣнтр'аці-торівѣ. Ѣнесъ тілітарівлѣ appenkъ парвлѣ таі депар-

*) Ioannes Cinnamus libro III Historiae.

те деектъ с'ар ці ввінітъ, ші скрісóреа къзъ дп тъпіле Щигрілоръ, карі сперіндъсе лбарь Фвга, ва съ трéкъ Дспъреа, даръ афларъ ржвлъ decyndatъ din каңса плюілоръ челоръ твлте, ші аша Федіръ вътръ Сінціднъ. О парте а тілішій ынгврещті ф8 арршкатъ дп Дспъре de вътръ дчеле Васілъ. Чеілаці дпцелегъндъ къ імперъторів. ід нз комтъндъ дп персонъ, чі Васілів, се дпторсеръ, ші атвпчі се дпчінсе о вътаіе дп каре къзбръ твлдій de атъндóбе пърділе, Ioanne Кантакузенъ скънъ къ тóте ачестеа Сінціднъвлъ. Імперъторівлъ се ретрасе къ бостеа ла Берреа. Дп appвлъ R. 1908 (Хр. 1155) Мандел трітіте пре шаре ла гвра Дспъреі о флотъ ка съ дптре дп ачестъ ржъ ші съ дпайтезе въпъ ла Сінціднъ, еаръ прітізвара плéкъ елъ дпсвши къ бостеа, ші трече дп дінвтвлъ Сіртівлъ. Цеіза фіндъ непрепаратъ ла ресбеллъ трітіте дпвтадій de паче, промітъндъ къ дақъ імперъторівлъ ва дпчета de ла ресбеллъ, елъ і ва да дпапой пре тоці візантіній карі с'аў прінсъ дп.appвлъ тревѣтъ. Мандел дпцелегъндъ къ дін партеа Італіе і се amenіндъ ыпъ ресбеллъ поѣ, пріті пачеа къ kondiçivnea офферітъ de Щигрі. De ачі дпайтє Цеіза нз шаі авѣ ресбеллъ къ візантінії. Елъ тәрі дп appвлъ R. 1913 (Хр. 1160), лъссындъ реце пре філ. ід съ ё Стефанъ III.

VII. Фрацій лві Цеіза II, штіці Стефанъ ші Ladіславъ, Фвціссеръ de шаі тблдій appлі ла Константінополі de фріка ачелюіа; Мандел дпдатъ че азzi de тортіа лві Цеіза, проперъ кътръ Щигріа къ Стефанъ (пре каре лві дпсврасе къ о пепотъ а са), ші ацівнгъндъ ла Сінціднъ, трітісе пре Алексія къ Стефанъ дп Щигріа, ка съ факъ пре Щигрі съ дпкоронезе пре a-
Ict. Rom. Part. II.

честа. Щигрій тешъндесе de 8nð реце квопатъ къ імп-
рьторівлѣ бізантінѣ, пічі нъ прітіръ, пічі нъ рекбса-
ръ, чі ліккоропаръ пре Ladisлавъ, фрателе ачестія.
Імперъторівлѣ лікъ се арръть твльщтітъ, ші се лі-
тбрсе а касъ. Ladisлавъ II нъ domni 8nð аппѣ ші
тєрі. Атвічі Маньел пвсе пре тронвлѣ Щигарієі пре
Стефанѣ IV. Даръ Щигрій нъ се твльщтіръ къ фъп-
свлѣ, чі престе 8nð аппѣ лѣ дестропаръ. Стефанѣ Фу-
ці ла Capdika ла імперъторівлѣ, каре лвъндѣлѣ къ сі-
не вені ла Cinclidenѣ, ші ачі авзі къ Щигрій аѣ пвсѣ
еаръші пре тронѣ пре Стефанѣ III; дечі по тай спе-
ръндѣ къ ва пвтѣ літтешеї пре тронвлѣ Щигарієі пре
8nð отѣ алѣ съѣ, се літбрсе еаръші а касъ.— Сте-
фанѣ III воіндѣ съ ші ръсбене асвіра лвї Маньел каре лѣ
дестропассе din domnia dintvї, ші кътассе ші ла
адова алецере съ лѣ літтедече, лікеі (a. R. 1917;
Хр. 1164) 8nð ліегъштьти къ Фрідерікѣ імперъто-
рівлѣ Церманіеі ші къ Vladisлавъ реце ле Босніеі, ші
стрігъндѣ бсѣ літтръ ліп ціпвтвлѣ Српівлѣ ві ко-
прісе провінца,. Стефанѣ IV, сківлѣ, черъндѣ аці-
торівлѣ, de ла Маньел, пврчесе ліп контра лвї ка-
съ ші рекъштіце регатвлѣ перфѣтъ. Стефанѣ III, пе-
потвї, ad8nѣ оштѣ ші тай тарѣ, ші і еші ліпаіте. Ім-
перъторівлѣ лікъ вені ла Денъре ші трекъндѣ Сава
пвсе кастреле dinaintea Тітеллвлї. Де аколо тріші-
се пре Andronikѣ съ dea аціторів лвї Стефанѣ IV,
къчі ачеста ера съ кафъ ліп тъвіле інітілорѣ, еаръ-
елѣ шішкъндѣсе dinaintea Тітеллвлї, пврчесе тай
департе, ші вені ла 8nð локѣ пумітъ Петрікѣ (Пе-
троварадинѣ) unde ашезъ кастреле. Ачестѣ локѣ есте
пассвлѣ dintvї спре а трече ліп Щигарія енірібръ,
ацішкъндѣ аколо Маньел скріссе лвї Стефанѣ, къ п'аб

венітѣ съ факѣ ресбеллѣ, чї пътаѣ съ рестітвѣскѣ фрателї съѣ Бела пропріетатеа са (адекъ діпбтвлѣ din-
tre Сава ші Драва каре лѣ ередітассе Бела de ла
татьялѣ съѣ Цеїза II; Бела ачеста се дисбрассе ла
Константіонополі ші се Фъквсє ціпера лѣ Манвель.)
Ші Фъръ съ аштенте ръснвпсю, илекъ днаште, ші
къндѣ аціонсе ла каніала Сірмієлѣ въсе оштіле дп
ръндѣ de бътаіе, апої трімісе ла Владіславѣ пре үпѣ
омѣ каре штіа лімба воемікъ, съ лѣ дптребе: „Ко
че дрептѣ котѣзъ елѣ а се сквла дп контра съзера-
пвлѣ съѣ, сабъ шаѣ ыітатѣ de челе че аѣ промісѣ?“
Къвіцеле ачестеа аѣ аттісѣ таре пре воемѣ, къчї
дп адевърѣ, елѣ промісессе фіделітатеа лѣ Манвель,
къндѣ трекѣ кътрѣ Палестіна, ші п'аву че съ ръспнвпъ
дпфатъ, даръ дъпъ че се консулъ къ Стефанѣ, dede
імперъторіялѣ ръснвпсѣ: „Ної п'авѣ венітѣ съ декі-
рьшѣ ресбеллѣ маре.иї імперъторії, ші пічї пѣ не
амѣ ыітатѣ de челе че пе ашѣ легатѣ къ дънсв.иѣ; чї
ка съ аціятъмѣ пре Стефанѣ челѣ аттъкатѣ къ не-
дрептвлѣ de үпкільлѣ съѣ, ші ръгъмѣ пре імперъто-
ріялѣ съ протѣгъ пре реце.е челѣ тъпърѣ; пептрѣ
пропріетатеа лѣ Бела вомѣ стърві къ пътереа съ і
се dea дпапої.“ *) Імперъторіялѣ пріміндѣ ръспн-
впслѣ, таї днитыѣ се темѣ съ пѣ фіе вре о стратаце-
ть ла тиз.юкѣ, дечї трімісе алдї денѣтадї ла Владі-
славѣ черъндѣ ка съ дптърѣскѣ пріп мібрътъпѣ тóте
челе зіссе. Ачеста се ші Фъкѣ, ші дъпъ пъщіпѣ трі-
місе ші Стефанѣ денѣтадї ла імперъторіялѣ, кари съ
dea дпапої пропріетатеа лѣ Бела, ші съ се рóце съ
промітѣ къ пѣ ва таї лъсса пре үпкільлѣ Стефанѣ съ

*) Ioannes Cinnamus libro V. Historiae.

тврдьре цеара. Къ ачесте kondiцiй се терпiнъ рес-
беллвлѣ, шi Мантел се фтбрсє фп церiле саie.

VIII. Кѣ тѣтѣ ачестеа Стефанъ IV пѣ се стѣмърѣ кѣтѣ-ва тімпѣ; вѣ ші непотвлѣ съѣ лпкѣ шї скіп-вѣ вѣщетвлѣ, шї лп апвлѣ ѣртъторіѣ овкѣпѣ дінгтѣлѣ Сіртівлѣ (пропріетатеа лвї Бела), Манвел лї скріссе атѣціч съ се ретрагъ шї съ обсерве трактатѣлѣ лп-кѣятѣ, кѣчі алтміптерѣ ва рѣдїка еаръші арпеле а-свпра лвї. Неасквлтъндѣ Стефанъ, імперъторівлѣ а-щідѣ асвпра лвї пре Іерославѣ пріпчіпеле Галлідіеї, де кѣтѣ вѣзъ-пѣнте, шї тріміссе ла Двпъреа пре Гавра шї пре Бріеніѣ кѣ арте пре апъ шї пре вѣскатѣ. Бѣ-таia се фѣкѣ лппрецивлѣ Таврѣвлѣ чевлѣ лпкѣпї-ратѣ de Ѣнгврї шї апнъратѣ de візантінї, din лъвп-трѣ, шї de фюта de пре Сава шї de пре Двпъре, din афаръ. Стефанъ IV ера лпкісѣ лп четате, Ѣнгврї вѣзъндѣ кѣ кѣ пѣтереа арпелорѣ пѣ пѣтѣ съ скапе де фыпсвлѣ, коррѣптѣ пре впѣ сервѣ алѣ лвї каре лѣ лпвепнѣзъ. Двпъ ачестѣ оторѣ ѣржтѣ, чеї лпкіші даѣ чегатеа лп тѣпіле Ѣнгврілор, карі аррѣпкѣ кор-ивлѣ лвї Стефанъ лпнінтеа порділорѣ.— Дартъ Ма-пвел ацівпце кѣтѣ фіпітѣлѣ лвї Іспіѣ лпсѣші ла Двпъре, шї аттакѣ четатеа Таврѣвлѣ. Ioanne Чінамѣ каре с'аѣ афлатѣ de фадъ ла ачеастѣ лппрецивраре, фаче o deскріпчіпе шіпгдібсѣ шї фбртѣ інтерессантъ, шї аратѣ впѣ вѣраціѣ песпвсѣ лп пентѣлѣ лвї Манвел. Двпъ о ватерѣ de тай тѣлте zilе, візантінї лваръ четатеа кѣ ассалтѣ. Стефанъ тріміссе депѣтації ла ім-перъторівлѣ ка съ факъ паче, чедѣнѣдѣ візантінілорѣ Таврѣвлѣ кѣ цінѣтѣлѣ Сіртівлѣ. Імперъторівлѣ се тѣрвѣрѣ де ворба чедерѣ, ка шї кѣтѣ пѣ ле ар фі-дагѣ елѣ; кѣ тѣтѣ ачестеа тай пре ѣртѣ прімі съ

се фактъ паче. Даръ totă de odată Ioanis Duka оккупассе Далмација ші челе тай тв.ите четъдї din Корвадіа; Стефано се темеа ка ню кнвдъ-ва візантій din партеа ачеса съ днвадъ Унгарія. Аша даръ ню трекъ твлтъ, ші рѣпссе пачеа (a. R. 1919; Xp. 1166), ші тріпісе пре биѣ Dionisiј къ босте, съ дндре дн ѹштблъ Сіртізлъ. Дачії арматеї візантіне воіндъ съ днвшеле впблъ пре алтъ, нердэръ вътаіа.

IX. Манвел днцелегъндъ de ачеаетъ нерде ре се тврвбръ фбрте, ші детермінъ съ плече еаръ дн Унгарія, ші ка съ dea initіatorъ о твстръ de віtezia рошавъ, днспусе лвкрблъ аша Пре Алессіј днпъ каре ші deciupcessе пре фїа са, длъ тріпісе кътъ Днпъре къ тв.ите ошті (пре каре ле комъндассе Алессіј протоспѣтарівлъ) ка къ ачестеа съ атъцескъ пре Унгарії, ка ші кътъ ар воі съ і аттаче еаръшій din локбріле всітате; еаръ пре Леон къ свірапѣтеле Батаце длъ тріпісе dintр'алтъ парте къ о босте фбрте мape, даръ тай къ сеніе къ о непѣтерать твлдімѣ de Ромъні (Влахі) карі се зікъ а фі фостъ брекъндъ колоні d'n Italіa, ші комъндъ ка съ днвадъ Унгарія din локбріле челе апропе de mapea пегръ, din каре парте nіmine п'аѣ тай венітъ асвпра лоръ din тімпіріле челе тай векі Аша даръ Алессіј ші чеалалтъ босте ацівпгъндъ ла Днпъре, днчепръ а днфорікоша пре Унгарії. ка ші кътъ ар воі съ трéкъ дндать ржблъ; еаръ Батаце іррвтъндъ din локбріле каре ле атѣ пвтітъ, днченій а девъста тóте че і віnea днаіпте, вчісе о твлдімѣ de бтені, ші prince дн къ ші inai твлдій, лвъ твріме de воі, de ої, de каї ші de алте віте ші се дндрсе ла інперъторівлъ *). Даръ

*) Ioannes Cinnamus. Bczí Mag. ict Tomъ I. пап. 39.

ељ воindѣ а ле тај фаче ші алтъ стрікъчівпс, тріmіce аснира лорѣ оштѣ пове, ші комтъндѣ съ іррвт-
пъ пріп локвріле тај din съсѣ ші съ аттаче ире Ծи-
гѣрѣ карі локвескѣ пре лънгъ Тавроекаціа (Галлідіа).
Ачелѣ оштѣ ле комтънда Андропікѣ Лашпарда, Ніче-
форѣ Петраліфа, ші алдїй тај тѣлї; даръ комтъндвлѣ
супремѣ ера лънгъ Іоанне Ծвка; ачештиа пѣ иердѣръ
тімпѣ, ші трекъндѣ пріп локврі дптіпсе ші пе вѣвл-
те, ші пріп двері тај дешерте de бтепї, дптрѣ ՚и
Ծиагаріа, ші дъндѣ de тај тѣлї сате фбртѣ локвіте,
фѣкѣ о прадѣ фбртѣ таре, бчісѣ тѣлї бтепї, даръ
пріmіce ՚и впѣрѣ ши тај таре. Ші къндѣ ера съ
ессѣ de аколо, фѣкѣ о крвче de металлѣ ші о пвсє
ди ачелѣ локѣ кѣ ачеастъ іскріпчівпс:

Аїчі Mapte ші врацѣвѣ челѣ таре алѣ Romanіlorѣ,
Аѣ ՚ицѣкѣ о изтербсъ тѣлїпсе de Ծиагѣрѣ,
Пре къндѣ гїверна имперія їд Romanѣ
Манвел глоріт касей Auguste a Конненілорѣ. *)

Дптрѣ ачестса Еврікѣ двчелс Австріей вені ла
Сардїка ла імперѣторіѧ, ші компвссе пачеа дптрѣ
дѣпевлѣ ии дптрѣ Ծиагѣрѣ. Кѣ тѣт ачестса дп апвлѣ
вртѣторіѧ Стефанѣ дптрѣ ՚и Dalmatia, unde реку-
перъ тај тѣлї четъдї, двнѣ ачеса трішісѣ бтпѣ ші
престе Сава дп дїпвтѣрїле імперізлї. Манвел аззиндѣ
de перфідїа Ծиагрілорѣ, се репезі ла Сардїка ші de
аколо трішісѣ пре Андропікѣ префектвлѣ пѣтерілорѣ
тарітїпсе, каре съ трекъ Сава ші съ дптрѣ ՚и Тав-
рьпѣ. Стефанѣ трішісѣ пре Dioniciѣ кѣ бѣст de Ծи-
агѣрѣ ии de Церіапї. Се фѣкѣ о вѣтаіе крвпть дп
кътий Сиртівлѣ, візантій дпвіпсеръ, Ծиагрій пер-
дѣръ стегвлѣ лорѣ челѣ таре, двсѣ пре ՚и варѣ кѣ
патрѣ бой.— Довѣ ачеастъ пѣдере Ծиагрій пердѣръ

ші Дааладіа.— Стефанъ III төрі жп апнвлѣ R. 1926 (Хр. 1173) ші візантій пысеръ пре тропблѣ Ӯнгариі пре Бела III, ціпереле імперъторівлѣ, каре цівръ хредінцъ лві Манвел. Де ачі жпайтє жпчетезъ черділе жптрє Ӯргарі ші Візантій, Манвел жпкъ тобре жп апнвлѣ R. 1933 (Хр. 1180.)

X. Двпъ тօртea лві Манвел Комненъ, вртъ пре тропблѣ візантій Алессій II Комненъ жп егате de 12 annі; жпсъ авіа domini треї annі, ші се дестронѣ de Андронікъ I Комненъ, каре се вчісе ла апнвлѣ R. 1938 (Хр. 1185), ші фъкъ локъ лві Ісаачій Апчелъ. Мэрindѣ імперътесса ла апнвлѣ R. 1939 (Хр. 1186), Ісаачій ші пропхсе съ се късъторескъ къ о коніль de 10 annі а лві Бела III, рецелві Ӯнгариі, ші пентръ акконеріреа спеселорѣ de пынтъ, жппхсе трівѣтѣ пре четъдї ші пре дарі. Ачеаста ацідѣ пре локвіторі асюра лві, ші тай въртосѣ пре Ромъній din Mecia ші din твптеле Етвлѣ. Дої фрадї Ромъні, Петръ ші Асанъ, карі се тръдіа din фаміліа рецелві Самвел, тергъндѣ ла Чіиселле ла імперъторівлѣ, червръ съ се ирітескъ жп ті.ніје, ші френтѣ рекомпенсъ пентръ сервіцій се лі се dea впѣ локъ din твптеле Етвлѣ. Черерека лорѣ пѣ се лвъ жп консідеръчівпе, еї се жптбрсеръ батціокоріцѣ de візантій, ші рескъларъ тотѣ ціпвтвлѣ din твптрє Ӯнтьре ші твптеле Етвлѣ. Ісаачій Апчелъ възъндѣ ачеастъ префачере пеаштептать а лвкбрілорѣ, жп фіне ші deskice окій, стріпсе тбтѣ онтіле ші пврчессе асюра лорѣ пріп твптеле Етвлѣ. Ассанъ къ бстека са се ашезъ жп чататеа че се пышеште Стріпазѣ; ші къндѣ еші імперъторівлѣ din твпцї пѣ възѣ пре піміне, деяї елѣ девъстѣ ціпвтвлѣ ші арсе бвкателе челе адѣнате але локвлиторілорѣ,

аної .Лишъльвдъсе пріп спіперіле челе фалсе, къ Ромъній арѣ фі треќетѣ Двпъреа, дегерміпъ съ се дп-
торкъ дпапої. Ачі лѣ аттькаръ Ромъній, ші лѣ въ-
тэръ аши де дпфрікошатѣ, дпкътѣ авіа се тъпти
елѣ сінгбрѣ вѣ фога, лъссындѣ тóте сарчіпіле ші сквл-
леле імперіале дп тъпіле ачестора. a. R. 1939 (Хр.
1186). Спре а ашіда ші тай таре ла арте пре Ромъній
ші пре Българі, Фрацій Петръ ші Асанѣ едіфи-
каръ о бісерікъ дп опбреа шарелѣ тартврѣ Деме-
трій, ші въгаръ дптр'жпса бтепі вѣпріпші de спіріте
(demonіачі), карі профетізънѣ стріга: „Къ лѣ Двп-
неzeѣ і аѣ п.лъкътѣ ка падіонеа Ромънілорѣ ші а Бъл-
гарілорѣ сквтвръндѣ цівгвлѣ Греchілорѣ съ ші черче
лівертатеа, ші шепгрѣ ачееа шарелѣ тартврѣ Деме-
трій аѣ штръсітѣ Тессалоніка ші бісеріка Греchілорѣ,
ші аѣ венітѣ ла дъпшій съ ле аціте, дечі съ авпвче
арте.ле ші съ вчідѣ пре Греchі Фъръ де пічі о крвца-
ре.“ *) Пріп ачесте тъпестрій ші тай таре с'аѣ дп-
търржатѣ Ромъній ші Българій, ей кіетаръ дптр'а-
щівторів ші пре локвіторї din стъпга Допърї. Ісацій
трімісе дп контра лорѣ пре бпківлѣ съѣ, Ioanne Се-
bastократорівлѣ, дпсь тай пре ѣртъ съспектъндвлѣ
къ ѹблъ съ-ї рѣпескъ порфіра імперіалъ, дпѣ де-
градѣ, ші трімісе дп локвлѣ лѣ пре Ioanne Кантаку-
zenѣ Чесарівлѣ, каре фог аттакатѣ поптеа de Ромъній,
ші пердѣ тóте кастреле. Петръ ші Асанѣ се
дптръкаръ дп вештіпtele лѣ. Двпъ ачееа імперъ-
торівлѣ трімісе дп контра Ромънілорѣ пре Alessio
Брана, каре въкъндѣсе дп фрптеа оштій дпторсє арте-
ле асвпра лѣ Ісацій, дпсь се тъї de Чесарівлѣ Кон-
радѣ, кѣпнатвлѣ імперъторівлѣ. a. R. 1940 (Хр. 1187).

*) Nisetas Choniates lib. I. de imp. Isacio Angelo, cap. 5.

XI. Імперъторівлѣ Ісачій Апцелѣ възъндѣ вътѣ de рѣш тергѣ лвкврїле ѧп Месіа, детерпінѣ съ плечо еаръшѣ ѧп персопѣ ѧп контра Ромъпілорѣ карі къ аціторівлѣ челорѣ de престе Дспъре се ашезассеръ ѧп пърціле Агатополї; дечї сквлъндасе, се дассе ла Торокомѣ, апроне de Adrіанополі, ші аколо аштенѣ пъпъ се ворѣ стрінде оштіле, кіемъ ші пре Чесарівлѣ Конрадѣ ка съ віпъ къ аі съї, превѣтѣ проміссесе; ѧпсъ ачеста се сбі пре о паве, ші се дассе ѧп Палестина. Імперъторівлѣ алегъндѣ o mie de фечіорѣ върора ле dede арпіе ші вай вѣпї, тріпісє сарчіеле ла Adrіanополі, ші елѣ илекъ асвпра Ромъпілорѣ ші вені пъпъ ла Бастерпе, дѣпъ треї зіле пврчесе спре Берреа, ші ѧптълпі пре Ромъпї, карі се ѧптірчеа къ прадъ ѧп деара лорѣ. Ромъпї dederъ прада ѧп тъпіле впорѣ коордї de але лорѣ, ші чеіландї се пбсенрѣ ла апнъраре. Імперъторівлѣ авіа ліберѣ пре къдіва қаптівї, ші се ѧптірсе вътѣ Adrіanополі. Ромъпї се репезірѣ асвпра Берреї; дечї імперъторівлѣ се възѣ констріпсѣ а алерга ѧптрѣ апнърареа ачестї локѣ. Ромъпї се ѧптірсеръ асвпра Агатополї ші апої асвпра Філіппополї. Пріп ачесте стратацете імперъторівлѣ фѣ певоітѣ а скіпіба локвлѣ не ѧпченатѣ; ѧп фіпе веніндѣ ла Філіппополі, de ачі трекѣ ла Сардіка, ші детерпінѣ ка de аколо съ оперезе ѧп контра ініпічілорѣ, чі фіпіндѣ къ се апнроніа іарна, діспвсе ка оштіле съ іернеze аколо, ші елѣ се ѧптірсе ла ціовгрѣ ѧп Константінополі, а. Р. 1941 (Хр. 1188). Къ ѧпченутвлѣ прішврерѣ еши еаръшѣ ѧп контра Ромъпілорѣ ші вътѣ кастеллвлѣ Лобізблѣ ѧп ворсѣ de треї лвпї de зіле, ѧпсъ фѣрѣ de а.лѣ пвтѣ лвза; дечї се ѧптірсе а касъ дасе ѧпдѣ въ сине

остатівъ пре Іоанніїдъ Фрателемъ лѣтъ Петро ші Асанъ.— Фрідерікъ Барбаросса імперъторівъ Церманієй трекъ пріп Папионія дн апвълъ R. 1942 (Хр. 1189) спре ашерце кътръ Налестіпа, ші ацівпгъндъ ла Сін-фідіонъ дн 29 Іюнівъ, фъ рѣвъ пріпітъ де локвіторій Мессієї, днкътъ авіа пвтъ съ трекъ пріп ачеастъ деаръ дн дое льй de зіле; аша де таре фъ скъртънатъ de Ромънії.— Ресбеллвлъ дн контра візантіні-лоръ се контівъ de Ромънії въ маре съчессъ. Дацеле Константінъ Аспіатъ передъ спераңда de a се маї пвтѣ ваге ші въ дѣпшій ші въ фотеа, ші червъ де ла імперъторівъ ка съ п.лътескъ пілідіеї стіпенівъ. Ачеаста лѣ din демпітате, ші і скіссе окії, а. R. 1943 (Хр. 1190).

XIII. Дн апвълъ Ромеї 1946 (Хр. 1193) детер-шінъ Ісацівъ съ плеche еаръші дн персоны дн контра Ромъні-лоръ, ші трекъндъ Анхіалвлъ длаіптъ пріп дн-квркътвръ дн тьнителе Етблвъ, ші фъръ бе а фаче вре виѣ лвакъ дисеппіатъ, воіндъ съ се дпто-ркъ, лѣдъ дрвтвлъ кътръ Берреа. Ромъній лъссаръ de трекъ корівлвлъ dinainte, даръ къндъ вені імперъторівълъ въ армата чеа маре, dedеръ асепра лї ші стрікаръ фбрте бржтъ пре Гречі; Ісацівъ скънѣ пвтѣ пріп про-веденія dibіпть. Ромъній къпътъндъ арміе de да Гречії вътвѣ, ші дисенпербідъ de съчесселе лоръ, вътвръ О-де-сеслъ (Варна), прѣдаръ Анхіалвлъ, стрікаръ Сар-діка (Триадіца, тай дн бртъ Софіа), вътвръ Ствп-івълъ ші алвигаръ пре Гречії din тр'жпесвлъ, прѣдаръ Наїсслъ, пріпсеръ твлї бтпені ші диссеръ твлїте віте din тр'жпесвлъ. Ісацівъ днчеркъ съ-і днпнедече дре-гъндъ впелс четвѣртій ші пріпзіндъ твієріле Ромъні-лоръ, днесь ачештіа пѣ се сперіаръ, чі конгіпваръ

вътвъле ші кв таї таре .Лп аппзлъ Ромеї 1948 (Хр. 1195) Ісачів чергъ аріторів де ла со-
круяж съб Бела III рецеле Щигріюръ, каре і ші трі-
місіе тілідіе үнгърѣскъ пріп Відінъ, кв .Личепвтвлъ
яунеї лві Мартів лътнідѣ кв сіне 1500 лівре de аврѣ
ші 6000 лівре de арціотѣ пврчессе елъ .Лисчаші din
Константіополі спре а се пвне .Лп фронтса ошти-
лоръ, ші а нв се .Литорче пъпъ че нв ва пітічі пре
Ромъні, .Листъ сбртса devise din контръ. Ромъній
пітічіръ пре Греці — Алессів фрагеле лві Ісачів пріп-
се пре ачеста ші-ї скоссе окї, фъкъндасе пре сіне
імперъторівлъ. Ачеста .Лндатъ трімісіе деівтадї ла
Нетръ ші ла Accanъ ка съ факъ паче кв дѣпши; Ромъній
пронгсёръ kondіціоніле челе таї рѣшилосе пен-
тръ візауні, ші аша пе дпккейндасе пітіка, контінваръ
ресбелвлъ, вътвръ лециопіле імперіале, пріпсеръ пре
дѣчеле Алессів Аспіатъ, ші оккъпартъ таї твлте че-
тъці, .Лп карі ашезаре прешеze Ромъне, ші кв тодвлъ
ачеста се .Литъріръ ші таї твлтъ. Імперъторівлъ
трімі е кв алтъ босте побъ пре Севастоураторълъ
Ісачів, цінереле съб; даръ ші ачеста фѣ вътвръ де
Ромъні, ші пріпсѣ къзѣ .Ли шънілелъ Accanъ.

XIV. Озиъ ачесте вікторій нв трекъ твлтъ тіппи, ші Accanъ чертънідасе кв виѣ върѣ алъ съб, аньтє-
Іванкъ, каре амьціссе пре квінагъса, фѣ үчісѣ дѣ а-
честа. Продігорівлъ Іванкъ оккъпъ чататеа Тѣрнова
ші скріссе ла імперъторівлъ Алессів ка съ-ї віпъ
.Лп гр'адіаторівъ, къ е.ї і ва сицкне тогъ Mecia. А-
лессів трімісіе таї тѣрзів пре Прогостраторълъ Ма-
ннел Катаце кв ошти. Ачеста плекъндѣ din Філі-
ппополі, де авіа .Литръ .Лп діпвтвріле Mecieї, ші се
.Литорсе .Лпапой, пептръ къ шлітарій .Лпгрева кв лар-

шъ стрігъндъ: *Unde ne dñci?* ші къ чіне веъ съ тѣ
бадї? — Къндъ нерсе таъ дп вршъ ші імперъторівлѣ
къ таъ таре пвтере съ дпчерче лзкрглѣ, шъді totd
accemine. Дптр'ачестеа Петръ, фрателѣ лві Accanѣ,
дпші стрінсе ошгіле сале ші се дптърі din zi дп
zi; Іванкѣ деснератѣ еші пре аскенсѣ din Тжрпова
ші Фьці ла імперъторівлѣ. Аша вені de поѣ тотъ
деара святѣ домніа лві Петръ. Дарь ачеста дпкъ пв
домні твлтѣ тімъ двшъ тбртеа фрателѣ съѣ, чи се
вчісе de кътръ впѣ копсъщепѣ алѣ съѣ; атвпчі лзъ
domnіа престе Ромъні ші Бвлгарі алѣ треілѣ фрате,
Іоаннідѣ, каре Фбссе остатікѣ ла Константіополі, ші
двшъ ачеса Фьціндѣ пре аскенсѣ се дпторсессе дп па-
тре, ші ациата пре фрате съѣ Петръ дптръ гввершареа ші
аппърареа статылѣ. Іоаннідѣ ачеста лвъ ннпеле de
Імперъторівлѣ алѣ Ромънілорѣ ші алѣ Бвлгарілорѣ.
Вървлѣ съѣ, Іванкѣ, Фьціндѣ ла Константіополі Фз
біне пріпітѣ de імперъторівлѣ, каре лвъ деснуксе къ
Фіа ръпосатвлѣ Себастократорівлѣ Ісачів, чи елѣ ато-
ръндъсе de пітма еї, въдѣва Anna, се дпсаді къ а-
честа, ші двшъ ачеса се вътѣ дп артата імперіаль
дп контра Ромънілорѣ, къ фортѣ таре квраців, а. R.
1950 (Хр. 1197). — Тотѣ дп ачестѣ аппѣ фатал тв-
рі ші Бела III рецеле Ծиггрілорѣ, лъссъндѣ de св-
ческорівлѣ пре Фіавлѣ съѣ, Емерікѣ.

XV. Пре тіпівлѣ къндѣ се ресклассеръ фрадї
Петръ ші Accanѣ ка съ реккпера лівертатеа паціонеї
сале, впѣ алѣ Ромъні вітезѣ, anкіне Кроссѣ, се ръ-
дікѣ къ арти асупра лорѣ, префѣкъндъсе къ се ляпть
пептръ імперівлѣ, ші ле Фькѣ твлтѣ дпквркътврі,
даръ таъ дп вршъ къзъндѣ святѣ сопшігпеа ім-
перъторівлѣ, Фз арвпкатѣ ла пріпсбре; къ тоте аче-

стеа къштігъпдьші еаръ кредитвлѣ фѣ трімісѣ съ апперे Стрѣмпіда. Кроссѣ коприне четатеа, даръ аюй о үінѣ пептрѣ сине. Імперъторівлѣ се възѣ констрінсѣ а комтънда аршата дп контра лвї, ші веніндѣ ла Чінселя тракѣ ла Тессалоніка, ші де аколо пурчесе асвпра лвї Кроссѣ; дпсъ ачеста копринесе ші Просакълѣ кв үінѣтвріле вечіне. Імперъторівлѣ пепнѣтъндѣ фолосі пітіка дп ачеастъ еспедіціи, дпкві ю паче кв Кроссѣ, лъссыпдѣ-ї локвріле коприне ші дѣндѣ-ї de соудіе пре фата Протостраторівлї ка-ре ера деспърдітъ дп бърватѣ.— Тотѣ дп тімпвлѣ ачеста траквръ Команії Двпъреа, ші впіндѣсе кв Ромъпїй din Mecia докврсеръ дп Тракія ші се дессе-ръ прѣдѣндѣ шыпъ ла Редестѣ лъпгъ таре; даръ къндѣ ера съ се диторкъ дидѣрътѣ, фбръ .квопріпші de бостеа імперіалъ ка-ре ашира Бізба, ші періръ твлї din тр'жпшії дп скъртъпѣтвріле че аввръ. № твлѣ тінпѣ двпъ ачеса дитордіпбсе Команії дп патрѣ пърдї, прѣдаръ тотѣ Macedonia.— Да Філіппополі иродіторівлѣ Іванкѣ комтъпдѣндѣ сенітѣ стѣгълѣ ім-періал, коприне тотѣ үінѣтвлѣ de пріп прециврѣ ші дпчешѣ а лвкра de капвлѣ съѣ. Імперъторівлѣ трі-місѣ ла дѣнсвлѣ бпѣ admonіторії; елѣ се ретрасе дп твлеле Етв.ї, ші се пвсе дп легътвръ кв Іоап-підѣ; імперъторівлѣ трімісѣ пре протостраторівлї Маньел Камаде кв босте асвпра лвї, дпсъ Іванкѣ л'аѣ пріпсѣ, аршата імперіалъ о аѣ диторъштіатѣ, ші аѣ ко-пріпсѣ тотѣ үінѣтвлѣ шыпъ дп Сантіа, твлеле Пацей ші Абдера. Двпъ ачеса п.лекѣ дпсвшѣ імперъторівлѣ асвпра лвї, ші веніндѣ шыпъ ла Степемакѣ лвѣ четатеа, ші трімідїндѣ ла Іванкѣ, длѣ дпдсплекѣ съ се сп-пнпъ, үівръпдѣ-ї пре евапделії въ пб і ва фаче пічї

впървъ. Даръ фапъ че пъссе тъпа пре фънчалъ л'ар-
ронъ ла диксіоне, а. R. 1951 (Хр. 1198).— Кон-
станти пъ ричета де а трече Двънъреа ші димпредпъ
къ Българий ші къ Ромъниї а пръда Тракія, даръ дн
анонъ Ромей 1952 (Хр. 1199) се скълъ аспира лоръ
Романъ дъчеле Гамлідже, ші пръдъндъ діпвтвріле лоръ
де ла Двнастъръ, диксіонекъ дикврсіоніле челе десе че
фънчес ачештіа тай дн тоці а ипій дн деріле дн дреапта
Двнъреи.— Йоаницъ овкъпъ четатеа Константиа din
діпвтвръ тънтелвъ Podone, днъ ачеса вътъ четатеа
Одесъ (Варна), ші дн кврсъ де треј зіле фържътъ
фортифікъчівіле, ші апои се дикторсъ дн Месіа.—
Протостраторізъ Манъел Камацъ каре се афла дн
капівітате ла Йоаницъ ръгъ пре імперъторізъ **Алессій**
ка съ'зъ ръскъттере, ші венчакъндъ диквилека се
адресъ ла Кроссъ, каре лъ рескътъръ ші лъ лъ ла
сіне, ші къ фънчалъ дикрещъ копрісеръ Нелагоніа;
еї адіцаръ ла ръскълъ тотъ Тракія ші тотъ Нелаго-
несалъ. Імперъторізъ днъ лъ каллеа еаръшъ ла дик-
шълъчіві, трассе пре Кроссъ ла сіне врін проміс-
сіоні, ші лъ дикторъ къ Теодора спънса лъ Іванкъ,
ші къ иофъзъ ачеста реаъштігъ Палагоніа; лъ Кроссъ
і dede Стрънгъда, еаръ къ Йоаницъ імперъторізъ
Ромънилоръ ші алъ Българилоръ фъкъ наче. а. R.
1953 (Хр. 1200).

XVI. Сквіареа Ромънилоръ ші свчеселе лоръ а-
спира імперізъ візантінъ фъкъръ сгомотъ дн тотъ
Европа, сентіментълъ лоръ де лівертате ші de наци-
оналітате арівсе ипъ ла Рома. Понтефічеле Романъ
Іппоченцъ III, дештентатъ прін атътеа фэнте стръ-
лъчите, трімісе ла Йоаницъ пре Протопресвітерълъ din
Брвндзесій, Dominікъ, каре штіеа гречеште ші латі-

пеште къ о епистолъ форте дундвлчітօре пріп каре арратъ къ Ioannіцѣ въ тоді Ромънії е пъскватъ din съпцие.е челѣ адевъратъ алѣ векілоръ Романі, шїлѣ дундемпъ ка дунпревиъ съпновшій съї съ аскылте de вісеріка Ромеї, промітъндв-ї, къ de ва фаче ачеаста, ва тріміце ла дъисвлѣ алїї депутадї таї дунсептадї. Ioannіцѣ ръспѣнсе Понтефічелъ къ е паратъ а прімі впі-ріреа къ вісеріка Ромеї, ші черв коропъ ші реквнош-тіндъ de імперъторів а.їв Ромънілоръ ші алѣ Бълга-рілоръ. Ап апнвлѣ Ромеї 1955 (Хр. 1202), Innochenцѣв тріміце ла Ioannіцѣ пре легатвлѣ апостолікъ Ioanne Капеллановлѣ, каре пре Архієпископвлѣ din Zagora дмѣ Фъкѣ врімате дні капітала Търпова, саръ пре епіскопії din Белесвѣнпѣ ші Преслава і Фъкѣ мітропо-полії. Ioannіцѣ ціеръ кредіндъ віссрічей Romane, ші тріміце пре Власів епіскопвлѣ din Брандізберг дун-превиъ къ Ioanne Капеллановлѣ ла Рома. Ап скрісб-реа че адрессéзъ кътъ Понтефіче, се пълнще къ ре-щеле Бъгаріеї (Емерікѣ) інвестéзъ тарџініле рега-тълвѣ съѣд, ші къ аѣ оккупатъ чінчі епіскопате карі се діпв de регатѣ. Ап апнвлѣ R. 1956 (Хр. 1203) ле-гатвлѣ апостолікъ Leon Kapdinaprič.ѣ веніндѣ къ епіс-копвлѣ Власів трекъръ пріп Бъгаріа, ка съ тёргъ дні Българіа съ днкоронеже пре Ioannіцѣ Емерікѣ і прі-мі дунтіїв къ тялгъ опоре, ші ле dede kondыктѣ ка съ трекъ дні Българіа, даръ къндѣ аціонсеръ ачештия дні Тешішана ла кастрвлѣ Кіаве, ordinъ Каствеллановлѣ съ нѣ і лассе съ трекъ, чи съ і дунтіркъ ла о чета-те de ла каре се депъртаасеръ камле de треї зіле, ші de аколо еї съ скріе лѣ Ioannіцѣ ка съ віпъ ла о інсвль а Дунпърѣ ѧnde съ се дунделегъ къ рецеле Бъгаріеї деснре тарџініле стателоръ. Kapdinaprič.ѣ

съппъратъ de ачеасть пвртаре неотепось ревквсъ въ констанцъ de a da аскълтаре ла ассеміне пропгпері, ші скріссе ла адѣпарса ценера.тъ каре о стрінессе Емерікъ пептръ ка съ дпкоронеze пре філвлъ съд Ладіславъ. Атвпчі Емерікъ тетъндѣссе ка пв вѣшъ-ва Понтефічеле съ дпнедече коропарет філвлъ съд din ачеасть въгъсъ, dede воіе Kapdinapівлъ ші Епіско-пвлъ съ трéкъ дп Бвлгаріа ла Ioannідъ. Аної скріссе лві Іппочепдъ III, пльигъндѣссе дп контра лві Ioan-нідъ ка а виці всврътторів алв церілорв че се дінеа de регатвлъ съд. La каре Понтефічеле і реснівсе фбрте аспрв, інѣстрзндѣ-лв de мінчіносв.— Kapdina-рівлъ Leon дпкоронѣ пре Ioannідъ реце алв Ромъ-нілорв ші алв Ввлгарілорв, ші i dede виці стегъ дп-семнатъ кв веіле съвтвлъ Петръ, съптъ каре съ се лъпте пептръ вісеріка лй Хрістос. 8 Новемвріе, a. R, 1956 (Хр. 1203.). *)

XVII. Фръпчій карі плекассеръ кътръ ръсърітъ спре а въръді Палестіна de пъгъні, копріссе ръ Кон-стантінополіа дп 12 Апріліе a. R. 1957 Хр. 1204), ші пвсеръ імперътторів пре Балдінъ Фландрвлъ. Ioannідъ Імперътторівлъ Ромънілорв ші алв Бвлгарі-лорв трімісе ла дъпшій денвтації ка съ се диделéгъ кв еї; дпсъ ачештія ресніссе ръ скріссе ла ачеасть въ Ioannідъ съ фешерте Mecia каре се діне de імперівлъ віза-тішъ ші съ о чéдъ лорв. Din ачесте въгъсъ се пъскв ресніссе дпндре Ромъніа ші дпндре Крвчесері, ла въ-таia de ла Adrianopolі (Марці a. R. 1958; Хр. 1205) Ioannідъ Фръпсе пре Крвчесері, ші прінсє пре Бал-дінъ. Дбай ачеса Ioannідъ вътъ пре Крвчесері ла

*) Gesta Innocentii III. Nro 65—81 Bezi Mag. іcl. Tom. I. пац. 51 et seq.

Серра, апої ла Тессалоніка, ші копринсө Берреа. Енрікѣ, фрателе лві Балдзінѣ, скріссе поптіфічелії Ін почепдѣ плънгъндзе де вакамітъдіе че лі с'ад дп-
тъшплатѣ, ші рзгъ пре поштіфіче съ тізложескъ лі-
берареа лві Балдзінѣ. Ioannіцѣ фіндѣ провокатѣ де
Ін почепдѣ а се жицька кв кръчеверії, ръспонсе въ
Балдзінѣ аш тврітѣ дп пріпсбре.— О паргѣ дѣ гречі
се ашезассеръ дп Adriапополі ші проміссеръ лві
Ioannіцѣ къ і ворѣ да четатеа, даръ шергъндѣ ачеста
аколо еї дпкісеръ порділе, дечі Ioannіцѣ стрікѣ Фі-
ліппополіа, Еракліеа, Редествлѣ, Харіополіа, Траіа-
пополіа, Мавра, Клаудіоноліа, Мосіополіа, Нерітео-
рія. лві алтеле, ші трекѣ пре локбіторі ла Двпъре,
унде кв дъншій фіндѣ колонії дъндуле пшмелє четъ-
дігорѣ стріките, зіквндѣ къ фаче ачеаста спре ръсвѣ-
нареа челорѣ фъкѣте de Васілѣ Болгароктонвлѣ. а.
R. 1959 (Хр. 1206).— Ап Унгаріа, рецеоле Емерікѣ
тврі дп сквртѣ тімпѣ дниъ дісната че авѣ кв Ioannіцѣ,
еаръ дп апвз.лв R. 1958 (Хр. 1205) тврі фі-
ів.лв съд Ладіславѣ, кървіа 8ртѣ Andreiѣ II фрателе
лві Емерікѣ.— Ioannіцѣ імперъторівлѣ Ромъвілорѣ
ші алѣ Болгарілорѣ дпкъ тврі ла апвзлѣ R. 1960
Хр. 1207), кървіа 8ртѣ пепотвлѣ съд Флорілъ.
Ioanne фівлѣ лві Accanѣ фіці престе Dвпъре ші се
дессе дп Галліціа үнде петрекѣ 14 anni de zile.—
Ап рестімпвлѣ ачеста Andreiѣ II деде къларілорѣ
Іеросолімітані щеара Бърсеї ка съ апнере Трасілва-
ніа дп контра Команілорѣ, а. R. 1964 (Хр. 1211),
еаръ ла апвз.лв R. 1970 (Хр. 1217) плекѣ елѣ дп-
свши ла Іерасолімѣ, ші дъпъ че се дпторсе а касъї
donѣ de поѣ къларілорѣ Іеросолімітані щеара Бърсеї
кв діверсе прівілеїс, дптре карі есте ші ачеаста: къ

декъте оръ воръ трече пріп ѹеара Секвілоръ саѣ пріп ѹеара Ромъпілоръ (*per terram sicutorum aut per terram Blacorum*) съ нъ пътескъ пічъ впъ тріевтъ, а. R. 1975 (Хр. 1222). Тотъ дн ачестъ аниѣ dede Андреіѣ повілоръ ачеа діпломъ фпсемпать пріп каре санкціонѣзъ френтвлъ de рескваларе асюпра рецелвѣ, да-
къ ачеста ва кълка конституціонеа еспрессъ дн ді-
пломъ. Дн аниѣ R. 1977 (Хр. 1224) dede Тевто-
нілоръ din комітатъ Сібійлъ френтвлъ de твпіч-
налтате, ка тотъ поиорвлъ де ла Орештіа пъиѣ ла
Наролтъ съ формезе впъ сінгуръ поиоръ съятъ ко-
мітеле Сібійлъ, съ йиѣ рѣвъ цівідесетъторї съї, съ пътескъ
пре аниѣ 500 марче де арцінтъ ші съ dea 500
de тілітарї, саръ нъдвреа Ромъпілоръ ші а Биссен-
лоръ (*silvam Blacorum et Bissenorum*) съ о фолосе-
скъ днпрезпъ къ ачештіа.

XVIII. Коломанъ фіївлъ лѣї Андреіѣ II, днсвръп-
дссе къ Соломіа фїа двчелвѣ Галлідіеї, се фѣкв domnъ
престе ачеастъ ѹеаръ. Ioanne фіївлъ лѣї Accanъ се
късъторі къ сора лѣї Коломанъ, ші лѣїндъ ацівторі
де ла ачеста, трекъ престе Dвпъре дн Mecia, вѣтъ
пре Флорілъ, ші се фѣкъ імперъторі престе Ро-
мъпії ші Българї а. R. 1975 (Хр. 1222). Teodorъ
Апцелъ лѣї Tessalonіка, копrince Machedonia ші се
днкоропъ імперъторі de Архіеніскопвлъ din Axpida;
слъ фѣкъ легътвръ de паче къ Ioanne Accanъ, днсь
днпъ ачееа boindъ съ копrinzъ ші Тракіа, фѣ вѣтвтъ
ші пріпсъ de Ioanne, каре съпизсе Adrіанополіа, Di-
мотіввлъ, Волерівлъ, Серра, Пелагоніа, Пріланвлъ ші
Валахіа мape (de лъпгъ тѣпїї Tessalіеї) пъпъ дн
Іллбрікъ. а. R. 1984 (Хр. 1231). Ioanne Accanъ авѣ
днѣа фете вна пътвралъ, Marіa, пре каре о търітъ

днпъ Емануел Апцелъ, брателъ лві Теодоръ, ші азата лєїтімъ, Елена, пре каре о търітъ днпъ Теодоръ фіївлъ лві Ioanne Батаце, че пврта тітлвлъ de імператорівъ, ші кв ачеста dimprestъ лвъ Каїліоніа de ла Венедіані. a. R. 1988 (Хр. 1235). — Щиреа Ромъпілоръ ші а Бвлгарілоръ кв вісеріка Ромей нп юнѣ твлтъ. Цершапъ съческорівлъ лві Vasilevъ днп Пріамія Тжрновей, днделегъндасе кв Константіополітанії, рвнсе ачеа легътвръ ші пріні de ла візантій зітлвлъ de Патріархъ ші дрептвлъ de авточевалъ (indепенденте). — Даръ днп Dacia орієнталь, поптефічії Романі фундаръ впъ еспіскопатъ католікъ сълтъ нвше de епіскопія Команілоръ. La anno лві Ромей 1987 (Хр. 1234) Грегорів IX скріссе лві Бела IV, фіївлъ лві Андреїв II рецелві Щигаріей, ка съ днідкъ пре Ромъпії din нърділе ачелea a ce сънине вісерічей Romane, ші спре а і фаче съ ce лассе de епіскопії сліснатічі (гречі), съ ле dea впъ епіскопъ католікъ каре съ фіе вікарів епіскопвлъ Команілоръ, ші съі факъ впъ венітъ кввіпчіосв. Ап anno лві R. 1991 (Хр. 1238) скріссе Грегорів IX лві Бела съ порнеськъ о еспедіціи врчіатъ днп контра лві Ioanne Accanъ, каре с'аў лъсатъ de впіреа вісерічей. Апесь Бела IV днп реснине, къ нв се побе сквла днп контра лві, фгіндъ къ і есте квашпатъ, ка впвлъ че аў ціпітъ пре ръносата сорг-са, ші аре de ла дънса впъ фіїв ередитарів імперівлъ Ромъпілоръ ші алъ Бвлгарілоръ. Даръ Ioanne Accanъ квуетъ фбрте нвців ла тóте ачесте лвкрай; е.ів се дпсвръ a dôva бръ ші лъс de союз пре Ірене, фія лві Teodоръ Апцелъ, дніндъ ачестія лібертатеа din прінсібреа, днп варе лві ціпіссе пънъ акштъ.

XVX. Прे тімпвлă ачеста вені զиă поă զепăл de բարբăр ла յарса-նéгръ, adééкъ Тътарий, կарий լнданть че се ашпропіаръ de Dacia орієнталъ, յикврсеръ լи Трасілвания. Команії алвпгаді դе մъпший ֆүіръ ла Ticca съптѣ реңеле лорð Кътенð, ші ևъпътаръ դе ла Бела IV լіпчтвлă dінтре Ծвпъре ші Ticca; լուսъ квр-ръндѣ ձնъ ачеаа се թескъларъ լи контра Ծпгбрілорð, ші վчісеръ прө твлдї. Din ачеастъ կաсь, реңеле ֆչ կонстрінсչ а і լտвърð լи մіверс լուգրі, կа съ լո- մай լո՞յ կոспіра. Կչ տóте ачестеа Кътенð възин- ձ-սе вътъшатѣ շі թалтрактатѣ դе Ծпгбрі, սе զіче, եъ ար մі կіешатѣ լուսъш իրе Тътарі լи контра лорð. կарі մъпъ չե աչ պ্րѣфатѣ Руссія շі Խоюніа յиквр- սеръ լи Ծпгарія սъптѣ կոմбачереа լաй Բатð լո լո- շырð de 500.000. Եела տրінісе օ մіյ օտե լи կու. րա լорð, կаре սе լի իւ լи եկърð դе Տътарі. Եела ասіа սկъпѣ կъларе շі ֆоді լи Dalmatia, ու դе ահօն լո լու- իսչла Венгрия. Тътарі կորіսеръ տóтъ Ծпгарі. տъ- լаръ օտені, ֆемеі, կопій, բътրъпі, տіпері, ֆъръ մі- տіпкдівне, ապրісը շі արсеръ սате, четъүй, ու տու չ- լուտъшпіаръ, պրѣдаръ վіте de տու զепвлă, ու պ- ֆъկвръ րեգатвлă լи զиă դешертð, լи սպազіð դе երі անні դе զіլе. Тома Архідіаконвлă, լи Історія Сало- նітанъ, ու Ռուբері Կапոնіկлă դе ла Ծբеа-մаре, լи Miserabile Carmen, ֆакð օ ձескրіպчівне լոֆіօրդեր- օ բարբարіլе ачесторð սълbatічی, կոտѣ լո սе լոյ չ- տескѣ լи իсторіе.— Լո աчеств տімп դրістv տօրі Ioanne Accanð (а. R. 1994; Хр. 1241) ու լъսսъ de սъческоріð իր ֆівлѣ սъյ Կալлітапð լи ետate de 14 առ. Բարբարі de Տътарі մъпъ չե ստісը Ծпгарія ու ցеріле վечіне, տրէքրъ Ծвпъреа, ու պրіն Մecia ս- լութօրսը լа մареа նéгръ ձսկъндѣ և սine տвл-

діме de каптіві.— Тъпърблъ імперъторів алъ Ромънілорв ші алъ Болгарілорв, Калліманв, кърбіа скріссе поптефічеле Іоночепв IV ка съ се үпескъ къ вісевріка Романъ, авіа domni 4 апї, ші твріндъ фъкъ локъ фрателві съв, Міхаїл.— Бела рецеле Ծупгрілорв се діктаторе din Damaria къ ацівторівлъ къларілорв Іеросолімітанв, ші атътв спре реквпоштіпъ пептръ ачеств ацівторів кътв ші спре діппопврапеа үереї ші аппърапеа еї дп контра діккбрсівпілорв війтіре, ле дъ дп аппблъ R. 2000 (Хр. 1247) діпктвлъ Северінблъ, афаръ de Дакатвлъ лвї Ліпоїв каре ръмъне дп поссесівпеа Ромънілорв, ші dinколо de Олтъ тутъ Команія афаръ de цеара лвї Сенескъ дччелві Ромънілорв, каре ръмъне accemine дп поссесівпеа лорв: Ромъній съ фіе даторі а ста къларілорв діптр'ацівторів, спре аппърапеа үереї, къ тутъ аппъратвлъ лорв de ресбеллъ, ші accemine ші къларій съ фіе даторі а аціста пре Ромъній къ тутъ штітереа лорв. *) Проектвлъ ачеста ну с'ад пъсв пічі одать дп лвкрапе, къларій н'ањ діптратв пічі одать дп поссесівпеа Дацієї Трасалпіне. Даръ din діплома пріп каре се стіплéгъ kondiçіоніле ачестві проектв, со веде кіарв ші лвінінатв къ Ромъній din Дація авеа Дакателе лорв пропрії, еї авеа тілідіа лорв къ тóте аппарателе de ресбеллъ. De аічі дп aintre пътеле Ромънілорв фігврéзъ тутъ тай твлатв ші тай твлатв дп Історіе; апнельчівпіле de Комані

*) *Volumus etiam, quod memorati Olachi ad defensionem terrae et ad injurias propulsandas seu ulciscendas, quae ab extraneis nostræ ditioni non subjectus inferentur, jam dictis fratribus cum appara-tu suo bellico assistere, et e converso ipsi fratres in casibus con-similibus eis subsidium et juvamen juxta posse impendere teneantur Diploma Belae IV a. 1247, quarto non. Iunii fratri Remboldo dom. hosp-ierosolymi. datum.*

ші Пачінацій, суптѣ карі се конфунсеръ ей вънъ акутѣ, діспарѣ къ дічетблѣ, історіа девине къ тотвлѣ падіональ.

КАРТЕА II

De la ұпчаркареа кръчесферіорѣ de a се сіавыл ұп Дація пънъ та
Стефанъ I Домнунг Мазподачей

I. Дове тиі de anni тредессеръ de ла фундатія Ромеї, 1140 de ла ашезареа Ромъніilorѣ ұп Дація; ұп кврсвлѣ тішиблѣ ачествіа Дація се діфестъ de totѣ ценвлѣ de барбари, карі дѣпъ че ші үіккарь ролле сале, діспъръръ de пре фада шътътвлѣ. Ромъній, векій локхіторі ай дерей, сфферіръ діверсе ші грелс каламітъцій, ұпсъ проведінда дівінъ ұт тънту de періре. Дація чісалпінъ къзѣ суптѣ ұпфлакінда Ұнггріорѣ, ұпсъ чеа трасалпінъ се квръці къ дічетблѣ de стръній, ші лънъ пытеле de Ромънія: чеа австраль de Ромънія тікъ (Valachia minor), ші чеа оріенталь de Ромънія таре (Valachia major): ұп чеа чісалпінъ контінтаръ дікателе Ромъніе din деара Ольтылѣ, а Сарщевлѣ, Тешішвлѣ, Крішвлѣ, Марівросслѣ, ші алтеле суптѣ съзеранітътіа Ұнггріорѣ; еаръ ұп чеа трасалпінъ се концептрапъ къ дічетблѣ тічіле дікате ші се формаръ діве стате Ромъніе independent. Deадрѣста Ұнггрѣ ұпфлоріа імперіевлѣ Ромъно-Българѣ суптѣ Міхайл Ассанѣ, каре ұндатъ че ацівсе ла матхітате ръдікъ археле ші вътѣ пре квтпатблѣ съѣ Тедорорѣ, ші рекуперъ четъціле din Трація ші Мачедонія карі ле овквассеръ гречій. Трій anni de зілे ұнггрѣ лытеле ұптрѣ ачешті доі імперѣтътій, Міхайл ші Тедорорѣ. Міхайл кіеүтъ ұп апостолѣ

R. 2010 (X. 1257), пре Ромънії din стъпга Девъреј фрпр'аціторіј, ші вътвъ форте зражтв пре гречи лънгъ ржж.в. је Реніна; дн фіне фъкв паче въ дънши прш сокрвлв съв Росвлв Щрошв, бапвлв de Маковв, үінереле лві Бела IV, каре къпътв de ла Теодорв 20,000 de соліз de аврв пептрв ачеастъ тізложіре. Даръ ла апнвя R 2011 (Хр. 1258), Михайл фв б-чісв de вървлв съв Калліманв II, каре сире а се п-тв цінё фр аторітате, се късъторі кв фтишърътесса, содіа лві Михайл. Днесъ Росвлв Щрошв неніндв кв осте асупра лві окквпъ Тжрнова ші ші лвъ фата фрапої. Калліманв пері дн фогъ. Атвпчі се адваръ таї та-рій церей ші алессеръ імперъторів пре Мічеа, кун-натвлв лві Михайл, R. 2012 (Хр. 1259), днесъ пе-твлцюніндвсе кв пвтареа лві чеа лънредъ, фрънца-ръ імперъторів пре Константинв II, фіблв лві Текв. Ачеста деспърціндвсе de твіреа са, лвъ пре о фатъ а імперъторів лві Теодорв, ші трімісе пре фетееса са чеа дінтвів дн Nічеа ла імперъторівлв. Мічеа възъніндвсе скоссв din domnie, къпътв інітв ші се скблъ асупра лві Константинв кв аціторівлв Щпггрі-лорв, днесъ таї пре вртъ фв констріпсв а фді ла імперъторівлв Теодорв.

II. Фръпчій пв пэтвръ съ се діпъ твлтв тімв дн Константинополі. Балдевінв II, бімлів фндешертв дн Італіа ші дн Галія двпъ аціторів. Михайл Палеолог, твторівлв лві Ioanne фіблв лві Теодорв Ласкарв, лвъ Константинополіа дн 25 Івлів, а. R. 2014 (Хр. 1261), ші се фикоронъ імперъторів, апої скоссе окїи пвпілвлв съв Ioanne. Ачеств зсрната-рів алв імперівлв, възъніндвсе ескотвіватв de Па-триархвлв, ші темъніндвсе de o еспедішне de Кръче-

Фері асвпра са, трімісে депвтації ла копчілівлі de ла **Лєгднв**, ші дпкей ѿпіре въ бісеріка аппвсанъ. — Імпвръторівлі Teodорѣ Ласкарѣ аввссе din фата лві Ioanne Accanѣ треї фете ші виѣ фечіорѣ, апвте Ioanne; пре фата чea таї таре, Irena, о търітѣ дпвъ Константінѣ фіївлі лві 'Текъ імпвръторівлі Ромъніорѣ ші а.в. Бзлгаріорѣ; пре Teodora o dede лві Ioanne фіївлі лві Мічеа; еаръ пре а треїа о търітѣ Mіхайл Палеологѣ дпвъ Светіславѣ, domnul въптелві Емв-лбі, каре дп впеле акте пбртъ пвтеле de імпвръ-торівлі алв Бзлгаріорѣ. *) — Ромъній din Dacіa св-періоре дпсодіръ пре Бела IV дп контра лві Отто-карѣ рецелві Boiemie, преквтѣ търтгрісеште дпсвші рецелві дп скіссбреа са кътрѣ поптіфічеле Alessandrѣ. **); даръ дпчearта каре авѣ Бела къ фіївлі съѣ Стефанѣ, дпчеле Трасілванії, стетеръ de партеа а-честї din ѣртъ. Персекватвлі Стефанѣ, вътвтѣ дп Унгаріа, фбці дп Трасілваніа, ші се дпкіссе дп в-стелвлі Kodlea (R. 2015; Xp. 1262), de ыnde трі-місес ла Сарщіанї дпвъ ацівторівлі. Маї пре ѣртъ се дпппѣкъ татълі въ фіївлі, таї твлці Ромъній се ре-шпнераръ de Стефанѣ пентрѣ ацівторівлі datѣ дп контра персеквторілорѣ. Дпвъ тбртса вътвтвівлі (R. 2033; Xp. 1270), Стефанѣ V контінѣ ресбелвлі къ Оттокарѣ къ счессѣ варіатѣ. Ачеста фвчелѣ din-твід реце ал Унгаріорѣ каре ші атріббі тітвлі de реце алв Бзлгаріе, фіїндѣ въ і счессѣ а скоте din Унгаріа пре Бзлгарії карі дпкврсессеръ пъпъ ла Рабѣ, преквтѣ ші аттрібіссе татълі съѣ тітвлі de

*) Diploma Stephani V Regis Hung. de ann. 1271, V nonis Jul.

**) Balbus Miscell. Hist. Bohemiae, Decade I, libro 6,

реце алѣ Команіеї, пептрв къ стріцессе пре Ко-
мані дп цеаръ дѣпъ девастъчіеа Тътаріорѣ.

III. Ап аппблѣ Ромеї 2025 (Хр. 1272), се пъ-
скѣ о фбтете фбрте таре дп тотъ Дачіа суперіоре,
дѣпъ ачеса бртъ о пестіленцъ дпфрікошатъ.— Тотъ
дп ачестѣ anno тврі Стефанъ V, кървіа бртъ фіїблѣ
съѣ Ладіславѣ въ супрапшеле Команблѣ.— Пре тім-
пвріле ачестеа Ромъпїй din Дачіа австраль (ultra
Alpes) суптѣ domiблѣ лорѣ Linoi ѿ рѣдікарѣ артелѣ
дп контра ѹнгвріорѣ карі ѹїнеа Северіблѣ, ші шї
рекбперарѣ локбріле лорѣ. Ладіславѣ трімісе пре Цюр-
ціѣ Cimone въ пѣтере арматѣ асвпра Ромъпіорѣ.
Linoi ѿ фб дпвінсъ ші вчісъ; фрате съѣ, Барватѣ, къгъ
дп тѣпіле лвї Цюрціѣ Cimone, каре лвї adвссе ла
Ladіславѣ, ші авіа скъпъ дѣпъ че дѣпъсе о симъ de
бапї дпсемпать *).— Кътрѣ аппблѣ R. 2030 (Хр.
1277), Тътарій de ла тареа пѣгрѣ дпкбрсерѣ дп
Дачіа оріенталъ, de аколо трекврѣ Двпъреа ші дп-
чепврѣ a деваста Mecia. Імперъторіялѣ Константіпѣ
пѣтіонica de пічіорѣ, ші нѣ ера дп старе а ресісте
варваріорѣ. Ап дптиреціорѣ ачестеа; се скълѣ
Къркѣбѣтъ, впѣ Ромъпѣ каре фбссе пѣркаріѣ,
стрінс тѣлдіше de ѹерапї, вѣтѣ пре Тътарї, ші апої
дптиорсѣ артелѣ дп контра лвї Константіпѣ; фръпсе
оштіле лвї, вчісе пре імперъторіѣ, ші копрінсѣ тѣте
четъділе. Дѣпъ ачеса се късъторі въ імперътѣсса
Maria (a adѣба тѣпіере а лвї Константіпѣ, ші пенота
лвї Mixail Палеолог); трекѣ престе Двпъре дп кон-
тра Тътаріорѣ, дпсъ фб дпвінсъ de дѣпший дп Да-
чіа оріенталъ. Апtre ачестеа Mixail Палеологъ къ-

*) Diploma Ladislai de anno 1282, apud Fejer, Cod. dipl. T. V. vol. 3.
Nro. 274.

попассе пре Ioanne III Accanъ фіївлѣ лві Мічеса къ Ірене, фіїа са, ші лѣ трімісіе ла Тжрнова. Тжрновітанії прінсеръ пре Marіa іннперътесса, ші пре фіївлѣ еї Mihail, ші і дедеръ дні шыніле візантіопілорѣ карі і дессеръ ла Константінополі. Даръ ну шылатѣ тіший десь ачеса вені Кврквѣтъ, ші дитицесевръ Тжрнова. Ioanne Accanъ фыї ла іннперъторій, саръ чататеа се аниъръ de квашнатѣ-сьб Ціорфій Тертере, каре лвъ дисевші тітлѣлѣ de реце. Кврквѣтъ бътѣ дні треі ржидѣрѣ пре візантії, дисъ непутъндѣ лва Тжрнова се дессе ла Nora, ханѣлѣ Тътарілорѣ, съ чеаръ ацішторій. Даръ de алтъ наrtle Icanne III Accanъ дикъ се дессе ла ачелаші Ханъ, пептрѣ accemіnѣ скопъ. Ханѣлѣ дні локъ de a da ацішторій иретендіопілорѣ, вчісе пре Кврквѣтъ, ші воіа съ факъ accemіnѣ ші къ Ioanne Accanъ, дисъ пре ачеста лѣ скъпѣ Евфросіна твісреа ханѣлѣ ші квашната лві Accanъ, (къчі ші ачеста ера фата лві Mihail Палеолог). Ачестѣ фінітѣ траунікѣ авѣ Кврквѣтъ, впѣ ошѣ дні адевърѣ естрадінапій, каре domni треі апнї престе Романї ші престе Болгарї (а R. 2034; Хр. 1281).

IV. Дні Dacіa суперіоре, ші апнїе дні Траславія, сассї чеї adшшї de Цeiza, ші дотадї de Andreiй II, со револтаръ дні контра вісерічей, ші вчісеръ пре квонічї din Aїba-Івліа ші фортѣ тозлї алїй ётенї, арсеръ вісеріка чеса шаре ші десвастаръ цеара.* Дні пърціле Ticceї Komанї пештадътїші къ трактареа Болгарілорѣ, се дитірсеръ съптѣ Ladislaivъ дні цеара лорѣ, дисъ фбръ ацішнї de Ladislawъ ла Клышій, ші дновіші; впї фбріръ ла тътарі, алїй фбръ редвші

* Diploma Ladislai de anno 1285, Fejer Cod. dipl Regni Hung.

ди сервітєте, R. 2035 (Xp. 1282).— Дорманъ, до пислъ Дачієй орієнтале, дикъ аттькъ пре Ծигрій ші ле Фъкъ твлть стрікъчівне; елъ пріnce тай твлді варопі Ծигрешті. Ladislausъ трунісе пре Ҫюрціш Сімопе кв Трасілванії ші кв Команії ди контра ль Дорманъ, каре кіспассе ші ире Българі լитр'ацівторій; Ծигрій пз фъквръ пічі о вікторіе, кв тóте ачестеа Ҫюрціш фз ренімператв de кътръ реце, ире квіпъ се веде din діпломъ *). — Ըсъ престе трей annі, Команії карі се ретрассеръ ла марса нéгръ, веніръ кв тъгарій ші լունдаръ Ծигарія пъпъ ла Нешта. Де ачеастъ дать ей фвръ реслінш de Ծигрій.— Ըн Трасілванія ей се тъчелъріръ de кътръ секвіла Тръскъв пре ана Аврарівлві (R. 2038; Xp. 1285). — Рецеле Ladislausъ, доръ din какса къ твітъ са фз Команъ, ші пóте de рітвлъ орієнтал, се аррътъ фóрте аплекатв Команілоръ, петрекъ լитре մъпшій, ші дессе о віеацъ лівідіносъ кв фешеіле лоръ, пептрв каре фз admonітв тай adecсе opі de поптевічеле Romanъ. Ըփіне Ըсіші Команії лъ ծчісеръ ла апнвлві R. 2043 (Xp. 1290). Ըпъ тóртеа ль вртъ ире троівлъ Ծигаріеї Andreiш III, кв супрапутеле Венетвлъ.

V. Ире тіппібріле ачестеа спвиш кронічеле церей Ромпенешті къ трекъ Radz Negrъ, дечеле Фъгъ-рашвлві ші Ампашвлві, престе твпші ди Дачіа Австралъ, ші ші ашезезъ скавпвлъ ла Кътпв-լвнгъ, de ծndе се твтъ апої ла Арцішъ, edіfікъ о pecidin-дъ ші սпъ monasterів; синтв մъпсвяյ се սпіръ dівер-селе дѣкate ди ծпð пріпчіпатв. Radz Negrъ dom-

*) Diploma Ladislai, de anno 1282, apud Fejer cod. dipl. T. V. vol 3 Nro. 274.

ni къ този гюрие 24 de anni.— La Фъгърашъ пре
ла appală R. 2044 (X. 1291) domnia тацістрвлă
Бгріпъ, преквтъ се веде din o діпломъ фбрте
дисемпать, de la рецелс Andrei III, дп каре се
фаче чса дінтьіш поменіре decpre o adspare үнеп-
раль а цері, компсъ din побілі, ротъї, секбі ші
сасі. Din какса дисемпътъї, пої о пъпетъ аічі din
ворвъ дп ворвъ: „Noi Andrei din градіа лві Dym-
nezeb, реце алъ Бгаріеї, фачетъ къпоскѣтъ тутъ-
роръ челоръ че се къвіне, къ Фъкъндъ пої adspare
къ тоді побілії, Сасії, Секбі ші Ромъїї (din пърділе
Трасіланіе ла Алба-Івліа, пептръ дидрентареа стъ-
рій лоръ, din консілівлъ тутъроръ прелашілоръ ші ба-
ронілоръ регатвлъ постръ карі се афла атспчі дш-
пречіврвлъ постръ, тацістрвлъ Бгріпъ, аматвлъ
ші крединчіосвлъ постръ, сквльпдъсе дп adspare аѣ
червтъ съ і се диторкъ ші съ і се dea дидърътъ
шіштс посессіонї але сале de лъпгъ Олтъ, че се кіа-
нівъ Фъгърашъ ші Съпвѣтъ, карі с'ад лватъ къ пе-
дрентвлъ de la дъпсвлъ, аррѣтъндъ decpre ачеаста
доквментеле ші прівілециеле сале; ші пої дикъ вон-
дълъ а не конвінце тай таре decpre стареа zicce-
лоръ посессіонї, дакъ аѣ фостъ але тацістрвлъї
Бгріпъ сад икъ, амъ Фъкътъ съ се черчетезе къ de-
adinsвлъ de ачеіаші побілії, Сасії, Секбі ші ротъїї,
брє ziccelе посессіонї се къпоскѣ тутъроръ ші
дипъ леџе а фі але тацістрвлъї Бгріпъ ші але ап-
тежескорілоръ лві. Дечі пої възъндъ ші къпоскъндъ
къ посессіоніле се діпъ къ дрентвлъ ші дипъ леџе
de тацістрвлъї Бгріпъ, ле амъ діторсъ ші ле амъ
датъ дидърътъ ачелхіаші тацістръ Бгріпъ, къ тобе
фолбселе щі пертініцеле, ші пріп дъпсвлъ ерезілоръ

ші врътъторіюоръ ерезілоръ лѣй, ка съ ле вoccéдъ де
а пврърѣ фъръ де а се вѣтѣ лѣа дїпдърътѣ, кѣ ачеиѣ
модѣ ші ачеа пїніме de дреитѣ, кѣ каре ле аѣ а-
вѣтѣ ші ле аѣ дїпдѣтѣ антежессорї лѣй. Датѣ дїп Алба-
Івліа дїп Dьminica Invocavit, anno 1291. *)

VI. Стареа екклесіасстіѣ de пре тїмпѣріе аче-
стеа, дїкъ терітѣ аттєндише. Понтефічѣ Romani,
de кѣндѣ се пъскѣ ехіста .жнtre крештії ръсърі-
танї ші аппасанї прїп Фотіѣ, се адоперарѣ пејпче-
татѣ а дїпборче пре ръсърітанї ла зпіреа вѣ Poma.
Нъпъ за дїченіетвлѣ еспедиціоплоръ кръчёферіюоръ,
лькаръ пътai прїп miccionari, де ачі дїнайтѣ ші

*) Nos Andreas, Dei Gratia, Rex Hungariae, memoriae commendantes
significamus quibus expedit universis: quod cum nos universis Nobilibus,
Saxonibus, Syculis et Olachis, in partibus transilvanis, apud Al-
bam Jule, pro reformatione status eorumdem congregationem com-
usdem fecissemus, de consilio omnium praelatorum regni nostri eo
tempore iubis assistentium magister Ugrinus, dilectus et fidelis nos-
ter, quasdam possessiones suas, Fogros et Zumbothel vocatas, juxta
fluvium Olth existentes, asserens a se indebito alienatas, surgendo
in ipsa congregazione nostra, sibi per nos reddi et restituи postulas-
set, et super hoc instrumenta ac privilegia sua exhibuisset; tandem nos
de facto dictarum possessionum magis certificare volentes, utrum
ipsius magistri Ugrini fuerint nec ne? ab usdem nobilibus, Saxonibus
Syculis et Olachis diligenter inquireti fecimus, si dictae possessiones ad
ipsum magistrum Ugrinum dignoscantur juste et legitime pertinere,
qui quidem universi et singuli praedictas possessiones Fogros et
Zumbothel vocatas, ipsius magistri Ugrini, et suorum antecessorum
esse et fuisse retulerunt; nos igitur quia possessiones ad ipsum ma-
gistrum Ugrinum juste et legitime audimus et scimus pertinere,
cum omnibus utilitatibus earum et pertinentiis reddidimus et
restitutimus ipsi magistro Ugrino, et per eum suis haeredibus, haere-
dumque suorum successoribus jure perpetuo et irrevocabiliter possi-
dendas, eo modo et ea plenitudine, quemadmodum per ipsius ante-
cessores dictae possessiones habitae extiterint, et possessae Datum
apud Albam Jule in Dominica Invocavit Anno Domini M. C. C nona-
gesimo primo. Georg. Fejer Cod. diplomat. Hung. eccles. et civ. To-
mo. VI. vol. I. Budaе 1830.

пріп арме: үніреа Ромънілорв ші а Болгарілорв сунтъ Ioannіць, ляреа Константінополій пріп Фрънч, стървіцеліе лѣї Андреів II ші Вела IV пентръ крештінареа Константілорв ші үніреа Ромънілорв din Дачіа сунеріоре, дескісе үпш кътпш ларгъ вісерічей Романе кътъ ръсърітъ; даръ лъпцеzіmea лѣї Ladіslavъ нв фз фаворітбрø прогресселорв еї. Ніколаѣ поптєфічеліе Романъ, дынъ че тріміссесе ڏп апвлв трекътъ о спістолъ енерцікъ кътъ рецеle Ծигаріе пентръ ڏп-точчерса пъгълорв ші а еретічілорв ла вісеріка католікъ, адрессъ ڏп апвлв R. 2044 (Хр. 1291) треї скрісорі ڏп кавса үніреї, та лѣї Ҫіорци Ҫертере імперъторівілві Ромънілорв ші алв Болгарілорв, алта лѣї Ioachimъ Архіепіскопвлві Тѣрновеї, пріп каре ї adвче амінте къ і аш проміссъ ڏпайтіа імперъторівілві Міхайл Палеологвлв, къндъ се афла ашъндої ла Константінополі, (Nіколаѣ ڏп калітате de легатъ апостолікъ), къ нв се ва ретраце de la үніре; ші а треї Еленеї фісій domвлві церей Ромънешті ші рецеї Сервіеї, пріп каре о ڏндемпъ ка съ стса de кашій вісерічешті ші політічі аї Ромънілорв ші аї Болгарілорв сире а нвне ڏп лвкраде үніреа екклесіастікъ *). Даръ ачесте стървіцеліе нв се парв къ арв фі авутъ кре үпш ресвлатъ, din кавса къ ڏп апвлв R. 2045 (Хр. 1292) тѣтарії Nогай, ڏшніппи фінндъ de Моголі, трекбръ Ծиорци ڏп Mecia, ші тѣрввраръ цеара. Ҫіорци Ҫертере фзі ла Adriапонполі. Даръ ші хапвлв тѣтарілорв фз үчісъ de Моголі. Ծиорци Ҫіака фівлв Xапвлв ші цінере. лві Ҫертере, оккупъ цеара; ڏпсъ ڏп апвлв вртъторів

*) Aloisius Guerra in epit. const. pontif. Tomo II. pag. 530 et 531

се дестронъ de кътъръ Светіславъ, къншатвлъ съѣ
ші фіївлъ лві Щіорців Тертере. Ачеста вътъ иро тъ-
тарій лві Чіака де і стінс; ассеніне вътъ ші иро ім-
перъторівъ Андропікъ Налеологвлъ каре діна прінсъ
ири татъ съѣ Щіорців, ші скъпъ ші иро ачеста din
прінсбре, жись нв і шай dede тронълъ, чі лв ресер-
въ пентръ сінс ві лв дінв треізечі де ани.)

VII. Жи Багарія ла анивлъ R. 2053 (Xp. 1300)
інврі Андреів III, Венетвлъ, ші кв фьнесвлъ се стінс
віда Аргадіанъ. Де ачі жнапте вршарь totъ реці
стреіні жи регатвлъ каре дінв ші шай жи вршъ пы-
тале de Багарія. — Карлъ Робертъ din Січіліа фу
кіематъ ла тронъ, жи пънъ къндъ тръяа Андреів.
Елъ авъ а се лвнта отъ ани de зіле кв алді doі
претendingі, Венчеславъ рецеле Boehmіей ші Оттоне
дъчеле Баваріе. Оттоне спре а къштіга градіа Би-
гврілоръ, се decnpsse кв фата лві Ladislavъ префек-
твлъ Трасілваніе, ші жнтрепрінс а къмъторіе прін-
цеаръ, лвъндъ ші корона кв сінс, каре о скоссесе кв
швлте штіестрій din шпніле лві Венчеславъ Богомілъ,
жись жи Трасілваніа фу прінсъ de префектулъ церей
Ladislavъ, каре ассеніне віпла фвоъ domnіc, ші а-
віа рекъштігъ лівертатеа (R. 2061; Xp. 1308) фвпъ
че лъссъ корона жи пішніле лві Ladislavъ проші-
тъндъ кв ва реїніїа претенсіонсі de acc фаче реце.
Маі пре вршъ Ladislavъ жи кв фу жнвінсъ de Карлъ
ші констрінсъ de a da корона жнфърътъ. Карлъ се
коропъ ла Алба-регаль жи 27 Августъ R. 2063
(Xp. 1310). — Карлъ фу впъ отъ квлъ, жнтрепрінзъ-
торіш ші форте амбіціосъ: с.в. вътъ пре Венешіані ші
ле лві Далмація (R. 2066; Xp. 1313); вътъ пре ре-
велмвлъ палатіпъ Матеів de Трепчіпъ (R. 2071; Xp.

1318); вътѣ цре Мілутінъ Брошъ реце ле Сербіе, (R. 2074; Хр. 1321) шї лѣ adesse ла аскатаре. Револта адідатъ ли контра лї de Петръ Фїлъ лѣ Петеѣ, се пачіфікъ de кътръ Доьша префектъ лѣ Трасіланіе. Ревеллібреа сассілоръ спѣтъ кондочереа лѣ Xenninr din Петерсдофъ, се астъппъръ пріп археле Команілоръ карі вчісеръ таре парте dintр'жшій др-превнъ - ка капълъ лоръ, Xenninr, a. R. 2077 (Хр. 1324).

VIII, Ли Дачія авреліапъ тэріндъ Светіславъ ла anno. R. 2075 (Хр. 1322), врмъ пре тропъ Фїлъ съд Ціорців II Тертере, каре вътѣ фортре пре візантіи шї ле лѣ таі швлте четъці, дисъ тэрі престе виѣ ани de зіле. Атвні Бойславъ, Фїлъ лѣ Щорців I Тертере, воі съ копріндъ регатъ; Ромъні шї Българій диде іегъндъ въ ачеста діне въ візантіи, ръдікаръ реце пре Міхал IV, дївлъ лѣ Странітеръ префектъ Bidiна. Ачеста кіемъ пре Ромъні din Dачія іоферибре дитр'ацівторій, вътѣ пре візантіи, шї рекуперъ четъціе, карі се дикіпассеръ ачестора; таі пре врмъ се дитръкъ въ дѣпши, късъторіндъссе въ Теодора, сора лѣ Andronikъ Палеологъ лоръ челъ тепъръ, шї аріятъ пре ачеста съ рѣсторно de пре тропъ пре аввнвлъ съд Andronikъ челъ вътъръпъ. a. R. 2081 Хр. 1328). Mіхал авессе de суде пре Nedea сора лѣ Стефанъ реце ле Сербіе. шї се деспърдіссе de дѣпса сире а пѣтѣ лза пре Теодора. Фапта ачеаста дитрържть пре Стефанъ асвпра лѣ; Mіхал воіндъ съ превіпъ періклъ, адідъ пре Andronikъ ли контра Сербілоръ, еаръ елъ стріпсе о арматъ de 12000 de Ромъні шї де Българі din Месіа шї de 3000 de Ромъні din Dачія, въ терчеде, шї

днитръндъ дп ѹіпштбріле лві Стефапѣ пре ла оріціпеа ржвлѣ Стріпоне, патрѣ зіле аѣ пръдатѣ ші аѣ арсѣ тóте къте і аѣ венітѣ дпайнте. Ачіпчса зі се аррътѣ Стефапѣ кѣ фóрте маре пѣтере de сербі ші кѣ 1000 де къларї фръпчештї, марї ла корпѣ, тарї ла брацѣ ші фóрте депріпшї ла вътаіе. Стефапѣ opdinъ аршата са ла вътаіе ші елѣ кѣ чеї 1000 де къларї фръпчештї се репезі асвпра стéгвлѣ лві Mixail, ші adвссе ѡстое ачествіа дп чеа тай маре конфесівпеа. Mixail се prince віѣ даръ плъцітѣ, чеа тай маре парте din-tre aї съї періръ; къщї се пріпсеръ, се decаршарь ші се decполаръ ші аша се dimiserъ а касъ. Mixail тврі a 4 зі dѹпъ ачеастъ вътаіе пеферічітъ, a. R. 2083 (Хр. 1330), Ромъпї ші Бзлгарї алессеръ дп локвлѣ лві пре Алессандръ, вървлѣ лві Mixail.

IX. Пре тіпплѣ, пре къндъ Mixail ера днкбр-катѣ дп ресбеллѣ кѣ Стефапѣ реңеле Сербіеї, Карлѣ Роверѣ се склъ кѣ армеле дп контра лві Mixail Бассараѣ доинвлѣ церей Ромъпештї (Дачіеї австра-ле) Фъръ de пічї о касъ; ѡстое тигбрѣскъ се ad-пнъ дна Тенпішана, de unde тракѣ дп ѹіпштвлѣ Medinилорѣ, ші оккпнъ кастеллвлѣ Северіпвлѣ. Карлѣ ера дп фрѣптеа оштї; ла Северіпѣ веніръ депутацї din партеа лві Mixail Бассараѣ, рбгъпдвлѣ ка съ ёссе din деара тпбї пріпчіпѣ каре пб л'аѣ сипъратѣ днитрѣ пі-тіка, въчї алтіптерѣ поте съ пацъ рѣдѣ ші съ ёссе кѣ рѣшие. Карлѣ из пріпн ачесте процнперї, чї дпайнтѣ дп контра Ромъпілорѣ. Ромъпї възъндѣ періклвлѣ се ретрасеръ ші аниріпсеръ тóте сателе ка съ ліп-сёскъ ѡстое тигбрѣскъ de провісіппї. Карлѣ јешъ-пъндѣ дп фіпе Фъръ тізлобе de a ші ѹіпе ѡстое, ші възъндѣ фóметеа че amenіппъ пре тілітарї, се стъм

пърѣ, ші трімісє депутації ла Mixail промітъндї въ
ва прімі тóте чсле прописсе de дънсблѣ, пътai съ ї
dea кондакторї карі съ лѣ скотъ пре фроплѣ челв
таи сквртѣ din цеаръ. Mixail трімісє кондакторї кар
въгаръ пре ѹпгѣрї լнтре тюнї Карпадї ші ї լн-
ֆондаръ լнтр'о вале стріпторатъ din тóте пърділе.
Атвпчї Ромъпї карі се асла аскопшї пре кълтіле
тюнїлорѣ, լнчевръ а арропка къ петрі ші къ арте
жп контра Ծпгѣрілорѣ, Ցnde ї оспоржръ пре тодї լн
патрѣ зіле. Речеле пемай штїндѣ че съ фактъ, լшї
скімбъ вештміпtele, ші լнвръкѣ къ дънселе пре ѹп
Дешіѣ, пре каре лѣ бчісеръ Ромъпї, крезъндѣ къ
есте рефеле; еаръ Карлѣ скъпѣ къ твлтъ певоіе լн-
содітѣ de треї патрѣ, ші фыні ла Тенішбръ, ші de
аколо ла Вішеградѣ, Ցnde тблдѣті лѣї Դевнпезеѣ
пептрѣ пъстрареа віедеї. *) a. R. 2083 (Хр. 1330).

X. Ծппъ ачеастъ валамітате, լнкърсеръ тътарї пре-
сте Трасілваніа ші Ծпгѣріа լн дёбе ръндѣрї, (R. 2084-
2088), լпсъ фръ вътвдї de атъндюе орї.— Mixail
Бассараѣ тюрі ла аппвлѣ R. 2086 (Хр. 1233) лъс-
съндѣ լн вршъ пре фіївлѣ съѣ Alessandrѣ, вапѣ алѣ
Северінблѣ; լн локблѣ лѣї լпсъ се алессе domпѣ
цереї Danѣ I.— Andropївѣ челѣ тъпърѣ імперъто-
рівлѣ Константінополї լнкъ тюрі լн аппвлѣ Ромей
2094 (Хр. 1341) лъссъндѣ de съчесорї пре фіївлѣ
съѣ Ioanne V Палеологуѣ, լн стате de 9 аппї, съпѣ
епітропіе լнпърътесеї Anna, тюта лѣї, ші а таре-
лзї domeстікѣ Ioanne Кантакузенѣ, каре լндатъ аѣ
ръпітѣ լнпъръдїа de ла пынлвлѣ съѣ. Adrіанополі-
танї карі цінеа къ фаміліа імперіалъ нв воіръ а се

*) Thurocz, Chronica Hungarorum, Parte II. cap. 97.

світліше, чі кістаре днітр'ацівторій пре Александра рецелє Ромъпілорѣ ші алѣ Булгарілорѣ, каре ші терсе вакаетъндѣ къ къ оккасіонеа ачеаста ва світліше сіеші ші Adrianopolia; днісь Adrianopolitanii сімдіръ скончалѣ лѣї, ші пѣ лѣ прітіръ дні четате, зікъндѣ: къ лорѣ ле требзе содѣ, пѣ domnѣ. Александра се трасце ла Dimotikѣ, даръ пердѣ тозії тілітарі; къчі Кантакузенъ кіемъ пре Тврчі din Acia днітр'ацівторій дні контра лвії Александра (R. 2095; Хр. 1342). Ачеастъ фапъ пе дніцелéпть а всерпъторізлвії Кантакузенъ трасце дніпъ сінѣ челе таї фунесте үртърї, пѣ пътai центръ імперівлѣ візантінѣ, чі пептръ тотъ Европа оріentalъ. Александра възъндѣ ачеаста, тріmice денбтадї ла дънсблѣ, ші днікеіш паче.

XI. Карлѣ Робертѣ днікъ тврі дні annulѣ R. 2095 (Хр. 1342) лъссъндѣ дні үрта са дої фії, пре Andrei віш рецелє Січіміеї ші пре Льдовікѣ рецелє Угоріеї. Челѣ dintyio се үчіссе de судіа са, Ioanna Речіна, din каре кавсь се пъскѣ форте таре ресвелях дні Italіa.— Дні Трасілванія се револтаръ Cassiї дні челѣ dintyio annѣ алѣ domnieї лвії Льдовікѣ, ші ракъсаръ контрівзіонеа; рецелє і Фрънсе ші і adscisse ла аскълтаре, еаръ дніпъ ачеа і іерть. Днікъ фіїндѣ Льдовікѣ дні Трасілванія, вені ла дънсблѣ Александра Бассаравъ, domnulѣ дерей Ромъпешті челеї din dréta Олтвії, саѣ таї віне, ванулѣ Северінвлѣ, ші легъ амічідіе. *)— Тома префектвлѣ Трасілваніеї стрінсе adspare үнераль ла Торда, дні каре се ашезъ ціврісдікдіонеа побілілорѣ престе дерані. Ла annulѣ Romeї 2097 (Хр. 1344)

“) Тврочъ вігврвлѣ жиче къ і ар фі промісъ світліше, днісь ачеаста пѣ є de крэзътѣ, прекътѣ се ва ведѣ таї дні үртъ.

еаръ вені Лѣдовікѣ дп Трасілваніа, ші ашезѣ тар-
дїнілѣ дптрѣ ѹіврісдікієна севвларъ ші чea екклесіастікъ. Ап апнвлѣ вртъторіѣ плеke дп контра Лі-
твацілорѣ, дисъ Фъръ de a рѣпорта вре ѹпъ счессѣ;
еаръ ла апнвлѣ Ромеi 2100 (Хр. 1347) се дсссе
дп Італіа кв Стефанѣ префектвлѣ Трасілваніе спре
ръсбінареа тордї фрателві съѣ Andreiѣ. Речіна Ioan-
на скъпѣ кв Фыга, чеімадї вомплічї аі оторвлай се
пріненрѣ, ші парте се аркнкаръ ла дпкісбрѣ, парте
се вчісрѣ, Лѣдовікѣ трімісе дп ѹнгаріа пре непо-
двлѣ єѣк Карлѣ, оївлѣ лвї Andreiѣ, аної пнмі гв-
вериціторіѣ престе регатвлѣ Neapolitanѣ пре Стефанѣ
Ласкѣ прафектвлѣ Трасілваніе, ші се дпторсе дп
ѹнгаріа. Neapolitanї се рѣсквларъ дп абсепда лвї
Лѣдовікѣ, шї престе дої ани елѣ еаръшї фѣ певоітѣ
а трече дп Італіа; дншъ че рестасілі пачеа лъссѣ ла Nea-
poli таї дптрїві пре Nilbль, аної пре Andreiѣ Ласкѣ
префектлї Трасілваніе, дисъ Фъръ счессѣ тблъ-
міторіѣ..

XII. Ап апнвлѣ R. 2105 (Хр. 1852) Тътарї еаръ
дпкнрсерь дп Трасілваніа, префектвлѣ днерї Andreiѣ
Ласкѣ і речіпсе престе твпдї. Клементе поптєфі-
челе Романѣ фѣ лвї Лѣдовікѣ факвлтатеа de a кв-
пріндѣ днерїле ѹнгунілорѣ ші але схісматічілорѣ, кв
конфідінпед де зде адвче ла асквлтареа пісерічей ка-
толіче *). Александръ рецеле Ромъпілорѣ ші алѣ
Българілорѣ тѣрї ла апнвлѣ R. 2106 (Хр. 1353),
дншъ че дншні 23 de аnni, пврврѣ ѹп лвпть кв Кап-
такзенѣ, ші din вазса ачествіа кв Тврчї ші кв Тъ-
тарї. А і вртѣ дп регатѣ фїлѣ съѣ Сістмацѣ, каре

*) Bezї Marazinѣ Ictopikѣ томѣ III. паціна 124.

Фъкъ пре фрате съв Страдітеръ domnъ престе Bidinъ, лвій Ассанъ і dede Преслава къ Тракіа, шіла алтѣ фрате Добродічіа, елѣ фпсъші дінъ Тжррова ші Двосторблъ. Ioanne Кантакузенъ фатігатѣ de тѣр-бърърѣ ши de валлбрѣ (ші поте твстратѣ de ковшті-індъ, къ аѣ adвесъ пре тврчі фп Европа), се кълв-гърі ла appвлъ R. 2108 (Xp. 1355). — Ciemanъ се късъторі къ о фатъ алвій Атвратѣ, сълтанвлъ тврчі-лорѣ; Andronікъ Палеологъ фіїз. лвій Ioanne ім-перъторівлъ лвассе пре чеалалть фатъ а сълтанвлъї. Къ модвлъ ачеста Ciemanъ легъ амічідіе ші къ гре-чії ші къ тврчії; къ тóте ачеста пѣ се иетѣ пресер-ва фп контра сордїй челей трісте каре лѣ аштепта.

XIII. Страдітеръ domnъ Bidinълъ, лвѣ тітлвлъ de імперъторіѣ, се късъторі къ фіїа лвій Александръ Бассарабъ domnълъ Ромънії, ші къ ацівторівлъ Ромънілорѣ се пвсе пре пічіорѣ de аниѣраре фп контра Оугрілорѣ. Лѣдовікъ плекъ ла appвлъ R. 2109 (Xp. 1356) фп Сервіа, фп контра лвій Орошъ, фвпъ ачеса се фитбрсе спре Bidinъ фп контра лвій Страдітерѣ; Ромънії алергаръ Българілорѣ фитр'ацівторіѣ; Лѣдовікъ трімісе алтѣ арматъ фп цеара Ромънѣскъ фп контра лвій Александръ Бассарабъ, каре револ-тезъ пре о парте de боіарѣ фп контра domnълъ лорѣ; дисъ Александръ й бате ші ші ѹ скбте din цеаръ. — Лѣдовікъ вѣзъндъ свчесъвлъ челѣ рѣвъ, фитбрче актѣ арміе фп контра Венециапілорѣ *), карі копрінессеръ Далмациа, ші iea de ла дѣпшиї ачеастъ провінцъ. Дв-пъ ренвртареа вікторіей, Лѣдовікъ domъ пре боіарѣ Ромънії фрадїй Крепатѣ, Станъ, Негъ, Влайкъ,

*) Bezi Marazinъ історікъ томъ III. паїна 128

Ніколъ, ші Владъ, къ поссесеівнеа Ръкашъ, dim-
превъ къ сателе Септелеқ, Вашахаза, Ծітігемад,
ш. а. лъпгъ ржвлъ Темішъ, фіндъ къ аѣ үіпятъ къ
дъпсблъ ұп контра лгі Александръ Бассарағъ, ші с'аѣ
dictincъ ұп вътаіа de la Iadepa din Dalmatia *).—
Ачеастъ лѣкрапе пелпделеітъ а лгі Лѣдовікъ, de a
се черта къ Ромъпії, къ Былгарії, къ Сервій ші къ
Венедіанії, ші de a лъсса үіокъ ліберъ тѣрчілоръ,
стрікъ фбрте твлтъ ватсей коммуне а крештілоръ,
ші фачілітъ тѣрчілоръ ұптиндепеа ші ашезареа лоръ
ұп Европа. Лѣдовікъ фб провокатъ de дої поптєфічі
Romanі a се сквла ұп контра тѣрчілоръ; імперъто-
ріялъ Ioanne Палеологълъ ші фіблъ съз Манюел ұлъ
Алвітаръ съ се үпескъ къ дѣпшій ұп контра inimi-
кклъ котыпъ; ұпсъ Лѣдовікъ ші пердѣ тімпвлъ съ-
тѣръндешій тескіна үелосіе ұп фрекърѣ къ вечіпій съі,
ші непъссъндѣ-ї de 8нѣ inimicѣ ұп депъртаре. Ұптре
ачестеа тѣрчій контінтаръ а копрінде тотъ таі твлтъ
локъ ұп Европа, пъпъ къндѣ Амбратъ оқкепъ А-
дріанополіа ла аппълъ R. 2114 (Хр. 1361) ші о-
префъвъкъ ұп recidindъ а са. De ачі ұпайнте ұпченъ
жаптеле чеде тарѣ ұптре тѣрчі ші крештінії de ла
Домъре.

*) Fejer, Codex diplomaticus Regni Hung. tomo IX. vol. 3.

Секціяна D.

De la Stefană I Domnulă Moldaviei пътъ ла лвареа Константинополії прін ієрчі.

КАРТЕА I.

De la Stefană I Domnulă Moldaviei пътъ ла Александру челѣ Бънъ.

I. На Дачіа орієнталъ,—каре de la рѣвлѣ Молдава че ѣптръ ѣп Серетѣ, се пѣтіи Moldavia,—domnia de тиѣ шірѣ de anni Стефанъ I, а къртіа історіе din ліпса докоментелорѣ літераре de пре тімпвріе ачелea, не есте пъдішвѣ къпосквѣтъ. Ачеста тѣрі ла апнѣлѣ Ромеї 2112 (Хр. 1359), лъссеъндѣ дої фії ѣп ѣрта са, пре Стефанъ II ші пре Петру I, ѣпtre кари се пъскѣ таре диспютъ пептрѣ съчессівnea ѣп domnie. Петру, de ші таї тепърѣ, фіїндѣ отѣ ащерѣла тінте ші плінѣ de інітъ, къштігъ пре чеї таї тізлї воярї аї ҃дерей ѣп партеа са, се декіерѣ domnѣ, ші албогъ пре фрате съѣ Стефанъ ші пре чеї че ҃піеа къ дѣнсвлѣ. Стефанъ фѹці ла Касемірѣ ренчеле Полопіеї, de ла каре черѣ ацівторіѣ, промітъп-дѣ-ї, къ дакъ ші ва рекъштіга скавпвлѣ, ва ѣпкіна цеара Полопілорѣ. Касемірѣ din консілілѣ таї марілорѣ регатблѣ, стріпсе бoste din Krakovia, Candomiř, Лѣбліпѣ ші Рѣссіа, ші о тріміце къ Стефанъ ѣп Moldavia. Остое ачеаста ацівгъндѣ ѣпданѣ дѣпъ Съшпетръ ла марципіле дерей, ѣпчевѣ а се бате къ Ромъній, еарѣ ачештіа се ретрассерѣ ѣп пъдѣріе din џіштвріе Сепеніклѣ, кари се пътескѣ Плопіпї, ші тъіарѣ арборії de ашъндозе латвріе пре лъпгъ кале, ѣпсъ аша ѣпкѣтѣ реишасерѣ стъндѣ

пре трупків. Къндѣ житраръ апої Полопії ка съ персеквте пре Ромъпї; ачештіа житпішеръ арборї чеї din дѣрѣтѣ, ші арборї къзжндѣ впї престе алдї, үтплвръ калеа, ші оторжръ пѣ пѣтаї пре ѡменї, чи ші пре кай; пре таї твлї вѣтъшаръ ші ле фръпсеръ тенбреле, чеїлалдї се дедеръ пріпшї. Прада каре о къштигаръ Ромъпї, ле фѣ кѣ атѣтѣ таї пльквтѣ, кѣ кѣтѣ фѣ житрѣгъ; къчї, де ші кай чеї таї твлї ера стрячідї de арборї, фисъ армеле, вештмінтсле, інстря-тмінтеле с'аѣ копріпсѣ тѣте de живіпгъторї, фїндѣ къ nimine п'аѣ пѣтѣтѣ скъпа саѣ лꙗ чева кѣ cine. Азжндѣ рефелс Касемірѣ de пердереа ачеаста, трі-міссе пре впї dinltre аї сѣй, съ рѣсквтпре пре чеї пріпшї; ші къпѣтъндѣ de ла Ромъпї пре үшорѣ, кѣ тікѣ предѣ рѣсквтишаръ ші пре тілітарѣ ші пре чеалалтѣ твлїшіе de ѡменї. Жи ачеастъ вѣтаіе фе-пестъ пептрѣ Полопї, се прінссесе ші Свігпєв de Олеспіда, din фаміліа Дамбпо, аввпвлѣ лꙗ Свігпєв жардинарівлѣ ші епіскопвлѣ Краковіе, каре аѣ скіопѣ-татѣ пѣпъ ла тбртѣ de вѣтъшареа флтерілорѣ пічіо-релорѣ че і се житъшилассе атѣпчї. Навоців de Та-чіпѣ, фїблѣ лꙗ Andreїv de Тачіпѣ Палатівлѣ Крако-віе, скъпѣндѣ кѣ фага de тѣпіле Ромъпілорѣ, с'аѣ рѣшінатѣ а маї да фадъ кѣ татѣ съѣ ші кѣ атічї, ші de аколо с'аѣ дѣсѣ de адрентвлѣ ла Рома, ші с'аѣ фѣкѣтѣ преотѣ, еаръ маї жи бртѣ житоркъндѣсе жи патріе аѣ жнаітатѣ ла деканатвлѣ Краковіе. Иѣдѣ-ріле ачелea кѣ тімпѣ с'аѣ тѣятѣ ші с'аѣ префѣкѣтѣ жи къшпврї. Щиспрезече стѣгврї с'аѣ пріпсѣ de ла Полопї; треї регале, адекъ челѣ de ла Краковіа, de ла Candomірѣ ші de ла Левліпѣ, по же тілітаре, адекъ 1. віпеннівлѣ рѣдікатѣ de Навоціѣ, 2. de Ліліва,

3. вулпівль, 4. алѣ Равіділорѣ, 5. алѣ Гріфопілорѣ, 6. алѣ Стрепіавіділорѣ, 7. алѣ Хаїданчілорѣ, 8. алѣ Полькошілорѣ, 9. алѣ Стрепелорѣ. *)

II. Да ачеасть теторабіль вътае а Ромъпілорѣ din Moldavia къ Полонії, лъаръ парте ші Трасілванії ші Мартврощанії, преквтъ търтврісескѣ скріпторії полонії, ші преквтъ се веде din диплома лѣї Лѣдовікѣ de ла annvle R. 2113 (Xp. 1360), датъ лѣї Драгошѣ de Мартвросѣ фійлѣ лѣї I зла, пентрѣ терітеле къштігате дн Молдавія, пріп каре дипломъ і дѣ лѣї шессе сате дн Мартвросѣ, ші пріп дѣпсзлѣ фійлорѣ лѣї, I зла ші Ладѣ, срезілорѣ ші 8ртврілорѣ лорѣ **). Форте днсемпнать е о дипломѣ а лѣї Лѣдовікѣ din annvle R. 2118 (Xp. 1265), датъ

*) Ioannis Dlugossu historiae Polonicae libro IX, de anno 1359 — Martinii Cromeri de origine et rebus gestis Polonoium, libro IV, de anno 1359.

**) Ludovicus, Dei gratia, Hungariae, Croatiae, Ramae, Serviae, Galliciae, Lodomeriae, Cumaniæ, Bulgariaeque Rex, Princeps Salernitanus, ac Honoris montis sancti Angeli Dominus, omnibus Christi fidelibus piae sentibus pauper et futuris, piae sentium notitiam habituris, salutem in omnium salvatore Regia Celsitudo solet sibi subiectos ad gradum proveliere altorem, ut exinde corona et thronus regalis at tolatur, numerusque fidelium augeatur Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire. quod nos multimodis fidelitatibus et fidelium obsequiorum praeclaris meritis Dragus, filii Gyulae fidelis Olachi nostri de Maimarusio, in memoriam nostrae Celsitudinis redactis, quae servitia in plenisque nostris negotiis et expeditiobus sibi commissis et consisis, specialiter autem in restauratione terrae nostrae Moldaviana, plures Olachos rebellantes a via debitate fidelitatis deviantes, juxta suam industriosam virtutem ad constantem fidelitatem regiae coronae observandam, vigili cura et indefessa sollicitudine reducendo, juxta sui status et possibiliter axigentiam, nostrae exhibuisse et impendisse cognovimus Majestati, volentes eidem pro praemissis suis obsequiosis meritis, regio occurrere donativo, ut caeteri hoc viso ad debitae fidelitatis opera exercenda facilius intentur, discantque sub Principe glorioso devotius famulari, in con-

лвії Балкѣ Воіводѣлѣ de Мармѣросѣ, фіїшлѣ лвії Са ссѣ
din Moldavia, пентрѣ теріtele къштігате дні серві-
щелѣ рецелѣ, ші маї алессѣ дні Moldavia, кѣ върса-
пеа съпцелѣ съѣ, алѣ фрацілорѣ ші óменілорѣ съї,
de зnde елѣ лъсъндѣші прѣ пъріндї ші прѣ консъп-

dignam retributionem serviliorum aliqualem, quasdam villas nostras Olachales, Zalatina, Harpatokfalva, Kopacsfalva, Deszefalva, Hernershaza, et Sugatugfalva vocatas in Marmarusio existentes, cum omnibus earum fructuositatibus, proventibus nostris quinquagesimalibus, collectis debitis et aliis utilitatibus universis, novae donationis nostrae titulo dedimus, donavimus, contulimus praefato Dragus, et per eum Gyulae et Lad filius suis, eorumque haeredibus, et posteritatibus qui bushibet, jure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas, et habendas, imo damus et conferimus praesentis privilegiu nostri patrocinio mediante, salvis juribus alienis; volentes et regia autoritate committentes, ut dictus Dragus, et filii sui, ipsorumque haeredes cum dictis villis ipsorum omni eo jure nobilitatis titulo, quo ceteri viri primi et naturales rigni nostri nobiles sub vexillo regio exercituantes, ut dignoscuntur, perpetuis temporibus gandeant et fruantur; ita tamenquod idem Dragus et filii sui eorumque haeredes universi, sincerae fidelitatis homagiuni invariabilis fidelitate nobis nostrisque successoribus perpetue tenerentur observare. In eius rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentis et anthemici sigilli nostri duplice munimine roboratas. Datuni per manus venerabilis in Christo patris Domini Nicolai, Dei et apostolica gratia Archiepiscopi Strigonien. locique eiusdem Conitis purpetui, aulae nostrae Cancellarii, dilecti et fidelis nostri Anno Domini Millesimo trecentesimo sexagesimo, tredecimo Calendas Aprilis Regui autem nostri anno decimo nono. Venerabilibus in Christo Patribus et Dominis eodenit Nicolao Strigon. Toma Calocen. Ugolino Spalaten. Nicolo Iadren. Archiepiscopis; Nicolao Agrien. Demitrio Varadien Fratribus Stephano Pharen. Valentino Makarien. Marco Sibiniceu Michaelo Schardonem. Portivo Senien. et Radoslao Corbavien. Ecclesiarum Episcopis, Ecclesias Dei feliciter gubernantibus. Magnificis viris Nicholao Konth Palatino, Dionysio Vejvoda Transilvano, Leustachio Schavoniae, Nicholao de Zech totius Dalmatiae et Croatiae Nicolao de Machov, Banis; Emerico magistro Agasonium nostrorum, et magistro Simone Comite Posoniens. aliasque qnam plurimis comitatus regni nostri tenentibus et honores. Fejer, Cod. diplomat. Hung Tomo IX. vol. 2. Nro. 72. pag. 159.

цепі, ші тóте аверіле сале, аž венітč дп Ծигаріа, пріп каре діпломъ дї дъ поссеccіонеа Коніа ші алте оптч сате дп Марторосч,— каре сате ле къ-пътассе Борданч Воіводблч de Марторосч de ла реціна Елісавета тата лві Лєдовікч, еаръ апої трекч пре аскюпсч din Ծигаріа дп Moldavіа, ші коприне ачеа цеаръ пентръ cine,— ачесте сате лвъндасе de ла фамілія лві Борданч се даž лві Балкч воіводблч ші пріп дъпсблч лві Драгч, Драготерч ші Сте-Фапч Фрацілорч лві, ерезілор ші бртъторілорч лорч.**))

III. Din ачеастъ фашіліе Ромъпъ се пъскч о се-
ре de ómenі тарі, карі се dictinserъ пріп твлт
фантे стрълчіте, къштігаръ фбрте тарі поссес-
сібні, ші се дпълдаръ ла челе таї дпсемпate dem-
пітъді але регатвлч Ծигаріеї. Фрацій Балкч, Драгч
ші Ioanne пре льпгъ Коніа ші челелалте оптч сате,
таї къштігаръ дп appblч 1373 дпкч алте патръ дп
Марторосч **). — Ли appblч 1383 къштігаръ Ка-
стелблч Арапіосч дп dістріктвлч Селацівлч; Балкч
ера атвпчі коміте престе комітатблч Сатч-таре **).
Дп appblч 1387, Ioanne фіїблч лві Драготерч
къштігъ de la Сіцістндч dôze сате льпгъ кастелблч
Хвстч пентръ теріtele сале ші але татъ съв Дра-
готерч ші але фрате съв Тататерч, карі къзбръ дп не-
ферічіта вътаie de la Bidinч сюптч рецелө Лєдовікч.
Балкч ші Dрагч дптре челелалте demпітъді але лорч
ера ші коміді аї Секвілорч ***). — Дп appblч 1390
Фрацій Балкч ші Dрагч къптарч de la Сіцістндч

*) Carolus Wagner in dissertatione de Cumania Nro. 4. La Џюргік Шинканч се aфкъ традзесъ ачеастъ діпломъ да appblч 1359. пац. 326.

**) Fejer Cod. diplom. regni Hung, Tomo IX. vol. 4. Nro. 306 pag. 528.

***) Fejer Cod. diplom. regni Hung Tomo X. vol. 2. Nro. 50 pag. 169.

****) Fejer Cod. diplomat. regni Hung. Tomo X. vol. 1. Nro. 206.

кастрюлă de Пётръ (Kovar) din комітатулă Салінікълѣ інтеріоре, челă donată лордъ дикъ де ла Ледовікъ *) — La anulă 1391 Балкă ші Прагă фундаторъ ыпъ монастерији дн Мартросъ дн опреа лѣй Михаил Архангелъ, ші лѣ дотарь къ 7 сате, апои се дессеръ ла Константіонополі, длъ супъсеръ immediate протекцией патріархълѣ Antoniј II ші съчесорілоръ лѣй **). — Прагă авъ фії пре Ніколь Драгфи, ачеста пре Вартоломеевъ, ачеста пре Candrinъ; еаръ ачеста пре Михаил Драгфи, прекъмъ се веде дн скрипіореа речелъ Matia din anulă 1476, датъ дн Бѣда feria quarta proxima ante festum beatae Margaretae virginis.

IV. Монастеријлă челă фундатă de Фрауї Балкă ші Драгă есте дисемнатă дн історія еклесіастій а Ромъпіilorъ. Теодоръ Коріатовічъ Дучеje Подолій, каре веніссе дн Унгарія пре тімпълă лѣй Карлъ Роверть, ші къпътассе de ла дъпълă Мѣнкачілă, фундъ дн anulă R. 2113 (Хр. 1360) дн ачелă локъ ыпъ монастерији de рітълă оріентал, дн опреа съпътълѣй Nіколаѣ **). Кътръ anulă Хр. 1490, ыпъ монахъ Рєснякъ, аисте Ioanne, дн ачелă монастерији се фъкъ епіскопъ (елъ пентру джътъя бръ дн ачелă локъ, de ла каре ши трагъ джченетълѣ епіскопъ Мѣнкачілѣ). Ачестъ епіскопъ аррътъндасс днаіштеа речелъ Vladislavъ, ші mingindă къ шеде дн монастеријлă съпътълѣй Михаил din Мартросъ, de бръ че шедеа дн монастеријлă съпътълѣй Nіколаѣ din Мѣнкачілѣ, чеरѣ ка венітѣріле монастеријлѣ din Мартросъ съ і се

*) Fejer Cod. diplomat regni Hung Tomo X. vol. 1; Nro 350.

**) Marazinъ історікъ Томъ III. ладина 173

***) Fejer Cod. diplomat. regni Hung Tomo IX. vol. 2. Nro 93. pag 196.

dea лій днпъ векеа үсапцъ. Владіславъ опінъ (1491) ка преодї ші секвларій de рітвлѣ оріентал din Мартросч съ ръепондъ къдінде епіскопвлѣ ка үпій капш алш лорш, пріп үртare ші преодї ші секвларі din локбрілс че се үнеа de монастерівлѣ ст. Міхайл. Іларій егютепвлѣ монастерівлѣ ст. Міхайл ұңделегъндѣ къ епіскопвлѣ аж скосч пріп ұншелъчівне үпш атаре декретш, алергъ ла реце ші лій ұнформъ decipre фрептвріле шонастерівлѣ къштігате de ла патріахлѣ Аптоній II, пріп фундаторій Балкш ші Драгш. Рециле қонвінгъндесе decipre фрептеле претенсіоні але лій Іларій, ұнтырі прівілецеле монастерівлѣ, ұпсы аша ка егютепвлѣ съ аррете қвініта реверіпцъ епіскопвлѣ din Манкачій, еаръ Мітрополітвлѣ din Трасілванія өспипере ші асквлтаре. Епіскопвлѣ Йоаннے къ тóте ачестеа ны ұнчете de a фаче претенсіоні асипра венітврілорш монастерівлѣ, ръзімъндесе пре декретвлѣ шай сюсч шепоратш, din қаре қасъ егютепвлѣ Іларій фу невоітш а се плънде de пош ла реце. Владіславъ чітъ ұнайтса са пре епіскопш ші пре егютепш, ұпсы епіскопвлѣ ны қотезш а се аръта ұнайтса рецилші челві ұншелатш de дѣнсвлѣ, еаръ егютепвлѣ фу de пош ұнтырітш ұн фрептвріле сале *). Мартирошианій стетеръ din үекіше сюпш епіскопвлѣ din Трасілванія ші ны се өспипсеръ челві de ла Манкачій днпъ ұнфіндареа ачестія. Мітрополіцї de ла Алба-Іслія се пәтискѣ еспрессіве Епіскопі ай Мартросчлѣ **). Ціордій II Ракоці ныпе а пәтисе

*) Bezi marazinš ictopikš Tomš III. пайдна 165 et seqq.

**) Stephanus Simonovicius Dei gratia Archiepiscopus Belogradensis, Vadiensis, Marmalosiensis, totiusque Transsilvaniae catholicae atque apostolicæ religionis graeci ritus Episcopus. Anno 1651. Mag. ist Tom. III. pag. 251.

Мартвросслă, житре юіпятвріле престе кари се дунтінде цізрісдікізnea епіскопслăй din Трасілванія *).
Ла Cinodslăj din 4 ші 5 Сентемвріе 1700, de ла Алба-Ісліа феръ de фацъ ші протопопій din Мартвросслă, ші събескріссеръ үпіреа ұтпребпъ къ чеі din Трасілванія **). Мартвросслă ресмасе съптѣ епіско-патслă Трасілванія пъпъ ла Maria Тересія. Innоченцъ Клайнъ ера ұпкъ епісконъ престе Мартвросслă.

V. Пре тімвлă къндă Балкă ера Воіводă ұп Мартвросслă, Ioanne de Белішшă ера Воіводă ұп юіпятвріле Крішталі. Kanітвлвлă de Ӯрбеа-маре не ах пъстратѣ memoria лăй ұп үпкъ трактатѣ де наче фъ-кетѣ ұпайнтеа ачелвї капітвлă, ұтпре фрації Ioanne Воіводслă, Бокă ші Балкă de Белішшă, ші ұтпре Ni-колаѣ, Блашиѣ, Ladislaus, Тататеръ ші Stoianъ фії лăй K nde de Залатна, пептръ үчідерека лăй Бікачіѣ ші Romanъ консъценілоръ лоръ ***). — (Ан юі-пятвріле ачеста ұпкъ пре ла аппслă Хр. 1205 ера үпкъ епісконъ de рітвлă греческъ.) — Тотѣ пре тім-пвлă ачесторъ воівозі dede Лєдовікъ сатвлă Салаштѣ de лъпгъ Дева „,кредінчюсслăй съѣ Ромъпъ Коміте-лвї Ladislaus фіїлвї лбї M шатѣ de Алташшă, пеп-тръ штлтеле лбї шеріте ші але антежессорілоръ лбї, ші nрin дънсслă лбї Петръ, Ioanne, Ласкъ ші M шатѣ фіїлоръ лбї;“ ші opdinъ префектвлѣ Dioniciѣ съ лѣ ұтпродукъ ұп ачеа поссеccіоне ****). Ladislaus се ұтproduse ұп аппслă Хр. 1363 de віче-префектвлѣ үреї Петръ ұп поссеccіоне donatъ, къ

*) Bezi Marazinъ ictopirkъ Томъ III. паціна 253,

**) Bezi Marazinъ ictopirkъ Томъ III. паціна 311.

***) Fejer Cod. diplomat. regni Hung. Tomo IX. vol. 2. Nro 191. pag. 364.

****) Fejer Cod. diplomat, regni Hung. Tomo IX. vol. 2. Nro 151. pag. 302.

тóіс къ Кнезії Струіа ші Zeik копуразіссеръ *). Къ датврі decipre кнезіателс Ромъпілорѣ din dіверселе иѣрці але Daciei сѣнеріоре, есте плінъ історіа Трасільваніе; ної нз не таі пѣтетъ оккѣпа въ ачесте партікѣларітъці, чі тречетъ ла кърсблѣ цеперал алѣ історіе Ромъпілорѣ ші алѣ церілорѣ de пріп префібрѣ.

VI. Ап appвлѣ Ромеї 2116 (Хр. 1363) імперъ-тоторіблѣ Церманіе, Карлѣ IV, тергъндѣ ла Краковіа, аколо фъкѣ легътъпѣтъ дп контра тѣрчілорѣ къ Касемірѣ рецеле Полопіе, къ Лѣдовікѣ рецеле Унгаріе, ші къ Валдемарѣ рецеле Daciei, ші къ Петрѣ алѣ Къпрѣлѣ, дінтре кари ачестѣ din вртъ мерсе пре таре ші пре Дѣпъре дпсвсѣ, апої трекѣ пре Ѣскатѣ пріп Moldavіа ші пріп Рѣссіа ші се дѣссе ла Краковіа **). Дарь Лѣдовікѣ каре кѣцета totѣ дптрѣпна съ оккѣпе цеара Ромъпескѣ ші Българіа, лъссѣ пре тѣрчі дп паче, ші дп аріблѣ вантесмѣлѣ appвлѣ R. 2118 (Хр. 1365) пѣвлікѣ скѣлареа цепералъ дп Унгаріа дп контра лвї Владѣ dominблѣ Ромъпіе, каре двипъ тѣргеа татъ съѣ, Александрѣ, аппѣкассѣ фрънеле гѣверпілѣ дп тѣпіле сале, фъръ de воїа лвї Лѣдовікѣ, каре претіндеа а фі съзеранѣ алѣ ачелѣ церї. Гермінблѣ се пзсе пре сербътёреа сънѣлѣ Апостолѣ Матіа, ші локблѣ de концептрапе Темішорѣ ***). Дѣвъ че се стрінсе остеа, Лѣдовікѣ трекѣ Унгаріа, ші пріп Сербіа мерсе de вѣтѣ Bidinблѣ, ші прінсе пре Страцимерѣ, префектвлѣ четъдї дпсъ нз пѣтѣ съ трекѣ дп цеара Ромъпескѣ. Дечї лъссѣ аколо пре Dioniciѣ префектвлѣ Трасільваніе, ші се ретрассе

*) Fejer Cod. diplomat. regni Hung. Tomo IX. vol. 2. Nro 207. pag. 380.

**) Henricus Spondanus ad annum 1363. Nro 3.

***) C. Wagner in Miss. dissertatione de Cumania, Nro 3.

Дп Корваціа, лъндѣ къ сине пре пріпсвѣд Страді-
терѣ пре каре нъ днитъ тѣлтѣ тімпѣ еаръші лѣ di-
mice *). Ап 15 Дечетвріе а. R. 2120 (Хр. 1367) **Лъдовікъ** позлікъ еаръші сквларе цепералъ, адъгъндѣ
їТрасілваніорѣ ка съ фіе параді спре а пътѣ плека
къндѣ се ва арръта елѣ дп тізлоквлѣ лорѣ. Ачеастъ
а дѣва сквларе дпкъ се веде а фі фостѣ дестінатъ
дп контра лѣ Владѣ домпвлѣ ҃дерей Ромъпештї, къ
каре нѣ о пътассе скоте лакале къ дої аопї дпайлте.
Апсъ din діплома лѣ Владѣ, датъ пегъдіторіорѣ
din Брашовѣ ла апвлѣ R. 2121 (Хр. 1368) спре а
пътѣ негодїа еї ші кълъторї дп цеара Ромъпескъ
пльтіндѣ вектігареле квініте, се веде а се фі дп-
кеіатѣ паче дпltre дѣпши ші а пътє пріп мацістрѣлѣ
Деметрія Лепешд. Ап ачеастъ діпломъ Владѣ се
пътештѣ воїводѣ Трасалпіонѣ ші бапѣ de Северінѣ **).
Ап алтъ діпломъ de ла апвлѣ R. 2122 (Хр. 1369)
Владѣ рекомъндѣ католічіорѣ din Ромъніа пре сю-
фраганѣлѣ епіскопиї Деметріѣ din Трасілваніа. Ап
ачеаста се пътештѣ пре сине воїводѣ Трасалпіонѣ,
бапѣ de Северінѣ ші дѣпче de Фъгърашѣ ***).

VII. Даръ ачеастъ дпцеленцерѣ нѣ діпѣ твлтѣ дп-
трѣ Владѣ ші **Лъдовікъ**, къчі totѣ дп ачеастѣ annѣ
трекѣ Владѣ Денъреа ла Bidinѣ, ші вѣтѣ пре пресі-
диарї **Шигвештї** din четате, еаръ пре кълвгърї кат-
олічї ۚ вчісе, ші реставілі дп domnic пре кътпатѣ
съд Страдітерѣ ****). **Лъдовікъ** суппъратѣ пептрѣ а-

*) Thurotius, Chronica Hung. Parte III car. 34.

**) Ladislaus Wajwoda Transalpinus et Banus de Zewerino. Fejer Tom IX.
v. 4. Nro 75.

***) Ladislaus Wajwoda Transalpinus et Banus de Zewerino nec non Dux
de Fogaras Fejer Tomo IX. vol. 4 nro 118.

****) J. Christ. Engel's ältere Geschichte der Walachei 1. B. S. 854.

чеасть фаптъ стрінсе бсте таре din тóте пърціле, детермінъ съ стінгъ пре Vladă, юлі шлекъ din Тетішора дп Сервіа кътръ Bidină, ка елѣ съ аттаче dintr'аколо пре Ромъпій; еаръ пре Nіколъ префектвлѣ Трасілванії длѣ трімісіе къ секуї ші къ побілій din пърціле Трасілваше, ка пре аколо съ дптре дп шеара Ромъпескъ, ші аша съ аттаче пре Vladă de дбє шърдї. Vladă се стрінсе къ о парте de Ромъпій ла Днпъре ка съ дпнедече тречерса лгї Лздовікѣ; еаръ пре Драготерѣ кастеланвлѣ de Дъмбовіца лѣ трімісіе дп контра оштї лгї Nіколъ. Ачештіа веніръ тай дптъї ла бътаіе пре апа Галвіпіцей. Драготерѣ къ Ромъпій се ретрассе кътръ шбпцї; Ծпгбрї ші Секвї се лваръ дбпъ дъпши. Къндѣ ацівпсеръ дп стрінто-ріле шбпцілорѣ, Ромъпій се репезіръ de тóте пърціле ші ծчісеръ тай пре тої Ծпгбрї. Аколо къзѣ префектвлѣ Nіколъ, віче-префектвлѣ Петрѣ, Дешів Ващѣ, Петрѣ Рссѣ кастелланвлѣ четъцї de Балтъ, Петрѣ ші Ladіславѣ къшітанї севкілорѣ, ші алї побілі ші тілітарї дпсемпнї. Кађаверѣлѣ префектвлѣ Nіколъ се лвѣ къ таре бътаіе din шъпіле Ромъпілорѣ, ші се дбссе дп Ծпгаріа ла Стрігонії. Де партеа Dнпъре Владѣ аппърѣ таре ржпа къ съцетарї, дпсъ Nіколъ de Гара, ванвлѣ de Маковѣ, аттькъ къ впѣ кърації неспвсѣ de пре Dнпъре ші deckісе тречерса оштїлорѣ къ навіле. Ромъпій се ретрассеръ, еаръ Ծпгбрї лваръ Северінвлѣ, ші се дптбрсеръ а касъ Фъръ de айтѣ ресвлатѣ *).

VIII. Дп аппвлѣ R. 2123 (Xp. 1370) Поптєфі-
чле Романѣ Ծрванѣ V скріє лгї Vladă о езістолъ

*) Thurotus, Chronica Hungarorum, Parte III. cap. 38.
Ict. Rom. Part. II.

Форте лінгштітбрे, пріп каре лѣ лаудъ пентръ вітежіа къ каре се лзить дп контра тврчілорѣ, ші лѣ дп-démoъ съ прітескъ кредитіца католікъ, ші съ реквіюскъ вісеріка Романъ *). Ассеміне скріє ші вітрічей сале, Клареї, въдеві ръносатилї Александръ, пріп каре тблдътешто пептръ донвріле трімісе вісарічей Романе, о лаудъ пептръ къ аѣ дпторсъ ла кредитіца католікъ пре фїа еї, імперьтесса Болгаріеї (седіа лѣ Страцімерѣ), ші о дпdémoъ съ се adouere а дпторче ші пре чеалалтъ фїе, А пка, рецина Сербіеї **. Взпъ ачестеа, Vladъ саръ се дишъвъ къ Лѣдовікъ, каре дп appvldъ ачеста, фїindъ къ твріссе Касетерѣ, се алессе реџе Полоніеї.— Vladъ донъ дп appvldъ Ромеї 2125 (Хр. 1372) сателе Шеркаїа, Венеціа, Кочіолата, Апакалдъ ші Довка din деара Олтвілї, лѣ Владъ консъпцелѣ съѣ, фївлѣ тацістрబлї Іапсъ, ші пеотвлѣ вапвлї Mised, ші пріп d'псвль фївлѣ съѣ Niabolъ, пептръ тірітеле въштігате дп бътвілї дп контра тврчілорѣ, ші дп контра імперьторівлї Тѣрновеї (Сіцманѣ). Дп діплома донатівъ Владъ се памеште Воіводѣ Трасалпінѣ, Banu de Северінѣ, ші Dвче алѣ пъптъчівнї позе de Фъгърашѣ ***).

IX. Дп Вачіа оріentalъ саѣ Moldavіа пре тім-пвріле ачестеа domnia Ласкѣ, каре скріссе ла appvldъ R. 2123 (Хр. 1370) лѣ Ծрбанѣ V, къ елѣ ва съ джеръдішезе релігіяпеа католікъ, пептръ каре черѣ дпвъдътторї, ші впѣ епіскопѣ католікѣ, прекомѣ ші факультатеа de a ръдика опиджѣ Серетѣ ла demпitatea de Мітрополіе. Ծрбанѣ провокъ дп appvldъ

*) Bezї Marazinѣ історікѣ Tomѣ III паціна 130.

**) Bezї Marazinѣ історікѣ Tomѣ III паціна 133.

***) Ladislaus Vajvoda Transalpinus, Banus de Zeurinio et Dux novae plantationis terraе Fugaras. Fejer Tomo IX. vol. 4. Nro 270.

R. 2124 (Хр. 1371) пре Архієпископомъ din Прага, ші пре епіскопомъ din Вратиславіа ші Краковіа ка съ тріумітъ біжені idoneї съ черчотаге лвкрайв ачеста, ші съ липлінеськъ доринделе домівлії церей, каре се ляпть дп контра інітічілоръ Крвчий *). Лп апвль R.

2125 (Хр. 1372) Грегорій XI графъ із пре Ласкъ пептръ крединга са чеа фербінте, дпсъ лв Андемінъ ка съ се adopere а філобрче за вісеріка католікъ ші пре судіа са, кв тбтв ачеста пв-ї dede воіе de a оленьда въндѣ ea ар персевера дп векеа ei крединцъ **).

Ласкъ тбрі за апвль R. 2127 (Хр. 1374) фъръ съ побъ дптродвчє католічістю дп Moldavia, ші дп локвль лві бртъ Петръ II. Тотъ пре тімпвлв ачеста тсрі ші Владѣ домівлв Ромънії, ші дп локвль лві бртъ Данъ II. — За апвль

R. 2127 (Хр. 1374) скріє Rainaldъ: „Ка съ дп-тв.лрдескъ ші дп Ромъніа крединда католікъ, Грегорій IX детермінъ съ факъ дптр'жна скавпд епіскопескъ, фіндѣ къ пвції преодї впгврешті сервіа тістеріїде ла Ромънії, ші ачея дпкъ пв консона дп літньші ші дп всанде къ Ромънії, де vnde брта, къ glorіа лві Dzeb нт се пвтва льді дптрре паціонеа ачеса, ші таї твлтъ се спера de мі се ва да впш епіскопиї къ фрі-ка лві Dzeb ші къ дпвъдътвръ, ші каре съ шткє літ-ва Ромъніескъ. Дрептъ ачеса скріссе Архієпископі-лоръ din Стріговід ші din Коючіа, ка дпделегъндє-ссе къ Лбдовікъ речеле Бигарієй, съ черче дп че че-тате съ се пвпъ скавпвлв епіскопал, че дптіндерє съ се dea епіскопатвїї ші світв каре Мітрополітв съ фіе, ші съ репортє дакъ тінорітвїї Antonій. din

*) Bezi Marazinъ історикъ Томъ III, падма 135

**) Bezi Marazinъ історикъ Томъ III, падма 140.

Спалатѣ, каре тълтѣ се adoperъ литръ литорчереа Ромъпіорѣ, ар фі антѣ саре а пѣрта сарчіна епіско-
па.иъ *). — Да апнв.иъ R. 2130 (Xp. 1377) Лѣдовікѣ скріе Брашовапіорѣ съ едіфіче кастеллвлѣ Ті-
дерікѣ (Бранѣ) прекѣпѣ аж ыроміссѣ, ші ле фаче спе-
рапцъ къ дакъ цеара Ромъпескъ ва вені .иу тъніле
сале, елѣ ва ordina ка трібутвлѣ че се дъла Арбре.и
рошѣ, съ се кългъ ла пемітвлѣ кастеллѣ под **). —
Дин каре се веде рѣва іntençївne а лві Лѣдовікѣ, дн-
съ ші дешарта сперацъ de а оккна цеара Ромъпескъ.

X. Лѣдовікѣ по пѣтѣ съ ші ацівнгъ скопіріе са-
ле, къчі тврі лн апнв.иъ R. 2135 (Xp. 1382) лъс-
съндѣ лн вршъ пре вѣдѣва реціпъ Елісавета ші дозе
фете: Edvіga каре се тѣрітѣ днпъ Владіславѣ Іацел-
лон тарелѣ двчѣ алѣ Літваниѣ ші апої рецеле По-
лоніеї, ші Маріа каре се спѣсессе лнкъ тай лнан-
іте днпъ Сілвісандѣ de Брандевбргѣ. — Лн Ромъ-
ниа къзѣ Danѣ II лн вѣтаia къ Сісманѣ domnв.иъ
Двосторонї (a. R. 2136; Xp. 1383); фрате съд Мір-
чea вршъ лн пріпчіпатѣ, каре трекъндѣ Днпъреа лѣ-
тоте четъдїле de адрѣпта ачестї ржѣ пѣпъ ла тареа
нѣгрь, .иупрезипъ къ Довроподічіа. — Днпъ тѣртеа лві
Лѣдовікѣ виғурї коропассеръ реце пре копіла Ма-
ріа, свитѣ епітроніа тѣніе сале Елісавета, даръ нѣ-
пнпѣ днпъ ачеаста лі се фѣкѣ нешлькѣтѣ гѣверпѣлѣ
фетенпїш: еї се револтаръ авъндѣ лн фрѣптеа лорѣ пре
Іоанне Корватѣ, ші декіараръ реце пре Карлѣ II din
Сіциліа a. R. 2138 (Xp. 1385.) Ачеста веніндѣ лн Ծигаріа
фѣ ѹчісѣ кіарѣ лн васа рецінѣ Елісаветѣ. Реціпеле
амъндїсе се пріпсеръ de кътръ талконтенї. Еліса-

*) Raynaldus in continuatione Baronii ad annum 171 nro 9

**) Fejer Cod. diplomat. Regni Hung. Tomo IX vol. 5. nro 74.

вета тбрі, еаръ *Maria* ф8 дессъ լн кастеллблъ *Новоградъ* լн *Далмациа*. Сіцістендъ алөргъ к8 *Боемії* լнтр'амівторівлъ спінсеї сале, о ліберъ din прінсопе, ші се фъкѣ пре сине реце, а. R. 2140 (Хр. 1387). Корватъ к8 партіта са се լнтрърі լн *Темішана* пі фъкѣ dinтр'жна пвптувлъ прінчінал алъ ескврсівпілоръ сале пъпъ къндъ *Ніколь Гара*, ацівтатъ de *Петръ Фійвлъ лві Dan* ѿ de вітречії *Фраці Христофоръ* ѿ *Mixail (Роіппні)* լлъ вътъ ші лъ скоссе de аколо *). — Петръ domnulъ *Moldavie* фіїндъ լн ляпте пејпчетате к8 *Тътарії*, ші темъндзсе de претенсієніе Ծпгврілоръ, дивъ че Сіцістендъ се լнкоронасе реце, фъкѣ լн annulъ R. 2140 (1387) 8пъ легътъптъ к8 *Vladislavъ* рецеле *Полопіе*. Լн 10 Дечевріе а. R. 2142 (1389) denstaції лві *Мірчеа* domnulъ լнері *Роіппнешті*, *Маніч* ѿ *Романъ*, ші *Дьгоіш* спътарівлъ лві *Петръ* domnulъ *Moldavie*, լнкеіаръ да *Padomъ* 8пъ трактатъ оффенсівъ ші дефенсівъ լн пътеле прінчіпілоръ лоръ к8 *Vladislavъ* рецеле *Полопіе*, լн контра тутвороръ інітічілоръ лоръ, таі алессѣ լн контра лві Сіцістендъ рецслві *Ծпгаріе*. Ачестъ трактатъ прелімінарі ѿ լнтрърі de *Мірчеа* լн 20 Іанварі а. R. 2143 (Хр. 1390) լн *Лзбліпъ*. Լн diplomata de լнтръріе *Мірчеа* се пътештс: *Войводъ Трасалпінъ*, *Двче* алъ *Фъгърашвлъ* пі алъ *Ампашвлъ*, *Банълъ Северіпвлъ*, *Despotvlъ* լнерілоръ *Добродічіе* ѿ domnulъ *Двросторвлъ* **).

*) Հн annulъ 1387, *Ctefanъ de Лолонцъ* բառвлъ *Северіпвлъ* ші комітеле *Темішоре* dede ачесторъ треї *Фраці* 8пъ салъ գրенъ рекомпенсъ, ազі *Pray Annales Reg. Hung. Parte II. Lib. 3, pagina 177* օ 128.

**) *Miricius Dei gratia Woiwoda Transalpinus, Fogoras et Omlas dux, Severini Comes, Terrarum Dobrodicni Despotus et Tristri Dominus etc. Magaz. 1st . Tomu I. pagina 332.*

XI. Рівалітъділе че domnia ұнтуре прінціпіш дерілорð
de ла Дунъре ші фанчіреа свчессівъ а імперіз.іші
ызантінші каре нө къпъта арівторіш de ла крестіні,
Фачілітаръ түрчілорð ұнтурінде реа ұн Европа ші
андроніареа лорð кътры Дунъре. Мірчеа възъндік пе-
рікавлік Фънк үнді легионшілтік дефенсівъ къ Лазарх
деснотелік Сербіе, къ domnulă Албаніе ші къ реце-
ле Босніе. ші се ұнтаршаръ къ торій ұн контра лві
Андратіб, інішікавлік контракті. Ұнгрий ұнкъ веніръ
ұнтурғацівторіш сънітік контрактінділік лві Ніколъ Гара.
Бытая се Фънк ұн кътиналі Мерле (Кошова) львігъ
ржълік Маріа, ұн 15 Іюні а. R. 2142 (Хр. 1389). Түрчі
неділоръ тай ұнтурі: дынъ ачесса прін ұнквра-
циареа лві Баіазеті, філіал Султаннлік, се үнібръ пъ-
пъ сёра ұн контра армейлорð үніте але крестіні-
лорð. Атапчі ұн българѣ, Мілошъ Ковіловіч, стръбъті
прінтуре түрчі пънъ ла локвлік үнді ера Андратіб, зі-
къндік аре съ-і контрактік үнді секреті; арівпігъндік
ла дыңсілі, ұнтрассе къ үнді къдіті ұн пънтече, ші лві
ръстібронъ ла нъшшіпті, аної воіндік съ фагъ, фә прінсіп
de іанічіарі ші ұнісі. Ұнтуре ачестеа къзғ Лазарх
ұн шъпіле түрчілорð; елді фә дессік ұнайтіеа сълта-
нелік, каре ұнайтіе де а ші да съффлетілік, нисе де і
тыіаръ қашалік. Оштіле крестінілорð се ретрассеръ
бытаете. Баіазеті коприне тобъ Месія; Сістанд се
ұнкісе ұн Нікополі, даръ тай ұн үршъ възъндасе
констріпсі де кътры Алі-паша се dede прінсіп. Аче-
ста лві тріміссе ла Філіппополі; Баіазеті лві үнісі ші
префектік Болгарія ұн Санџіакъ түрческъ, а. R. 2145
(Хр. 1392). Бытрыпнлік імперъторіш Ioanne Палео-
логік констріпсі де а цлъті трісватб түрчілорð, тағі

жн апопвлѣ R. 2144 (Хр. 1391) лъссъндѣ ѿшбра имперіазії візантію Фіевлѣ съб Манвел II.

XII. Днltre ачестеа твріссе ші Петръ II домпвлѣ Moldavie; жп локвлѣ лві бртассе Стефанъ III, каре, прекрѣп се веде, днкъ се днвоіссе ла трактате. днкеіате днltre предеческорівлѣ съб, ші днltre Мірчеса ші Vladislavѣ жп контра рецелвї Ѣнгаріей. Сіцістендѣ жпцелегъндѣ десире ачестеа, се днltre'артъ жп контра Ромъпіорѣ, ші плекъ кв бсте пъмѣроісъ асвпра лорѣ. Веніндѣ жп Трасілванія, тріміссе пре Ladislausѣ префектълѣ жп контра лві Мірчеса, саръ елѣ днсквій днltre пре ла Оітезѣ жп Молдавія. Стефанъ стріпсе кътѣ патѣ таі іште пре аї съї, ші се пвсе ла аппърапе. Ачи се пъскѣ о лгатѣ съпцироісъ днltre Ѣнгарії ші Ромъпії; Сіцістендѣ ацівпсе ла деснерате, къндѣ Стефанъ de Kanisa комітеле Секвілорѣ стръвѣтѣ пріптре твпдї de алтъ парте, днченоі съ таіе ші съ стріче totѣ, съ аргъ сате ші бѣвате, ші съ upade вітѣ ші алте лвкврѣ; кв моделѣ ачеста елѣ decrіce калеа лзї Сіцістендѣ. Домпвлѣ цореї възъндѣсе стрішторатѣ de тоте пърділе се ретрассе. Аршата бпгбрѣскъ дпайпѣ пъпъла recidinца лві, ші ръспѣndi терроре пріп деаръ. Стефанъ III се плекъ атвпчі ші черѣ паче de ла Сіцістендѣ, каре се ші днлбрсе днданть жп Трасілванія, а, R. 2143 (Хр. 1390) *). — Мірчеса домпвлѣ Ромъпіеї фѣ таі фортунатѣ: елѣ вътѣ пре Ladislausѣ префектълѣ Трасілваніеї ші лѣ констріпсе ла ретрачере. Даръ темъндѣсе ка Сіцістендѣ съ пж віпъ ку маі тарѣ пвтерї асвпра са, тріміссе депѣташї, пре Ро-

*) Diploma Sigismundi Stephano de Kanisa datum, in Feketehalom 1395.
Fejer Cod. dipl. Tomo X vol. 2. Nro. 156

манăшті Каадс, ла Свчесава днр Молдавія, карі упін-
дсе къ депутациі полопі, Цервасіш de Доловецш ші
Бенсоне de Забокръцш днр 15 Нояетвріе а. R. 2143
(Хр. 1390) .жпкєіаръ: “Ка рецеле Полопіе съ нв-
.жпчёш піч о чеартъ ші піч о вътаіе дпконтра ре-
челвіи Ծпгаріеі ші а свишшілорð лві, Фъръ de а фаче
къпосккте шай дпніпте Downvslb Ромъніеі ші консі-
лівлві съ ё тóте калітъділе ачелорð черчі ші вътъі,
ші Фъръ de а фі ачелас аппровате пріп кон-
сілівлві рецелві; еаръ дақъ се ворð фі дпкєіатш алте
трактате је шаче, армістецш с'аð конкордате дптре
Downvslb Ромъніеі ші дптре рецеле Ծпгаріеі центръ
шнві тімш детермінатш саð пептръ тотш déбна, аф-
фльндсе рецеле Полопіеі .жпкісш дптр'жиселс, атвпчі
рецеле за требві съ ле аппровезе, съ ле дптърёскъ
ші съ ле дінь де ввне .жп тóте пуптеле ші класеле
лорð; ші пептръ ка ачелв легътъптш съ рътъпъ не-
дпфръптш .жп тóте кондіціоніле лві, с'аð декретатш
ка верчіпе дпнтре конфедерації прішідш днр ачелв ле-
гътъптш, с'аð аввате de ла кондіціоніле лві, атвпчі
чел.а.алте пърді впіте, admоніндш шай дпніпте, потв
ші требвве съ лві констріпгъ а дпніпліні ші а дінё про-
шиссівніле невътъмате. Артіклі ачештіа требвве съ
се ратіфіче de прінчівіі респектіві ла сърбътбреа
Съитвлві Ioanne баптізъторівлві, еаръ трактателе
de шай дпніпте съ се ретрагъ.” Даръ Mірчеса въгъндш
шай .жп зритъ къ Ciщісшвндш нв е .жп старе de а і
декіера ресбеллв, реджиноі .жп 6 Івлів 1391, тракта-
твілв съ ё челв діптъіш *),

XIII. Ciщісшвндш десконері позлв легътъптш Фъ-

*) Всї Магазинъ історікъ Томъ I пагина 334 et se qq.

кътъ до контра са, ші детермінъ съші ръсвие асупра
лъ Мірчea; елъ фіаръ о тілідіе вадъ ші іррепсе
до деара Ромънéскъ. Мірчea се ретрасе, ші тпгв-
рій ацізсеръ пъпъ ла Девъре; ачі атъкаръ Торпвлъ
(помітъ de eї Нікополіа тікъ, minor Nicopolis) ші лъ
лваръ къ ассалтъ. Де аколо фіторкъндъе фіапой,
къндъ ера съ трéкъ престе тпнителе Пассера
(Pazara), Ромънъ се архікаръ престе Сіцимандъ ші
лъ бътбръ ка пре Карлъ ші ка пре Ладовікъ, deinde
рецеle авіа скъпъ къ ацісторівъ лъ Гара, перзъндъ
о тплдіе пенчимъратъ dintre aї сїї *). Къ тóтё
ачестеа Мірчea възъндеце фіппрессератъ ші de тврчі
карі і лвассеръ тóтё четъціле de пре ржпа дреантъ
а Девъре, апои оккапассеръ Сербіа пъпъ ла Сіци-
девъ ші фікбрсеръ кіардъ ші фіа фіштвлъ Сірміловъ,
се фідевплекъ а фікеіа къ Сіцимандъ виѣ трактатъ
de аппърапе компіонъ фіи контра пъгъпіордъ, a. R.
2148 (Хр. 1395) **). — Аитре ачестеа Romanъ
ші Іваскъ фії лъї Петръ II ръпосатълъ Domnъ алъ
Молдавії, dirupravъ къ о фікдівне de боіарі тал-
контенді къ Стефанъ III, пептру къ ачеста се свіп-
сесе лъї Сіцимандъ, промісеръ лъї Владіславъ къї
вордъ фікіна деара, дақъ ачеста ле ва da ацісторівъ
фіконтра лъї Стефанъ, — інтрікъ фіпестъ ші фіп-
тьцъ de ненчмерате калашітъді певігръ пріп чіпателе
Ромъне. — Romanъ се декіеръ domnъ фіи аппълъ R.
2146 (Хр. 1393), Стефанъ къ ацісторівъ лъї Mip-

*) Diploma Sigismundi de anno 1408 apud Pray, Annales Regum Hung.
parte II. 3. pag. 191,

**) Nos Mirhyia Vajvoda Transalpinus, Dux de Fagaras et Banus de Zew-
rum, etc. datum Brassoviae in Domiuca Reminiscere. Anno Domini
MCCXCIV. Fejer Cod. dipl. Tomo X. vol. 2. Nro. 155.

чea лăз алпогъ din цeаръ; eаrъ дu appoгaж Рomei 2148 (Xp. 1395) дикеiъ лăз дисишьтă вă Владиславă рецеle Полонiei.

XIV. Сiдicemendă deckice дu fine oки, шi възк въ iinitiциi чеi adevărađi ai лăз iшi ai тătврорă крепшtiпilорă съпtă тărci; елă decretă o expediciune цепералъ дu контра ачестора, черъндă ацивторiă de la понтевiчеле Romaniă шi de la рецеle Франциei. Денъ таi шелте лăзите de шiкъ дисишьтătate, се фънъ вътаia чеa тешорадiаъ дu 28 Сeptemvriо a. R. 2149 (Xp. 1896) la Nikopolia din Mecia. Оstea крещtипъ комиcъ din Бугри, Рошъп, Boehm, Церманi, Белi шi Фръпчи, патера ла 60,000 de тилитарi съпtă комиcъndă лăз Сiдicemendă. Тărci ера ла 200,000 съпtă комиcъndă лăз Baiazeтă. Impacienца къларiloră Frъпчеstă de a atтька ei таi дутъiш пре тărci, вазсъ передереа крещtипilорă. Оsteа чеa Frъпtосъ се decfъкъ, чеa таi таре парте се бчise de тărci, чеa лаtъ скъпъ вă фвга. Сiдicemendă авia се тънтbi пре о баркъ, фзpindă iре Denbъrea дu цiосъ la Константинополi, de гnde трекъ дu Dalmatia, шi de аколо дu Бугария. — Денъ передереа вътъiei de la Nikopolia, Стефанă Ласкă префектълă Трасилваниe, душпреобръ вă Стефанă III domnulă Moldaviei, шi вă Mîрчea domnulă Романиei, формаръ вăл легъшьтă дu контра лăз Сiдicemendă, шi се скъларъ вă артеле спре алă deстрона, шi кiстаръ дu Бугария пре Ladislawă рецеle Neapolij. De аci се иъскъ о революциiе ду фрiкошть; Стефанă Ласкă се бchise, даръ шi Сiдicemendă възк дu principe, din каре авia скъпъ престо 18 септъшьпi. a. R. 2150 (Xp. 1367). — Baiazeтă ду фрiкошть аспира лăз Mîрчea пентру ацивторiвлă датă

врещтілорд ла Нікополі, трекъ Дунъреа дн. цеара Ромъпескъ, ші ұпайлъ пъпъ ла Ровіне дн. үіпштблъ Галібіндей, үнді лѣ аштепта остеа Ромъпескъ. Ачі Мірчea лѣ аттькъ къ імпеттосітате, ші Фрънгънді-і остеа, д-ж констріпсі а се ретраце спре Дунъре; сеңа че супервені, тъпты пре түрчі de періре. А дода zi Ромъпій аттькаръ de поð пре түрчі ла Дунъре, ші ачештіа треквръ пътai къ шаре діфіквате дн. Messia. Къ тóтс ачестеа Мірчea консідерънді ивсечівна церей, атвідіпса чеа тікълбсь а лѣ Сі-цистенді, ші пътереа чеа шаре а түрчілорд, декретъ съ днкеіе ыпш трактатъ вътъ се ва пътэ шай фоло-сіторіж пептръ цеаръ, рекюпоскънді супремаціа пор-дій оттомане. Баіазетъ гарантéзъ автономіа церей: “цеара съ се administreze дунъ леңіле еї; domылдъ еї съ айъ дрептблъ de а фаче ресбелдъ шi de а дн-кеіа паче къ пътеріле стрыіне; елдъ съ се алғь de кътъ мітрополітълъ піи воіарій церей, дпсъ ка вас-са. алдъ алдъ пордій оттомане съ плътескъ ачестеіа 6000 аспрі рошій de чеі din цеаръ, саð 500 de арцінді түр-чешті, пре ann. Датъ дн. Нікополі 805, ляна лѣ Рабібл-еввел. ,*)

*) Διονυσίου Φωτεινοῦ Ἰστορία τῆς πάλαι Δακίας Τομ. γ. σελ. 369.

КАРТЕА II.

De la Alessandru celă Băpăz păpăz la Iovareea Konstantinopoliei
prin Tezuri.

I. Măpindă Stefană III domnul Moldaviei și amīkvlă la Mîrcea, bratul său domnie făvlă că în Petru III. Romană crică atunci de poăsă se întrodăcă într-o patriciată. Cătrețilă domnul Podoliei lăsă princei și lăsă treimice la frate că Vladislav reșele Poloniei. Vasile fratele lui Romană și Vasile în vîrstă că se rugă să lăsă dimînă lăsăndă săptă reșește de pe ca. Romană promice credință lui Vladislav reșelei Poloniei și lui Bîtolă dăchelă Lîvaniei, dacă va recupera domnia părțilește, donă reșelei și regatului Poloniei dușa Ceneikvlă, și rezultă că de vîză care o întreținește reșelei a. R. 2153 (Хр. 1400). Ca totuște așteata Romană nu mai poate recupera domnia Moldaviei; însă frate că, Iorga, oprișul părțile dușă de ținută, și construi fortăreață pre lăsă Dănilă Mareanăgră; dar și mai pre bratul său principe de Mîrcea și se desce la Argeș. Atunci Alessandru I, care așteptăcescă dușa de căsătoria sa cu Petru III, remane singură domnitoră în totuște Moldavia, a. R. 2154 (Хр. 1401) — În imperiul turcescă Baiazaștă avândă reșește Acia și Tamerlan Hanulă Tătarilor, fiind principă de așteata din anul Romană 2155 (Хр. 1402); fiind lăsă venirea la chearță pe partea okupată a tronului. Măsă intersecțată de frate că Siliștană, fiind la Mîrcea din România, care lăsă lăsă săptă protecție sa, strinse o armată împotriva săptă țărmăndălă lui Dană, neputindă că din frate, și o

трімісце до Тарчіа. Довпъ таї толте бътъї къ съчессѣ діверсѣ, Мъса дівінсе пре Соліманъ, пі се сї пре тропвлѣ сълтапілорѣ. Мірчеа възъндѣ акутѣ пре ашіквлѣ съѣ імперъторію тѣрческѣ, се крэзъ секрѣ до контра Опгврілорѣ; елѣ діквеіѣ до аппалѣ R. 2164 (Хр. 1411) впѣ трактатѣ поѣ къ Владиславѣ рецеле Полопіеї до контра лвї Сіїсістѣндѣ, до каре се ворбеште ші de о кътпъдіе діктре ачештї doї прішпії *). Ассеміне Фъкѣ ші Александрѣ, domпвлѣ Молдавіеї, totѣ до ачелѣ ашпѣ, 'дѣндѣ totѣ de odатѣ лвї Владиславѣ впѣ дімпрѣтѣ de 1000 de ръблѣ саѣ талерї de арціптѣ, пептрѣ каре Владиславѣ ді дімпенпорѣ Спіатіпвлѣ, Колхеіа ші тбтъ Покгдіа **).

II. Даръ до аппалѣ ыршъторію се діппѣкѣ Сіїсістѣндѣ къ Владиславѣ, пі до впѣ трактатѣ секретѣ діп 15 Мартії а. R. 2165 (Хр. 1412) се діпвої къ дѣнсевлѣ: „Ka domпвлѣ Молдавіеї съ dea аціаторію лвї Сіїсістѣндѣ къ тбтъ пътереа са, къндѣ ачеста ва авѣ бътаїе лз тѣрчї; дакъ п'ар венї, саѣ фіїпдѣ болпавѣ п'ар тріміте аршата са, атвпчї дішвї рецї (Сіїсістѣндѣ ші Владиславѣ) съ іррвпть къ пътереа до Moldavia, съ скоцъ пре domпѣ, ші съ діппартѣ цеара діктре сіне, аша ка лвї Владиславѣ еї віпъ партеа de кътрѣ Podolia къ Іашїї пі четатеа Алвъ, саръ лвї Сіїсістѣндѣ партеа de кътрѣ Трасілованіа къ Бърланѣлѣ ші Кіліа. Даръ дакъ domпвлѣ Молдавї ар дімпні ачеле kondiціїпї, атвпчї цеара съ ръшъпѣ съпѣ дѣнсевлѣ, кіарѣ ші до касаїї къндѣ впвлѣ дінтрѣ рецї

*) Bezi Marazinѣ ictopirkѣ Tome I. падина 340.

**) Martinus Cromerus de origine et rebus gestis Polonorum libro XVII, pagina 278, et Engel's Geschichte der Moldau pag. 116.

ар тварі. Даръ престе чіпчі аппі съ се черчетезе ші съ се детьрміне ла каре регатъ, Унгарія саѣ Польша, съ віль ачеастъ цеаръ^{“”}). — Мішелвлѣ de Владіславѣ Фѣкѣ аїчѣ кв лътрыпеле de Сіцісмандѣ о влестъшціе каре терітъ а фі .жисеппать дп історіе къ колорі пегре; ea нв авѣ дп адевърѣ пічі о збрата-ре нептрѣ пріопіпатв.лѣ Moldavieї, жисъ dede ессемплѣ че съ се фактъ тай тързіѣ кв регатв.лѣ Польші. Пер-фідіа нв ръшьпе певътъ de Dzeѣ. Че пътере та-ре, че тварѣ таре нв ера атвочі съ се житєтєіезе дп ръсърітв.лѣ Европеї, давъ фіевъре dintre ачешті пріопії: Сіцісмандѣ, Владіславѣ, Александрѣ ші Мір-чea, арѣ фі лократѣ кв сінчєрітате, ші дп локѣ de ажпшела впїи ире алдї, с'арѣ фі пвсѣ кв пътері үпітє съ скбдъ пре тврчї din Европа, ші съ фактъ съ дп-флорескъ стателє лорѣ ресдектіве.

III. Мѣса, аміквлѣ лвї Мірчea, нв шевѣ твлтѣ пре тропвлѣ Салтапілорѣ; бпѣ алтѣ фрато алѣ съѣ, Maxomedе, вені дп контра лбї, длѣ бѣтѣ ші лѣ үчи-се (R. 2166; Хр. 1413). Девъ ачеа .жичепѣ съ фа-къ препаратіве съ трекъ дп Dacіa, ші съ педенсескъ пре Мірчea пептрѣ ацівторілѣ че dedecce фрателѣ съѣ Мѣса. Дп аппвлѣ Ромеї 2169 (Хр. 1416) тре-вкрѣ тврчї Dvпъреа, ші дпчепврѣ а прѣда ші а де-васта цеара, лварѣ Ціврмілѣ ші Тврпвлѣ de лъпгъ гбра Олтвлї (minor Nicopolis), ші дптърівъ ачесте локбрї кв фортифікъції, ші ашезарѣ дптр'жисло прешезе ті.літаре. Ромънїй черкарѣ дпдешертѣ съ і скбдъ din цеаръ, жисъ фбръ фръпці de пътереа чеа препондерътore а тврчілорѣ, ші нв ле решасе алтѣ

^{“”}) Dagiel, Cod. diplomat. Regni Poloniae Tomo I. pagina 46.

чева, де вътѣ саѣ съ тѣрѣ саѣ съ пѣрдѣ лібертата. Мірчеа дестерпінъ съ пътѣскъ впѣ трівѣтѣ шї съ пътѣ віеада націоне сале. Солтаплѣ се аррѣтѣ дестблѣ де үенеросѣ чеरѣндѣ шїма 200 де леї, шї впѣ фіїл алѣ пріпчіпблѣ, дрептѣ остатікѣ. — Денъ а-честѣ катастрофѣ Мірчеа из domni тай тѣлѣ де треї annl, шї тварі плінѣ de зіле, а. R. 2172 (Хр. 1419). Елѣ фѣ виѣ отѣ таре дп тѣто респектеле, дпсъ дппредіврѣрѣло челе греле, шї тай алессѣ перфідія лвї Сідістѣндѣ, из лѣ іертарѣ съ шї дпкідѣ окї тѣлдѣштѣ. Елѣ дппродбсе тѣлѣ ві тарі ре-форме дп administrъчівна дереї, органісъ о арта-тѣ регулатъ, формѣ о тілідіе ставіль, пептрѣ дптѣя брь дп тѣто Европа, edіфікъ монасторізлѣ де ла Kozia шї de ла Kodm na, тѣтѣ residenda de ла Ар-цишѣ ла Тжргевештї, шї edіфікъ къртеа domn sъ de ла Бакарештї, дппърдіндѣ тімпвлѣ аша, дпкътѣ вара wedea дп Тжргевештї, еаръ іарна дп Бакарештї.

IV. Денъ тѣртеа лвї Мірчеа челѣ Маро, се пъскѣ о революціонѣ дпсемпнатъ дп історія Dachieї din каб-са съчессіоне. Мірчеа ависсе тай тѣлдї фї патбрали; din фаміліа фрателвї съѣ Danѣ, прекътѣ шї din а лвї Бассараѣ, тръя тай тѣлдї фї шї неподї къ ау-торитате ла Ромынї. Тоцї ачештїа претindea а үрта дп пріпчішатѣ, шї фіекаре авеа партїя са дптре боїарї дереї. Мірчеа II, фївлѣ лвї Мірчеа I, вѣтѣ пре Vladѣ II Бассараѣ, дпсъ Danѣ III (непотвлѣ челѣ вїтезѣ алѣ лвї Мірчеа I, din фрате съѣ Danѣ II) се склѣ дп котра лвї; еаръ непутъндѣлѣ рѣстарна, кіемъ пре тѣрчї дптрапівторіѣ. Мірчеа II алергъ ла Ծигврї. Ачештїа перфвръ вѣтаіа, Стефанѣ de Ло-

сопцă, къпітапълъ лордъ, ші Мірчea II къзбръ дп miz-
локвлъ лвитеi. а. R. 2173 (Хр. 1420). — Danъ III
дпвінгъторів локкрце въ тбрчї дп Трасілваніа, бате
Брашоввлъ, пріnde пре totъ тацістратвлъ съссескъ
ші лж дбче въ cine. De алъ парте тбрчї батѣ ла
Сарщедъ пре Ніколь префекгвлъ Трасілваніеi, девастъ
дпогтвлъ Орештіеi, прадъ четатеа ші се ретрагдъ дп
къркаці де сполій. Дп прітъвара апнблъ R. 2174
(Хр. 1421) саръші ляптръ дп Трасілваніа, ші devastъ
деара Бърсей. Лп 4 Іюні Сіцісмндъ віне ла Събешѣ ші
провокъ деара ла арте: dіntre фіекаре дої побіл' спблъ, ші
dіntre зече церапії спблъ съ се ляваршезе спре аппърапеа
шерей. Лпсъ тбрчї се ретрагдъ. Maxomedе тóре ла Adri-
апополі дп апнблъ R. 2175 (Хр. 1422). — Пре къндъ
кърдеа ачесте локкркърі дп Ромъніа ші дп Трасіл-
ваніа, Alessandrъ, domвлъ Молдавіеi, коптінга а
лвкра пептръ дпфлоріреа шріпчіпатвлъ - съѣ. Двпъ
тóреа лжі Mіrchea, елъ формъ въ Владіславъ спо
трактатъ de аппърапе коптінъ дп контра амвіціо-
снлъ de Сіцісмндъ, саѣ тай віне реалноi трактатвлъ
челъ ляксеіатъ въ оитъ апні de zile тай ляпні-
те. Дартъ ші de ачестъ датъ рецій се ляпнікаръ
ла Кассовіа. Мэріндъ соціа чса dіntvій а лжі Aless-
andrъ, елъ се ляпніръ a doza бръ дп апнблъ R. 2174
(Хр. 1421) ші лжъ пре Рінгала, сора лжі Владіславъ.
Фіндъ въ dіn късъторіа dіntvій ресасеръ копій, а-
ша ла контрактвлъ de кътъторіе се ляпні еспрессе
ші Еліа, фівлъ челъ тай маре, ка пріпчіпесса съ
поссéдъ пре віеадъ, Серетвлъ, ші Рошковівлъ въ тóте
венітгрілс, ші съ канете о пенсіоне de 600 de гал-
вені. — Авъндъ Владіславъ ресвелъ въ къларій пра-
гіані ла апнблъ R. 2176 (Хр. 1423), Alessandrъ ді

трімісі 400 de кълврі Ромъній днітр'ацівторів ла Маріенбергъ. Къ ачеастъ онкасіоне, Ромъній дедеръ є твєстръ de тактікъ тілітэръ фітнъ до днісемпіатъ. „Прекъндъ Ромъній кълеңса прада святъ чотате, въ-
ларій тевтоніч ессѣ въ таре тозішіме din каєтеллѣ
ші се репедѣ асъпра лорѣ. Ромъній се ретрагъ
жп пъдбреа вечінь, аколю сарѣ de пре каї ѹюсѣ, ті
се пюпъ ла апнъраре жптрю арборій чеі дешнї, бѣль
модзлѣ лорѣ челѣ всітатѣ жп вътаяе. Сарѣ ші Тев-
тоній ка съ і скотъ афаръ din асъпнътвріле лорѣ,
прекъмѣ къщета еї; днісъ днідатъ се въдѣ акюперіцї
de о плобе de съцедї; чеї дніпайто каѣ торїї саж
пріпшї, чеї din брнъ сканъ въ фога, днісъ ші жп фогъ
Фбръ таре Френкії de Ромънії каре і персеквта въ
віоленцѣ. Жп брнъ Ромъній іаѣ прада ші се жпторікъ
въ пріпшї жп кастреле лорѣ“ *).

V. Жп тврбвръріле че се пъсквръ жп інніріз. тврческѣ днівъ тортса лїї Махомеде, фїнлѣ събъ Мъста-
фа, фїнлѣ персеквтатѣ do фрате съб Ашвратѣ II, фагї
ла Danѣ II донпвлѣ Ромънії (R. 2176; Хр. 1423),
днісъ дніпайто de а трече Дынарса се пріпсе ші се
съгрѣмѣ de ѡмснї лїї Ашвратѣ. Ачестѣ Сълтанѣ,
іншікѣ алѣ лїї Danѣ III, трімісіе жп апнълѣ R. 2177
(Хр. 1424) пре Padѣ Калвьлѣ въ босте тврческѣ жп
Ромънія Danѣ се дніпѣ; въ тобе ачестеа тай пре зро-
въ се възѣ редоссѣ ла нечессітатса de а рѣга пре
Сіїсімпндѣ центрѣ ацівторів. Ачеста фїнлѣ онкапатѣ
жп Босмія, скріссе лїї Владіславѣ съ трімітъ оптї
жп Молдавія ші съ провоже ші пре А іессандра, днівъ
трактатѣлѣ жпкеіатѣ жптрю фъпшї, сире ж вате пре

*) Mart. Cromerus de orig. et rebus gest. Polonor libro XIX. p. 290.
Ict. Pom. Part. II.

търчі, къ ші елъ вавені фп съвртъ тімп. Владіславъ тримice 5000 de къларі побіл' din Рессія мерідіоналъ къ кънітапч.и. Кобілені, карі трактъндъ пріп Moldavia, пъсеръ кастреле ла Брыла, unde се адшпаръ ші Ромъній съптъ арже, ші ашгентаръ дóе люпі de зіле фп дешертъ; дгпъ ачеха аззіндъ къ Сіцістъндъ е дипедікатъ пріп черділе къ Босній, се диптерсерь а касъ *). — Кътръ фінітълъ аппал' Сіцістъндъ віне фп Трасіланія, сгрінде бсте ші тріміте къ дънса пре Ioanne Маротъ фп Ромънія, каре вате пре търчі ші пре Padis; еаръ фп прітъвара аппал' R. 2180 (Хр. 1427), фптръ елъ фпсвши фп цеаръ, ші реашéзъ пре Danъ III фп прінципіатъ; дисъ фп аппал' врітъторів Сіцістъндъ нердъ вътгаіа фп Сервія, ші пзгіпдъ ліпсі de нз нердъ ші віеада фп Двпъре. фп аппал' R. 2182 (Хр. 1429) се адшпаръ Сіцістъндъ, Владіславъ ші Bitoldъ ла Лзскъ фп Польша, unde фптре чеселалте трактате че фъкіръ, проізсе Сіцістъндъ диптершіреа Moldavie, ші скó гереа лзі Александръ, зікъндъ къ ачеста п'аѣ боїтъ съ лѣ асквлте фп контра тврчілоръ. Владіславъ аррътъ къ ачестъ претестъ п'аре локъ, фпндъ къ Александръ л'аѣ аштептатъ къ бстеа са ші къ Польші dimpreъпъ дóе люпі de зіле ла Брыла дипешертъ **).

VI. Мірчеа I фптре чеімаджі фї патъралі аї съї авбссе пре спал' Владъ III, каре кресквссе ла къртеа лзі Сіцістъндъ, дгпъ ачеха фпсіссе ла Константіополі, unde сервія къ піаї твлдї цівпї Ромъні фп тілідіа преторіанъ а лзі Манвел Налеологъ. Манвел тілірі фп аппал' R. 2178 (Хр. 1425) ші фп ло-

*) Martinus Cromerus de orig. et reb. gest. Polonor libro XIX. p 292.

**) Ioannes Dlugossius Hist. Pol. libro M. ad annum 1429

кълъ лѣтъ вртъ Ioanne VI Палеологъ; Владъ кон-
тињъ а серві ші свитъ ачестъ поđ імператорівъ дн
тіппъ de чіпчі anni de зіле. На апнвъ R. 2183 (Хр
1430) лѣтъ къ сіне пре сошії съї ші трекъндъ дн Ро-
туніа, оккенпъ шпъ кастелъ, ші de аколо рескълъ туть
шеара дн контра лѣтъ Данъ III. Ачеста кълъ пріпсъ
дн вътаіе, ші апої се вчісе дні ordinea лѣтъ Владъ.
Дисъ Амьратъ трішісе еаръ пре Радъ Калвълъ къ
тврчі дн шеаръ. Владъ вътъ ші пре ачештіа ші тѣръ
пре Радъ. Сіїсъндъ трішісе лѣтъ Владъ діве сте-
гърі къ крѣці ші ordinea драконелъ, de шнде
апої Владъ къпътъ пшеме de Дракълъ. — Domnulъ
ачеста се дптітвлѣзъ ка ші татъ съё Дъче алъ Фъ-
гърашълъ ші алъ Апашълъ, ші донеъзъ дн апнвъ R.
2185 (Хр. 1432) фраулоръ Стефанъ ші Romanъ
маї швлте саге дні цеара Олтвълъ. — Дн ачестъ
апнвъ (R. 2185: Хр. 1432) Владъ вътъ пре къларій
тевтонічі дні Северінъ ші і азигъ дні кистелъ, а-
пої пре ла Сын-Ціваніе іррънсе дні цеара Бърсей,
прѣдъ Брашовълъ, дівастъ цеара Секвілоръ ші скав-
нвълъ Кохалвълъ, пріпсъ швлтіе de сасі ші і dedo
тврчілоръ дн сервітвіе.

VII. Дн Літваниа търіссе двчелє Вітолдъ ла ап-
нвъ R. 2183 (Хр. 1430). Свідрицілъ съчесорілъ
лѣтъ, десіеръ ресбелъ лѣтъ Владіславъ рецелъ Поль-
ніе, фі пдъ къ ачеста воіа съ і рѣпескъ Подоліа.
Алессандръ, domnulъ Moldавіе, се ыпі къ Свідри-
цілъ вечіньлъ съб; еаръ Владіславъ сквль пре Тъ-
тарі асъира Літванилоръ ші а Ропшілоръ Алессан-
дръ лѣтъ кастеллеле Галіцілъ ші Каменіца ші ле
прѣдъ де тоге аверіле: дисъ къндъ ера съ се дн-
торкъ днапої, лѣтъ дніресскваръ татарі ші полоній,

бътвръ пре Ромъній ші ле лваръ споліеле. Александру скъпъ къ таре певоіе, престе Деспастръ дп Молдавіа, ші дѣпъ ачеса тврі de тероре дп appellв R. 2185 (Хр. 1432) — Александру фъ звѣзъ dintre чеї таї бъпъ пріпчіл аі Ромънілоръ, дпцелептъ, фрептъ, інішосъ, аматорід de штійнцъ, дисъ авѣ амікъ пре Владіславъ каре лѣ въндъ лѣ Сіциліандъ. Ачеастъ-фаптъ deckoperindъ-о елѣ таї дп үртъ, се бні къ Свідріцілъ, еаръ рецеле Половіе лѣ диквркъ къ тъ-тарії,, ті і амърж вісаца. Постерітатеа дї dede пъ-мелe de Александру челъ Бунъ. Елѣ фъкъ таї пълте інстітуте фолосіторе ші пістосе, діффінцъ школе ші о академіе de штійнцъ, едіфікъ монастеріе de ла Бістерда ші Молдавіда, епіскопіе de ла Романъ ші de ла Рѣдънї ші Мітроноліа de ла Свчіава. Імпе-ръторівлъ Іоанне Палеологулъ дї dede пъмелe de Василеус, понтефічеле Романъ пъміа цеара лѣ, Regnum Moldaviae. Свптъ demnіа лѣ веніръ Арменійші Ціаг-ній дп шеаръ.

VIII. Александру челъ Бунъ лъссъ дої фій леді-тімъ: пре Еліа ші пре Стефанъ, ші таї твлці патвралі. Еліа лъсссе дп късъторіе пре Марія сора Софіей конкордії лѣ Владіславъ рецелъ Половіе. Дисъ о таре парте de боларъ, прекъмъ ші domna Рінгала се дескіераръ пентръ Стефанъ каре сра таї дештептъ ші къ інітъ таї таре. Еліа дінесъ пре вітріка са Рінгала, Стефанъ фъці ла Владъ Дракула дп Ромъніа, de звїде се дпторсе къ аївгоріш ші рестбръ пре Еліа. Ачеста фъці дп Половіа ла кваш-патвлъ съд Владіславъ de ла каре червъ аївторіш дп контра фрате съд. Кауса ачеаста се лъзъ ла десба-тере дп адунареа үнералъ de ла Неполемічіа, ші

се дечісє **Лп** Фавореа лві Стефанъ. Владіславъ деде лві Стефанъ цеара Херсон ші Niemielovъл, ші терріторіевъл **Лп**tre Сniatіnъ ші Сепенікъ де ла ржвлъ Поночінъ пъпъ ла Двнастру. Лві Еліа се дедетеръ поссесіблі ші венітбръ **Лп** Полонія свитъ kondidівне съ нъ се тай тестече **Лп** лвкбріле Moldaveй. Къ тóте ачестеа елъ нъ се твлдъті, чі **Лп**чекъ съ **Лп**tre **Лп** цеаръ, **Лп**съ **Ф** вътвтъ ла Дортьнешті **Лп** септъмъна алва, appzл **R. 2187** (Хр. 1434). Двпъ че скъпъ **Лп** Полонія, Еліа воindъ съ стрінгъ ошті ші a dota оръ сире а іррѣтие **Лп** Молдавія, **Ф** пріпсъ ші **Лп**кісъ **Лп** Cippadіe, **Лп**преєпъ въ консбртеа са Жаріа ші въ копій. — Стефанъ вътвтъ **Лп** ачестъ appъ ші пре тътарі карі воіа съ праде Подолія ші Рѣссія, ші въштігъ пріп ачеаста таре кредітъ ла Владіславъ. — **Лп** 31 Maiш a. **R. 2187** (Хр. 1434), тврі Владіславъ I; **Лп** локвлъ лві Полонії алессеръ пре Владіславъ II, фіївлъ ачеліа, свитъ епітропія рецінеї Софіей. Ачеаста пропхсе **Лп** appzл вртвторів dieteї de ла Cippadia съ dimітъ пре Еліа, вътпатвлъ еї. Dieta} лвъндъ **Лп** консідеръчівне характервлъ ші пзечівна лві Стефанъ каре аппъра вітезеште цеара **Лп** контра тврчілоръ ші а тътарілоръ, ба кіаръ ші а Літвапілръ, пре карі й вътвссе de въръндъ ла Бракловъ, ле лзассе кастеллвлъ ші четатеа, ші ле dedecce **Лп** тьшиле рецелтъ, — нъ вътврі съ се десфъкъ dieta, Еліа **Лп**чекъ съ се ацівте елъ **Лп**сші, **Лп**шелъ пре вегеторівлъ съв, Петръ Софрапіеїдъ, ші Фвці **Лп** Moldavія, unde рескклъ пре воіарії шалконтенї въ Стефанъ, ші твргвръ цеара. Двпъ шай тзлте вътвтъ кропте, се **Лп**воіръ Фрацій **Лп**tre

сіле, ка Стефанъ съ ціль четатеа Алвъ ші портврі-
ле de ла мареа пегръ, апої Тігіна, Кіліа, Овлечіда:
саръ Еліа Хотінлѣ, Съчіава, Іашій, Бърладлѣ, Хешій,
Текківлѣ, етс. Двіпъ ачеастъ дивоіре Еліа се дзссе
ла Летбергѣ ла Владіславѣ II, ші се фікіпъ лві,
иromітвндѣ кредіонъ ші аціеторіѣ .Дн контра тѣтв-
рорѣ інішічілорѣ. Владіславъ лѣ сърдътъ, сошіорѣ лві
ле dede мъна, ші дитиусе лві Еліа ынѣ тріевтѣ de
200 de карре de ысонї (иешті), 100 de кай, 400 de
камаче (дессетері de тътаєсъ рошиє) ші 400 de вої
ненітрѣ въкътъріа рецелъ. Din партеа рецелъ се ас-
секвраръ лві Еліа кастелллѣ Галлілѣ, де квітва с'ар-
дитъшила съ се скотъ din domnie. Мішеллѣ de Еліа
мерсе ші маї denарте, елѣ dede лві Владіславѣ деа-
ра Сепеніквлѣ въ кастеллеле Хотінѣ, Чепінѣ, Хміе-
ловѣ спре ръсърчіпареа damnelорѣ фъкѣте de татъ
съй Александрѣ дн діштвлѣ Колоніей ші Сніатін-
лѣ, дndatopinduse de а рестітvi ші акtele асвира-
локврілорѣ ачестора.

IX. Ире тітилѣ ачеста дн Трасіланіа се дит-
тъшиль о революціи не дисемпать дн контра фе-
даліствлѣ. Ачеастъ сістемъ варваръ дитродвсесь дн
Унгаріа ші дн Дачія чісаніпъ de ире тітиліе ре-
шілорѣ дн фаміліа арпадіанъ, фъкѣссе din ӱеранії
лівері въ поссесіюне лорѣ челе ерзіте de ла тоші
de ла стрътоші, серві аї статлѣ, серві аї вісерічей ші
серві аї побіліорѣ партіквларі, карі сра драгъторії
лорѣ дн паче ші кондукторії дн ресвеля. Рецеле
Іздовікѣ ші Сіфіствндѣ дедеръ маї швлте ордінъ-
чіюї дн респектвлѣ ачесга, ші фъкѣръ ӱеранілорѣ
діверсе вшврърї, якъ ашисьсъріе меруе крескъндѣ

din zi ȝn zi, аша дикътъ церапій требвіа съ консі-
депе de о фаворе лівергатае де аші пътє пъръсі каса
ші тошіа. ші de а ші къвта алъ свесістіпъ. А-
честе педрептъці din партеа аристокрациорð аци-
ръ пре церапі, карі ȝичеркаръ ȝn тай тозле ръп-
дэрі а рымпе катепсле севіртвдій. Кб опресівпіле
федале се ыпіръ челе реліғіосе ші челе падіопале,
иънъ къндѣк кв ȝичетълѣ се десволтъ о оппсечіпне
դитре Ромъпі ші коплоквіторій de алтѣ съпіце ші
de алте секте. ȝn апнвлѣ R. 2127 (Xp. 1434) Ро-
мъпій din ȝеара Олтвлѣ се сквларъ ȝn коптра сас-
сілорð ші търьзаръ тотъ дитпрецибрзлѣ, тай алессѣ
ȝеара Бърсеі. ȝn апнвлѣ R. 2188 (Xp. 1435) къндѣк
жтрапъ търчій ȝn ȝеаръ, префектвлѣ Ладіславѣ Чіакѣ
нв пътѣ съ ръдіче пре ȝарані ȝn коптра ачелора, къчі
ачербітатеа лор ера тай таре ȝn коптра аристокра-
циорð. ȝn апнвлѣ R. 2189 (Xp. 1436) оппресівпіле
епіскопвлѣ като ікѣ ȝіорцій Ленемтѣ dederpъ овкасі-
не ла о ресквларе ȝепераль. Ачестѣ епіскопѣ се ȝn
войссе кв побілї ші кв алді Трасілвані ка devітеле
карі i се къдеа ȝенъ лециле de атбчі ȝn патвръ, съ і
се пътескъ ȝn вані. Ачеастѣ пътіре нв с'аѣ ȝи-
пнлінітѣ de кътвръ бпїй, ші епіскопвлѣ съ сімдї ȝи-
демнатѣ ка съ nedencéскъ пре devіторій кв інтер-
діктѣ еклесіастікѣ (оппріре de ла комітвпівпea кв
тістеріеле вісерічештї). Ешіндѣ дешерте ачесте шъ-
сврї, епіскопвлѣ алергъ ла ацівторівлѣ рецелвї. Ci-
ciствндѣ opdінъ ла апнвлѣ R. 2189 (Xp. 1436) ка
бтепій съ ръспондѣ devітма епіскопвлѣ, amenіпдъп-
дѣ-ї къ дақъ нв ворѣ респекта птпівпіле вісері-
чештї diktate de епіскопѣ, еї се ворѣ пдепсі de кътвръ
гъверпвкъ кв пнпідішпї пекспіаре.

Х. Ромъній шіл Ҳуғбріл престе карі веніа ачеле пәпірігпі, ны се тұлдұмтіръ, чі аппәкапъ артеле сүнітқ қоппітъцфлăв лай Паслă Маглă ші Лады Фъркашш. Дұпъ үеререк лорд шопастерівлă де ла Клашід ле фор-
півлъ пынғерек ды тертіній ачештіа: „Ҳуіверсітатеа Ҳуғбрілорд ші а Ромънілорд се пынғице къ еніско-
шыллă католіккă невоіндă съ ші ісе деңіма каре і се
бъфед ды топетъ тікъ, ды күрсө де треі аны, с'аў
акквітаратъ ачед сымъ, ші акквіт о чере ды топетъ
шаре, ші пыне ұтепдіктѣ екклесіастікѣ; тай дикою,
къ фәнерій карі локхескъ ды поссессіоні повілітаре
с'аў анишсағъ къ тутылл, ші с'аў редзесс ды стареа
де серві, ка ші кваш ар фі пеште бітені квашыраді;
повілій ны і ласеъ съ се шате ды алте локбрі пічі
ындард деңіфіаці де тóте аверіле лорд; еі ле аў ръпітъ
тóте фрептэріле ші ғаў ғургревіатъ къ сарчіл тай
греле де құтъ кръчес, карі ны ле тай потъ порта.“—
Новілій карі се пынсеръ иъпъ акквіт ды комітєс
къ үерапій ды контра оппрессіонілорд попілорд, въ-
зъндă къ інгересселе лорд се деңспартъ де але үерапілорд,— ші къ ачешті din ғратъ сімшіръ дествлă де
біне къ деңспотістівлă с деңспотістъ, оппрессіонса ө
оппрессіоне, віпъ de ла ченерсопе ва вені клеріче саў
лаіче,— се деңфъектръ де дъешші, ші воіндă съ се ассе-
күреze ды контра патврді челей револтате ды пептэрі-
ле үерапілорд, се ғаштъкаръ къ еніскоплă, ші кіемаръ
ири секбі ші ири сассі ғитр'аціғторій, ші формаръ о
ыпіре de анишрапе кошткынъ ды контра ішітічілорд е-
стерій ші інтерні (адекъ, а үерапілорд), 17 Сентем-
вріе a. R. 2190 (Xp. 1437). — Үерапій ны се ғи-
тишімідаръ де локъ ири ачесстъ кәпівръчіпне а а-
спиріторілорд, ч: се адіпаръ ды комітатылă Саліп-

квлві, ла сатвлв Пъретвлв de үюсв, ші чеरвръ съ
лі се факъ дрентате, къчі алтмінтере ші о ворв фа-
че еі кз пштереа. — Се adspаръ ші побілій кв пре-
фектвлв лорв ші кз деспапії (коміції) секвілорв; віш
ла арте атъндóбє факшіспіле, твлці кадв de о пар-
те ші de алта. Ап фіне ұпченв а негодіа, ші ұп
6 Октомвріе a. R. 2190 (Хр, 1437) се 'ұпвоіеекв
жптре сіне: "Нобілій ші үерапій съ трімітъ депутаці
ла реце, ші пъпь ва вені респпоствлв, үерапій съ dea
побілілорв челе треј допбрі ла зіле тарі карі с'а॒
всістатв а ce da mai ұпнайте, ші съ пльтескъ үп
флорінте са॒ о үішштате, дыпъ патбра сессіоній ші
пштървлв вітелорв, ші съ лъкрезе о zі не appv ла
побілі, къндв ле ва вальчे ачестора, ші съ ұпгріжіа-
скъ de фачереа торілорв; апоі съ аібъ воіе ліверъ
de a ce тшта, пльтіндб-ші терратівлв ші даторісле.
Нобілвлв каре ва кълка ачсте леци съ ce педепсéскъ de
префектвлв үерей кв педепса қквенітъ үпві кълкъторів
de үстрътънітв, еаръ үерапілв каре пш ле ва обсерва, съ
се педепсéскъ de нобілвлв съд кв лгареа ттврорв авері-
лорв сале.,, — Дақъ мерсеръ ачешті depутаці ла Сіціс-
твндв, ші дақъ мерфереса лорв авв вреєпв ресчлтатв, пш
се шгіе; Сіціствндв ера атвпчі ұп Boemіa, пш пшпілв
дыш ачеса (ұп ліпа 181 Дечетвріе) тврі ұп Moravіa.

XI. Даръ фоквлв челв акоперітв пріп ачсте кон-
ділісні de паче се apprince еаръші ұп үіпвтвлв Клш-
шівлві ші пре Samешвлв de үюсв, преквшві ші ұп
үіпвтвлв Nірвлві сштв кондячереа шіл Мартінв. — .
Antonів Magнv, кондякторілв үерапілорв трасізвані
се пріпсө ла монастерів лъпгъ Клшів, ші се тьів
ұп ввкъді; нóве соуі аі лті се ұпделаръ пре deal
dinaintea Тұрдеі. Даръ ұп фіне кіарв побілій ғевас-

таръ Аівдво до 15 Нечесвріе а. R. 2190 (Хр. 1437), din кавса житъшпэлъріоръ шеторате. Даръ ші дынъ че се үчісеръ ачеле канете але рескóлей, п'яш жичетатъ церапій а контіна фанта жичеңгутъ. **Noli** іші adвессеръ аїшторе din Ծигаріа, вътвръ пре церапій ла Клагшій, ші оккшаръ честатеа къ пятереа до 9 Іанварій 1438, ші скріссеръ сассілоръ съ віль ші ей житр' аїшторівлб; апоі Фъкбръ adвесаре үнепераль ла Тэрда жи каре побілій, секвій ші сассій се үпіръ adоба бръ кб тóтъ соленітатеа до контра тз-твроръ інімічілоръ естерпій ші інтерпій, ші еспрессе до контра церапілоръ. Тэрда до сербътореа съптеі Доротеі an. Хр. 1438 (6 Феврьарій). Даръ пічі ачесастъ концівръчізне а оппрессорілоръ нз фз до старе de а жифрікоша пре церапій, ей нз се стъш-пъраръ пъпъ че реңеле **Альбертъ de Абстріа** (ци-переле ля Сіцісмбндб, каре братассе до регатъ дыпъ тóртеа сокрзлб съб), dede нпж декретъ, ка церапій плътіндбші даторійле лоръ кътръ побілі, съ се побт-півта до верче локб ші до верче тімпъ ле ва плъче. **Нобілій** се тглдътіръ кб ачесастъ діспексьчізне, даръ тай греѣ се аррътъ епіскопблж **Ціорцій Лепешб**, каре фассе кавса ачесторъ тзрввръръ. Ачеста нз воia de локб съ dea церапілоръ факультатеа de а се тата, пъпъ че нз се admoni аспрз de реңеле **Альбертъ**, ші пъпъ къндб префектблж цереі **Dioniciй Лосондб** пріп amenіпцърі серіосе ля pedессе ла асквлтаре до ап-нв.ж Ромеі 2192 (Хр. 1439).

XII. Пре къндб кврцеа ачесте революдіпі до **Да-чіа**, поптефічеле **Romanж Евценій IV** се адопера кб тóге пятеріле съ реставілескъ тпіреа бісерічей ръсъ-рітане кб чеа апвасанъ, ші съ житръескъ католічіс-

твъл. Пре ла аппл. № R. 2189 (Хр. 1436) се афла до Ромънія впъл епископъ католікъ de Мілковъ, към пътеле Грегорій, ла каре скріссе Евгеній ка съ стеа към тотъ деліцица пептръ редліреа бісерічей. Ап Moldavія пріопчінесса Maria, консортка лві Еліа, лъкъ твлгъ спре лг-ціреа католічістълъ. Евгеній IV воі се опдінеze до аппл. № 2191 (Хр. 1438) впъл інкісіторій (Inquisitor) до пріопчіншателе ромънешти а-супра еретічілоръ. Да аппл. № R. 2192 (Хр. 1439), Феврарій 9, deckise сіподъ ла Флоренда, ла каре мерсе ші Damian Мітрополітълъ Moldavіи, докторъ къ патріархълъ Іосіфъ ші къ Ioanne Палеологълъ Імперъторълъ Константінополій, ші съв-скріссе бпіреа бісерічей *); днесъ Markъ de ла Ефесъ се оипвсе, ші вріп ачеаста пішічі тотъ еффектълъ в-піреи. Ап Moldavія кълбгървлъ Теоктістъ продълсе о реакціоне аша de тара до контра латінілоръ, док-ътълъ Ромънії арсеръ тóте кърділе скріссе къ літере латіне. Ап Ромънія епископълъ de ла Мілковъ, Грегорій, дозвъ дикеіареа сіподълъ, ла аппл. № Romei 2125 (Хр. 1442), се скоссе din деаръ, ті трекъндъ до Унгарія петрекъ аколо, прекътъ се паре, пъръ ла аппл. № R. 2199 (Хр. 1446).

XIII. Пре тімпвріле ачеста се афла до регатълъ Унгаріеї, впъл Ромънъ сстраордінариј, Ioanne Кор-ви пълъ, алъ кървіа татъ Воікъ фійблъ лві Шерванъ къпътассе de ла Сіцієнди (1409) пептръ мерите-ле сале кастелълъ Uniedóra ші къ ачеста супрап-теле de Unia de ***) Пріп фаптеле сале чело е-

*) Michael Le Quien in oriente christiano Tomo I. pagina 1253.

**) Diploma Sigismundi, datum in Vissegrad in festo beati Lucae Evan-gelistae, anno Domini MCDIX. Fejer Cod. dipl. Tomo X. vol. 8 Nro 252.

роіче, Іоанне Корвінъ се дпълдассе de ла тілтарів комтюпъ пъпъ ла дбче свпремъ. Де ачі дпнайште історія отвлій ачествіа фаче парте а історії віверсале. Жп appвлъ R. 2191 (Хр. 1438) пре къндъ Іоанне Корвінъ ера оккупатъ жп Сербіа къ апърапреа Сінгідунвлъ ші а ржні Днпъреї, Мечет-наша трекъ пріа Ромъніа жп Трасіланіа, ші дптрес-свръ Сібіївлъ, ші певътъндвлъ лва, девъстъ тотъ ді-пятвлъ пъпъ ла Събешъ, апої се дпторсе кътръ Брашовъ, арсе маї твлте сате, кіаръ свебріеле Брашоввлъ. Префектвлъ дереї, Dionicij Ласонцъ, стріпсе піліціе ші алергъ днпъ дъишій, къ тóте ачестеа твр-чій дессеръ къ сіне ла 70,000 de прішій, ші трекв-ръ пріа Ромъніа престе Днпъре жп Тврчіа. Да а-честъ еспедиціоне се зіче къ ар фі лватъ парте ші Владъ Дракулъ domвлъ Ромъніеї, каре къ патръ annі маї днаіпте пропіссесе лві Амвратъ, къ лвъ ва-дбче къ оштіле жп Церманіа ші жп Рессіа. Ачестъ domnъ дпченъ de ачі днаіпте a domni тіръппешіте жп деаръ, персекутъ фаміліа лві Данъ. Треї фраді Danъ, Владъ ші Manzilij de Аркешъ Фвціръ жп Тра-сіланіа de фріка лві Владъ. Челъ din 怨тъ се къ-съторі къ Marina, сора лві Іоанне Корвінъ. Де ачі се пъсквръ маї інімічідій дптре Владъ ші Корвінъ, карі авбръ 怨търі фортре трісте. — Жп appвлъ R. 2193 (1440) Владъ се дессе ла квртеа лві Амвратъ спре а лвъ компішента. Bezirkslъ Фудлах ллъ ак-квсъ днаіптеа слатапвлъ ші лвъ аррєпкъ ла дпкісіоре жп Калліполі. Владъ се ліверъ дъндъ остатічі пре doi фій аї съї. карі фортъ днпши ла Nisfes жп Acia. Дпторкъндсе а касъ Владъ, каре ера ші domnъ алъ Фъгърашвлъ, dede ounі плеванъ din Тжрвештіг абаціа de ла Кжрда

XIV. Ioanne Корвінъ се пътиссе префектъ Трасіланій ші баш Северінблай. Пріп стървіцеле ачестія, дспъ тօртеа лві Альбертъ de Австрія, се кіемъ ла тропвлѣ Ծігаріе Владіславъ II, рецеле Половіе фп аппвлѣ R. 2193 (Хр. 1440 *). Тօрчій веніръ къ шаре пштере ла Сінгідунъ, дпсъ Фрънцъ de Ioanne Корвінъ ші de Ніколь de Вілакъ, а. R. 2194 (Хр. 1441). Даръ фп аппвлѣ брітъторіѣ (R. 2195; Хр. 1442) джетъ Мезет-паша еаръ пріп цеара Ромънѣскъ фп Трасіланія къ пепятъратъ тваждіне de тврчі. Ioanne Корвінъ се асла атвичі ла Алва-Івліа; е.л. ле еші днаінте къ епіскопвлѣ Іюрциѣ Ленешъ ла Съпт'-Імбрѣ, 18 Марці, даръ Фв вътвтѣ, епіскопвлѣ къзъ, сиъльндъші фп сънде пъкателе компіссе фп контра дерапілорѣ. Корвінъ изъ пердѣ ініма, чі стрінсе бсте поѣзъ, ші днкъ фп ачесаши лвпъ атъкъ пре тврчі къ атъта пштере, днкътѣ тьі ла 15,000 de пъгъпї, фптре карі ші пре Мезет-паша дниреюпъ къ фіївлѣ лві; ле лвъ тօгъ прада ші тօте сарчісле, ліверъ пре таці пріпшій ші квръці цеара de тврчі. Сълатанвлѣ Атъратъ тврбатъ de ресеншаре тріпісе атвичі пре Шаватіи къ 80,000 de тврчі фп Трасіланія сире а ренара пердереа пъдігъ сънти Мезет-паша, дпсъ Корвінъ Фрънсе ші не ачешгіа ла Порта de феррѣ, ші ї арзакъ дніфъртѣ. Дспъ ачесте каламігъці Атъратъ се пшсе съ факъ препаратіве цігантіче фп контра крештіпілорѣ, даръ Корвінъ пз ле dede тіниш. Елъ

*) *Ali Dicta dñi 9 Martij 1440, fundeb vorba de cipre dñi tre Ծігаріи ші Половї, кари веніа альвіа сънти лві реце, пропвссе редина Енсавета (съдѣва лві Альбертъ ші сиѣпса лві Владіславъ): Ut Hungaria sponte et bona fide antiquacient omnem actionem et jus, quod aut in Russia, aut in Podolia, aut in Valachia se habere crederent. Callimachus de rebus gestis Vladislai*

плем'я къ Владіславѣ дн апввлѣ R. 2196 (Хр. 1443) пріп Месіа, лгъ Сардіка ші Наїсевлѣ, репвртъ таі твлте вікторій стръмчіте, ші пріпсе пре Камбей. Аппропіареа іерпії фъкѣ съ се ретрагъ дн Темішана, бнде фортіфікѣ четатеа. Дн апввлѣ R. 2197 (Хр. 1444) се фъкѣ паче къ тврчї пре 10 апвї. Лисъ імпервторівлѣ Ioanne Палеологѣ, фатосвлѣ пріпчіпе алѣ Епірвлѣ, Ціорців Кастріотѣ Скандербенї, поп-тефічелѣ Романѣ, ші тагпацї чеї adвпашї ла Сефедінѣ детермінарь пре Владіславѣ съ рвтпъ пачеа. Рече плем'я къ армата дн Темішана пріп Месіа; Ioanne Корвінѣ трекѣ пріп Ромъпіа фъръ пічі о дичілінь, фъкѣ твлтъ стрікъчівне церей, ші соппърѣ фортѣ пре Vladѣ. Атвндоже корпъріле се впіръ ла Нікополі. Аколо се диссе ші Vladѣ, донввлѣ Ромъпії, ші възвѣндѣ бстса чеа тікъ а зогврілорѣ, десвѣстї пре рсде de ла ачеастъ дн грекіндерѣ тетерарѣ, лисъ пенетъндѣлѣ дндовиляка, дн dede 4000 de къларї Ромъпії сунтѣ контындблѣ фіївлѣ съд Владѣ. Армата днайшѣ пънъ лѣ Варна (всіківлѣ Одессѣ). Авзіндѣ ачеаста Атвратѣ дн Acia, іронерѣ днтрѣ днптьнімареа лорѣ къ о пвтере къ твлтѣ таі маре. Батаїа се днчепѣ дн 10 Новемвріе R. 2197 (Хр. 1444) ші ціпѣ пънъ сеара, ваке контінѣ ші дн зіза вртътore; дн чеа дннтѣлѣ сораже фортна армейорѣ крестіне, даръ а доза, де ші Корвінѣ фъкѣ тотѣ че піте мінтеа, ініма ші брадвлѣ оженескѣ, фв фаталь пентрѣ фъншиї; Владіславѣ къзѣ дн ачеа зі сънцероб-съ, Корвінѣ къ Ромъпії фдї спре Днпъре; къндѣ а-цивпсе дн Ромъпіа, Vladѣ дн деснерѣчіиа къ нв штіеа че се фъкссе къ фіївлѣ съд, днѣ пріпсе, даръ пвдінѣ днпъ ачеа веніндѣ ші фіївлѣ съд, днѣ дннісе

ші лѣ петрекъ къ опоре пынъ ла Брашовъ. Къндѣ се аррѣтъ Корвінъ дп Бугаріа, афль ѹеара дп чеа шай таре консторпъчівс, пресенда лбі дисевфль інітъ ѿтеніморѣ. Дартъ елѣ дисевші свопъратъ пре Владѣ пентрѣ рвшінеа че і фъкссе дп апполѣ треквтѣ, стрїнсे ѡстое ші дипреевиъ въ вѣшиатв.д съѣ Danѣ IV, плекъ дп Ромъніа дп a. R. 2198 (Хр. 1445) ші вътѣ пре Владѣ. Ачеста се ретрассе ла швпці, еаръ тврчій фбръ дішші дп респектѣ пріп флота попофітікаль каре ацівссесе ла Нікополі. Пре къндѣ Корвінъ дп лвна лбі Maiѣ a. R. 2199 (Хр. 1446) дінеа діеть ла Пешта (дп каре елѣ се алессе de гѣвернаторіѣ алѣ регатблві пынъ къндѣ ва креште Ladislawѣ IV, къ свіраптіеле Постѣвлѣ), Владѣ іррпсе дп Трасілваніа, ші прѣдѣндѣ ѹеара дессе ла 400 de о-мені дп сервітѣте.

XV. Дп Moldavia дпкъ прорпсе dicordia дптрѣ фрації domnї, Elia ші Стефанъ, дп апполѣ R. 2197 (Хр. 1444). Стефанъ прінс пре Elia ші і скоссе окї, din каре касъ ачеста тврі престе зпвд annѣ de zile. Dомна Maria (консортіа лбі Elia) фвді дп Полоніа, дпкrezъндѣ кастеллеле Хотінъ, Черсон, ші Хміловѣ палатівлві Петрѣ Офровадѣ. Стефанъ провокатѣ de Danѣ IV спре а і da ацівторіѣ дп контра лбі Vladѣ III, дптрѣ дп Ромъніа. Де чсалалть парте Корвінъ плекъ din Трасілваніа, ші лваръ пре Vladѣ дптрѣ dозе фокзрї, дп лвна лбі Iulіѣ a. R. 2199 (Хр. 1446). Vladѣ къзѣ дп тѣпіле лбі Danѣ каре лѣ тѣї дипреевиъ въ фївлѣ съѣ дп шізложвлѣ Тѣрівнештї. Двпъ ачеаста се дпкеіѣ трактатѣ de паче дптрѣ Стефанъ, Danѣ ші Корвінъ. Чеї dinuїѣ се ші късвріръ дптрѣ cine, дѣндѣ Danѣ пре фїль са дешъ Петрѣ

Фії8.18 лві Стефанъ. Ап аппвлѣ Ромеї 2200 (Хр. 1447) Стефанъ днкейъ легътъпѣ въ Касемірѣ дз-челе Літвапіе, даръ пв се ввкбръ твлѣ тімпѣ de фолбселе ачелорѣ легътврі амікале, фіндѣ къ се вчісе de Романъ, фівлѣ лві Еліа. Атвпчі Петровъ фії8.18 лві Стефанъ фвці ла Корвіпѣ дн Ծпгаріа, де ла каре се дпторсѣ въ оштѣ de ацісторіѣ, ші скоссе din скавпѣ пре върѣ съѣ Романъ. Ачеста фвці дн Полоніа, ші рвгъ пре рецеле Касемірѣ de ацісторіѣ. Касемірѣ стріпсе арматъ сире а фнваде Молдавіа, дпсь дпайпте de а ацішире дн Нодоліа, длѣ дптьшпіе Маріа въ фівлѣ рї чедѣ шай тъпърѣ, Александръ, дп-сдітѣ de 200 de къларі Молдаві, ші і спксе къ фії8.18 съѣ Романъ аѣ перітѣ de веніпѣ, дн 2 Івлів a. R. 2201 (Хр. 1448), ші къ са аѣ фврітѣ ка съ пв падъ ассеміне. Касемірѣ dede домпнї Маріе кастел-лвіе Колюмеіа, саръ елѣ се дессе ла Каменіца, ші de акою дпвітѣ пре Петровъ вінъ съ дешви ѹів-рътъпѣтвлѣ de кредіпцѣ, ші тотѣ de o датъ съ дea афаръ пре пріпчіпле Михаїл, фіївлѣ лві Сіїстундѣ двчеле Літвапіе, каре персекватѣ de рецеле Полонії скъпассе ла domблѣ Молдавіе. Петровъ респон-се, къ ачестѣ черере пв се впёште пічі въ demni-тatea рецелѣ, пічі въ дрептвлѣ de осніалітаге, ші тотѣ че поге елѣ съ фактъ, есте съ трімітѣ пре пріпчіп афаръ din цеара са, unde ва вої елѣ съ се дѣкъ. Касемірѣ пв петѣ аштента пре Петровъ ла Каменіца, фіиндѣ къ лѣ кіеша лвкбрілє дн Літвапіа, саръ Міхайл се дессе ла тътарї, дн Фронтіеа кърора дптрѣ дн Подоліа ші фъкѣ тв.ите стріевъчівпї по.юпілорѣ. Къндѣ дпделессе Касемірѣ деспре ачеста се тврврѣ фбр-то асвпра лві Петровъ, ші днкейъ легътъпѣ въ хвп8.18

тътьрескѣ диконтра лѣї. Речій Половіцій сра суперѣ
пъпъ ла інсоліндъ, дисъ флачі престе тъсвръ, ші
непотъндъсе діпѣ къ пътера, алерга нврѣ є ла
інтрікъ.

XVI. Аи цеара Ромънѣскъ пачеа дикъ по діпѣ
дзогъ тімпъ, къчі дндатъ ла апнвлѣ R. 2200 (Хр.
1447) вені Владѣ, фіївлѣ лѣї Владѣ Дракула, ка
тврчі дпдеаръ, дисъ Данѣ IV дмѣ ьтвѣ ші лѣ ресніп-
се престе Данъре дндърътѣ.— Аи апнвлѣ R. 2201
Хр. 1448) декретъ Корвінѣ съ ръсвѣпе кладеа де
ла Варна, ші днї днцеленеферо къ Данѣ IV, де ла каре
веніръ 8000 de къларѣ днтр'ацівторіѣ, плекъ дн Сер-
біа. Аи къшнѣлѣ Мерлелорѣ днитълі арната лѣї А-
швратѣ чеа коимъсъ діп 80,000 de тврчі. Рошній
форніаръ аріна стънгъ а арнатае крештіе. Аи 18
Октомвріе се фъкъ вътаіа чеа шеморавіль, днї каре
перфхръ саръ крештій. Рошній възъндѣ къ фортьна
шъръссеиссе арнеле лорѣ, се плекаръ лѣї Ашвратѣ
Ачесга ле промісе ієтаре, дисъ шай пре ьришъ і
днквнідѣръ къ 20,000 de іанічеарѣ, ші і шъчелѣрі
пре тодї. Корвінѣ се прінсе de Цюрції Ваковій де-
снотѣлѣ Сербіей, ші авна къштігъ лівертатса днъ че
дедесе остатікѣ пре фіївлѣ съѣ Владѣ. Аи съ днї
апнвлѣ ьришъторіѣ консірінсе пре деснотѣ прін кон-
фіскареа поссессійнілорѣ лѣї діп Бугарія, ка съ ді-
нітъ пре фіївлѣ съѣ Владѣ.— Данѣ IV трактъ нен-
трѣ наче къ Ашвратѣ, ші се овлеєтъ а-ї да пре тодї
апнвлѣ 3000 de същедї, ші 1000 de състе.— Аи
Молдавія тѣрі Нетрѣ за апнвлѣ R. 2202 (Хр 1449).
Атвній Александрѣ къ шашь са Маріа се днібрсе
дн Половіція, даръ Богданѣ, фіївлѣ пнізрал алѣ лѣї
Александрѣ че, лѣ вниѣ, окквиассе скабнѣлѣ дошній.

Ачеста дптъмпінѣ къ шъпа арматъ пре Alessandrъ ші пре партіта лві ла Терншіані, дп 22 Апріле а. R. 2203 (Хр. 1450). Аколо къзгъръ воіарій Andronikъ, Костеа, Оичеа, ш. а; еаръ Alessandrъ къ швітъ са фуні еаръші дп Polonia.— Речеле комішнадъ лві Cienіevski съ стрілгъ бсте ші съ рефтродвкъ пре Alessandrъ дп пріпчілатѣ. Полоній дпtrarъ дп Moldavia фъръ de дпpedekare, късъ дниъ ретраціера лорѣ вені Gordanъ ші алупгъ пре Alessandrъ а доза бръ. Атвпчі речеле strince о арматъ шai шаре, комішъ de Полонії, de Ршії ші de Ромънії, ші о еспеди дп Moldavia дп трей колютие: Alessandrъ kondvchea пре Ромънії, Teodorъ Бчадкі пре Полонії, Odровацъ пре Ршії. Gordanъ се ретрассе dinaintea лорѣ спре Бърладъ дп ціосъ, ші личепѣ съ трактезе къ Полонії. Ачештія і промісеръ епітропіа престе тъпървлѣ Alessandrъ, ші гувернвлѣ дереі пънъ къндѣ пнпіллазъ ва ацівпре ла матвріате (къчі Alessandrъ ера пнтаide 14 anni); Gordanъ се дпвоі, ші Полоній личепръ а се диторче спре касъ. Атвпчі Gordanъ шрчессе дп тотъ ренецивна къ ай съ, ші овквиъ пассажъ de ла сатвлѣ Красна, unde бътѣ де стінсе пре Полонії, вчісе пре kondvкторій арматеі, Odровацъ, Бчадкі ші пре алції, къ швлціне de militari. ��ъ шрвълабъ Ромънъ din бостеа лві Alessandrъ скъпъ de totala періре пре Полонії; Gordanъ се ретрассе пре Бърладъ, еаръ Полоній швлдьтръ лві Dzeѣ къ п'аѣ къзгътѣ тої.

XVII. Днпъ че се дпторсе речеле Kacemirъ din Lіtvania а. R 2204 (Хр. 1451), domna Maria ұм-пребнъ къ фінълі сіб Alessandrъ се дессе ла днп-сажъ ла Сашворѣ, ші лб рагъ съ і dea ацісторіѣ дп-

контра всерпътторівлві de Bordanъ, дпсъ рецеле о дп-
дрептъ ла dietъ. La Parcіovѣ dieta decrетъ съ трімітъ.
Дп Moldavia о арматъ валідъ, съптъ контъндлві а треї
kondvторі дпсемпації, дпсъ пв ка съ скотъ пре
Bordanъ, чі ка съ лві илече съ чеаръ іертьчівне.
Даръ kondvторій пнотіці пв пропераръ въ пнпера
планблві дп лвкрапе. Длпtre ачестеа, Петръ Арон,
отві de партіта лві Alessandrъ, каре се зічеа acce-
mine а фі фіїв патврал алві лві Alessandrъ челв ввпъ,
длптръ пре асквпсв дп Moldavia, ші формъ о факріз-
не дествлві de таре дп Фавбрea лві Alessandrъ челв
тъпъръ, ші къндѣ ввцета, къ аж венітъ тімпслѣ, кіе-
мъ пре ачеста съ віпъ, ка дшпревпъ съ ръсторпе
пре Bordanъ. Петръ аттъкъ пре Bordanъ къндѣ ачеста
зъчеа веатъ дп Рвшіані, ші лві вчісе, апої се ирокіемъ
dominъ пре сіне дпсвши a. R. 2205 (Xp. 1452). A-
lessandrъ възъндѣ ачеастъ перфідіе, фіці еаръші дп
Полопія, unde ші контпсе о арматъ, ші дп апнвлві
R. 2206 (Xp. 1453) іррвпсє дп Moldavia, контпсе
о парте а ачестії цері, ші dominі треї annі de zile,
къндѣ се вчісе de Нетръ Арон.— Дп România
шврі Danъ IV ла апнвлві R. 2205 (Xp. 1452) лъс-
съндѣ дп ырта са пре ыпѣ фіїв тіпорешнъ, Danъ V,
кървія Корвінъ і скосе окії, ші пвсе дп локвлѣ лві
dominъ пре Vladъ IV, фрателе лві Danъ рѣносат-
влві.— La Константінополі швріссе Ioanne VI Палеологу
a. R. 2201 (Xc. 1448), лъссъндѣ de съ-
ческорів пре фрате съв Константінъ XI дп ім-
перівлѣ віzantinъ, каре се шърціпea актівъ ла дш-
преврвлѣ Константінополії; тітоe челедалю eпърці
-era контпсе de гбру. Ambras II, каре се лъссас-
се дп dозе рѣндлрі de domnie дп Фавбрea фіївлї

съд, докътъ търпі ла апвялъ R. 2204 (Хр. 1451), лъс-
съндъ тропълъ свитапілоръ фіїлъ съд Махомеде
II. Ачеста детермінъ съ пюпъ капътъ, імперіялъгъ
бізантінъ ші ёсъ ші ашезе тропълъ дп четатеа лбі
Константінъ. Къ впѣ кбрацій de minis de Романій чеі
векі Константінъ провокъ ла арти пре четъшіанъ ші
дупреевъ къ 2000 de Цензесі комішніаді de Іасті-
шіанъ, аппъръ четатеа 52 de зіле дп контра пчтереі
челсі цігантіче а тврчілоръ. Дп фіне възъндъ, къ пч-
терса оменескъ нз шай есте дп старе de а тънти
з.лтімълъ монументъ алъ імперіялъ Романъ седесе
поптеа къ ашій съд се комішнікъ дисънта Софія,
детермінатъ de а търпі ка ынъ ероѣ пре рбінеле ім-
періялъ. Дп 29 Mai, Махомеде комішнідъ ассаутъ.
Аннеръториј de пре търпі четъші се лънтаръ къ гло-
рие. Мзлте вій къзбръ дінтръ барварій ассаутъториј.
Дисъ петърълъ дечісе. Остенідъ Романій фбръ фръвдъ.
Іастішіанъ пльцітъ фыці дп четате пріп о анпертвръ
а търчілоръ: Тврчій стръвътвръ дынъ фънсълъ: Кон-
стантінъ фунъ о анпъраре ероїкъ къзъ септъ ар-
хеолоръ, ші къ фънсълъ дінпредъ се дигронъ ім-
періялъ бізантінъ, апвялъ Ромеі 2206 (Хр. 1453).

Фінітълъ пърдій II.

ERRATA.

La Partea II.

Падина;	Линия;	Лиц локъ de.	Читеште:
5.	12.	Мачідонія	Македонія
12.	6.	коларі	къларі
14.	9.	пічібрє	пічібреле
15.	3. ү.	Ераклея	Ераклій
20.	2.	декътъ	декътъ
20.	5.	креділітате	кределітате
20.	7.	декрітъ	декретъ
25.	9.	ли контра	ли контра
25.	22.	личепвтълъ	личепвтълъ
30.	1.	овсервъндъ	овсервъндъ
31.	7.	черціле	черціле
39.	7.	Крітагон	Крітагон
40.	13.	свишершъ	свишершъ
48.	9.	імперторілоръ	імперъторілоръ
48.	9. ү.	імпъторівлъї	імперъторівлъї
49.	свсъ	(Хр. 949.)	(Хр. 947.)
55.	14.	вадънъ үінъ	вадънъ иғдінъ
55.	4. ү.	Стефапъ	Стефапъ
57.	1.	Онтьвъ	Онтьвъ
57.	11.	дънеселе	дънеселе
57.	10.	тъпtele	тъпtele
58.	2. ү.	domia	domia
58.	1. ү.	імперътилъї	імперътилъї
59.	14.	Нелапоніей	Нелагоніей
59.	27.	префектвзлъ	префектълъ
61.	7.	перефектъ	префектъ
62.	12.	швлдіше	швлдіше

Паінія;	Лінія,	Діл лоўк de-	Чытеште*
62.	22.	акктвсатў	акквсатў
63.	10.	дпкіпбре	дпкісбре
64.	18.	саръ	еаръ
84.	13.	жтпрецивлѣ Таврополѣ	жтпрецивлѣ Таврополѣ
86.	7.	ачештіа нѣ перфэръ	ачеста нѣ перф
86.	12.	пріпісе	пріпсе
87.	5.	Хргбрѣ	Хигбрѣ
87.	11.	Анчелѣ	Анделѣ
92.	3. ц.	імперівлѣ	імперівлѣ візантінѣ
114.	18.	Хнгбріа	Хнгаріа
114.	20.	(Хр. 1233)	(Хр. 1333)
115.	22.	раквсаръ	реквсаръ
116.	20.	(Хр. 1852)	(Хр. 1352)
121.	11.	фъпевлѣ	фъпевлѣ
121.	14	(Хр. 1265)	(Хр. 1365)
122.	свѣд	(Хр. 136)	(Хр. 1361)
124.	20.	онѣреа	онбреа
130.	7.	вісерічей	вісерічей
136.	8.	черчї	черкї
141.	4.	амішвлѣ	аміквлѣ
141.	19.	лѣ тѣрчї	кѣ тѣрчї
141.	21.	Владіславѣ	Владіславѣ
144.	6. ц.	кътъторіе	късъторіе
153.	11.	асістатѣ	асітатѣ
158.	17.	Десвѣстї	десвѣты
158.	20.	лѣ Варна	ла Варна

ВОКАБЛАРІЙ

Де көвінеле селе пәдің қосоқыс, жи्रевыңдағе дп
Ictopía Ромънілоръ.

A.

А в л е г а т ь, тріміссе, соль, ұисърчілать қа о соліс.
А в е н т ə р ь, житъиларе раръ порочітъ саў непорочітъ.

А в е н т ə р а р і ё, ынш отъ каре трече прін деосебіте
житъилърі порочіте ші непорочіте.

А г р ə, пътъитъ саў локъ де аратъ, огоръ, үарінь,
мошие.

А г р а р і ё, че се үіне де пътъитъ саў де мошие;
леңса аграпіе, леңса пентрұ жирирдіреа пътъи-
твлы саў а тошілоръ.

А д в е р с а р і ё, протівікъ, жириотівіторі ё, дештанъ,
рівал.

А д м о н і р е, а admoni, а дожені, а сұльті аме-
ниңдъндъ

А д о п е р а р е, а се adouera, а се стръдыі, а се
сілі, а се сжргі.

А к к ə с а р е, а аккъса, а пхрж, а жибіні.

А к к ə т ə р а р е, а аккътра, а грътъді, (актэрдъ,
cumulus, грътадъ).

А л п і, тәнді қпалді.

А л п е с т р ə саў алпестре, тәнтеанъ, тәнтенескъ.

А л т е р н а т ə в ь, ағымъ ачеста апоі ачела, үпблъ

дѣпъ алтвлѣ; къндѣ de о парте къндѣ de алта; прескімбате.

Аннестіе, вітаре de челе дѣтъшплате, іертаре.

Аннундіаре, а аннундіа, а весті, а диштиіюца,
(nuntius, вестіторіꙗ).

Аптѣ, харнікѣ, вреднікѣ, дестоінікѣ.

Апедектѣ, канал пентрѣ дѣчереа апѣй.

Аппаратѣ, прогътіре, de артиші de алте лѣкврѣ
пентрѣ рѣсбоіꙗ.

Армілль, арміллс, брацелете.

Армістецѣ, дѣчтаре de ла арти, de ла вѣтаіс,
de ла рѣсбоіꙗ пре вѣтѣ-ва тімпѣ.

Аррѣндѣ, аррѣндаре, а appenda, a da квівай
чи лѣкврѣ съ се фолоссекъ de дѣнсблѣ пре кѣтѣ-ва
тімпѣ пентрѣ упѣдѣ хотърьтѣ, п. е. о тошіе;
a da дѣн поссессіе, квітѣ се зіче дѣн Moldavia.

Аррѣндаторіꙗлѣ, чслѣ че дѣн поссессіе; **Аррѣндаріꙗлѣ**, челѣ че іса дѣн поссессіе.

Аррогаре, а шї аррога, а шї дисчші чева кѣ пѣ-
тереа.

Аррогапцѣ, світедіс, дисчшіре de калітъцї.

Арте, тештешігѣ; артефіче, тештерѣ; арте-
фідѣ, тештешігѣ, вікленіе, інтрігѣ.

Ассервіре, а ассерві, а рові, а съпине ла .
ровіе.

Асгѣтѣ, віклeanѣ.

Аствѣ, вікленіе.

Атаре, астфеліꙗ, accemine.

Аттентатѣ, дѣчеркаре ла о фаптѣ фѣрѣ de леце,
дисчші фапта фѣрѣ de леце.

Аздаче, дѣндрѣспедѣ, кѣтезъторіꙗ, образнікѣ.

Аздачіе, дѣндрѣспѣла, кѣтезаре, обрѣзпічіе.

А в р і г ъ, тъпът орі́ð de ка́й, візіті́ð, кочіпі́ð.

А в р і г а т ъ, тъпареа ка́йорð, ролвлі́ð візіті́блі́.

А в с п і д і ъ, сепнø вспø аррътат Ѹ de Dzeігате.

А в с с і л і ъ, ацівторі́ð кв орі́ че лвк्रя, кв арте, кв бсте.

А в с с і л і а р і ъ, ацівтъторі́ð; бстø авссіліаръ, венітъ
Литр'ацівторі́ð.

А ф ф і ц е р е, а аффи́це, а акъда, а ліні́ de чева,
п. е. de върете.

А ф ф е к т а р е, а аффекта, а се префаче; аффект
тат Ѹ de остеңель, де о болъ, конрінс Ѹ de осте-
нель, аппекат Ѹ de болъ.

А ч е н с Ѹ, (accensus), ла Романі се зічеа ачела каре
авеа маї пюдінъ авере de 12,000 de accі саў
36,000 лей, дпсь кв тóте ачестеа се пытера ла
класса а чіпчіа а четъділанілорð; аченсі (accensi),
ун Ѹ фелі́ð de тілітарі вшорð Лініялі, алеші din-
тре четъділаній чеј маї пюдін Ѹ авшүй.

А ч е р в ъ, амарð, амържт Ѹ, амържчіос Ѹ.

А ч е р в і т а т е, тъхпіре, кътръпіре, амържчіопе.

А ч е р т ъ (aquila), пажоръ (стрікат Ѹ din пасъре), ввлтвр.

А ч е п т а р е, а ачента, а прімі.

Б.

Б а п т е с т ъ, ботез Ѹ; а ваптеза, а ботеза; вапте-
зъторі́ð, ботезъторі́ð.

Б е л л ъ (bellum), ресвелл Ѹ, ръсбоі Ѹ; тот Ѹ кврсвл Ѹ
бътъї регларате Литре оштіле протівпіче de ла Лі-
ченбт Ѹ пънъ ла сфершіт Ѹ.

Б е л л а т о р і ъ, ръсбоіторі́ð, чел Ѹ че фаче саў даче
ръсбоі Ѹ.

Б е л л і к о с Ѹ, ізвіторі́ð de ръсбоі Ѹ, ръсбоіпік Ѹ.

В

Валлъ, ръдикътбръ де пътъптъ пре лънгъ 8пш шапулъ,
лптърітбръ де пътъптъ саѣ де зидъ лптпрециврвлъ
зпей четълъ.

Валидъ саѣ валінте, таре, вітезъ.

Валидъ, търіе, бъръдіе, вітезіе.

Вачілларе, а вачілла, а се кљті, а се кљтіна.

Вегіаре, а вегіа, а превегіа, а стръжкі.

Вегіа, стража, гвардія; вегіа динаінте, авант-гвар-
дія ла тілідіе.

Вегіндъ, превегіаре neadормітъ.

Венераре, а венера, а чінсті; а венера пре
Дзеѣ, а се лпкіна лві Дзеѣ.

Вергіне саѣ вергвръ, фечіоръ, фатъ пемърітатъ.

Вікторіе, лпвішере, бірзіндъ; вікторіосъ, плінъ
де бірзіндъ.

Віктвале, вікатъ, лвквріле тревінчіоасе пептръ
храпъ.

Віоларе, а віола, а вътъма, а фаче сілъ, а сілі,
а сілві, а сілпічі.

Віолентъ, івте, сілвіторів; фантъ віолентъ, кв
сіла.

Віолендъ, сіль, сілвіре, сілпічіре.

Г

Граваше, пл. граваміні, лпгрезіаре, плъпшере
асыпра греетъцілоръ пвсе.

Гладіаторів, лвгтъторів; гладіаторі ера ла
Romanі піште бтені діпсді апште ші лпвъдаці а
се лвпта лп черкврі лпайнтеа пвблікслві.

Глоріе, търіре, славъ; глоріосъ, търітъ, слъвітъ.

Глоріаре, а се глоріа, а се фълі, а се слъві
пре sine.

Грассаре, а грасса, а domni, се zіche decspre о
боля, къндъ отбръ тблді óтепї.

D

Дамнъ, давпъ, пагубъ.

Дебіторіш, datorіш, datorікъ, докъркатъ яз о
даторіе.

Девіл, славб; девілітате, слъвічіє.

Девастаре, а деваста, а пѣстії.

Дельссаре, а дельssa, а пъръсі.

Декіераре, а декіера, а спыне, а весті, а юн-
штіпца.

Декінаре, а декіна, а се плека, а слъві, а терпє
спре къдере; а диковоіа, а диквицібра п. е. впъ
ръб; дп граматікъ се zіche а скітва впъ пыне пріп
касбрі.

Декоманъ, челъ че iea дечіма саъ дежіма; а гръ
декоманъ пътънтъ de пре каре се дъ дечімъ;
мілітаріш декоманъ, din а зечса лециє.

Демнъ (dignus), вреднікъ.

Демнітате, вреднічіе, драгъторіе, слъжбъ пъвлікъ.

Демоліре, а демолі, а соррора, а държта.

Денспідіаре, а денспідіа, а пжрж, а да пе фадъ
пре чінева.

Десастръ, непорочіре.

Decdamнаре, a decdamna, a decdъsna, a dec-
пъгові.

Decinімаре, a ce decinima, a шї нерде іnima,
кврацівлъ.

Deconестъ, нечіпстітъ.

Deconestare, a deconesta, a ръні чіпстea квіва.
Dеспандере, a despande, a логоді, деспанса,
 сањ спанса, логодіта сањ логодніка.

Dеспресстраре, a despresso, a рѣдіка дим-
 прессбрареа тиї локъ, впей четъді, сањ а тиї
 фортьреде.

Dесчиндерe, погоржre, a deschine, a сe погорж.

Dесчendintc, челъ че сe погоръ, сe траце din-
 tr'о фаміліe.

Dесчиндеръ, погоржреа, трацерeа dintr'о фаміліe.

Dесчинце, a deschine, a despresso, a гоні
 пре дштапії карі ѹпък впък локъ димпрессратъ,
 сањ дпчісъ кв бсте.

Dетерminare, a determina, a хотърж, a позе
 спъ терміпъ.

Dефіცeре, a defice, a ашеza, a търциі, a хотърж.

Dефекціонe, апостасie.

Dечіdeре, a deceide, a дикеia, a хотърж, a лва
 о хотържre.

Dечісівne, хотържре, дикеіаре.

Dециà, lat. jam, ital. già, fr. déjà, adвербій пріп
 каре сe арратъ хотържтъ къ чева сањ димтьплатъ,
 центръ каре п'авешъ впък кввъптъ ръспонзъторій
 дп літва ротъпескъ.

Dиверцeре, a diverce, a сe депърта впълъ de
 ла алтвлъ.

Dиверцидъ, депъртареа сањ аббатерeа тиї лъкрэ
 de ла алтвлъ, тиї ліпій de ла алта.

Dиверсъ, фелібрітъ deоссвітъ. **D**иверсіtate, фе-
 лібріtate.

Dиверсіонe, тішкарe тілітаръ спре а дикеірка пре
 дштапъ.

Діетъ, кваштаре да тънкаре шї веютъръ; адънапе
цепералъ а цереі.

Діліциите, сіліторіі, стръдвліторіі, фагріжіторіі
Діліциіндъ, сіліндъ, стръдвліндъ, скречіндъ, фагріжіре.

Dimітере, a dimіte, a словозі и. е. din прінсіре,
din ровіе, din сложъ, din драгъторіе.

Dіскордіе, десынапе, певніре, вражътъ.

Dіспітъ, скімбаре de ворке ліптрє маї толте пер-
сона, чеартъ, сфадъ.

Dістінціре, a dictiціе, a деосеві; dictiці, deosевітъ.

Dіфферіре, a dіffері, a деосеві: a ліптьрзіа
енð лъкраб.

Dіфферінте, deosевітъ, енð лъкраб че се деосеве-
ште de алтвлі.

Dіфферінцъ, деосевіре; певніре; чеартъ.

Dіффідинцъ, пеіпкредере.

Dолð, вікленіе, фишельчівне, реа кредінцъ.

Dолосі, вікленð, фишельторіі, кб реа кредінцъ.

Dомітаре, a domіта, a фиблънзі, a фіфръна,
а сипионе, a адъче ла асквлтаре.

Dоміторіі, фиблънзіторіі, фіфрънъторіі, сипион-
торіі.

Dонð, dapð.

Dонаре, a dona, a фърві.

Dопъчіоне, фървіре.

E

Eдіфілð, zidiре, кльdіре, касъ, вісерікъ. ш. а.

Eдіфікаре, a edіfіка, a zidi, a кльdі, a фаче
о касъ.

- Екал саѣ егал,** de o тъсвръ, de o потрівъ.
Екалітате саѣ егалітате, стареа de o тъсвръ
 саѣ de o потрівъ.
Екіліврі ѿ саѣ ечіліврі ѿ, стареа дрѣтъ а кыт-
 пенеї.
Елочіндъ, дарвлѣ de a ворбі фрѣтосѣ, къ кывінте
 біне ұнтоқшіте; ворбіреа ұпсъші.
Ерапі ѿ, вістієріе, кътара статвлѣ.
Ереде, тоштепанъ, тоштеніторі ѿ.
Ередітарі ѿ, тоштеніторі ѿ.
Ередітате, тоштеніре, лякрголъ тоштенітѣ.
Еремітѣ, пѣстікѣ, съхастрѣ.
Етате, върстѣ.
Ескрсіпне, шъвъліреа үпей оштѣ пре пътъпѣтѣ
 стрѣпі ѿ.
Еспедіре, a eschedi, a тріміте іште; a da дрѣтслѣ.
Еспілъторі ѿ, жефгіторі ѿ; еспілъчіпне, жафѣ,
 жакѣ.
Ессачерватѣ, ұнтыржтатѣ, амържатѣ, кътрѣпітѣ.
Ессемплз, шілдѣ, моделлѣ.
Ессемпларі ѿ, вреднікѣ de a слыці дрентѣ пілдѣ.
Есторсіпне, сторчере, жъфгіре, ұншілъчіпне.
Есчедінте, чеље фаче пеквіїпде, фантे опріте.
Еччесѣ, фантъ пеквіштѣ; опрітѣ, decфоръпаре,
 пеквіїпдѣ.
Ефемінатѣ, ұнфѣтейатѣ, толешітѣ.

I

- Idone ѿ,** dectoinікѣ, харпікѣ, вреднікѣ.
Импадіенцъ, перъедаре.
Импетѣ, порпіре, аттакѣ, пъвалъ, пъвъліре.
Импедіре, a импеді, a пъвълі, a аттака.

Iмпортацъ, фисемицате, грехтате до квашъпъ.
Iнвидие, пісмъ.

Iнепрѣ, щѣхарнікъ, недостойнікъ, тікъюсъ.

Iнимаре, а ішіма, а да ішіма, а никвраціа.

Iнімікъ, дешпацъ, връжташъ, непрієтетъ.

Iнідіаре, а інідіа, а личене, а лютрофъкъ прѣ чі-
пева ла вре о лвіаре, ла містерії, ся лві ливъда.
Iнідіатіва, тѣсвра de а личене, фрефтълъ de а
пропнене о лѣнѣ.

Iнебліндъ, обръзниче.

Iнстігаре, а інстіга, а лютържта, а зъдърж.

Iнстігъторій, лютържтъторій, зъдържтъторій.

Iнстігъчіене, лютържтаре, зъдържре.

Iнтерчесіене, мізлочіре ла фавореа кііва.

Iнфаюдъ, тършавъ, флестематъ, нечинстітъ.

Iнфестаре, а інфеста, а пъкъжі, а хърні, а не-
ліпійті, а жървяра.

Iрреліціосъ, фъръ кредішъ ла Dzeъ.

Iрреліціосітате, некредішда ла Dzeъ, лвіареа
вній оіфът фъръ кредішъ ла Dzeъ.

Iрримпере, а ірримпе, а пъвълі фъръ de весте
лутро деаръ.

Iрриміене, пъвлірое фъръ de вестеј

R.

Kадаверъ, трупъ de omът mortъ, саѣ de animalе
морте, мортъчіпъ.

Kаламітате, непорочіре, лютътпіаре стрікъчіосъ,
иъгвійтбре.

Kарістіе, сквашете de вакате.

Kарнефіче, кальв, гъде, хінгієрій,

Kарчере, иріпсбре, темпідъ.

Кастеллъ, четъцвікъ, четъцелль, фортърѣцъ тікъ.
Кастраментъ, четате de пътъпътъ, ретрапашаментъ.
Кастре, табъръ, лагъръ, локълъ дп въшпъ єnde
 есте ашезать тіліціа.

Колланъ, repdanъ de пъртатъ ла гътъ.

Колпіре, ловъре; колпітъръ, ловітъръ.

Комшітере, а комшіте, а фаче, а съвърші о фаптъ.

Компътъ, сокотель; а компъта, а сокоті.

Kondemnare, а kondemna, а осъndi, а хотърж
 осъnda.

Констепнаре, а констепна, а сперіа, а спъімън-
 та, а үіні, а амеді.

Констепнатъ, сперіатъ, спъімъннатъ, ڈімітъ.

Констепнъчігне, спъінънтаре, ڈіміре, амедіре, пъ-
 казъ десператъ.

Констріпцере, а констріпце, а сілі; констріпсъ,
 сілітъ.

Констрігіре, а констрігі, а zidi, а клъdi.

Констрікцігне, zidipe, клъdipe, ڈитоктире.

Контентъ, твлътътъ; а контента, а твлъті
 не чіпева.

Контроверсъ, dіспутъ, чеартъ.

Конферіре, а конфері, а да чева дп тъніле
 квіва, и. е. о демпітате, етс.

Конфірмаре, а конфірма, а ڈитърі, а ڈик-
 віїнда үпъ актъ.

Конфліктъ, ловіре, чіокпіре.

Концептране, а концептра, а стріпце ла үпъ
 локъ.

Кончепере, а кончене, а лега ڈитр'ба, а прімі
 дп пъптече, а лега idej, а ڈіделене, аші фаче
 о idee.

Копчептъ, idee, поцівне, о легътвръ de іdeй.

Копчепчівне, пріміреа дп пъптече, пріміреа дп мінте.

Копчедере, а копчеде, а дпгъдб, а лъсса д8пъ алтвлъ.

Копчессівне, дпгъдбіре, лъссаре д8пъ алтвлъ, дървіре din дрептвлъ съб.

Копціврапе, а копцівра, а цівра кв алцій філ-превпъ спре а фачеківа впш ръб; а фаче комплотъ.

Копцівръчівне, сањ копцівръчівне, комплотъ.

Коорт, баталіон, п8терв de 400-600 де тілітарі.

Корпъ, трбпъ; корпъ леџіслатівъ, ад8наре де о-мені меніді спре а фаче леџі; корпъ тілітаріш, ад8наре де впш п8търв дпсемпатъ де тілітарі с8птъ комбіндвлъ впші д8че.

Корпоръчівне, о соціетате de о-мені каре се ок-капъ кв ачелашій лвкръ, н. е. de кроіторі, de къл-д8напрі, de съп8напрі, etc.

Коррецінте, содж ла domnie, коллегъ, дппревпъ-domпіторіш.

Кръвіате, кінорі.

Кълпъ, віпъ.

Квріе, о парохіе, о еноріе, впш п8търв de четъ-піані впідї філtre сіпе пріп легътврі релігіосе сањ політіче дп ачелашій статъ; локвлъ вnde се ад8нъ ачеї четъщіані. **Деквріе**. впш п8търв de зече іншій.

Чентвріе, впш п8търв de о с8тъ de іншій.

Къстодіе, пазъ, стражъ, прінсіре.

Къстодіре, а къстоді, а пъзі, а дінє дпкісч.

Къларі, кълърашій, кълъреді, кавалері; бтепій карі втблъ къларі фіе ла тіліц'ю, фіе дптр'алте треві; тай пре вртъ впш рапгъ політікъ.

I.

Латроне саъ лътруне, лотръ, тълхаріў.

Лівертъ, ровъ словозітъ дін ровіе.

Лівертінъ, отъ въсквтъ дін ровъ словозітъ.

Лікторіў, дюробанцъ, сателлітъ.

Лімосъ, локъ лімосъ, тлъштіносъ, апътосъ, глодосъ.

Ліченуъ, воіе, дюгъндъіре; десфрънаре.

Лорікъ, зса, пентаріў де пёле, де ферръ, де арамъ;

Лорікатъ, дюбръкатъ дю пентаріў, дю зса де ферръ, де арамъ.

Ляссріе, десфрънаре, кървъсъріе.

II.

Маіоре́не, челъ че аѣ ацівнсъ ла върстъ, върст-³нікъ.

Малідіе, саъ малéцъ, ръгтате.

Малко́нте́нтъ, нензлъшътъ.

Малонестъ, саъ de со не стъ, нечинстітъ.

Мансівне, локъ де конакъ, де попасъ.

Матронъ, фемес де рангъ, фемес вреднікъ де респектъ.

Мацістра́фъ. драгъторіс чівіль, драгъторіў

Мағістратъръ, драгъторіс.

Мацістръ мілітаріюръ, комітъндъторія. въспрещъ, марешалъ.

Мацістръ къларіюръ, комітъндъторія вълъ кълърінсей.

Меморіе, юнере а тінте, адъчере а мінте.

Меморабіл, вреднікъ де дюнгтъ а тінте.

Мемораре, а мемор а. а помені, а адъчес а тінте.

Меморатъ, поменітъ.

Меркаторъ, търгъ, вълчий, локвадъ *unde се въндъши*
се къмпъръ лъкръръ, вънзареа ши къмпърапреа.

Мерчеде, леафъ, симбріе, платъ.

Мерчепаріш, отъ каре слъщеште пентра симбріе,
симбріешъ.

Меридионал, де кътъръ тезъ-зи.

Меріонопдіал, де кътъръ тезъ-ніопте.

Метъ, семпъ *de хотаръ*.

Мілітаріш, челъ че апъръ патриа *къ армей*.

Мілітаре, а тіліта, а фі тілітаріш а серві *ла тіліде*.

Мілітангъ, чеи че сервескъ ка тілітарі, апъръ
патриа.

Мілітанші дін алъ съё, чеи че сервескъ ка тілітарі
Фъръ леафъ, *къ ваній съї*.

Мінеръ, локвлъ *de үнде се ёкотъ тінерале* ши
шіетаје, преквашъ Ферръ, арамъ, армінтъ, азръ.

Мінорене, невърстпікъ, каре *на* аціпсъ *ли*
върстъ.

Місеріе, тікълошие.

Місерікордіе, тілъ.

Місіоне, трімітере, хисърчінаре, кіетаре, шеніре.

Морвъ, воль, торвідъ, болшвічіосъ, торвое,
болявъ.

Мялкть, глобъ, неденсь *къ ваній*, *къ віте*, ьвкате.

Мяръ, зідъ, шърете *де пётръ*.

Мятіларе, скітопосіре, шутілатъ, скітопосітъ,
чіоптітъ.

N.

Наве, корабіс, васъ не аиъ. Навіча, корабіо *шікъ*,
лаптре.

Навал, ресбеллъ павал, бътае павалъ, пътере
павалъ, къ коръбъле не апъ.

Навігаре, а павіга а плеті, а ծмла къ коръ-
бъле не апъ.

На з фрацій, фръпшере de коравіе, че се дртъпль
прін фбртвнъ.

Негатівъ, тъгъдзіторій.

Nедомітатъ, педмълъпзітъ, педнфръптъ, пебі-
рзітъ, педнвісъ.

Нересолвтъ, пехотържтъ.

Нефастъ, зіле фасте, зілеле дп каре ера іерратъ
а се дінє үіздекъд; зіле пефасте, дп каре ны
ера іерратъ а се дінє үіздекъд; зіле реле, пе-
порочіте.

Нечессарій, требвінчіосъ, пеапшъратъ.

Нечессітате, требвінщ пеапшъратъ, певоіе.

Ноптърнъ, de нопте, дп тімпвлъ попдій (ка з і спнъ
de zi, дп тімпвлъ зілеї.)

Напушіз, вестіторій.

О.

Оппидъ, орапішъ, търгъ.

Оппіданъ, оръшіанъ.

Оппрессіоне, аинъсаре, ассепріре.

Оппінере, дтпротівіре.

Оптишатъ, четъшіанъ de фръпте, боіарій таре.

Ордине, ръндъ, ръндзіалъ, тагшъ, порбкъ.

Ординаре, а ордина, а орънді, а порбпчі.

Ординарій, de ръндъ.

Остатікъ, отъ датъ зълогъ дп босте саў ла бътаіе.

Офферіре, а оффері, а дтвіа, а да.

Одій, пелвкрапе, тръндъвіе, лене.

Одіосъ, пелюкръторівъ, тръндавъ, лепешъ.

Одіосітате, вієдвіре дп пелюкрапе, дп тръндъвіе.

II.

Паліссатъ, дптьрітвръ къ парі, къ гардъ таре,
спиплатъ de шътъптъ.

Палъде, балтъ, тлаштіпъ.

Панаверъ, такъ, (о флоре, о плантъ че дпфлореште
ші фаче сечъпцъ.)

Параре, а шара, а гъта, а гъті; паратъ, гата.

Наріаре, а шаріа, а шлті; паріатъ, шлтітъ.

Парсімоне, пъстраре, ekonomie, квтиштаре дп
дптребвінцареа аверій.

Пассіоне, патімъ, ізвіре таре кътръ чіпева.

Пассіонатъ, кспрінсъ de о патімъ пентръ чева.

Патре, татъ, пърінте; ла Ромъпі аша се номія
сенаторій.

Патрічівъ, челвъ че се тръциа din сенаторівъ; de ла
Константіпъ дпкоче, впъ сіпплъ тіглъ.

Патрічіатъ, demnitatea de патрічівъ.

Патрічідъ, саѣ паррічідъ, щігъторівъ de пърінте.

Пекуній, бапі, шопеть.

Пекуніарівъ, вънескъ, дп бапі, дп шопеть.

Пемпъ, нешпірі, зълогъ.

Пешпораре, а нешпора, а зълоці.

Пенітенцъ, къшцъ, къре.

Періклъ, прішежdie; періклосъ, пріможdiocъ.

Періклітаре, а перікліта, а прішежді.

Перлъкрапе, а перлъкра, а лвра чева къ de
амърпітвлъ, din шарте дпшарте.

Перкврцере, а перкврце, а впбла din локъ дп
локъ, а трече пріп totъ локблъ.

Периетъ, вечнікъ, пе^лптрервн^т, пептръ тотъ
дѣ-вна.

Персевера, а персевера, а стърві, а дінѣ къ тѣ^те
пштеріле, а ръва.

Персектаре, а персекта, а прегоні.

Персістенцъ, стървіцъ.

Пертікъ, пръжішъ, пъргіе.

Пертіпаче, пе^лпд^вилекатъ, фпфърътпівъ.

Пертіпачіе, цінере таре пе^лпд^вплекатъ, фпфъ-
рътпічіе.

Перфідъ, вікленіе, фпшемъторівъ, кълкаре de къвън^т.

Нестіленцъ, чівтъ.

Піратъ, ходъ de маре.

Піратікъ, че се ціне de ходіа de маре.

Піратъріе, ходіс de маре.

Плагъ, рапъ; а пльці, а ръні; пльцітъ фънітъ.

Планъ, пЛанъ, локъ планъ, шессъ, латъ, фп-
тінсъ, фъръ діалврі.

Плеве, попорѣ dc фъндъ.

Плевеівъ, омѣ de фъндъ, дін плеве.

Плевапъ, прсotвлъ бітеніорѣ de ръндъ, парохъ,
еноріашъ.

Посcedéре, а посседé, а стъпърі.

Посcessіоне, стъпънре, цінере фп стъпънре.

Посcessорівъ, стъпънріторівъ.

Потестате, пштере, стъпънріе, доніріе.

Прешедере, а прешедé, а шедé фп фрвите,
дпайнта челорблазці.

Прешедінте, челъ че шаде фп фрвіте, фпайнтеа
челорблалці.

Прешедінгъ, шедереа ѿи фрвите. днаіштеа че-
лорвлялді.

Прешезъ тілітаріш, ашезаре де шілітаріш. жнтр'о
четате центръ паза четъдій ші центръ днвереа четъ-
днапілорд ѿ лініште (garnison).

Прешедіарі саб пресідіарі, тілітарі карі
пъзескѣ о четате.

Проріпдъ, цеаръ къштігать иріи пштереа арте-
лорд, апоі орі че цеаръ ка парте а үпбі іпперіш.

Продіторіш, въпгъторіш.

Продіционе, вънзаре.

Проквраре, а проквра. акъштіга, а агонієі.

Прократоріш, къштігъторіш. агонісіторіш, жн-
гріжіторіш.

Промітере, а проште. а фъгъді.

Проміссіоне, фъгъдіондъ.

Промонторіш, шынте днпалтъ преліпшітъ ѿ таре,
канѣ.

Пропагаре, а пропага, а весті о лене.

Пропагіаре, а пропагія, а зіче, а спвне,
а рости.

Пропераре, а пропера, а гръбі, а се гръбі.

Проповере, а пропове, а пвне днайнте, а ші
пропове, а ші фаче үпбі планѣ.

Пропсѣ, планѣ, проектѣ, хотържре.

Проскріер, а проскріс, а декіера пре чінева
де ліпсітѣ де ашърареа ленілорд, а да фрептъ ка
орі чіне съ лѣ прегонескѣ.

Проскріичіоне, декіеръчіоне къ кштаре ошѣ есте
ліпсітѣ де ашърареа ленілорд, а лѣ стерцю дні
ліста челорд вїй.

Проскрісѣ, днсемнатѣ жнтр'е чей че пѣ тай съкѣ
ашърадї де лені, днсемнатѣ ѿ ліста челорд
тюри (de ші тай есте ѿ вісацъ.)

Пчніре, а пні, а педенсі.

Пчлізне, педепсъ, педепсіре.

P.

Ратіфікаре, а ратіфіка, а фоквіїца, а фитрі.

Реіентаре, а реіента, а лпъда, а арретка фі-

дърътъ.

Рекомпенсаре, а рекомпенса, а ръсплъті.

Рекончіліаре, а рекончіліа, а фішъка.

Рекупераре, а рекупера, а рекъштіга, а ре-
довънді.

Рекусаре, а рекуса, а нв прімі, а нв се сбапъне.

Релегатъ, скоссд дін цеаръ а фаръ, сбрғнітъ.

Релъчівне, ръшортъ, лєгътъръ філтре фіде сад
таї твлте лукрър, атгъриара лоръ ынелъ de алтвзъ.

Реміпераре, а ремінера, а дърбі, а ръсплъті.

Реміперъчівне, дървіре. ръсплътіре.

Ренітенцъ, фіпротівіре, фідърътнічіс.

Ренъвсаре, а ренъва, а се odixnі.

Ресістере, а ресісте, а се фіпротіві, а ста фі-
протівъ.

Ресістіндъ, фіпротівіре.

Реставіліре, а реставілі, а рестаторнічі.

Рестанцъ, ръшъшицъ.

Реставраре, а реставра, а ръдіка еаръші, а нвне
еаръші філ локъ.

Рігоре, цінере пе.фіковоіатъ, аспріме. стръжнічіе.

Рігідъ, цеанънъ, пе.фіковоіатъ.

Рюне, стъпкъ de пётръ.

C.

Саліце, локръ үnde се скоте саре, саріне, окне.

Санкціонаре, а санкціона, а сфінді, а фітърі кв
сфінденіе.

Сатісфачерс, а сатісфаче, а фаче дествлѣ, а ді-
дествлѣ, а твлѣті.

Сатісфакціоне, дідествларе, твлрътіре.

Седіціоне, ръсколь, тішкаре дін статѣ, революціоне.

Седіціосъ, ръсколъторій, революціонарій.

Седвчере, а седвче, а амълі.

Секретъ, дикредіндареа къ нъ се ва дитъшила
вре виа ръдъ.

Секрітате, стареа фъръ дигріжіре de вре о прі-
междіе.

Секрѣ, фъръ дигріжіре de вре о прімеждіе, сігурѣ,
дикредіндарѣ.

Сепвлкъ, мортъптѣ, локблѣ unde се ашазъ мортвлѣ.

Сепвлтъръ, дішмортъптаре.

Сервіре, а серві, а слвці; сервіторій, слвціторій.

Сервідій, слъжбъ.

Сервітуте, робіе: дінаторіреа de а лъсса пре ве-
чінъ съ факъ чева пре пропітатеа са.

Сервѣ, робѣ: сервіл, ресбелмѣ сервіл, фъкетѣ de
кътръ робї.

Серіе, шірѣ, ръндѣ; фисеріаре, а фисерія, а
фюшіра.

Сікарій, ычігашъ, (de ла сіка, стілетѣ, квдітѣ de
ычідерс.)

Соллічітаре, а соллічіта, а стърѣ пріа черере саѣ
пріа дідемінѣ.

Соллічітудіне, гріже, дигріжіре.

Спатъ, савіе; де unde віле синтарій, челѣ че ибр-
ть савіе.

Спекія саѣ спекля, огліндъ.

Спектаторій, прівіторій, спектакль. лякрѣ de
прівітѣ.

Спелюкъ, пещтеръ.

- С্নефапътъ, пъдсажде, ашентаре да бртареа ънчі віпв.
 Споліе, пръзі кари се іаъ ып реесбеллѣ.
 Спандере, ы спанде, а фъгъді, ы фокредінда, а ыгоді.
 Спенеъ, спенеъ, фокредінџатъ, фокредінџатъ, яогоднікъ, логоднікъ.
 Ставліре, а ставлі, а ашеза, а ыптемея ы статорнічі.
 Статіве, кастре статіве, кастре стътътore, локъ ынде стаціонéзъ тілідіа.
 Статіре, а статі, а хотърж, а ашеза съ се фактъ чева.
 Стіпендиъ, лефъ тілітартъ.
 Стратъ, калле астернітъ къ петрі, влідъ.
 Ствітъ, ысевиъ, етблтедъ, певеніе.
 Ствідъ, фъръ тінте, тъшітъ, простъ, пъродъ; ствідітате, простіе, пъроziе.
 Ствіоре, ытіре, ытірапе престе тъсъръ, каре апнасъ ыбуетаред.
 Ствіоре, а ствіора, а печісті, а сжлічі о фешео.
 Свбітъ, сывітъ, de o дать, фъръ de весте, ренедс.
 Свбсидій, арівторій, босте de ресервъ, свбсидіарій, остатій тріміші ыптр'ацівторій.
 Свккврєдъ, арівторій de босте, босте спріжінітore.
 Свпервеніре, а свпервені, а вені пре неаштате.
 Свпервъ, тъндръ, свпервіе, тъндrie.
 Свплічій, сайд свсплідъ, кіндъ, педенсь греа, шорте.
 Свпріндере, а свпрінде, а апижка пре чіева фъръ de весте, а фаче ире чіева съ се вішескъ.
 Сспектъ, ошъ къ препвсъ, външітъ.

Свєспічіве, препись, єзьбіаль.

Софокаре, а сюфока, а юндаші, а юнъевші,
а юнека, а фаче съ ші пірзъ ресюфлареа: а сюгргута.
Сюфрацій, вотъ, гласъ че се фъ юп адюнтріле
пюбліче.

Сючедере, а сючеде. а юрта дюпъ чінєва, а
моштені.

Сючессівне, юрмаре, юштеніре.

Сючессівъ, юнблд дюпъ алтулд, челд че юрмезъ.

Сючессорій, юртъторій, юштеніторій.

Суенікъ, юнкъторій пре сченъ, акторій, комедіант.

T.

Тассъ, таксъ, вірд пісд пре юн лякру, даре, дажде.

Тассаре, а тасса, а пюне о таксъ, юнд вірд пре
юн лякру.

Темпестате, Фуртвель. віфорд, бураскъ.

Терратівъ, юмбатікъ, вестъ.

Тесаўръ, вістіеріе, коморъ; тесаўрапій, ві-
стіарій; тесаўрапіатъ вістіеріе, драгъторіа
тесаўрапіатъ.

Ториенте, кінбрі.

Трівъ, деспърдітвъ де попорд.

Трівнъ. челд тай маре престе о деспърдітвъ
де попорд нюміть трівъ.

Трівнъ мілітарій, колбтпарий саў колон-
нелд, Oberst үерм. Полковік русс. czeredes
быг. Ага түри. Протрівнъ саў віче-трі-
внъ, вічеколоннелд, Oberst-lieutenant, Под-
полковік.

Тръмъндаре, а тръмънда, (ръд а тъ-
мънда,) а прелюпі, а юнързіа.

Тундлатъ, төрбэраре, юншкаре төрбэраратъ, юн-
къркать.

Т є м ɔ л т ɔ а р i ё, вътаіе тъмвлтваръ, фъръ регулъ,
фъръ ръндбіаіъ, ꙗп тассъ, къ глота.
Т є т о р i ё, епітропъ, чөлъ че аð лбатъ ꙗнгріжіреа
аспра а.и.т.у.іа.

Т є т е л т, епітропіе, ꙗнгріжіреа аспра а.и.т.в.іа.

Ө.

Ө р в с, четате, орашъ.

Ө р в а п ё, четьціанð, оръшамð; преторії ѡ р в а п ё,
џівдекъторіблъ четьдіапілоръ.

Ө с а п ц ё, обічеіъ.

Ө с ё, ꙗнтревбінџаре; а в в с ё, реа ꙗнтревбінџаре.

Ф.

Ф а к ү і ү н с, партітъ, десвімаре ꙗнтре четьціанї;
ф а к ү і о с ё, омð каре фаче десвінъръ.

Ф а л с р е, орнаменте de гътъ, пресене че се спън-
збръ ла гътълъ каілоръ.

Ф а с т с, zile ф а с т е, zile ꙗп қаре с ісртатъ de а
фаче џівдекъмї, de а ڈiné меркатъ; zile порочіте,
zile вънс.

Ф а т і г ё, остеңель; ф а т і г а р е, а се ф а т і г а, а се
остені.

Ф а ш е, легътврі de върцелле, de веде.

Ф а ш і п е, легътврі dø пвелле спре а астың 8пð
лож ашътосъ.

Ф а ч і л і т а т е, ꙗлесніре; а ф а ч і л і т а, а ꙗл-
лесні.

Ф е р т ъ п т а р е, а ф е р т ъ п т а, а ф е р в е, а досні.

Ф е р т ъ п т ъ ч і ү п е, ф е р в е р е, доспіре.

Ф е ц і а л і, преоді карі доскіера ресбеллъ, үібра трактâ-
теле de паче ші легътіпtele ꙗнкеіате къ стръшій.

Ф і п т ё, ꙗн ф і п т ё (de ла ф і ц е р е, ꙗн ф і ц е р е),
ꙗндеенітъ.

Ф л а к ё, слабъ; **Ф л а ч і т а т е**, съвічіє, а фльчі, сльбі.

Ф ла ф е л л ё, вічів, гървачів.

Ф о р м і д а в і л. de темтѣ, de сперіатѣ, de фн-
гроziтѣ.

Ф ос с а т ё, шапцъ, съпѣтвръ de пътътѣ.

Ф р і с с о р і ё, челвъ че apde ші ші фнкреденште пъ-
рвлъ ла омені саѣ ла фемсі, челвъ че фаче пе-
рвче, первкіарів.

Ф в л т і п а т ё, фвлцератѣ, ловітѣ de фвлцерѣ.

Ф ы н е, стрéнгъ, аду де легатѣ, de спънзбратѣ, de
съгревшатѣ.

Ф в п е с т ё, непорочігъ, ръвъ ковіторів.

Ф в п е р а л е, черемонія de фнторицьттаре.

Ч.

Ч е п т е п п і ё, тіппѣ de о сътъ de апві.

Ч е п т з р і е, пътърѣ de о сътъ de іпші.

Ч е р в і ч е, гътвлъ dinаної.

Ч е р в і к о с ё, таре ла гътѣ, фндърътпікъ.

Ч е р в і ч і е, фндърътпічіе, дінере таре ла впѣ лбкв.

Ч е с т о р і ё, ла фнченітѣ чрчетътврів алв кассе-
лорѣ вріміале; апої вістіарів; шай фн уртъ тіні-
стрѣ de цівстідіе.

Ч і в е, тешврѣ алв впсі четъдї саѣ алв впві статѣ;
шай фн врітъ четъдїанѣ de старса de тізлокѣ
фнтрѣ новілі ші церані.

Ч і в і л, четъдіенскѣ.

Ч і в і л і с а р е, а чівіліса, а рѣдіка din стареа
чеса варваръ ла стареа de четъдїанѣ, а квлтіва.

Ч і в і л і с ъ ч і ѿ п е, квлтвръ соціаль.

Ч і р к в п в а л л а р е, а чіркв п в а л л а, а фнре-
цівра кв фоссатѣ ші кв валлѣ, кв съпѣтвръ ші
рѣдікътвръ de пътътѣ.

I.

Лимпемпораре, а лимпемора, а зълоүі.

Ливадере, а ливаде, а лутра кв пятера
лутр'о цеаръ.

Ливасізне, лутракреа лутр'о цеаръ.

Линдзакере, а линдзаке, а лингзіді.

Ликварцере, а ликварце, а пъвълі. а лутра
іьте лутр'о цеаръ.

Ликърсъ. ликърсізне, пъвъліре.

Лисицервітъ, тъндрітъ, лишънфатъ.

Литішідаре, а літішіда. а снеріа, а лін-
грозі, а ліфріка.

Лифестаре, а ліфеста, а пъкъжі, а твр-
бера, а хърді.

Ліфліссъ. локвлъ энде кврде 8нъ ржъ ліп-
тр'алтвлъ.

Ліфортаре, а ліфорта, а ліквиштіңда. а
да лъшвріре.

II.

Лепте саў цінте, неамъ, сенърцъ, сенінгіе,
відъ.

Лептіл, лемешъ, де неамъ, воіаріш де відъ.

Ліганте, үріашъ, омъ де о шъріме естраподінаръ.

Лігантікъ, үріашъ, форте таре.

Ліпечеъ, локвлъ энде шедъ фемеіле, сераівлъ.

